

ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ —
ΕΚΔΟΣΗ
ΣΥΛΛΟΓΟΣ
ΣΕΡΒΑΙΩΝ
◇
ΣΥΝΤΑΣΣΕΤΑΙ
ΑΠΟ ΕΠΙΤΡΟΠΗ
◇
ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΥΛΗΣ
Κ. ΚΟΥΤΣΑΝΔΡΕΑΣ

ΕΤΟΣ ΙΑ
ΦΛΕΒΑΡΗΣ 1988
ΑΡ. ΦΥΛΛΟΥ 66
◇
ΓΡΑΦΕΙΑ:
ΜΗΛΙΑΣ 2
Ν. ΛΙΟΣΙΑ 131 21
Τηλ.: 5755705

Η ΓΕΝ. ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΜΑΣ

Στις 20 - 12 - 87

Στις 20 Δεκεμβρίου 1987 διαπιστώθηκε απαρτία και άρχισε η Γενική Συνέλευση. Πρόεδρος εκλέχθηκε ο Ηλίας Ι. Γιαννακόπουλος και Γραμματέας ο Γ. Ν. Γεωργακόπουλος.

Στην αρχή, το λόγο πήρε ο Πρόεδρος του Δ.Σ., ο οποίος αναφέρθηκε με πικρία για την όχι μεγάλη συμμετοχή πατριωτών στις εκδηλώσεις του Συλλόγου, αγνοώντας το κάλεσμα του Δ.Σ. για συμμετοχή και ενότητα πέρα και έξω από πολιτικές και κομματικές τοποθετήσεις.

Αναφέρθηκε στη χοροεσπερίδα, στην εκδρομή της 1ης Μαΐου οι οποίες κατηγορήθηκαν για κομματικοποίηση.

Στη συνέχεια μίλησε για το δρόμο Σέρβου - Σαρά, για τον οποίο έχουν εγκριθεί 6.000.000 δρχ. Η αύξηση των χρημάτων που ζητήθηκε από το Νομάρχη δεν έγινε για λόγους οικονομικούς.

Αντίθετα, ο βουλευτής Γ. Δασκαλάκης παρέσχε οικονομική ενίσχυση 750.000 δρχ., σε τρεις δόσεις, για την Κοινότητα. Και ακόμα υποσχέθηκε στον Πρόεδρο της Κοινότητας πρόσθετη χορήγηση 5.000.000 δρχ. για το δρόμο.

Μετά από πρόσθετες παρεμβάσεις — συνέχισε ο Πρόεδρος του Δ.Σ. — ο κ. Δασκαλάκης επικοινωνήσε με το Νομάρχη και κατέληξαν ότι ο δρόμος θα αρχίσει.

«Καταλήξαμε», συνεχίζει ο Πρόεδρος, «να γίνει στρώση του δρόμου με χαλίκι και την άνοιξη να γίνει ασφαλτοστρώση, μετά από συνεδρίαση του Κ.Σ., με την παρουσία

του κ. Κάλλα, νομαρχιακού συμβούλου».

Ο ίδιος διαβεβαίωσε ότι έγινε με έξοδα του Συλλόγου η διαμόρφωση του Σουλινάρι καθώς και η διαμόρφωση του σχολείου για «στέκι» των νέων το καλοκαίρι.

Τέθηκε στο Νομάρχη το θέμα της επέκτασης της ΔΕΗ στο δημόσιο δρόμο. Κατόπιν συνεδρίασης του Κ.Σ. και αποδοχής του έργου κατατέθηκε μελέτη στη Νομαρχία και εγκρίθηκε η πρώτη δόση του έργου 300.000 δρχ.

Συνεχίζοντας, διερωτήθηκε ο Πρόεδρος για τον κομματικό χαρακτήρα του Συλλόγου που πολλοί θιάστηκαν να του προσδώσουν μετά την πραγματοποίηση του πανηγυριού που ανέλαβε ο Σύλλογος μιας και τα εκεί μαγαζιά αρνήθηκαν να το πραγματοποιήσουν — το πανηγύρι.

Με την Κοινότητα και τον Πρόεδρο του χωριού — είπε ο Πρόεδρος του Δ.Σ. — υπάρχουν καλές σχέσεις. Η Κοινότητα έκανε αίτηση στον κ. Γ. Ασημακόπουλο για τη χορήγηση 2 εκατομ. δρχ., εκ των οποίων 1.500.000 έχουν αποφασισθεί να χορηγηθούν για το δρόμο στο πάνω χωριό. (Απόφαση Δ.Σ. και Κ.Σ.). Τέλος, για τη μεταφορά του γραφείου του Συλλόγου, παρά τις προσπάθειες του Δ. Συμβουλίου, διαβεβαίωσε, ο Πρόεδρος, δεν καταλήξαμε σε συμφέρουσα λύση.

Για τον οικονομικό απολογισμό μίλησαν αρκετοί.

Πρώτος πήρε το λόγο ο Β. Δάρας ο οποίος ανέφερε ότι

θερήθηκε γραφείο επί της οδού Πατησίων 2 με 4.000 δρχ. το μήνα ενοίκιο.

Στη συνέχεια ο Ν. Τρουπής του Α., διετύπωσε τη θεσιαιότητα ότι η δυσπιστία που υπάρχει στο Σύλλογο, μπορεί να εξασφαλιστεί. Δε συμφώνησε με τον τρόπο της διεκδίκησης των χρημάτων και ρώτησε τον Πρόεδρο τι σκέπτεται να κάνει για τον τρόπο της διεκδίκησης των χρημάτων αφού, κατά τη γνώμη του, δεν υπάρχει ανταπόκριση από τους φορείς. Ο ίδιος αναρωτήθηκε γιατί δεν ήταν παρών ο Πρόεδρος της Κοινότητας στη Συνέλευση της 20.12.87. Τέλος, παρακίνησε σε δράση — όσον αφορά το θέμα των θράχων που είναι έτοιμοι να πέσουν — για να μην υπάρξουν θύματα (θέμα, που, αρχικά, έθιξε η Αθνασία Π. Βέργου).

Ο Γ. Σχιζίας αναφέρθηκε στο θέμα των σκουπιδιών, ενώ ο Α. Ανδριόπουλος θρήκε αξιολογία αυτά που έχουν γίνει μέχρι σήμερα και πρότεινε στα έργα του Συλλόγου να υπάρχει διαδικασία προσφοράς.

Ο Χρήστος Μαραγκός διαπίστωσε ότι ο Σύλλογος είναι σε δράση παρ' όλο που αυτό δε φαίνεται στην εφημερίδα. Θεώρησε το θέμα περί κομματικοποίησης του Συλλόγου όχι σοβαρό.

Ο Κ. Κωσταντόπουλος χαιρητησε το αγκάλιασμα του Δ.Σ. του Συλλόγου προς τους νέους του χωριού οι οποίοι, νεοί, ανταποκρίθηκαν με συγκεκριμένες προτάσεις σ' όλα τα θέματα. «Αξιολογή — τόνισε — ήταν και η συμβολή του Προέδρου της Κοινότητας σ' αυτά που έγιναν για τους νέους».

«Παρ' όλα αυτά, συνέχισε, μόνο όρισμένοι νέοι βοήθησαν για το πανηγύρι». Επίσης, διαβεβαίωσε ότι το σχολείο όπω διαμορφώθηκε, δεν είναι μόνο για τους νέους αλλά για όλους τους πατριώτες.

Η Φανή Παναγοπούλου δήχθηκε αυτά που είπε ο Κων. Κωνσταντόπουλος, αλλά σαν μέλος παλαιού Δ.Σ., θιγεται από το γεγονός ότι εκείνοι προσπάθησαν να αγκαλιάσουν τους νέους με τη θράβευση κι εκείνοι δεν ανταποκρίθηκαν. Τέλος, πρότεινε να παρουσιάσουν τα παιδιά μια θεατρική παράσταση.

Το λόγο πήρε στη συνέχεια ο Πρόεδρος του Διοικητικού

Ευχές για το 1988

Επ' ευκαιρία του νέου έτους το Διοικητικό Συμβούλιο και ο «Α» εύχονται σε εσάς ένα χαρούμενο, ευτυχισμένο και ειρηνικό 1988 που να χαρίζει υγεία σε όλους και να εναρκώνει τα όνειρά σας.

Ένα 1988 στο οποίο θα ανατείλει η ροδοδάκτυλος χρυσή αυγή της ειρηνικής συνύπαρξης των ανθρώπων.

Ευχόμαστε εναρμόνιση πνεύματος και ύλης και συνεχώς επιδεικνυόμενη ανωτερότητα του πνεύματος στα πεδία της Αγάπης και της Ανθρωπιάς και όχι στα πεδία του Μίσους και του Ξέφρενου ανταγωνισμού.

Ο άνθρωπος να χαλιναγωγήσει τα πάθη του και τα τεράστια ποσά ενέργειας που αποδέσμευσε από τη φύση να τα χρησιμοποιήσει για την ποιοτική αναβάθμιση της ζωής του.

Συμβουλίου για να απαντήσει σ' όσα αναφέρθηκαν παρ'άνω από τους ομιλητές.

Απαντώντας στο Ν. Τρουπή τόνισε ότι διεκδικούμε από τους φορείς αυτά που μας ανήκουν.

Για την κατολίθωση θα εισηγηθούμε, είπε στον Πρόεδρο της Κοινότητας. Όσον αφορά τα σκουπίδια, το Κοινοτικό Συμβούλιο δεσμεύτηκε για τους λάκκους. Στάλησαν θαρέλια αλλά δεν μπο-

ρούμε να τα χρησιμοποιήσουμε χωρίς τους λάκκους. Συμφώνησε ο Πρόεδρος με τον Α. Ανδριόπουλο για τους μειοδοτικούς διαγωνισμούς, αλλά σημείωσε ότι υπήρξαν κάποια προβλήματα αποτελεσματικότητας. Διαβεβαίωσε, ότι θα γίνουν και άλλα έργα και θα προτιμηθούν και άλλοι πατριώτες.

Όσο για το δρόμο Σέρβου - Αράπηδες καταβάλλον- (Συνέχεια στην 4η σελ.).

ΔΙΕΥΚΡΙΝΗΣΕΙΣ

Θεωρούμε σκόπιμο να αναφέρουμε για πολλοστή φορά ότι υπάρχει αντικειμενική αδυναμία να καταχωρηθούν όλα τα κοινωνικά χωρίς τη δική σας ενημέρωση.

Για να αποφεύγονται τέτοιας μορφής παραλείψεις σας παρακαλούμε, για κάθε τι σχετικό που σας αφορά, να ενημερώνετε την εφημερίδα. Σκόπιμα δεν αγνοούμε κανέναν.

Στην προηγούμενη εφημερίδα και στην στήλη συνδρομές έγιναν και ζητάμε συγνώμη γι' αυτό, οι εξής παραλείψεις:
— Σχιζίας Σπύρος του Γεωργ. 5.000 δρχ. στη μνήμη Αθ. Παναγοπούλου.

— Βέργος Πανάγος του Αντωνίου 5.000 δρχ. στη μνήμη της Παρασκευής Π. Βέργου.
— Μαρία Παναγοπούλου 3.000 δρχ. στη μνήμη Αθ. Παναγοπούλου.

ΤΗΛΕΦΩΝΑ ΣΤΟΥ ΣΕΡΒΟΥ

Άρχισε η τοποθέτηση των πρώτων τηλεφωνικών γραμμών στο Σέρβου. Ελπίζουμε, σε σύντομο διάστημα, να επεκταθεί το δίκτυο.

ΧΟΡΟΕΣΠΕΡΙΔΑ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ

Στις 26 Φλεβάρη, ημέρα Παρασκευή και ώρα 9 μ.μ., θα πραγματοποιηθεί ο ετήσιος χορός του Συλλόγου στο κοσμικό κέντρο «Ο ΦΑΡΟΣ» στη λεωφόρο Δεκελίας 201 (έναντι του Άλσους Νέας Φιλαδέλφειας).

Το πλούσιο και ποικίλο καλλιτεχνικό πρόγραμμα, η άνεση του χώρου, η καλή κουζίνα, το φιλόξενο περιβάλλον και η ανάλογη συμμετοχή των πατριωτών εγγυούνται μίαν αξεχαστη βραδιά.

Τιμή πρόσκλησης δραχμές 1.500.
Τηλέφωνα Κέντρου: 25.31.019 και 25.10.789.

ΚΟΥΡΕΙΟΝ

“Η ΣΕΒΙΛΗ,”

Του Θ.Κ. Τρουπή

Στη νότια άκρη της παλιάς πλατειούλας, με τα ξεφτισμένα πεζοδρόμια και τις γέρικες μουριές, ήταν το Κουρείο του Μίχου: «Η ΣΕΒΙΛΙΑ». Από τη μια μεριά του το μαγάδικο τ' Αντώνη κι από την άλλη ο καφενές τ' Αντρέα. Σκοροφαγωμένες ελαττίσιες μισάντρες τα χωρίζανε. Απάνω στ' αλευρωμένα ετοιμόρροπα πληγιασμένα σανίδια ήταν καρφίτωσμένες αφίσες κάθε λογής και εποχής... και μοναχά με τα χέρια και με τα μάτια δεν συναλλάζονταν οι τρεις καταστηματαρχές.

Κείνος που κάθονταν να μπαρμπεριστεί στου Μίχου το μπαρμπέρικο, άκουγε από τη μια την Αντώναινα τη μαγάδισσα να γκρινιάζει και να βρίζει τον άντρα της, τον Αντώνη το μαγάδη, με τα χοντρά ματογυάλια και τα κίτρινα δάχτυλα και μουστάκια από το τσιγάρο... και τον Αντώνη το μαγάδη να βρίζει την γυναίκα του.

Από τον καφενέ, πάλε, άκουγες για την πολιτική και τα τερτίπια των βουλευτών, για το ΠΡΟ-ΠΟ και για το ποδόσφαιρο, για τις Βάσεις και το ΝΑΤΟ, για την αρρώστια κεινόγε που τους σπρώχνουνε από πίσω και πάνε μπροστά, για το θεριό του Τσερνόμπιλ και για το νέο νυχτερινό κέντρο διασκέδασης, που άνοιξε στο έμπα της μικρής μας πόλης, και για τα μελανουράκια του που τα ματάκια τους νυστάζουν και τα χιλιδοαγκαμμένα κορμιά τους, τσιτσιδά κι αποσταμένα, πίσωση κώνονταν στα γόνατα των παιδιών της εργατιάς δίχως όρεξη. Λέγανε και για το Δήμο που άρχισε σπουδές στην Ιταλία, με λεφτά του θετού μπινέ πατέρα του, και την αυγή τον βρήκανε τούμπανο στ' ακροθαλάσσι από μεγάλη δόση.

Κατέβηκα τα τρία σκαλάκια. Ο κουρέας σηκώθηκε, ξεσκόνισε διαστικτά τη γέριχη πολυθρόνα και την έγειρε κατά πίσω, να περάσω, να χωρέσω, να κάτσω απάνω της. Αν την τράδαγες κατά πίσω ολάκερη, δεν θα μπορούσε να γυρωρθεί να με κουρέψει. Στενοσιά βλέπεις... Τέσσερα μέτρα φάτσα τρία μαγαζιά.

Έκασα. Μου φόρεσε το κάταστρο μπαρμπερογυλνι κι άρχισε να κουρεύει και να λέει. Να λέει και να κουρεύει. Πιο πολύ να λέει:

— Νά 'ρχεσαι να σε περιποιηθώ δίχως λεφτά. Σ' έχω σαν αδερφό. Έχεις καρδιά. Κείνα

που σου λε τα θάνεις εδωμέσα! (Μ' άγγιξε στα ζερβά μου στήθια) ...Και δεν τα θγάνεις! (Τα μάτια του, όπως πάντα, άρχισαν να υγραίνονται).

Σου έχω ειπωμένα, μέσες-άκρες. Τώρα, που έχω μοναχιά και δεν καρτερεί άλλος, θα σου τα ειπώ όλα!

...Δεν μπορώ να κοιμηθώ. Μήτε χάπια με κοιμίζουνε...μήτε τίποτα! Χίλιες εξετάσεις μ' έχουνε κανονμένες' δε μου βρίσκουνε τίποτα. Έχω ακόμα κείνο το πλάκωμα που σάλεγα την άλλη φορά. Άμα αναστενάξω κι άμα κλαίω ξαλαφρώνω' κάτι, σα θάρος, μου φαίνεται πως θγαίνει από μέσα μου.

(Στον καφενέ κάποιος έβρισε τη μακάρια τη Φρειδερίκη: πουτάνα, κι αρπαχτήκανε στα χέρια... — Κι από τον τάφο της θα μας θάνει να σκοτωνόμαστε! Είπε κάποιος και σιγά-σιγά).

Σαν να μην άκουσε τίποτα ο κουρέας από τον καθά' συνέχισε:

...Και τα δυο κορίτσια τα είχα κοιμώτριες στην Αθήνα. Πού να πάει το μυαλό της, πως θά 'πεφτε απάνου σε παντρεμένονε. Τον ήφερε εδώ. Αρρεβωνάσαμε. Κρυφά, από κεφαλιού της, δεν έκανε τίποτα. Και ποιός λογάρισε τα λεφτά που μας πήρε. Η προσβολή είναι. Η καρδιά είναι. Τον αγάπησε. Αδάωσε την καρδιά του παιδιού μου. (Τα δάκρυα δυνάμωσαν εδωπά). Τον έδιωξε... ούτε ν' ακούσει ήθελε. Τό 'θαλε μαράζι' έπαθε!.. Έπαθαν τα νεύρα της. Έπρεπε να τη θάλω σε κλινική. Στη «ΓΑΛΗΝΗ» την πήγα. Έξι χιλιάρικα την ημέρα πλήρωνα. Δεκαπέντε χάπια την ημέρα την ποτίζανε. Έμεινα κι εγώ στην Αθήνα. Πήγαινα αυγή - βράδυ και την έβλεπα.

Πήρα τον ηλεκτρικό από την πλατεία Βικτωρίας μίαν αυγή, να πα να την ιδώ. Μπήκε κι ένα παιδί, κοντά σε μένα, ρούσο και γαλανό κι άμορφο σαν το Χριστό' κι έβριζε: Κυβέρνηση, Αμερική, Ρωσία... Μούτζωνε τα ουράνια και τις αμασχάλες του. Κατηγόραγε την εργατιά, που χάρφει τις παπαρδέλες των μπάλκονιών και τράδαγε δυνατά τα μαλλιά του και πώναγε και οι άλλοι γύρω του γελάγανε... Κι εγώ είπα με το μυαλό μου: Αν καταντήσει και μένα η κόρη μου έτσι;! Από δεκαί έχασα την υγεία μου. Στομάχια, στήθια, χέρια, πόδια, μυαλό γινήκαν όλα σάφαλα! Τι να μου κάνουμε οι γιατροί;! (Πήγα στην ντενεκεδένια δρουσούλα, πίσω από την κουρτινούλα, έπλυνε τα μάτια του και τα πλάστρεψε μ' ένα χαρτομάντηλο).

Τούτη την αρρώστια τη δική μου δεν μπορεί να τη γράφουν τα χαρτιά τους.

Πήγα στη «ΓΑΛΗΝΗ» τη

βρήκα καλύτερα. Κουδεντιάσαμε. Μου είπε λογικές κουδέντες. Ξαλάφρωσα. Αν δεν την έβρισκα καλύτερα, εδεχεί θά 'μεινα!

Της είχανα λιγοστεμένα τα χάπια. Της δίνανε δώδεκα την ημέρα. Έμεινε σαράντα ημέρες μέσα. Έγινε καλά. Δεν κλαί τα λεφτά' κλαί που θα πεθάνω και θα την αφήνω πίσω μοναχούλα της. Δουλεύει τώρα και παίρνει δικά της λεφτά. Ραϊσιμένο ποτήρι. Για άντρα δε θέλει ούτε ν' ακούσει. Δεν πίνει χάπια τώρα. Είναι καλά. Έχει καιρό πολύ να πάρει χάπια. Είναι καλά... μα δεν είναι κείνη που ήταν. Ρώτα να μάθεις τι ήτανε. Δε σου λέω τίποτα για να μη θυμηθώ τις χάρες της και πληγωθώ κι άλλο και δε μου χρωστάς τίποτα να στενοχωρεύω και σένα. (Είχα ακουστά πως της είχαν κολλήσει το παρανόμι: Λόρεν, για την ομοιότητά της με την ηθοποιό Σ. Λόρεν).

...Εσύ έχεις λίγα χρόνια στον τόπο μας... και δε μας ξέρεις. Οι άνθρωποι χαίρουνται άμα βλέπουνε την ομορφιά να ρέθει παράκαιρα.

Εσύ είσαι άνθρωπος καλός. Άμυ σε κουδεντιάζω με τηράς, στα μάτια και διαδάζω στα μάτια σου τις πίκρες μου και τους καημούς μου.

Έχω και το παιδί. Παίρνει μιστό και κείνος και η γυναίκα του. Πέντε κατομμύρια αυτοκίνητο αγόρασε. Δε με ρώτησε ποτές πού βρήκα τα λεφτά και πλήρωσα την κλινική! Εγώ τι να του ειπώ; Δεν το ξέρει κείνος πως η αδερφή του είναι τριανταεφτά χρονώνε; Θα πεθάνω και δε θα της έχει κανείς την έννοια. Θα μείνει ολομοναχούλα της και θα μου ξαναρωστήσει.

(Τα δάκρυα γίνανε πολλά. Μπήκε πίσω από το κλαρωτό παραδόν και ξαναπλύθηκε).

...Σε πικραίνω και σένα' το βλέπω στα μάτια σου συμπαθα με' δεν έχω άλλονε να κουδεντιάσω.

— Τι χρωστώ;

— Τίποτα! Τίποτα! Να έδεχσαι μεσοδδμάδα, πού 'χω αδειά, να σε φτιάνω... να κουδεντιάζουμε.

— Ευχαριστώ, αλλά αν δεν πληρώσω... δεν...

— Τότε...

— Καληνύχτα.

— Καληνύχτα.

Έσβησε το έξω φως. Έκλεισε. Μπήκαμε χωριστά στο σκοτάδι και στην ψιλοβροχή.

Στον καφενέ ρίχκανε ζάρια.

Στο μαγάδικο ο γερο-Αντώνης μάζευε τα άδεια τελάρα και τσίμπανε στα πισινά τη γριά του, για να κάνει, με τις τσιελιές της, χάτζι.

ΧΡΟΝΟΓΡΑΦΗΜΑ

Ο κόσμος του

Της Μαρίας Παναγοπούλου

Ήρθε λοιπόν και φέτο ο Αγιο - Βασίλης για τον πεντάχρονο Θάνο. Στην ώρα του, το βράδυ της Πρωτοχρονιάς, φέρνοντας το υπερηχητικό αεροπλάνο που του ζήτησε — εφ' όσον βέβαια το μπορούσε — στο γραμμά που του έστειλε, διαβεβαιώνοντάς τον πως τον αγαπάει και τον περιμένει σαν όλα τα καλά παιδιά που σημειώνει στις Ροζ σελίδες του βιβλίου του...

Ήρθε! Και πεινασμένος απ' την κούραση, έφαγε το μελομακάρονο που αποβραδίσ επίτηδες τ' αφήσανε με τη μαμά του πλάι στο τζάκι...

Τον είδε με τα μάτια του που το έτρωγε. Αλήθεια!.. Κι αυτός την ώρα εκείνη βγήκε στο δρόμο κάτω, κι ανέθηκε στο άρμα του που το τραδούσαν — να σου λέω — έξι μεγάλοι τάρανδοι, με χρώμα καφετί και κέρατα να, τούσα σαν του δέντρου τα κλαδιά!..

Είχαν και χιόνια πάνω τους μα να! Το είδε... τό 'πιασε και στις χούφτες του που πάγωσαν μπρρρ...

Ήρθε! Έφερε μάλιστα και του Δημήτρη τους παιχνίδια, μ' όλο που εκείνος μέρες τώρα λέει, πως ο Αγιο-Βασίλης είναι φέμμα που τό 'φτιαξαν οι μεγάλοι να ξεγελούνε τα παιδιά για της Πρωτοχρονιάς τα δώρα που οι ίδιοι τ' αγοράζουνε... Θα τό 'βλεπε άλλωστε και μοναχός του ο Θάνος πως θα του φέρε: «τάχα» κάτι απ' αυτά που είδανε στα μαγαζιά και είπε ότι του άρεσει!..

Κι αν ήταν έτσι, τότε, που το εργαστήρι με τους πάγους που όλο το χρόνο ο καλός παππούς ο Αγιο-Βασίλης δουλεύει μερά-νύχτα, με τα εργαλεία του, φτιάχνοντας τα παιχνίδια των παι-

διών που τ' αγαπάει ως τον ουρανό και πέρ' ακόμα!..

Ανησυχεί ο μικρούλης και ρωτάει:

— Υπάρχει Αγιο-Βασίλης, θεία;

— Και βέβαια υπάρχει, αγόρι μου.

— Τον έχεις δει καμιά φορά;

— Ξέρεις, σ' εμάς δεν μπόρεσε πολλές φορές να ρθει... Τον έκλειναν τα χιόνια... Τον προλάβαιναν οι χρόνοι που αλλάζανε... Γύριζε πίσω ή για την Κιτσιραία!..

Περιμένει τη συνέχεια ο Θανάσης. Κάθεται, ακούει στοχαστικά, διακόπτει μ' ερωτήσεις και παρατηρήσεις. Δε χορταίνει. Στα τρυφερά ματάκια του κολυμπάει τ' όνειρο... Δεν το χωράει η καρδούλα του κι ο νους. Το αφήνει ν' απλωθεί στην απεραντοσύνη... Δίχως συγκεκριμένο σχήμα, δίχως σύνορα... Μύριες εικόνες, μύρια χρώματα!.. Τρέχει ξοπίσω τους, καλπάζει να προφτάσει. Εί ν' ο κ ό σ μ ο ς τ ο υ!

Ο μαγικός, ελπιδοφόρος, πανέμορφος κόσμος του! Απρόσιτος στη «λογική» και στην «αλήθεια».

Παρακαλώ σας μη! Μην τον αγριίζουμε. Μην επιβαδίνουμε εν ονόματι καμίας μα καμίας απολύτως πρόφασης. Ατόφιος νά 'ναι. Όπως τον στήνει η φαντασία του. Μ' όλες τις προεκτάσεις. Τ' ο ξ υ γ ά ν ο τ η ς!

Μην τον αγριίζουμε. Γιατί εκτός απ' τη ζωή που του προσφέρει με της χαράς το αίσθημα, ένα κομμάτι του, το πιο δροσερό κι ολοζώντανο ίσως θα καταχωνηαστεί κάπου στη μνήμη του να τον λυτρώνει σαν θα μεγαλώσει από της πραγματικότητας τα «πρέπει». Άμποτε..

Τι σημαίνει δάσος

Η προσφορά του δάσους στη ζωή μας είναι σημαντική, αλλά εμείς οι άνθρωποι δεν του δειχνουμε την πρόβουσα προστασία.

— Κάθε χρόνο χάνονται στην Ελλάδα, στη θάλασσα, από την διάβρωση 86 εκατομμύρια κυβικά μέτρα γόνιμου εδάφους, ίσου με ένα ηγρί στο μέγεθος της Πάτμου.

— Η χώρα μας ξοδεύει κάθε χρόνο τεράστια ποσά για την εθνική άμυνα, ενώ για το δάσος μέλις το 0,4% του ετήσιου προϋπολογισμού της.

— Υπολογίζεται ότι το έτος 2000 η Ελλάδα θα έχει έλλειμμα νερού πάνω από 1 δισ. κυβικά μέτρα.

— Το δάσος μετριάξει τις α-

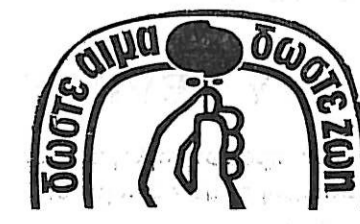
κρίαις θερμοκρασίες και φιλτράρει τον αέρα.

— Ένα ώριμο δέντρο που καταλαμβάνει χώρο 100 τετραγωνικά μέτρα, π.χ., μια θαλανιδιά, παράγει 1,7 κιλά οξυγόνο την ώρα που καλύπτει την ανάγκη τριών ατόμων.

— Δέκα στρέμματα δάσους κωνοφόρων υπολογίζεται ότι συγκρατεί 32 τόνους σκόνης και απορροφά 250 κιλά διοξείδιο του θείου και άλλων ρύπων στην ατμόσφαιρα.

— Το δάσος εμποδίζει τη δημιουργία «νέφους».

— Το δάσος περιορίζει σημαντικά την ηχορρύπανση. Μια λωρίδα δάσους πλάτους 100 μέτρων μειώνει κατά 30-40% τον θόρυβο.

Θ.Κ. ΤΡΟΥΠΗΣ

ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΖΩΗ

ΓΕΝΝΗΣΕΙΣ

Ο Ηλίας και η Ελένη Μπόρα απέκτησαν αγοράκι στις 25.1.1988.

Ο «Α» εύχεται να τους ζήσει!

ΑΡΡΑΒΩΝΕΣ

Στις 12 Νοέμβρη έγιναν οι αρραβώνες της Σταματίας Δ. Σχιζα και του Γιώργου Πολίτη

Ο «Α» και το Δ.Σ. του εύχονται ταχεία στέψη.

ΓΑΜΟΙ

—Στις 26 Δεκεμβρη και ώρα 8 μ.μ. στον ιερό Ναό Μετ. Σωτήρος Μπραχαμίου έγιναν οι γάμοι του Δημήτρη Αθ. Φιλντίση και της Ζηνοβίας Ζ. Κραλίδου.

—Στις 8 Οκτωβρίου στην Αγ. Αικατερίνη Κάτ. Πετραλώνων έγιναν οι γάμοι του Νικολόου Κομνηνού και της Δήμητρας Γεωργαπούλου.

—Στις 5 Δεκεμβρίου στον ιερό ναό Ευαγγελιστρίας Ν. Λιοσίων έγιναν οι γάμοι της Ελένης Γ. Βέργου και του Κεφαλά Χρήστου.

—Στις 13 Δεκεμβρίου στην Αγ. Παρασκευή Ηλιούπολης έγιναν οι γάμοι της Μαρίας Μ. Κωνσταντόπουλου και του Κωστακιώτη Μάκη.

—Στις 21 Νοέμβρη στην Ευαγγελίστρια Περιστερίου έγιναν οι γάμοι της Μαρίας Γ. Κωνσταντοπούλου και του Βαγγέλη Πατσάκη.

Ο «Α» και το Δ.Σ. τους εύχονται δίον ανθόσπαρτον.

ΘΑΝΑΤΟΙ

—Την 1.1.1988 πέθανε και ενταφιάσθη στους Αράπηδες ο συμπατριώτης μας Ανδρέας Χρ. Παγκράτης σε ηλικία 84 χρόνων.

—Πέθανε και ετάφη στην Τρίπολη ο συμπατριώτης μας Γεώργ. Παν. Δημόπουλος μετά από μακροχρόνια αρρώστια, σε ηλικία 57 χρόνων.

—Πέθανε στον Πειραιά και ετάφη στον Σέρβου ο συμπατριώτης Κων)νος Β. Γκούτης σε ηλικία 93 χρόνων.

Ο «Α» και το Δ.Σ. συλλυπούνται τους οικίους τους.

Για τους άνδρες και τις γυναίκες

- Η γυναίκα είναι πιο σοφή από τον άνδρα: Ενώ ξέρει λιγότερα απ' αυτόν καταλαβαίνει περισσότερα.
- Ο άνδρας αποδίδει στο ωφέλιμο η γυναίκα στο ωραίο.
- Κάθε γυναίκα θέλει να ακούει την αλήθεια για τις φιλίες της, ποτέ όμως για τον εαυτό της.
- Ο άνδρας θαυμάζει, η γυναίκα αγαπάει.
- Η γυναίκα παντρεύεται για να γνωρίσει τις διασκέδασεις του κόσμου, ο άνδρας για να τις εγκαταλείψει.
- Ο άνδρας απαιτεί από τη γυναίκα ελάχιστα πράγματα. Η γυναίκα, όμως, απαιτεί από τον άνδρα το παν.
- Η γυναίκα είναι σαν τη σκιά. Όταν την ακολουθείς φεύγει κι όταν φεύγεις, σε ακολουθεί.
- Η γυναίκα συγχωρεί μονάχα όταν φταίει.
- Το κλάμα είναι το καταφύγιο των απλών γυναικών, αλλά και η καταστροφή των ωραίων.
- Ο πρώτος γάμος είναι καθήκον, ο δεύτερος ανοησία, ο τρίτος παραφροσύνη.
- Άλλοτε οι γυναίκες είχαν κοινή γλώσσα και μακριά φούστα τώρα έχουν και γλώσσα και κοινή σουστά.
- Τότε μόνο η φύση δημιουργεί γυναίκες, όταν δεν μπορεί να πλάσει άνδρες. (Αριστοτέλ.)
- Το μεθυστικότερο ποτό για μια γυναίκα είναι η κολακεία. (Αυγουστίνος)
- Μία κοπέλλα λέει: «Θγώ θα παντρευτώ έναν αρχιολόγο, γιατί όσο θα γερνάω, τόσο περισσότερο θα με... αγαπάει».
- Όποιος κοκκινίζει είναι ήδη ένοχος. (Β. Ουγκώ)
- Απ' όλα τα πράγματα, το δυσκολότερο είναι να είσαι αγαπητός απ' όλους. (Λυκούργος)
- Σε καιρό ειρήνης ο πολεμοχαρής άνθρωπος τα βάζει με τον εαυτό του. (Νίτσε)
- Μικρών στιγμών υπομονή, πολλού καιρού ανάπαυση.
- Κάνε κριτική για τους παρόντες, αποστρέψου, όμως, τους ψιθυριστές.
- Περίφημα ζευγάρια: Αρμόδιος και Αριστογείτων Δάμων και Φειδίας Αντιγόνη και Ισημήνη Φρίξος και Έλλη Κάστωρ και Πολυδεύκης Δάφνις και Χλόη Ορέστης και Πυλάδης Πελοπίδας και Επαμεινώνδας Ετεοκλής και Πολυεΐκης.
- Αρετή δε. καν θάνη τις, ουκ απόλλυται (Αριστέιδης)
- Λήθη των ιδίων κακών, θρασύτητα γεννά (Δημόκριτος)

Ειρήνη

ΑΠΟΨΗ ΜΟΥ

Αναφερόμενος σε όσα ματα δεν μπορώ να μισήσω στο δράμα των παλαιοπολεμικών που εδώ και είκοσι χρόνια παθούν να αντισταχθούν στρατιωτική απειλή. Ο λινός μέρα με τη μέρα την επιθετικότητα του ντι στους καταπιεσμένους, και έχουν μπουρρήσει μια πολύ μακάσταση σ' αυτούς. Πλευταία η δαυασία κτηνωδία, απέναντι σ' ο μισμένο παλαιστίνιο γίνεται πια πρώτο θέμα γεωγραφικά δελτία.

Από ότι φαίνεται Παλαιστίνιοι δεν υποτάσσονται. Έχουνε ελευθερίας τους. Ένας ήρωας πεθάνει γένονται. Ένα ιστορία Γάζα, χιλιάδες τές στη Ναζαρέτ. Ας με όμως ότι δεν είναι δρόμος για την λευτερία. Εμείς οι Έλληνες έχουμε πολλά και ξέρουμε πάρξει λύση να ζήσου φράδες και εβραίοι σ' Παλαιστίνη. Ας ευχηθούμε λευθέρωση στους Παλαιστίνιους, και ειρήνη στους συνανθρώπους μας.

Πολιτικό σχόλιο

Με μεγάλο ενδιαφέρον παρακολουθεί ολοι οι Έλληνες τις προσπάθειες συνάντησης του Έλληνα Πρωθυπουργού, για ληγοτουρκική κατάσταση.

ΣΥ

- Σχιζα Αθηνά συζ. Β. Κάλη
- Μπόρας Νίκος
- Μπόρας Γιάννης
- Αναστασοπούλου Δήμητρα
- Κασόρη Σοφία
- Λιατσόπουλος Ηλίας του Ιωάν.
- Παρασκευά Στρίκου
- Παναγόπουλος Ιωάννης
- Σχιζας Γεώργιος
- Μπόρας Νίκος Χρ.
- Παπαδημητρίου Γιώργος
- Παπαγεωργίου Βασίλειος
- Δημόπουλος Νίκος
- Αναγνωστόπουλος Γιώργος
- Μπόρας Νίκος
- Παπαθωμόπουλος Νίκος
- Σκυλοδήμου Ελένη
- Κουτσαγδρέα Καίτη
- Μπόρας Τάσος του Ιωάν.
- Μπόρας Ηλίας
- Μπόρας Βασίλης
- Καγιούλη Ντίνα
- Σχιζας Βασίλης
- Αναγνωστόπουλος Γιώργος
- Μάνου Φανή
- Τρουπής Νικ. του Α.

Τσιγαρο ή υγεία; διαλέξτε!

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

Η Γενική Συνέλευση

(Συνέχεια από την 1η σελ.)
ται προσπάθειες.

Ο Θάνος Μπόρας ζήτησε περισσότερο δραστηριότητα συλλογής χρημάτων για το Σύλλογο.

Ο Θ. Τρουπής αναγνώρισε πως υπάρχουν προβλήματα για την εφημερίδα αλλά διαβεβαίωσε πως θα καταβληθούν προσπάθειες αν και δεν υπάρχουν ειδήσεις από τους πατριώτες.

Για το δρόμο Σέρβου-Αράπιδες, είπε ο κ. Τρουπής, προτείνουμε στον Πρόεδρο της Κοινότητας να καλέσει μηχανήματα για τη διαπλάτυνση του δρόμου.

Ο Χρ. Μαραγκός βρήκε ανεπαρκή την αποστολή της εφημερίδας στον Πρόεδρο της Κοινότητας. Θα έπρεπε να είχε γίνει ιδιαίτερη πρόκληση κατά τη γνώμη του.

Ο Δάρας Β. είπε πως υπήρξε δική του πρωτοβουλία να πάρει τα κλειδιά για να δούνε το γραφείο με τα άλλα μέλη του Δ.Σ. Για το θέμα της ένταξης της Κοινότητας Σέρβου σε Δήμο πρώτος πήρε το λόγο ο Πρόεδρος του Δ. Συμβουλίου.

Μεταξύ άλλων είπε και τα εξής: «Για το θέμα της ένταξης της Κοινότητας σε Δήμο πριν τις 15 Νοεμβρίου δεν έχουμε τίποτα. Είχαμε κατέβει σαν Δ.Σ. Σύλλογο στη συνεδρίαση του Κοιν. Συμβουλίου για το θέμα του δρόμου. Σ' αυτή τη συνεδρίαση συζητήθηκε το θέμα χωρίς οργανωμένη συζήτηση. Στη συζήτηση παρενέβη ο Κάλλας — νομαρχιακός σύμβουλος —. Επρόταξε για το θέμα να γίνει λαϊκή συνέλευση. «Την Τρίτη — συνέχισε — καλέσαμε τηλεφωνικά όσα μέλη του Συλλόγου μπορούσαμε, για ενημέρωση. Την Κυριακή κατεβήκαμε τέσσερα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου για τη λαϊκή συνέλευση στο Σέρβου».

Σε άποψη πατριωτών ότι ο Σύλλογος έχει πάρει θέση για ένταξη μας στα Λαγκάδια, εγώ δήλωσα ότι ο Σύλλογος δεν έχει πάρει θέση.

Κατά τη διάρκεια της λαϊκής συνέλευσης έγινε παρέμβαση για το θέμα της παρίας και τελικά δεν πραγματοποιήθηκε αυτή.

Για το θέμα της ένταξης πήρε απόφαση το Κοινοτικό Συμβούλιο: «Ένταξη της Κοινότητας Σέρβου στο Δήμο Λαγκαδίων με ψήφους 4-1».

Ο Πρόεδρος της Κοινότητας δήλωσε σε εμένα — συνέχισε ο Πρόεδρος — ότι η απόφαση έχει προωθηθεί στη Νομαρχία Αρκαδίας. Σε ερώτησή μου στο Υπουργείο Εσωτερικών, μου είπαν ότι μπορούμε να μείνουμε ανένταχοι αλλά δεν έχουμε τα κίνητρα της ενοποίησης.

Ο Γ. Αναστασόπουλος διατύπωσε την άποψη ότι δεν θα πρέπει να μας απασχολεί τόσο πολύ αν θα πάμε στα Λαγκάδια ή στη Δημητσάνα. Εκείνο που προέχει είναι το πως θα κάνουμε την παρου-

σία μας αισθητή και η ενότητα μας στις κοινοτικές εκλογές.

Ο Θ. Μπόρας συμφώνησε με τον κ. Αναστασόπουλο και σημείωσε πως η λαϊκή συνέλευση διαλύθηκε λόγω μη απαρτίας. Εκ των προτέρων όμως ήταν γνωστό πως δεν υπήρχε απαρτία.

Το θέμα, για τον κ. Μπορα, είναι πως θα τεκμηριώσουμε στους πατριώτες — οι οποίοι θέλουν να ενταχθούν στη Δημητσάνα — την απόφαση για Λαγκάδια.

Ο Ανδρ. Ανδριόπουλος καταλόγισε ευθύνη στο Σύλλογο για το ότι δεν κάλεσε τον Πρόεδρο της Κοινότητας, και συνέχισε: «Υπήρξε παρέμβαση του Προέδρου της Κοινότητας στη λαϊκή συνέλευση, ότι η εγκύκλιος από το Μάιο του 1987 ήταν άκυρη».

Συνεχίζοντας ο κ. Ανδριόπουλος είπε ότι τέθηκε θέμα απαρτίας — και καλώς τέθηκε —.

Παρενέβη ο Χρ. Κωνσταντόπουλος, Πρόεδρος του Δ. Συμβουλίου, και είπε ότι η απόφαση της λαϊκής συνέλευσης ήταν συμβουλευτική.

Υπήρχαν θέσει του νόμου — συνέχισε ο Ανδριόπουλος — δύο τρόποι λήψης απόφασης: 1) Λαϊκή Συνέλευση και 2) Κοινοτικό Συμβούλιο. Αφού επελέγη η λαϊκή συνέλευση, έπρεπε να συνεχισθεί η διαδικασία αυτή και όχι να γίνει Κοινοτικό Συμβούλιο. Υποστηρίζω τις δύο απόψεις: ή να παραμεινουμε ως Κοινότητα μόνοι μας, ή να ενταχθούμε στη Δημητσάνα.

Η Δημητσάνα έχει Τράπεζα, Γυμνάσιο, Κέντρο Υγείας κ.ά. Τα Λαγκάδια δεν έχουν σχεδόν τίποτα από αυτά, κατέληξε.

Στη συνέχεια παρενέβη ο Πρόεδρος του Δ.Σ. Χρ. Κωνσταντόπουλος και διαβεβαίωσε ότι δεν χαρακτήρισε τη Λαϊκή Συνέλευση συμβουλευτική αλλά, αντίθετα, χάρισε, για το ότι έγινε Λ.Σ., γιατί

την πιστεύει σαν σωστή διαδικασία.

Κατόπιν αυτού απέσυρε το λεχθέν ο Α. Ανδριόπουλος. Ο Τ. Μπόρας παραδέχθηκε ότι εκείνος μίλησε για συμβουλευτικό χαρακτήρα για να μη διαλυθεί η Λαϊκή Συνέλευση.

Ο Θ. Τρουπής ανέφερε τα χωριά που έχουν ενταχθεί στα Λαγκάδια και αυτά στη Δημητσάνα για να κάνει φανερή τη λύση που συμφέρει. Κατέληξε: «Δε θα μας κλείσουν το δρόμο στη Δημητσάνα για το Κέντρο Υγείας ή την Τράπεζα».

Ο Ν. Τρουπής του Α., δεν αναγνώρισε την απόφαση (ένταξης της Κοινότητας Σέρβου στη Δημητσάνα) και την χαρακτήρισε παράνομη μιας και η Κοινότητα δεν συνέχισε τη διαδικασία που απ' αρχής επέλεξε. «Μιας και στη Λαϊκή Συνέλευση — κατέληξε ο Ν. Τρουπής — δεν υπάρχουν θετικά αποτελέσματα, για να έχουμε τη συνείδησή μας καθαρή, προτιμότερο είναι να μην ενταχθούμε πουθενά και να μείνουμε στο Σέρβου».

Ο Π. Δάρας — σαν τελευταίος ομιλητής — δήλωσε ότι έχει πεισθεί για τη φιλοσοφία του νόμου της ενοποίησης των Κοινοτήτων στους Δήμους μετά από μια συζήτηση που παρακολούθησε στα «Ανοιχτά Χαρτιά» πριν ένα χρόνο.

«Έπρεπε πριν ένα χρόνο — τόνισε ο Π. Δάρας — να προβληματιστούμε και εμείς και το Κοινοτικό Συμβούλιο».

Δεν αναφέρθηκε στο θέμα αν η απόφαση είναι παράνομη ή όχι. «Έπρεπε, είπε, να κινητοποιήσουμε τα διπλά χωριά να δούμε αν του Σέρβου μπορεί να γίνει Κέντρο Δήμου». Πρότεινε να παραμεινουμε Κοινότητα, γιατί δε θα καρπωθούμε τα πλεονεκτήματα της ενοποίησης.

Απόφαση της Γενικής Συνέλευσης είναι να διερευνηθεί η δυνατότητα να αποτελέσει η Κοινότητα Σέρβου έδρα Δήμου.

ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ ΤΟΥ ΑΓΡΟΤΗ ΑΓΩΝΙΣΤΗ ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΝΤΙΣΤΑΣΗΣ

Η εξαγγελία του Πρωθυπουργού της χώρας ότι οι Αγωνιστές της Εθνικής μας Αντίστασης 1941-1944 θα συνταξιοδοτηθούν μέσα στο 1988, σίγουρα είναι δείγμα αναγνώρισης των αγώνων για την ελευθερία και αποτελεί φόρο τιμής για τους ίδιους και τις οικογένειές τους.

Στο σχετικό Νομοσχέδιο, όμως, που καταρτίζεται από το Υπουργείο Οικονομικών, υπάρχει η σκέψη να εξαιρεθούν από τη συνταξιοδότηση των αγωνιστών Εθν. Αντίστασης οι αγρότες που ήδη συνταξιοδοτούνται από τον Ο.Γ.Α.

Αυτή η σκέψη για ποιο λόγο, αναρωτιέται ο καθένας;

Μήπως έχει κάποια σχέση το επάγγελμα του αγρότη με τη συμμετοχή τους στον αγώνα, ώ-

στε να μην πάρουν σύνταξη, ή μήπως παίρνουν τόσα πολλά χρήματα που δεν τους είναι απαραίτητη αυτή η βοήθεια.

Η Κυβέρνηση, που αναγνώρισε την Εθνική Αντίσταση και που μάχεται για την Κοινωνική δικαιοσύνη ως μην ξεχνά ότι ο αγροτικός πληθυσμός είναι η ραχοκοκαλιά της Πατρίδας και είναι δίκαιο να προστεθεί το ποσό που δικαιούται ο καθένας σαν αγωνιζόμενος στην Εθνική Αντίσταση.

Εξάλλου δεν ανοίγεται αιώνια πληγή με το να πληρωθούν οι ήρωες του αγώνα εκείνου. Αυτοί που είναι — όσοι απόμειναν — αυτοί είναι, δε θα γεννηθούν άλλοι, και ούτε πιστεύουμε ότι μ' αυτό τον τρόπο το δημόσιο θα χρεωκαθήσει.

ΔΙΑΦΟΡΑ

(Συνέχεια από τη σελ. 3)

Γραμματάκι...

Αγαπητοί συμπατριώτες, Πέρασαν κάπου τρεις μήνες από τότε που κυκλοφόρησε η προηγούμενη εφημερίδα μας και είμαστε πάλι κοντά σας με ότι καλλίτερο μπορούμε να σας προσφέρουμε μέσα από δω.

Με τα νέα, τα σχόλια, και τις απόψεις μας γύρω από τα θέματα του χωριού μας, αλλά και με άλλα γενικότερου ενδιαφέροντος.

Ζητήσαμε και ζητάμε την έμπρακτη συνεργασία σας για την έκδοση του φύλλου.

Τις απόψεις σας για διάφορα θέματα που τους αποδίδετε ιδιαίτερη σημασία, και τη γνώμη σας για τα πεπραγμένα των φερόντων της ιδιαίτερης πατρίδας μας, κοινότητα, σύλλογος, κλπ.

Πάντα περιμένουμε τη συνεργασία σας για την αναβάθμιση του «ΑΡΤΟΖΗΝΟΥ».

N.A.T.

«Ο Λεύκος»

Μετά από μια δυνατή μπόρα έρχεται ο ήλιος. Μετά από τη νύχτα η μέρα... Μετά το γκρέμισμα η αναστήλωση.

Με μεγάλη χαρά πληροφορήθηκα ότι η πηγή «ΛΕΥΚΟΣ» που τόσο πολύ μας έλλειψε τόσο καιρό, ξαναχτίστηκε. Πόσοι και πόσοι Σερβάιοι δεν περίμεναν την ώρα να φτάσουν εκεί, να πουν παγωμένο νερό και να ξεκουραστούν; Πόσες γυναίκες δεν άφηναν τη «ζαλιά» στο διπλανό τουράκι για να ξεποστάνουν στη δροσερή καμάρα της βροχής, και να ποτίσουν τα διψασμένα χείλη τους με το γάργαρα νερό της;

Ακόμα θυμάμαι, το γκούπ-γκούπ από τον κόπανο όταν ήταν η μέρα του πλουσίματος, και οι νοικοκυράδες ξέπλεναν εκεί τα ροχα τους. Άσχημη βέβαια η κατάσταση τότε, μα πιστεύω πως όλοι σήμερα τη νοσταλγούμε.

Μπράβο λοιπόν στην κοινότητα για το έργο αυτό. Από δω από και άκουσα ότι η κορίττα δεν μπήκε ακόμα γιατί ετοιμάζουμε μια καλή. Μακάρι, και περιμένουμε.

N.T.

Δενδροφύτεψη

Με τα δέντρα που πήρε ο σύλλογος από το δασαρχείο, θα ολοκληρωθεί σε λίγο καιρό η δενδροφύτεψη. Μια καλή προσπάθεια που πιστεύω πως όλοι μας επικροτούμε γιατί πραγματικά ότι γίνεται στο χωριό μας είναι άξιο λόγου και αξίζει να κάνουμε προσπάθειες γι' αυτό.

N.T.

Τηλέφωνα

Άρχισαν και μπαίνουν τα πρώτα τηλέφωνα στα σπίτια. Ένα παλιό πρόβλημα που υπήρχε αρχίζει να θρίσκει τη λύση του. Και λέω αρχίζει διότι δεν γνωρίζω πόσο χρόνο θα κρατήσει η ολοκλήρωση της εγκατάστασης τηλεφωνικών συσκευών σε όλους τους ενδιαφερόμενους. Πάντως πιστεύω ότι τώρα, «μπήκε το νερό στ' αυλάκι»...

Καρπάνα

Το καρπαναριό παίρνει ζωή με την καρπάνα που αποκτήσαμε γι' αυτό. Η συμβολή του Μιχάλη του Σχιζά σ' αυτό πολύ μεγάλη. Μπράβο. N.T.

Δαϊκή Συνέλευση

Έγινε στο χωριό η Λαϊκή Συνέλευση με θέμα την απόφαση που θα ενταχθούμε τώρα με τους καινούργιους νόμους για ένταξη δήμων και κοινοτήτων. Μου δόθηκε η ευκαιρία να παρευρεθώ στη συνέλευση αυτή για δύο λόγους: Να εκφράσω σαν συμπατριώτης την γνώμη μου, και να ψηφίσω για το θέμα αυτό, αλλά (κύρια) για να μπορέσω να καλύψω σαν συνεργάτης της εφημερίδας μας τη συνέλευση αυτή. Να μπορέσετε έτσι, όλοι, εσείς που δεν μπορέσατε να παρευρεθείτε, να έχετε μια πλήρη εικόνα της πραγματικότητας της μέρας εκείνης.

Δυστυχώς όμως αντιμετώπισα άρνηση από πλευράς κοινότητας για το δύσκολο αυτό έργο μου. Ας αναλάβει καθένας τις ευθύνες του.

Εγώ πάντως πάντα θα προσπαθώ. N.T.

Σε... ρωτάω μ' ακούς;

Όσοι είχατε διαβάσει το προηγούμενο φύλο του «ΑΡΤΟΖΗΝΟΥ» θα διαβάσατε πιστευω ορισμένα ερωτήματα που είχα θέσει σε αρμόδιους του χωριού μας, σχετικά με πράγματα που είχα διαπιστώσει πως ήταν ενδεχόμενα. Λυπάμαι που με διαφώνησαν.

Λυπάμαι που μέχρι στιγμής, και παρά το ότι έχει περάσει μεγάλο χρονικό διάστημα δεν είχαμε καμία απάντηση. Πιστεύω ότι θα πρέπει να υπάρχει λίγο περισσότερος σεβασμός στο συλλογικό μας όργανο. Είναι «απορία ψάλτου», ή, απλή καθυστέρηση στις απαντήσεις; Ειλικρινά θέλω να πιστεύω τα δεύτερο. Ευθέα ερωτήματα, δημόσια και επώνυμα, να μίξω πως σέπεται να απαντώνται.

Συμφωνείτε μαζί μου;

N.T.

Παιδιά σπκωθείτε

Σε προσωπικές συζητήσεις που έκανα με νέους του χωριού μας, διαπίστωσα το μεγάλο ενδιαφέρον, και την αγάπη τους για το χωριό.

Τα ατομικά προβλήματα, και οι αποστάσεις που μας χωρίζουν, κάνουνε δυσκολή την επαφή μας. Όμως υπάρχει θέληση, αυτό είναι σίγουρο, και πιστεύω πως δεν είναι μακριά η μέρα που οι νέοι, κάτω από την αχτίδα της ιδιαίτερης μας πατρίδας, θα δώσουνε κι αυτοί τη μάχη τους. Και θα νικήσουν διότι δεν γνωρίζω πόσο χρόνο θα κρατήσει η ολοκλήρωση της εγκατάστασης τηλεφωνικών συσκευών σε όλους τους ενδιαφερόμενους. Πάντως πιστεύω ότι τώρα, «μπήκε το νερό στ' αυλάκι»...

ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ —
ΕΚΔΟΣΗ
ΣΥΛΛΟΓΟΣ
ΣΕΡΒΑΙΩΝ
ΣΥΝΤΑΣΣΕΤΑΙ
ΑΠΟ ΕΠΙΤΡΟΠΗ
Επιμέλεια Έλης
Κ. ΚΟΥΤΣΑΝΔΡΕΑΣ

ΑΡΤΟΖΗΝΟΣ

Έδωση του Συλλόγου Σερβαίων Αρκαδίας

ΕΤΟΣ ΙΑ'
ΜΑΪ-ΗΣ 1988
ΑΡ. ΦΥΛΛΟΥ 67
—★—
ΓΡΑΦΕΙΑ:
ΜΗΛΙΑΣ 2
Ν. ΛΙΟΣΙΑ 131 21
Τηλ. 57.55.705

17 νέα Σερβιώτπουλα πέτυχαν το ανεπανάληπτο

Παρά τις αντιξοότητες που συνάντησαν για τη συγκέντρωση προσώπων, 17 νέα Σερβιώτπουλα πέτυχαν το ΑΝΕΠΑΝΑΛΗΠΤΟ. Να διοργανώσουν και να πραγματοποιήσουν, μέσα σε δύο μέρες, την καθιερωμένη πρωτομαγιάτικη εκδρομή στα άσπαρτα (με όλη την έννοια) βουνά της γενέτειράς τους.

Στιγμιότυπο από εκδρομή των παιδιών μας την Πρωτομαγιά στον Σέρβου.

Με μεγάλη απογοήτευση (γιατί άρχισε κανένας από τους νέους του Δ.Σ. του συλλόγου δεν συμμετείχε;) διηπιστώθηκε ότι η συμμετοχή των υπολοίπων νέων στο εσπευσμένο κάλεσμα, ανάξιου λόγου, περιπτώσεων. Η μερική οικονομική κάλυψη (25.000 δρχ. από σύνολο 55.000 δρχ.) από μέρους του συλλόγου ήταν αξιόπαινη και θα είχε δέξει πολύ μεγαλύτερη αξία, αν δεν ήταν μόνο υλική

(γιατί άρχισε κανένας από τους νέους του Δ.Σ. του συλλόγου δεν συμμετείχε;).

Ωστόσο τα ευχάριστα περιστατικά υπερκάλυψαν τις μεμονωμένες αυτές περιπτώσεις. Οι 17 νέοι και το κέφι τους, στις 6 μ.μ. της Παρασκευής 29 Απριλίου, γέμισαν το 30άρι πούλμαν (αν και οι θέσεις 13

• (ΣΥΝΕΧΕΙΑ στη σελ. 3)

Η ομορφιά της φύσης

—★—

Η δίψα των κατοίκων για πράσινο, η ενστικτώδης ανάγκη της αισθητικής απόλαυσης που προσφέρει η φύση και η ακατανίκητη αναγεννητική δύναμή της που ανθίστανται κάτω από τις πιο ζοφερές συνθήκες ενός υποβαθμισμένου περιβάλλοντος οδήγησαν στην ανάγκη της δεινροφύτευσης στο χωριό μας.

Η υπεράσπιση και η προστασία του περιβάλλοντος είναι ένα και μόνο: η προστασία της ζωής. Έγινε μια αρχή. Ας ελπίζουμε όλοι μας

ότι θα συνεχισθεί η προσπάθεια ώστε το χωριό μας να είναι όχι απλώς κοντά στη φύση αλλά μέσα σ' αυτή.

Πρέπει να προστελούμε με κάθε τρόπο τη φύση από την εθιμική, γιατί η καταστροφή της αυτόματα σημαίνει και τη δική μας καταστροφή. Η φύση τέρπει και γαληνεύει κάθε ανθρώπινη ψυχή, ξεκουράζει τον άνθρωπο και δημιουργεί μέσα του συναισθήματα γαλήνης. Η εξάρτησή μας από τη φύση είναι άμειστη.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

★ Με ενέργειες του Δ. Σ του Συλλόγου και μέσω του Γεν. Γραμματέα του Υπουργείου Δικαιοσύνης κ. Γεωρ. Ασημακοπούλου εγκρίθηκε υπό μορφή δωρεάς στην Κοινότητα, πίστωση δρχ. δύο (2) εκατομμυρίων για την κατασκευή δρόμου, προς το πάνω χωριό.

ΠΡΩΤΟΜΑΓΙΑ

*****

*****

Παγκόσμια γιορτή των εργαζομένων, ημέρα αλληλεγγύης των εργατών όλου του κόσμου, μαχητική εκδήλωση των δυνάμεων των εργαζομένων όλων των χωρών.

Η απόφαση για την πραγματοποίηση διαδηλώσεων την Πρωτομαγιά πάρθηκε τον Ιούλιο 1889 από το Συνέδριο της 2ης Διεθνούς στο Παρίσι, προς τιμή των εκδηλώσεων των εργατών του Σικάγου, που οργάνωσαν την Πρωτομαγιά 1886 απεργία με αίτημα την οκτάωρη εργάσιμη μέρα και διαδήλωση που κατέληξε σε αιματηρή σύγκρουση με την αστυνομία.

Για πρώτη φορά η Πρωτομαγιά γιορτάστηκε ως διεθνής γιορτή το έτος 1890.

τομαγιά γιορτάζεται σαν γύης των λαών και πάλης μέρα διεθνιστικής αλληλεγγύης για την ειρήνη.

Κύριο αίτημα των πρώτων πρωτομαγιάτικων εκδηλώσεων ήταν η καθιέρωση του 8ωρου.

Στις σοσιαλιστικές χώρες η μέρα της Πρωτομαγιάς γιορτάζεται με το σύνθημα της κινητοποίησης των εργαζομένων στην πάλη για την οικοδόμηση του σοσιαλισμού και του κομμουνισμού.

Στις αναπτυσσόμενες, γιορτάζεται σαν μέρα πάλης εναντίον του ιμπεριαλισμού και της εσωτερικής αντίδρασης.

Στις αναπτυσσόμενες καπιταλιστικές χώρες, τη μέρα αυτή οι εργαζόμενοι προβάλλουν αιτήματα που αποβλέπουν στη βελτίωση των συνθηκών ζωής και εργασίας, παλεύουν για δημοκρατικούς μετασχηματισμούς.

Σε όλες τις χώρες η Πρω-

ΕΚΔΟΘΗΚΕ Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΣΕΡΒΟΥ

Γίνεται γνωστό από τις στήλες του Αρτοζηνού ότι εκδόθηκε υπό του Βασιλείου Δάρα η Ιστορία του Σέρβου.

Το συγγραφικό τούτο έργο, καρπός πολύχρονης προσπάθειας, μελέτης και έρευνας, αποτελείται από δύο τόμους. Ο πρώτος τόμος τίτλοφωρείται «Ιστορία - Λαογραφία - Παραδόσεις του Σέρβου» και ο δεύτερος, «οι Γενιές των Σερβαίων».

Το Διοικ. Συμβούλιο, που αποδίνει ιδιαίτερη σημασία στην ιστορική έρευνα του τόπου, συνιστά σε κάθε συμπατριώτη να προμηθευτεί το αξιολογικό τούτο έργο, που αναφέρεται στην ιδιαίτερη πατρίδα μας. Έχοντας ο καθένας αυτό στο σπίτι του θα κλείνει μέσα στο σπίτι του, ζωντανό του Σέρβου. Αποτελεί δε ευχή, όπως, με τα λεπτομερειακά στοιχεία μέχρι και της τελευταίας γενιάς αποβεί, τούτο αχώριστος σύντροφος σε παιδιά και εγγόνια.

Διατίθεται από τον ίδιο. Τηλ.: 65.32.181

Διεύθυνση: Ρόδων 25 153.41. Αγ. Παρασκευή.

Ο ΔΡΟΜΟΣ ΚΟΡΙΝΘΟΥ - ΤΡΙΠΟΛΕΩΣ

Δεν έχει καμιά σχέση με τον παλιό. Στο νέο δρόμο έχει εκτελεστεί το 80% των χωματουργικών εργασιών. Υπολογίζεται ότι θα είναι έτοιμος στο τέλος του 1989.

Έχει μήκος 74 χιλιομέτρα (104 χλμ. ο παλιός), πλάτος 22,5 μ., με τρεις λωρίδες κυκλοφορίας σε κάθε

κατεύθυνση. Περνά μέσα από τη σήραγγα του Αρτεμισίου όρους. Η διάνοξη της σήραγγας άρχισε το 1986

και σήμερα βρίσκεται κοντά στην αποπεράτωση (ασφαλτόστρωση - φωτισμός - αερισμός). Η σήραγγα έχει ύψος 7 μέτρα και πλάτος 7 μέτρα και 80 εκατοστά.

Ετεροχρονισμένα

ΑΝΑΦΟΡΑ ΣΤΗ ΧΟΡΟΕΣΠΕΡΙΔΑ

Όπως κάθε χρόνο, έτσι και φέτος, πραγματοποιήθηκε η ετήσια χοροεσπερίδα του Συλλόγου, στις 26 Φλεβάρη στο κέντρο «Ο ΦΑΡΟΣ», λεωφόρος Δεκελείας, έναντι άλσους Ν. Φιλαδελφείας.

Θέλουμε να εκφράσουμε την βαθιά μας ικανοποίηση για τους πατριώτες που τίμησαν με την παρουσία τους την χοροεσπερίδα, αλλά παράλληλα να εκφράσουμε και την μεγάλη μας απογοήτευση για την απουσία πολλών πατριωτών.

Δεν μπορούμε να φανταστούμε ένα χωριό με τόσους κατοίκους να μην κάνει δυ-

ναμική παρουσία σε μια τέτοια εκδήλωση.

Η εικόνα νομίζουμε της φεινής μας εκδήλωσης ως και των προηγούμενων, δεν ήταν αντάξια του χωριού μας. Η χοροεσπερίδα αποτελεί μια από τις ευγενικότερες συλλογικές εκδηλώσεις που δίνει νόημα στη ζωή μας όπως της στοργής και της

Ο ΔΡΟΜΟΣ ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ ΜΑΣ

Ένα όνειρο πολλών χρόνων πιστεύουμε ότι θα πάρει «σάρκα και οστά». Μέχρι σήμερα η ολοκλήρωση του δρόμου μετετίθετο συνεχώς, και παρά την κινητοποίηση για την ασφαλτόστρωση, από μέρους των Δ.Σ. του Συλλόγου (νύν και πρώην).

Εμείς απευθυνθήκαμε, διεκδικήσαμε και απαιτήσαμε με τον τρόπο μας αυτό το πάγιο αίτημά μας απ' όλους τους αρμόδιους φορείς. Τουλάχιστον αυτή τη φορά πιστεύουμε ακράδαντα ότι το όνειρο θα πραγματοποιηθεί και θα αποτελέσει παλιά ανάμνηση. Ελπίζουμε να μην διαψευδούμε,

• (ΣΥΝΕΧΕΙΑ στη σελίδα 5)

17 νέα Σερβιωτόπουλα πέτυχαν το ανεπανάληπτο

(Συνέχεια από την 1η σελ.)

πούλιαν (αν και οι 13 θέσεις δεν επαρκούσαν για το κέφι τους). Η διαδρομή τέλεια. Ο καιρός χάλια. Το φόρο τμήας πλήρωσε βέβαια, ο δυστυχής ακέφαλος επιβάτης, που ενώθηκε μαζί τους στο 'Αργος ένα αρνί 10 κιλών. Στη συνέχεια το ταμπούρο που είχε αρχίσει να παίζει σκοπούς μέσα στα στομάχια τους, κάλυψε την ένταση της μουσικής και τους οδήγησε, με άτακτους σχηματισμούς, στο ΠΑΡΚ — ΣΑΛΕ της Τρίπολης. Μετά το πέρασμά τους από τους κωστράχαλους στενωπούς, στον υπό κατασκευή δρόμο της Βυτινάς, τις καταχνιές και τις λάσπες, έφτασαν να αγναντεύουν του Σέρβου από την Κοκκινόδουλη με τα χέρια λασιωμένα, ύστερα από τους ηρωϊκούς εκδρομικούς, που ήταν αναγκασμένοι λόγω κα-

τολισθήσεων (ειδικά για ένα θράχο, χρειάστηκε να ενωθούν οι προσπάθειες όλων για την απομάκρυνσή του). Η θριαμβευτική είσοδος στο χωριό δεν συνοδεύτηκε βέβαια από την ανάλογη υποδοχή (ώρα 3 π.μ. ποιάς νάταν ξύπνιος;).

Η ζωντανία τους, παρόλο το περιπετειώδες ταξίδι, δεν καταλάγιασε. Η διασκέδαση δίπλα σε αναμμένο τζάκι συνεχίστηκε μέχρι το πρωί. Σάματις κοιμήθηκαν; Όχι βέβαια, απλώς εκείνες τις πρώτες ώρες έμειναν για λίγο μόνοι τους και έβαλαν σε σειρά τις εντυπώσεις τους. Γιατί κάθε επίσκεψη στο Σέρβου αποτλεί έναυσμα για καινούργιες εντυπώσεις. Ξαναξέσπασμα της ελπίδας ότι το χωριό θα ζήσει. Η βροχή της άλλης μέρας μπορεί να ανέβαλλε μεγαλύτερα σχέδια για σούβλες, όχι όμως και την αποφασιστικότητα να δοθεί καινούργιο χρώμα στο χωριό. Απομνημόνερο κι ενώ ένας ποδοσφαιρικός αγώνας βρίσκεται σε πλήρη εξέλιξη στην αυλή του σχολείου, ο Μπορόγιαννης τους καλούσε στη φιλόξενη γωνιά του για να φιλοξενήσουν τον ερχομό της Πρωτομαχιάς. Η κρισιμότητα των στιγμών ανάγκασε τους φιλόδοξους ποδοσφαιριστές να αναβάλλουν τις μάχες σώμα με σώμα. Η φλογέρα και το τραγούδι του γραφικού Μπάριμπα - Γιάννη μαζί με το μεράκι του, ένωσαν το χάσμα των γενεών και ανάμεσα στη μυρωδιά του καμμένου ξύλου από την αναμμένη σόφα και το κρασοπότι, κι άρχισε το γλέντι. Μπροστά ο Μπάριμπα — Γιάννης πίσω οι νεανικές φωνές, ξαναζωντάνεψαν τραγούδια για πολλούς πρωτάκουστα. Και ενώ σουρούπωνε και σε πείσμα της βροχής που έπεφτε ακατάπαυστα, ευχαρίστησαν τον Μπάριμπα - Γιάννη και σηκώθηκαν για να συνεχίσουν δίπλα στο τζάκι που τους φιλοξένησε και την προηγούμενη βραδιά. 17 νέοι πατριώτες, άφθονο κρασί, τζάκι και κέ-

φι για διασκέδαση. Μια λέξη μπορεί να τα εκφράσει όλα αυτά, ΜΑΓΕΙΑ. Κάπως έτσι μαγικά ξεκίνησε αυτή η βραδιά και έτσι τελείωσε. Μια βραδιά, που έδωσε την ευκαιρία σε ορισμένους, να αναδειχθούν στην κρασολογία μετά βέβαια τη σχετική κρασοκατάνυξη (υπήρχε κρασί από πολλά θεγνίσι του χωριού), όπως σε άλλους να δείξουν το πηγαίο ταλέντο τους στην κωμωδία, στο τραγούδι, στο χορό ή ακόμα και στην μαύρη μαγεία.

Όλα τα ωραία όμως κρατούν λίγο. Έτσι η καμπάνα της εκκλησίας για την πρωινή λειτουργία της Κυριακής τους θρήκε στο δρόμο, πηγαίνοντας να χαιρετήσουν τους παππούδες και τις γιαγιάδες, γιατί σε μερικές ώρες θα άρχιζε το ταξίδι του γυρισμού. Σκυφτά κεφάλια ξανάφαιναν και πόδια βαριά λες και δεν ήθελαν να ανέβουν στο πούλιαν. Ούτε τα πρωτομαγατιάτικα στεφάνια που κρατούσαν στα χέρια τους, δεν κατάφεραν να αμορφύνουν λίγο αυτές τις στιγμές. Το ταξίδι της επιστροφής άρχισε και όλοι αναρωτιούνται πότε κιόλας πέρασαν οι μέρες στο χωριό. Η θέα των πράσινων ριζιών με τις ανθισμένες γκορτσιές και φόντο το γαρίζο θλιμμένο ουρανό, τους θολώνει άθιστα τα μάτια, καθώς φτάνουν στην τελευταία στροφή για να αποχαιρετήσουν του Σέρβου. Μια υπόσχεση δίνουν μεταξύ τους για την επόμενη πρωτομαγατιάτικη εκδρομή, με τη σιγουριά, ότι και τα καινούργια εμπόδια που θα παρουσιασθούν, θα ξαναπεραστούν. Του Σέρβου χάθηκε από τα μάτια τους αλλά τα χείλη τους συνέχισαν να ψελίζουν την ωράση: ΣΕ ΕΥΧΑΡΙΣΤΟΥΜΕ ΣΕΡΒΟΥ ΠΟΥ ΥΠΑΡΧΕΙΣ. 17 ΡΟΜΑΝΤΙΚΟΙ ΝΕΟΙ ΣΕΡΒΑΙΟΙ

ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ

Κλεισούρας Ιωάννης	1.000
Μπόρα Νικολέτα	1.000
Καπάκου Χριστίνα	1.000
Βέργας Παναγιώτης	500
Μαραγκού Κλειώ	1.000
Σχίζας Ηλίας	1.500
Παπανικόλας (από Σαρακίνη)	500
Μπόρας Φώτης	500
Λιατσόπουλος Ηλίας	1.000
Γκούτης Μιχάλης	500
Γκούτης Γιώργος	1.000
Καλορήτη Νίτσα	500
Μπόρα Παρασκευή	1.000
Μπόρα Ελένη	1.000
Κων/λος Ηλίας	1.000
Παπαγεωργίου Γιαννούλα	1.000
Παπαηλίας - Κων/λος	1.500
Λιατσόπουλος Βασίλ.	500
Τεντοπούλου Αναστασία	600
Στρίκος Γιάννης	600
Λιατσόπουλος Ηλίας	600
Μελέτη Ντίνα	500
Παρασκευοπούλου Κούλα	500
Βέργας Παναγιώτης	500
Σχίζας Γιώργος του Π.	500
Παρασκευοπούλου Σταυρ.	1.000

Σύγχρονη ποίηση

ΣΠΙΤΙ ΜΟΥ

M. Παναγοπούλου

Γράφει στο τραπέζι η Κατερίνα παίζουν εντάμα η Γιάννα και ο Κωστής η μητέρα πλέκει κι η ψυχή παίζει με την άκρη της κλωστής.

Ο πατέρας στην εφημερίδα λύνει το στραυρόλεξο σκυρτός η Ελένη ακούει τη «νυχτερίδα» κι ο Λειτέρης πλάι της σκεπτικός.

Κλείνει το τετραόδιο η Κατερίνα, μάζεψε η μητέρα το πλεχτό. — Πάμε να σου κάνω στην κουζίνα για τα γενέθλιά σου ένα γλυκό...

— Να τα εκατοστήσεις Κωτινάκι — Γιάννα κάνεις πάντα λαβολιές. Απ' το κάδρο μας το τσιγγανάκι μας κοιτάζει με δυο μάτια ελιές... «Βουρκωμένοι άγγελοι»

ΕΙΣ ΜΝΗΜΗ ΕΛΕΝΗΣ ΛΙΑΤΣΟΠΟΥΛΟΥ

Γεωργ. Θεοδ. Κωνσταντόπουλος	5.000
Μιχ. Κ. Γκούτης	3.000
Γεώργ. Κ. Γκούτης	3.000
Τάσος Φ. Μπόρας	3.000
Φώτης Μπόρας	3.000
Γεώργ. - Γιαννούλα Γιαννάκης	3.000
Βιβή Φ. Μπόρα (Φλώρου)	3.000
Ελένη Φ. Μπόρα (Δημητρακοπούλου)	3.000
Νικολέτα Γ. Μπόρα	3.000
Χριστίνα Γ. Μπόρα (Κονάκου)	3.000
Ευσταθία Σταυράκη	2.000
Σύνολο	34.000

Οι συγγενείς της θανούσης Ελένης Λιατσόπουλου αντί στεφάνου συγκέντρωσαν τα πάρα κάτω πσά με σκοπό να διατεθούν για συγκεκριμένη ανάγκη Εκκλησίας του χωριού.

ΓΕΝΝΗΣΕΙΣ

Ο Γιάννης και η Βασιλική Καγριούλη το γένος Χρ. Κωνσταντοπούλου απέκτησαν αγοράκι.

Ο Χρήστος και η Μαρία Κουτσανδρέα απέκτησαν κοριτσάκι.

Ο Κωνσταντίνος και η Κων/να Κωνσταντοπούλου απέκτησαν αγοράκι.

Ο Ιωάννης και η Αθανασία Στρίκου απέκτησαν αγοράκι.

Ο Γεώργιος και η Μαρία Κοτρώνη (το γένος Β. Δάρα) απέκτησαν κοριτσάκι.

Ο «Α» και το Δ. Σ τους εύχονται να τους ζήσουν.

ΓΑΜΟΙ

Το Σάββατο 14 Μαΐου στην Εκκλησία του Αγ. Νικολάου

Πειραιώς έγιναν οι γάμοι του Μαρίνου Φ. Βέργου και της Νεκταρίας Κ. Πιστιώλη.

Το Σάββατο 16 Απριλίου στην Μητρόπολη Αθηνών έγιναν οι γάμοι της Χριστίνας Ευστ. Δάρα μετά του Δημητρίου Ζ. Σπύρου.

Το Σάββατο 16 Απριλίου στον Άγιο Δημήτριο Πετρούπολη έγιναν οι γάμοι της Ελένης Η. Κωνσταντοπούλου μετά του Στράτου Β. Κοκού.

Το Σάββατο 16 Απριλίου στην εκκλησία του Αγ. Νικολάου Ν. Λιασίου έγιναν οι γάμοι του Κων/νου Δ. Κουτσανδρέα και της Μαρίας Β. Κουλαμειδιώτη.

Ο «Α» τους εύχεται βίον ανθόσπαρτον.

ΕΚΕΙΝΟΙ ΠΟΥ ΦΕΥΓΟΥΝ

Πολλοί συμπατριώτες φύγανε από τη ζωή, την τελευταία περίοδο:

Ανεπάντητα έφυγε από κοντά μας στις 11 Φλεβάρη ο Πολυχρόνης Ηλ. Παγκράτης. Τακτικός επισκέπτης του χωριού και μόνιμος παραθεριστής τίποτε δεν προμήνυε το θάνατο του καλόκαρδου γλυκομίλητου, αγαπητού σε όλους Πολυχρόνη, που πέρα τα 83 του χρόνια, έδειχνε νέος. Κατά την επιθυμία του, την επομένη του θανάτου του, μεταφέρθη από τους οικείους του και πατριώτες και τάφηκε στο Σέρβου με τη συγλυλική συμμετοχή των κατοίκων του χωριού.

Από ανίατη αρρώστια προσβλήθηκε φεύγοντας το καλοκαίρι από το χωριό η πάντα χαρούμενη και καλοπροαίρετη Ελένη Γ. Παναγοπούλου (Κατσεπέλη) και μετά μακράν διάρκειη θεραπείας στο Νοσοκομείο Ευαγγελισμού σε ηλικία 85 χρόνων στις 6 Φλεβάρη, υπέκυψε στο μοιραίο, μεταφερθείσα την ίδια μέρα στο Σέρβου, να ταφεί εκεί, όπου ο τάφος του άνδρα της και των προγόνων της.

Πέθανε στην Αθήνα σε ηλικία 88 χρόνων στις 22 Μάρτη και τάφηκε στο νεκρο-

Ο Δημήτριος Ν. Σχίζας ταφείο Ν. Σμύρνης ο συνταξιούχος δάσκαλος Δημήτριος Ν. Σχίζας.

Στη νεκρώσιμη ακολουθία προέστη ο Μητροπολίτης Ν. Σμύρνης Αγαθάγγελος και πλήθος κόσμου από συγγενείς γνωστούς και φίλους συνόδευσαν το νεκρό μέχρι της τελευταίας του κατοικίας. Ενώ πολλά στεφάνια κατατέθηκαν στον τάφο του.

Την ίδια μέρα 22 Μάρτη, πέθανε στον Πειραιά σε ηλικία 93 χρόνων και τάφηκε την επομένη στο Σέρβου η Ελένη Ν. Λιαστούπουλου. Χήρα επί 65 χρόνια πάλαψε και αγωνίστηκε για το μέγαλωμα των ορφανισμένων της παιδιών.

Πέθανε στην Τρίπολη, σε ηλικία 86 χρόνων ο Αθανάσιος Ηλ. Σχίζας. Τραυματίας του Μικρασιατικού Πολέμου και ορσειδίας, ζώντας βίο ποιμενικό, ύστερα από κατάπτωση της υγείας του και διμνημη περίθαλψη κοντά στο γιό του Ηλία, στην Τρίπολη, υπέκυψε στο μοιραίο στις 25 Μάρτη και μετά 4ήμερο τάφηκε στο Σέρβου, αφού έφτασε από την Αυστραλία ο γιός του ο Γιώργος συνοδευστάς τον στην τελευταία του κατοικία.

Με ψυχική συντριβή και θλίψη ένα πλήθος κόσμου, από πατριώτες, συγγενείς, φίλους και συγγενείς του ξεπροβόδισε το καλό και ευγενικό παιδί, Ηλία Χρ. Παπαγεωργίου που ύστερα από μακρόχρονη θεραπεία σε ηλικία 52 χρόνων στις 26 Απρίλη, εγκατέλειψε το εγχόσμιμα, νοσηλεύμενος στο Λονδίνο και τάφηκε στις 29 του μήνα στο νεκροταφείο Χαλκωνδρίου. Επί του τάφου του, κατατέθηκαν πολλοί στεφάνοι, και εξεφωνήθηκαν δύο επικηδεύσεις. Ο ένας από συγγενείς στην εργασία του και ο άλλος από επιστήθιο οικογενειακό φίλο.

ΣΤΕΡΝΑ ΛΟΓΙΑ Σ' ΕΝΑ ΣΥΜΠΟΛΙΤΗ ΠΟΥ ΕΦΥΓΕ ΓΙΑ ΠΑΝΤΑ...

Η διεύθυνση της εφημερίδας μας που συμμερίζεται τον ανθρώπινο πόνο, εύχεται στους οικείους των αποθανόντων μας πατριωτών την εξ' Ύψους παρηγορίαν.

Σ' εκπλήρωση χρέους προς τον αείμνηστο Δημήτριο Σχίζα, διατελέσαντα μέλος του Διοικ. Συμβουλίου και κατ' επανάληψη Πρόεδρο του Συλλόγου, η Διοίκηση του Συλλόγου, κατέθεσε στέφανον επί του τάφου του. Τον δε νεκρό, αποχαιρέτησε εκ μέρους του Συμβουλίου, ο Βασίλης Δάρας, με τα παρακάτω λόγια:

Κοινή ανθρώπινη μοίρα ο θάνατος. Έφυγε για το αγύριστο ταξίδι ένας ακόμη φρουρός της παλιάς γενιάς. Ο σεβαστός και αγαπητός σε όλους μας, ο δάσκαλος Μήτσος Σχίζας. Υπέκυψε στο μοιραίο αφού πάλησε για πολύ καιρό για να κερδίσει τη ζωή και η επιστήμη εξάντλησε όλα της τα μέσα με το στοργικό ενδιαφέρον της οικογένειάς του και τις προσπάθειες του αγαπημένου του παιδιού του Νίκου, που πάσχιζε να τον κρατήσει στη ζωή.

Ισάμηνιοι περίλοιποι και με ευλάβεια προ του σεπτού φερέτρου του, η σκέψη μας μεταφέρεται στην ιστορία της ζωής του δασκάλου Μήτσου Σχίζα.

Γεννημένος στην αρχή του αιώνα (1900), από τον πατέρα του, τον αείμνηστο δάσκαλο Νικόλα Σχίζα και τη μάνα του Γιαννούλα, τη σεμνή και ενάρετη κυρία - δασκάλα, πήρε την πρώτη αγωγή και γκολοχρήθηκε με τα νύματα και τις οικογενειακές αρχές του χωριού. Ακολουθώντας τον εκπαιδευτικό κλάδο, στα 1917 πήρε το πτυχίο του δασκάλου, διορίσθηκε στο Δημ. Σχολείο του χωριού Ράχες Πορτοφλίου. Στη συνέχεια, κληθείς στις τάξεις του στρατού, κέρρισε μέρος στην Μικρασιατική Εκστρατεία και μετά τριετή πολεμική περιπέτεια, τον συναντούμε στη Μ. Ασία τραυματία, πολεμώντας για τις χαμένες πατρίδες.

Απολυόμενος του στρατού, τοποθετείται δάσκαλος στο Σέρβιο, στο πόδι του πατέρα του, όπου και υπηρέτησε επί 25 συνεχή χρόνια. Εδώ δεν ήταν μόνο ο κοινός το της Παιδείας λειτουργήμα, ο φωταδότης γνώσεων. Ο δάσκαλος, τη μορφή του οποίου και την από έδρας διδασκαλία αναπολούμε με σεβασμό, όσο οι εδώ παριστάμενοι και τότε μαθητές του, με τις μνήμες της μαθητικής ζωής. Αλλά και η τότε δεσπόζουσα φυσιογνωμία του χωριού. Ο κοινωνικός παράγοντας που πρόσφερε τις πολλαπλές του υπηρεσίες στο χωριό

και στους πατριώτες του. Ποιος θα θυμάται το φιλόξενο σπίτι του δασκάλου του Σχίζα στους περαστικούς, τη συμπαραστάση του στις διάφορες ανάγκες και στα περιστασιακά των συγγενικών του, το ενδιαφέρον του στα κοινά του τόπου. Πρόβλεψε, για τις οποίες είχε αποσπάσει την αγάπη και την εκτίμησή όλων.

Ψύχη αληθινά ευγενική, γλυκύς και πρῶτος, σεμνός και αξιοπρεπής, διακρινόταν για την άφογη συμπεριφορά του στον κοινωνικό περίκοσμο και τον κύκλο των συναδέλφων του.

Πρότυπο οικογενειάρχη και έχοντας πάντα στο πλευρό του την ιδανική σύζυγό του Γιαννούλα, το γένος Ρηγόπουλου από τα Αιγιάδια, αφού πέρασε τη σκληρή δοκιμασία της κατοχής, το μεγάλο καθήκον, το χρέος της μόρφωσης των παιδιών, τον οδήγησαν στην Αθήνα. Με τις γνωστές δυσκολίες των μετακατοχικών χρόνων, εμόχθησε και αγωνιζόμενος τον αγώνα τον καλό, ενίκησε και εντύχησε να κληρωθεί τους τρεις του γιους επιστήμονες, με επίλεκτη κοινωνική θέση. Το Νίκο Επίκουρο Καθηγητή και Ανάκτορο Υγειονομικό Αρχίατρο, τον Τάκη Διευθυντικό στέλεχος Τράπεζας, το Θάνο, πολιτικό μηχανικό και τις δυο του κόρες, άριστα αποκαταστημένες. Και, να αισθανθεί τη ρηγιλή συγκίνηση σπυρνούσαντας τα γγόνια του, που με σεβασμό και αγάπη τον περιζώναν.

Σεβαστέ μου δάσκαλε. Δεν πάνε λίγες μέρες, που μιλούσαμε για το χωριό, για τα περασμένα και μού 'δινες πληροφορίες που σου ζητούσα, για την ιστορία του τόπου. Και τώρα νεκρός! Πού να το 'ξερα. Σε μένα, το συνάδελφό σου, τον άλλοτε μαθητή σου, έλαχε να σε αποχαιρέτησω με τα φτωγά αυτά λόγια τούτη τη στερνή ώρα εκ μέρους όλων σου των πατριωτών και του Διοικ. Συμβουλίου του Συλλόγου, ο οποίος σου αναποθεί: επί του σεπτού τάφου σου, λίγα λουλούδια, σ' ένδειξη ελάχιστου φόρου τιμής για όσα προσέφερες, με την έντονη παρουσία σου στο Σύλλογο.

Κοιμήσου ήσυχα τον κίνιο ύπνο της γαλήνης! Απαρχόμενος του κόσμου τούτου, εκτέλεσε στο ακέραιο το καθήκον σου, αφήνοντας μνήμη αγαθή.

Συδόντας με σεβασμό μπρος στο σεπτό σκήνωμά σου, σου υποσχόμαστε ότι θα μείνεις αθάνατος στη σκέψη μας και στις καρδιές μας.

Αιώνια σου η μνήμη και ανέγγιχτο το χόμα της αστικής γης που θα σε σκεπάσει.

Η γιορτή της Μητέρας

Μια κακιά μάγισσα μάγεψε κάποτε ένα παληκάρι και το διέταξε να ξεριζώσει την καρδιά της μητέρας του και να την φέρει. Το παληκάρι, μαγεμένο από τα βότανα της μάγισσας, πήγε σπίτι του, άρπαξε ένα μαχαίρι και ξεριζώσε την καρδιά της μανούλας του. Ύστερα άφησε ολομόναχο το νεκρό κορμί της, πήρε την καρδιά στα χέρια του κι έτρεξε να την προσφέρει στην κακιά μάγισσα. Όπως έτρεχε όμως, σκόνταψε σε μια πέτρα κι έπεσε κάτω. Και τότε η καρδιά της αδικοσκοτωμένης μάνας, που σπαρταρούσε ακόμη, ακούστηκε να το ρωτά με αγωνία:

— Μήπως κτύπησες, παιδάκι μου;

Ο μύθος αυτός δείχνει την απέραντη αγάπη της μάνας για το παιδί. Και όταν ακόμη της ξεσκίζει άσπλαχνα την καρδιά, η Μάνα δεν σκέπτεται το δικό της χαμό, αλλά τρέμει μήπως έπαθε τίποτε το παιδί της.

Για να δείξουμε περισσότερο την αγάπη και την λατρεία μας προς το ακριβότερο πλάσμα που υπάρχει στον κόσμο, της αφιερώσαμε μια μέρα για να την τιμήσουμε: την Εορτή της Μητέρας.

Μητέρα στη σημερινή γιορτή σου κόβω από το περιθώρι της ψυχής μου τα πιο μρωμένα λουλούδια και σου τα προσφέρω. Σου δίνω την υπόσχεση πως σε όλη μου τη ζωή θα φροντίζω να μη λείπει ποτέ από τα χείλη σου και από την ψυχή σου το χαμόγελο.

Η μάνα πρέπει να έχει «γιορτή» την κάθε μέρα. Πρέπει τα παιδιά της να την τιμούν και να της δείχνουν την αγάπη της, κάθε μέρα, κάθε ώρα, πάντοτε. Γιατί της αξίζει.

Ο ρόλος της μάνας είναι μια ισόθια θυσία στο βωμό του μητρικού φίλτρου και πάντοτε χωρίς υστεροβουλίες, χωρίς σκοπιμότητες.

Πολλοί, για να δικαιολογήσουν την ανευθυνότητά τους, την έλειψη θάρρους και πρωτοβουλίας στη ζωή τους, δεν διστάζουν να ρίξουν τις ευθύνες οπουδήποτε, ακόμη και στη μητέρα τους.

Είναι χαρακτηριστική η έκφραση των ανθρώπων που βαρυσκομούν «μάνα γιατί με γέννησες». Έτσι εκδηλώνουν την ευγνωμοσύνη τους... απέναντι στο ιερό αυτό πρόσωπο, που τους έφερε στη ζωή και τους έθρεψε με το ίδιο του το αίμα για εννιά μήνες.

Η σημερινή κατάσταση είναι διαφορετική απ' αυτή

που περιγράφει ο ποιητής, πριν από αρκετά χρόνια.

«...Μάνα δεν βρέσκατα: λέξη καμιά νάχει στον κόσμο τόση αρμονία...»

Μάνα ακούς σε κάθε μέρος Α! τι όνομα γλυκό».

Η γέννησή μας δεν είναι ένα απλό βιολογικό γεγονός. Είναι μια πραγματική δημιουργία.

Η γιορτή της μητέρας όμως, παραμένει δυστυχώς να είναι ένα δευτερεύον γεγονός. Υπάρχουν κάποιες εκδηλώσεις σωματείων μεμονωμένες και κάποια έκθεση στα σχολεία.

Την παράσταση σώζουν τα παιδιά που, με αγνότητα και αυθορμητισμό, μαζεύουν λίγα λουλούδια και τα προσφέρουν με τρυφερότητα στη μάνα τους, εκδηλώνοντας πραγματικά την ευγνωμοσύνη τους στο μοναδικό αυτό πρόσωπο.

Η αγωγή γύρω από το πρόσωπο της μητέρας, στην ιερότητά του για τη ζωή, δεν συμβάλλει μόνο στη δημιουργία σωστής οικογένειας, αλλά και αρμονικής κοινωνίας.

Αγαπημένη μητέρα, σου

ευχόμαστε να έχεις δύναμη, χαρά και υγεία και καθημερινά ν' ανθίζεις όπως τα άνθη του αγρού.

Στον άνθρωπο η σχέση μάνας - παιδιού είναι ακατάλυτη. Ο δεσμός είναι αιώνιος. Δεν διακόπτεται ποτέ.

Γιορτή της μητέρας λοιπόν, αλλά μια γιορτή συνεχής. Μια γιορτή καθημερινή. Με όλην την αγάπη που δικαιοῦται. Γιατί και κείνη έχει «επενδύσεις» πάνω μας όλη της τη ζωή. Όχι για να εισπράξει βέβαια κάποτε «τους τόκους». Αλλά γιατί χωρίς αυτή 'την «επένδυση» που είναι σκοπός της ζωής της, δεν μπορεί να υπάρξει. Η μητρική αγάπη δεν καλλιεργείται. Γεννιέται την ώρα που σχηματίζεται η καινούργια ζωή. Και διαρκεί όσο και η ζωή. Αυτή λοιπόν την αγάπη την απέραντη, την ασύνορη, την αξεπέραστη και μεγαλειώδη, ως την ανταποδίδουμε με κάποια λουλούδια και κάποια ζεστά λόγια μόνο μια μέρα του Μαγίου κάθε χρόνο. Αλλά συνεχώς.

Να τη γοριτάζουμε και να την τιμούμε πάντοτε.

ΔΩΡΕΕΣ ΣΤΗ ΜΝΗΜΗ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΣΧΙΖΑ

Στη μνήμη ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΝΙΚ. ΣΧΙΖΑ, η οικογένειά του και ο αδελφός του κ. Θεόδωρος Νικ. Σχίζας, με επιστολή τους μας ανακοίνωσαν, ότι αποφάσισαν να τοποθετήσουν, με δαπάνες τους, στο Καμπαναριό της Εκκλησίας του χωριού μας «Η Κοίμησις της Θεοτόκου», ένα ρολόι (4 όψεων).

Επίσης στην μνήμη προσφιλούς τους προσέφεραν: Στον ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΕΡΥΘΡΟ ΣΤΑΥΡΟ:

- Η κ. Πιπίτσα Παπαγεωργίου Δρχ. 10.000
- Η κ. Αγγελική Αφεντάκη » 10.000
- Η κ. Ελένη Φιλιπποπούλου » 10.000

Στο Ορφανοτροφείο «ΑΓ. ΑΝΔΡΕΑΣ» Ν. Σμύρνης:

- Η κ. Γιαννούλα Δ. Σχίζα Δρχ. 10.000
- Ο κ. Θεόδωρος Ν. Σχίζας » 10.000

Στο ΛΥΡΕΙΟ ΟΡΦΑΝΟΤΡΟΦΕΙΟ:

- Η κ. Γιαννούλα Δ. Σχίζα Δρχ. 5.000
- Η κ. Μοίρα Παπελάρου » 5.000
- Η κ. Μαρία Καρπαθάκη » 5.000

Υπέρ των σκοπών του Συλλόγου:

- Ο κ. Δάρας Ευστάθιος Δρχ. 5.000
- Η κ. Δάρα Γεωργία » 5.000
- Ο κ. Σχίζας Ηλίας του Δ. » 10.000
- Η κ. Γκούτη Παναγιώτα του Στ. » 5.000

ΟΛΟΘΕΡΜΕΣ ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

★ Ευχαριστούμε θερμά τους πατριώτες για τη συμμετοχή τους στο βαρύτατο πένθος μας και την παρουσία τους στην κηδεία του πολυαγαπημένου μας

ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΝΙΚ. ΣΧΙΖΑ

Η οικογένειά του.

ΜΝΗΜΟΣΥΝΟ

Στις 24 Απριλίου τελέστηκε στην εκκλησία Ν. Σμύρνης το 40ήμερο μνημόσυνο του Δημ. Σχίζα, στο οποίο προέστη ο πρώην Μητεροπολίτης Κεφαλληνίας Προκόπιος.

ΑΡΤΟΖΗΝΟΣ

Έκδοση του Συλλόγου Σερβαίων, Γραφεία Μηλιάς 2 και Ηρακλέους 21 121 21 Νέα Λιόσια ΣΥΝΤΑΣΣΕΤΑΙ ΑΠΟ ΕΠΙΤΡΟΠΗ Κ. ΚΟΥΤΣΑΝΔΡΕΑΣ Ύδρας 12 - Μπραχάμι Τηλ.: 9330.953 - 9320.384

ΕΤΗΣΙΕΣ ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ

Εσωτερικού δρχ. 600
Εξωτερικού δολλ. 25
(Στους κατοίκους του χωριού διωδόμεται δωρεάν).
Υπεύθυνος σύμφωνα με το νόμο:

Υπεύθυνος Τυπογραφείου: Γ. ΧΑΛΚΙΟΠΟΥΛΟΣ Γερανίου 7 Τηλ. 5244.800 - 5229.066

ΑΝΑΦΟΡΑ ΣΤΗΝ ΧΟΡΟΕΣΠΕΡΙΔΑ

(ΣΥΝΕΧΕΙΑ απ' τη σελ. 1)

αγάπης στην γενέτειρά μας. Αποτελεί τον καθρέπτη αναβάθμισης του χωριού μας. Και αν φέτος ρίχναμε μια ματιά σ' αυτόν τον καθρέπτη σίγουρα θα απογοητευόμαστε. Η ζωή του συλλόγου είναι συνυφασμένη με αυτού

του είδους εκδηλώσεις, με περιεχόμενο ανθρώπινο, κοινωνικό, πολιτιστικό.

Ο Σύλλογος ζει και αναπνέει από εκδηλώσεις που παρουσιάζουν επιτυχία. Αν αυτές παρουσιάζουν αποτυχία τότε ο Σύλλογος οδηγείται σε μαρasmus, αδράνεια ή και αφανισμό.

ΣΚΑΛΙΖΟΝΤΑΣ ΤΙΣ ΡΙΖΕΣ ΜΑΣ.

Σέρβου

Ο καταξιωμένος δάσκαλος στην Κάτω Αχαΐα Θόδωρος Τρουπής είναι κυρίως γνωστός για το λογοτεχνικό, ιστορικό και λαογραφικό έργο του. Η επίμονη και πολυετής θητεία του στα Νεοελληνικά Γράμματα, η επιτυχής έκδοση πολλών βιβλίων του ποικιλόμορφου περιεχομένου, τον ανάδειξαν άξιο βραβείων. Ένα από αυτά

Για το Θόδωρο Τρουπή σεμνύεται, πρέπει να σεμνύεται το Σέρβου, η Γορτυνία, η Αρκαδία. Σε έναν ακόμη βαθμό και γειτονικές Επαρχίες, όπως των Καλαβρύτων. Από τα πανάρχαια χρόνια έως τις ημέρες μας κοινή είναι η ζωή και η μοίρα τους.

Σκαλίζοντας ο Θόδωρος Τρουπής τις ρίζες του χω-

ΤΟΤ' ΘΑΝΑΣΗ ΤΡΟΥΠΗ

είναι και της Ακαδημίας Αθηνών.

Από τον περασμένο χρόνο ο ακούρατος τούτος πνευματικός εργάτης επιτελεί και το κάτι άλλο, στον ίδιο πάντα χώρο. Κάθε τρίμηνο κυκλοφορεί ένα πολυσέλιδο περιοδικό σε σχήμα βιβλίου. Το περιεχόμενό του είναι λαογραφικό, ιστορικό, λογοτεχνικό και σε έναν κάποιο βαθμό κοινωνικό. Το 1987 εκδόθηκαν τέσσερα τεύχη 700 συνολικά σελίδων, διαστάσεων 17Χ25. Κάθε τεύχος αντιστοιχεί σε μια από τις τέσσερες εποχές του χρόνου.

Το περιοδικό έχει τίτλο «Σκαλίζοντας τις Ρίζες Μας: Σέρβου». Είναι αφιερωμένο στο ορεινό χωριό της καταγωγής του εκδότη - διευθυντή: Το Σέρβου Αρκαδίας. Βρίσκεται κάπου ανάμεσα Λαγκαδία - Δημητσάνα σε υψόμετρο πάνω από 1.000 μέτρα. Σέρβος το γράφουν οι χάρτες.

Ο Θόδωρος Τρουπής κρατεί στενούς δεσμούς με της γενέθλια γη. Τα αετόδενδρα ανθίζουν και καρπίζουν καλύτερα και περισσότερο, σαν έχουν μπήξει τις ρίζες τους βαθιά στα χώματα του τόπου τους. Ήλιος της ζωής τα παιδικά και αξέχαστα χρόνια, για τον κάθε δημιουργό - καλλιτέχνη, κατά το Γκαίτε. Το επίλεκτο τέκνο του Σέρβου μαζί με τα άλλα είναι και ποιητής, με αρκετές ποιητικές συνθέσεις παραδοσιακού ρυθμού. Ο ποιητής όσο και αν ανεβάνουν τα χρόνια του, δεν γερνάει. Παραινεί πάντα έφηβος. Αν συνέβαινε το αντίθετο, ποιητής δε θα ήταν.

Τα παιδικά χρόνια του Θόδωρου Τρουπής στο άγονο χωριό της βουνόπαρτης Γαρτυνίας ήταν πικρά, δύσκολα. Ο πεζογράφος όμως και ποιητής τα μεταπλάθει σε γλυκά και χαρωπά. Είναι θησαυρόι του ανεκτίμητοι. Δε θα τους άλλαζε με τα πλούτη του κόσμου. Για να διατηρήσει, για να δικαιώσει τούτο το θησαυρό ολόκαρδα και ολόψυχα εργάζεται χρόνια, δαπανάει όλες τις οικονομίες του. Τα έως τώρα τέσσερα τεύχη της περιοδικής έκδοσης «Σκαλίζοντας τις Ρίζες Μας» το βεβαιώνουν. Είναι έργο ασυνήθιστο, απίστευτο. Γι' αυτό ξαφνιάζει, εκπλήσσει.

ριού του σε καιρούς που όλα τα καίει «όξινη βροχή» και τα πνίγουν «νέφη» δε σαλπίζει «επιστροφή στις ρίζες». Σαν ιστορικός που είναι ξέρει πως κάτι τέτοιο δε γίνηκε ποτέ. Το πρόβλημα είναι να μην ξεραθούν τα δένδρα, για να μπορούμε να παίρνουμε μπόλια από αυτά. Το αύριο σα δε κτίζεται με βάσεις το χθες είναι σαθρό. Το παρελθόν συνεχίζεται, σαν εκφράζεται με νέες μορφές που προκύπτουν δημιουργικά από τους πυρήνες ζωής μας μαθαίνουν οι κοινωνιολόγοι, οι φωτισμένοι.

Η κάθε εποχή έχει τα δικά της μέτρα, ο κάθε πολιτισμός το δικό του φως, η κάθε κοινωνία τη δική της αλήθεια. Κάποιες όμως διαιώνιες αξίες απαρασάλευτες ηθικές επιταγές, ήταν και είναι θεμέλια και αγκυράρια, «ακρογωνιαίοι λίθοι» όλων των έως τώρα εποχών, πολιτισμών, κοινωνιών. Μα σήμερα, για πρώτη μάλλον φορά υπάρχει φόβος να εξαφανιστούν. Για να μη συμβεί αυτό, ο Θόδωρος Τρουπής κάνει την καταγραφή τους με κόπους, με θυσίες. Οι νέοι, οι αγέννητοι, θα τον ευγνωμονούν αύριο, εάν βεβαίως υπάρξει συνέχεια της ζωής. Θεσ από εγωισμούς και φιλαρχίες, θεσ από συμφέροντα και μανίες, είναι ενδεχόμενο να ξεμουντουλωθούν τα πάντα στο γήινο πλανήτη. Ο Θόδωρος Τρουπής, όπως επιμαρτυρεί το ποιητικό του έργο, και τον κίνδυνο συναισθάνεται και ανησυχίες έχει. Είναι μια όρθια συνείδηση, μια ελεύθερη φωνή. Βάζει κι αυτός πλάτη για να μη χαθεί ο ήλιος.

Με τα όσα περασμένα αναθυμάτα και ενιστορεί με τις αφηγήσεις του για το Σέρβου, τη Γορτυνία και τους ανθρώπους τους ο Θόδωρος Τρουπής, τα ήθη και θα έθιμα, οι παροιμίες, τα τραγούδια και τα μοιρολόγια, οι γιορτές, οι χαρές και οι πόνοι, που καταγράφονται στο περιοδικό, δεν είναι φαντάσματα ενός ανύπαρκτου παρελθόντος, θα έλεγε ο Γιόσπερς, που θέλει να αναστήσει. Σκοπό έχει να δείξει την περασμένη και ξεπερασμένη αλήθεια να συνδέσει την παράδοση με

ΛΑΟΓΡΑΦΙΑ

Η 1η Μαΐου πριν το 1889, οπότε ως εργατική κίνηση την έκαναν σύμβολο κοινωνικών αγώνων, γιορταζόταν στην Ελλάδα και τη λοιπή Ευρώπη σαν νίκη του καλοκαιριού κατά του χειμώνα. Σαν τόπος εορτασμού διαλέγονταν οι αγροί και τα λιβάδια, ενώ η έξοδος προς την εξοχή ήταν καθολική. Για να πάρουν τη δροσιά της φύσης οι άνθρωποι «την Πρωτομαγιά, νύχτα ακόμα, κυλιούνται μέσα στα κριθάρια μέσα στα χορτάρια».

Το Πρωτομαγιάτικο στεφάνι που κρεμιέται στην πόρτα του σπιτιού αποτελεί καθολική συνήθεια στις πόλεις. Στην επαρχία ο αγρότης το «Μάη» του δεν τον φτιάχνει με λουλούδια, αλλά με διάφορες πρασινάδες και καρπούς.

Τις ατομικές πράξεις ενισχύουν πράξεις ομαδικές, που αποβλέπουν στη μετάδοση στο χωριό ή στην πόλη της ευλογίας του Μαΐου. Π.χ. στην Πάργα τα παιδιά την Πρωτομαγιά στεφανώνονται με λουλούδια και κρατώντας κλωνάρια πορτοκα-

λιάς ή νερατζιάς γεμάτα λουλούδια γυρίζουν τα σπιντάρια τραγουδώντας το τραγούδι του Μαΐου.

Στον Άγιο Λαυρέντιο του Βόλου, ο Μάης εσσαρκώνεται στο «Μαγιάπουλο», παιδί στολισμένο με λουλούδια που το συνοδεύουν προσωπίδοφοροι, τραγουδώντας τα Μαγιάπριλα τραγούδια.

Στην Αγόριανη «χόρευαν ο Μάης και ο κόσμος τον φίλευε μπαμπάκι κι αθγά, σιτάρι και λεφτά» κι οι τσοπάνηδες ένα ποκάρι μαλλί».

Στο Κεφαλόβρυσο πολλοί γίνονταν Μάηδες, δηλαδή γέμιζαν κεφάλι και κορμί με μαγιάτικα λουλούδια και τραγουδώντας γυρίζαν σπιντάρια και μαγαζιά χορεύοντας το Μάη.

Στο Ξηροχώρι της Εύβοιας ένας χωρικός με κλαδιά και λουλούδια στο σώμα και συνοδευόμενος από πέντε έξι άνδρες γυρίζει τα σπιντάρια και χορεύει.

Στο βορειοελλαδικό χώρο παρατηρούνται μιμικές πράξεις που αποβλέπουν άμεσα στην αναγέννηση της φύσης.

Πολλά άλλα έθιμα της

Πρωτομαγιάς ξεκινούν από την αντίληψη ότι ο Μάιος όλα «τα κάνει νέα».

Γενικά πιστεύεται ότι την Πρωτομαγιά πιάνουν τα μάγια.

Στην Αγιάσο της Λέσβου οι γυναίκες την Πρωτομαγιά «κάνουν αποθραδίες σταυρούς πάνω στην πόρτα του σπιτιού με το μέλι, για να περνούν οι γαμπροί και να κολλούν».

Πιστεύεται ότι την Πρωτομαγιά ορισμένα φυτά η βοτάνια έχουν θαυμαστές ιδιότητες. Π.χ. στην Κοζάνη κόβουν λυγαριά και την τυλίγουν γύρω από τη μέση τους για να γίνουν ευλύγιστοι, αγκαλιάζουν τα δέντρα για να παχύνουν και να ζήσουν πολύ όπως κι εκείνα.

Και το νερό της βροχής τη μέρα αυτή αποκτά μαγική δύναμη, γι' αυτό και συλλέγεται για λούσιμο και δυνάμωμα των μαλλιών η για την κατασκευή ευδιού. Το νερό αυτό της βροχής το χρησιμοποιούσαν και σαν μαγιά για να πήξουν το τυρί.

Ο φόβος ότι μάγισσες ή κακοί γείτονες μπορούν να κλέψουν με μάγια τη σοδειά τη γύχτα της Πρωτομαγιάς, κάνει τους χωρικούς να χρησιμοποιούν φυλακτά, που τοποθετούνται στα χωράφια για φύλαξη της σοδειάς (βιβλ. Γ. Α. Μέγα).

Η πρώτη εργατική Πρωτομαγιά γιορτάστηκε στη χώρα μας στα 1893 στους Στύλους του Ολυμπίου Διός στην Αθήνα.

Το 1894 γιορτάστηκε στο Στάδιο απ' όλες τις σοσιαλιστικές ομάδες της Αθήνας και του Πειραιά.

Και οι δυο εκείνες Πρωτομαγιάτικες εκδηλώσεις ήταν αναίμακτες.

Η πρώτη ματωμένη ελληνική Πρωτομαγιά είναι του 1924.

Στα χρόνια της Κατοχής οι Πρωτομαγιάτικες εκδηλώσεις των εργαζομένων πήραν εθνικοαπελευθερωτικό χαρακτήρα και πραγματοποιήθηκαν σε πολλές μεγάλες ελληνικές κατεχόμενες πόλεις με συγκρούσεις, τραυματισμούς και συλλήψεις από τις αρχές Κατοχής.

Η Πρωτομαγιά του 1944 καταγράφηκε στην ιστορία του έθνους μας σαν η πιο ματωμένη, αλλά και η πιο δοξασμένη. Οι χιτλερικοί ταχτητές εκτέλεσαν στο Σκοπευτήριο της Καισαριανής 200 «κομμουνιστές». Ο αγώνας της ελληνικής εργατικής τάξης στηρίζεται σε ατράνταχτα θεμέλια. Στην ακαταμάχητη δύναμη των ιδανικών τους. Στην ιστορική νομοτέλεια που έφερε την εργατική τάξη στο προσκήνιο της εθνικής ζωής.

Ο Μπαλζάκ έλεγε: «Απ' όλες τις σπορές, το αίμα των ηρώων δίνει τη μεγαλύτερη σοδειά».

Παγκόσμια μέρα πάλης για ειρήνη, καλύτερη ζωή, κοινωνική πρόοδο και δικαιοσύνη αποτελεί λοιπόν η Εργατική Πρωτομαγιά.

ΕΘΙΜΑ ΚΑΙ ΠΑΡΑΔΟΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟ ΠΑΣΧΑ

Κ ό κ κ ι ν α α υ γ ά : Τα κόκκινα αυγά είναι ένα πατροπαράδοτο σύμβολο ευφορίας και νέας ζωής που έμεινε ανόθευτο μέσα στους αιώνες. Στα παλιά χρόνια οι άνθρωποι συνήθιζαν να ανταλλάσουν βαμμένα κόκκινα αυγά θέλοντας έτσι να δείξουν τα φιλικά τους αισθήματα.

Στις Ηνωμένες Πολιτείες, τη Δευτέρα του Πάσχα, κυλούν αυγά στο γρασίδι, έξω από τον Λευκό Οίκο. Το έθιμο αυτό έγινε πια εθνικός θεσμός.

Σ' όλες τις χώρες το Πάσχα ακούγονται καμπάνες απ' τις εκκλησίες που σκορπίζουν το χαρμόσυνο μήνυμα.

Είναι γνωστή η συνήθεια που επικρατεί στην ελληνική ύπαιθρο να γυρίζουν τα παιδιά στα σπιντάρια, το Σάββατο της γιορτής του Λαζάρου, και να μαζεύουν αυγά, λέγοντας το σχετικό τραγούδι.

Κάθε οικογένεια, τις ημέρες του Πάσχα, φροντίζει

το μέλλον. Μόνο έτσι γίνεται πραγματική αλλαγή χωρίς να επέρχεται ανατροπή. Στις ημέρες μας σε όλη την Ελλάδα, με εντροπικές ταχύτητες, με τσουναιμικούς κλυδωνισμούς, με κούφιους δογματισμούς, με ανόητους φανατισμούς με εγκληματική συμπεριφορά και σχιζοφρενικούς μοντερνισμούς, τα πάντα αναποδογυρίζονται. Οι Έλληνες κοντεύουν να χάσουν εάν δε χάσανε την εθνική τους ταυτότητα.

Η εμπέλεια του περιοδικού ξεπερνάει τα σύνορα της Γερμανίας. Είναι πολύτιμο όχι μόνο στους Αρκάδες, στους Αζάνες, στους Αχαγιώτες,

να βάλει στο τραπέζι ένα πιάτο παραπάνω, που προορίζεται για τον Προφήτη Ηλία ή για έναν ξένο που μπορεί να μπει απρόοπτα στο σπίτι. Επίσης το τραπέζι των πλουσίων είναι ελεύθερο στον καθένα που θα έρθει. Αρκεί να παρουσιαστεί στην πόρτα της τραπεζαρίας, όπου ο οικοδεσπότης θα του προσφέρει ένα τέταρτο του αυγού και θα τον βάλει να κάτσει αμέσως στο τραπέζι μαζί με τους δικούς του.

Σε πολλά ορεινά ελληνικά χωριά τη δεύτερη μέρα του Πάσχα στήνουν κούνιες, και καθώς κουνιούνται οι νέοι και οι νέες τραγουδώντας, προξενούνται μεταξύ τους.

Το τ σ ο υ γ κ ρ ι σ μ α : Το τσούγκρισμα των πασχάλινών αυγών είναι εκδήλωση χαράς και ευχών. Το έθιμο αυτό το έφερε ο Μέγας Ναπολέων στη Γαλλική Αυλή από την πατρίδα του την Κορσική, όπου συνήθιζαν από παλιά. Και το τσούγκρισμα αυτό γινόταν με μεγάλη εθιμοτυπία και σε ειδική τελετή.

Μπροσ στο αυτοκρατορικό ζεύγος που καθόταν στο θρόνο του, περνούσαν οι επίσημοι που, αφού έπαιρναν ένα αυγό από κάποιο πολύτιμο πανέρι υποκλίνονταν και τσούγκριζαν με το αυτοκρατορικό ζεύγος. Αν έπαζε το βασιλικό αυγό, το χάριζαν στον νικητή, στον οποίον όμως άφηναν και το δικό του αυγό για ανάμνηση της τελετής.

Πολλά από τα παλιά έθιμα διατηρούνται ακόμη και σήμερα, όπως τα βεγγαλικά, οι κροτίδες, το αρνί, τα κόκκινα αυγά και τα οικογενειακά ξεφαντώματα γύρω απ' το γιορτινό τραπέζι.

ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ —
ΕΚΔΟΣΗ
**ΣΥΛΛΟΓΟΣ
ΣΕΡΒΑΙΩΝ**
ΣΥΝΤΑΣΣΕΤΑΙ
ΑΠΟ ΕΠΙΤΡΟΠΗ
Επιμέλεια Γ. Γής
Κ. ΚΟΥΤΣΑΝΔΡΕΑΣ

ΕΤΟΣ ΙΑ'
ΑΡ. ΦΥΛΛΟΥ 68
**ΟΚΤΩΒΡΗΣ
1988**
—★—
ΓΡΑΦΕΙΑ:
ΜΗΛΙΑΣ 2
Ν. ΛΙΟΣΙΑ 131 21
Τηλ. 57.55.705

Το πανηγύρι το 15 Αύγουστο

Με τον αυτό τόνο όπως πάντα γιορτάστηκε και φέτος μεγάλα περπατά το πανηγύρι το 15άυγουστο στο χωριό.

Πλήθος κόσμου με εκατοντάδες αυτοκίνητα που δεν χώραγαν είχαν συρρεύσει από όλα τα μέρη και η εκκλησία ανήμερα στη γιορτή της, είχε κατακλυστεί από προσκυνητές. Η δε μακρυά πομπή κατά την περιφορά της εικόνας χανόταν στις Ζαχαρούς καθώς έβγαινε από το προαύλιο της εκκλησίας.

Το Διοικ. Συμβούλιο του Συλλόγου με τη συνεργασία και τη ζωντανή συμπαράσταση του Προέδρου της κοινότητας κατέβαλε κάθε προσπάθεια για τη διασκέδαση και την ψυχαγωγία των πατριωτών. Έτσι με πλούσιο φαγητό από θραστή γίδα, γκόπιο κρασί, μπύρες κλπ. που δεν έλειψαν και τις δυο θραδιές, όλοι ρίχτηκαν στο χορό με ένα γλέντι, ενθουσιασμό και κέφι αμείωτο μέχρι

τις πρωινές ώρες και την ευχή όλων, τούτη μας η καθιερωμένη πατριωτική εκδήλωση να αναλαμβάνεται κάθε χρόνο και καλύτερα.

Θα ήταν όμως παράλειψη αν στο φετινό μας πανηγύρι δεν ευχαριστήσουμε όλους όσους βοήθησαν για την επιτυχία του. Ιδιαίτερος δε τους: Θανάση Θ. Τρουπή, Νίκο Ι. Μαραγκό, τις πρόθυμες ευγενείς κυρίες που πρόσφεραν δο-

ήθεια από δικής τους πλευράς, καθώς και τους αδελφούς Στάθη και Γιώργο Χ. Δάρα, που πρόθυμα μας παραχώρησαν προς εξυπηρέτηση, το μαγαζί τους.

ΤΑ ΝΕΑ ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ

★ Υπεγράφη σχετική συμφωνία Κοινότητας και ΔΕΗ για την τοποθέτηση δικτύου μέχρι την Τρανή Βρύση και χορηγήθηκαν τα πρώτα χρήματα για το έργο.

★ Έγινε η διαπλάτυνση μέρους του δρόμου κάτω από την πλατεία της εκκλησίας.

★ Οικονομική ενίσχυση 100.000 δρχ. δόθηκαν από το Σύλλογο για βοήθεια στο έργο της.

— Η Κοινότητα ευχαριστεί θερμά.

ΚΟΙΝΟΤΙΚΑ ΝΕΑ

★ Η ΑΣΦΑΛΤΟΣΤΡΩΣΗ ΤΟΥ ΔΡΟΜΟΥ

Το συνεργείο του Συνδέσμου Δήμων και Κοινοτήτων του Νομού, στο οποίο και ανετέθη η ασφαλτόστρωση του δρόμου, με χρηματοδότηση από τη Νομαρχία ποσού 7.000.000 και επιμελημένη εργασία, ασφαλτόστρωσε το τμήμα δρόμου από Μαλάσσοβα μέχρι αρχές Κολοσσάρες. Για τη συνέχιση του έργου, μηχανήμα γκρέιντερ έκανε όλη τη σχετική προεργασία για την ασφαλτόστρωση του επομένου τμήματος από αρχές Κολοσσάρες μέχρι που ξαγναντίζουμε στο χωριό. Για το τμήμα τούτο, υπάρχει αντίστοιχη πίστωση 10.000.000, που χορηγήθηκε στην Κοινότητα με προσωπική ενέργεια του Γ. Γραμματέα Υπ. Δικαιοσύνης κ. Γ. Ασπυροπούλου, ο οποίος επισκεπτόμενος τον 15άυγουστο το χωριό, σχημάτισε προσωπική γνώμη και μας ήρθε αρωγός.

★ ΚΑΜΠΑΝΑΡΙΟ

Οι εργασίες επένδυσης που άρχισαν από τον Αύγουστο, συνεχίζονται. Το καμπαναριό, καθώς υπερυψώνεται παρουσιάζει καλαίσθητη όψη.

★ ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ ΠΛΑΤΕΙΑΣ

Με κοινοτική δαπάνη δρχ. 300.000 περιλαμβανομένων και των φορολογικών, έγινε η διαμόρφωση της κεντρικής πλατείας του χωριού με την δωρεάν παραχώρηση τμήματος 25 τ. μέτρων, ανήκοντος στο Δημήτριο Γ. Βέργο.

Τακτοποιήθηκε έτσι, ένα χρόνιο αίτημα και ευπρεπίστηκε ο εκεί χώρος, με την τοποθέτηση και μιας βρύσης - κορύτας, για την οποία υπάρχει σκέψη αντικατάστασης με άλλη, που να ταιριάζει με το μοτίβο, την όψη του χώρου.

Όποιος από τους πατριώτες τεχνικούς επιθυμεί για μια τέτοια προσφορά, παραδοσιακής κορύτας, μπορεί να έρθει σε επαφή με τον Πρόεδρο της Κοινότητας.

Στο σημείο όμως αυτό, η Κοινότητα αισθάνεται την ανάγκη να ευχαριστήσει βαθύτατα και μέσω των σπυλών του «Α» το Δημ. Βέργο γι' αυτή του τη χειρονομία, την παραχώρηση χώρου, τόσο πολύτιμου για την πλατεία.

★ ΔΡΟΜΟΣ ΠΡΟΣ ΠΑΝΩ ΧΩΡΙΟ

Με χρηματική ενίσχυση ποσού 2.000.000 προοριζόμενου για δρόμο προς Πάνω Χωριό, που δόθηκαν στην Κοινότητα μέσω κυβερνητικού παράγοντος που γράψαμε στο προηγούμενο φύλλο του «Α», κατασκευάστηκε το πρώτο αξιόλογο τεχνικό, τείχος αντιστήριξης, καθ' όλο το μήκος της πλευράς κήπου του Παρασκευά Λιατσόπουλου και μέχρι της θρύσης (Δεμοκίτη). Όστε, από του σημείου τούτου, ο διανοιγόμενος δρόμος ακολουθώντας την κατεύθυνση του προϋπάρχοντος με διαμόρφωση τούτου και τεχνικά που θα γίνουν εκατέρωθεν, να αποπερατωθεί και φτάσει όπου είναι δυνατό, για να εξυπηρετηθούν τα εκεί σπίτια, αφού είναι ανάγκη σήμερα, το αυτοκίνητο να φτάνει σε κάθε σπίτι.

Η άποψή μας

Πέρασαν δυο ολόκληρα χρόνια και η θητεία του Δ. Σ. θρίσκεται στο τέλος της. Μέσα από τις στήλες του «Α» θα θέλαμε να απευθυνθούμε σ' όλους τους πατριώτες και να αναφέρουμε μερικά πράγματα που θεωρούμε αναγκαία: Πρώτα θα τους ευχαριστήσουμε για τη συμπαράστασή τους, είτε υλική, είτε ηθική, που μας επέτρεψε να υλοποιήσουμε κάποιους στόχους. Θέλουμε να τονίσουμε, ότι κατά το διάστημα της θητείας μας και της παρουσίας μας στο Σύλλογο, καταβάλαμε κάθε δυνατή προσπάθεια στο μέτρο του εφικτού και των δυνατοτήτων του καθενός μας,

χωρίς αυτό να σημαίνει ότι δεν κάναμε λάθη.

Δεν θα κάνουμε αναφορά στα πεπραγμένα, θα αναφερθούμε σ' αυτά που δεν έγιναν, ότι δεν οφείλονται σε αδιαφορία, αλλά περισσότερο σε αντικειμενικές δυσκολίες, που για διαφόρους λόγους δεν κατορθώσαμε να ξεπεράσουμε.

Δεν παραγνωρίζουμε το γεγονός, ότι οι δραστηριότητες και οι πρωτοβουλίες πολλών πατριωτών σε συνδυασμό με τις δικές μας προσπάθειες είχαν κάποια αποτελέσματα. Όχι, βέβαια, τα επιθυμητά, αλλά

● (ΣΥΝΕΧΕΙΑ στη σελ. 3)

Η ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΜΑΣ

Στις 27 Νοέμβρη, ημέρα Κυριακή και ώρα 9 π.μ., θα πραγματοποιηθεί στην αίθουσα της Παναρκαδικής Ομοσπονδίας (οδός Τζωρτζ 9), πλατεία Κάνιγγος, η Γενική Συνέλευση του Συλλόγου μας, με θέματα:

«Διοικητικός απολογισμός».

«Οικονομικός απολογισμός».

«Ανάδειξη Εφορευτικής Επιτροπής για την διενέργεια εκλογών».

Η παρουσία όλων των πατριωτών κρίνεται απαραίτητη.

Το πρόβλημα της ύδρευσης

Περισσότερο οξύ από άλλοτε ήταν φέτος, το πρόβλημα της ύδρευσης με την έλλειψη νερού, την ανισοκατανομή του μέσα στο χωριό και την κατάχρηση ορισμένων, με το πότισμα περιβολιών. Έτσι η Κοινότητα αποφάσισε οριστικά την εφαρμογή του συστήματος υδρομέτρησης που θα μπει σε εφαρμογή μέχρι το προσεχές καλοκαίρι. Γι' αυτό και παρακαλούνται όλοι μέχρι το Μάη, να φροντίσουν για την τακτοποίηση και σωστή λειτουργία του ωρολογιού τους.

Παράλληλα, το Κοιν. Συμβούλιο, μελετά τη σύναψη

δανείου από το Υπουργείο Εσωτερικών για τη συντήρηση του εσωτερικού δικτύου και ανακατασκευή τούτου, προς αποκατάσταση της αδικίας, που οι πάνω βρύσες του χωριού λόγω της κλίσεως του εδάφους, στερεύουν πρώτες, ενώ μόνο όταν το δίκτυο είναι γεμάτο έχουν νερό.

— Στις 14 Σεπτεμβρίου επισκέφτηκε το χωριό συνεργείο του Ο.Τ.Ε. για να καταρτίσει πρόγραμμα τοποθέτησης ασυρμάτου τηλεφωνικού κέντρου, έργο, που προβλέπεται να ολοκληρωθεί σε δυο χρόνια.

Αυτοκινητόδρομος στα «Σχιζαίικα»

Το όνειρο αρκετών χρόνων έγινε φέτος πραγματικότητα. Σε χρόνο δύο μόλις εβδομάδων το αυτοκίνητο έφτασε στα Στρι-καίικα. Το μάτι δειλό, το χέρι όμως τολμηρό. Αυτό ακριβώς συνέβαινε στα προηγούμενα χρόνια. Είναι πολλή η δουλειά, χρειάζομαστε πολλά λεφτά... και άλλα παρόμοια λέγαμε μέχρι και τις 12 Αυγούστου του 1988. Την επομένη όμως (13—8—88) τα πράγματα μελετήθηκαν καλά. Ξεκινήσαμε από το σπίτι του Αγγελή του Κλεισούρα (από το τέρμα του παλιού δρόμου) όλοι οι ενδιαφερόμενοι —δέκα πέντε περίπου άτομα— και σιγά - σιγά κοιτάξαμε προσεκτικά και λογαριάζαμε πόσα μεροκάματα και πόσα περίπου υλικά θα χρειαστούν για να γκρεμιστούν οι μάντρες, τα σκαλιά κλπ. και να ξαναγίνουν αυτά, είτε με τσιμέντο, είτε με πέτρες, πιο μέσα φυσικά από την αρχική τους θέση. Μέσα σε μια ώρα είχαμε φθάσει στο σπίτι του μακαρίτη του Γιάννη του Στρίκου, εκεί δηλαδή που θα ήταν το τέρμα του δρόμου. Όλοι μείναμε κατεκθυσιασμένοι γιατί τα πράγματα δεν ήταν και τόσο δύσκολα. Ούτε πάμπολλα μεροκάματα χρειάζονταν, μα ούτε και το ποσό των χρημάτων που έπρεπε να συγκεντρωθεί υπερβολικό. Το μοναδικό πρόβλημα που μας απασχολούσε —πολύ σοβαρά μάλιστα— ήταν τι θα γινόταν με τη μάντρα του Βαγγέλη του Σάλαρη, για τον οποίο είχαμε πληροφορηθεί ότι ήταν ανέκδοτος στην κατασκευή του δρόμου και ότι δεν θα μας επέτρεπε να γκρεμίσουμε τη μάντρα του κήπου του. Αφήσαμε όμως για το παρόν άλυτο το πρόβλημα αυτό και είπαμε να ξεκινήσουμε από την επόμενη κιόλας (Κυριακή 14—8—88) να κάνουμε τη διάνοιξη στο υπόλοιπο κομμάτι του δρόμου, δηλαδή από του Γιώργου του Σχιζαίικα μέχρι και τα Στρικαίικα. Δώσαμε τα χέρια ο ένας στον άλλο —δείγμα προφορικού συμβολαίου για όσα αποφασίσαμε— και όλοι μαζί είπαμε το μεγάλο ΝΑΙ.

Την επομένη πρωί - πρωί (14—8—88) όλοι θρискόμαστε στο δρόμο και αρχίζαμε, με πολύ μεγάλο κέφι, να γκρεμίζουμε με όλα σχεδόν τα απαραίτητα εργαλεία τις μάντρες, τα σκαλοπάτια, τις καμάρες και ό,τι άλλο βλέπαμε ότι ήταν εμπόδιο για το δρόμο. Κανένας δεν είπε «μου γκρεμίσατε το άλφα ή το θήτα σημασία». Οι άπειροι ή και οι κάπως άπειροι με τη δουλειά ζη-

τούσαν συνεχώς τη γνώμη και τις υποδείξεις των εμπειρών. Ο καθένας μας δούλευε με όλες του τις δυνάμεις και με πολύ κέφι. Πραγματικό πανηγύρι, ούτε θέρος μα ούτε και τρυγητό θύμιζαν οι σκηές αυτές, αλλά κάτι πιο δυνατό, κάτι που γινόταν για πρώτη φορά με δημιουργούς εμάς τους ίδιους. Οι γυναίκες της γειτονιάς κι αυτές στο πόδι. Τηγαίνιτες - πολλές τηγαίνιτες - λουκουμάδες - χαλθιάδες - κέικ - μεζέδες διάφορους - κρασί άφθονο - ούζο και καφέδες ετοιμαζαν και μας κουβαλούσαν συνεχώς. Όλες χαρούμενες και γελαστές γιόρταζαν κι αυτές και τα παιδιά μαζί με μας στη μεγάλη αυτή «ξέλαση» που λεγόταν διάνοιξη του δρόμου.

Με δουλειά δύο μόλις ημερών (14 και 16—8—1988) είχε κιόλας διαμορφωθεί αρκετά ο δρόμος. Στις 17 Αυγούστου το θραδάκι πεταχτήκαμε κανά - δυό άτομα στην Τρίπολη και μαζί με τον Πρόεδρο της Κοινότητας επισκεφτήκαμε την οικογένεια του Βαγγέλη του Σάλαρη. Εξηγήσαμε στους ανθρώπους τι ακριβώς κάναμε στο χωριό και τι ζητούσαμε από την οικογένεια αυτή. Έδειξαν μεγάλη κατανόηση στο πρόβλημά μας, αλλά και εμείς στις δικές τους θέσεις. Τελειώνοντας τον καφέ που μας κέρασαν τέλειωσε και η συζήτηση. Όλα πια ήταν έτοιμα να γκρεμίσουμε κι αυτή τη μάντρα. Θα την ξαναφτιάναμε με μπετό στο μέσο της μέρας και θα κόβαμε τη γωνία που εμπόδιζε γύρω στους 20 με 30 πόντους. Δώσαμε τα χέρια, τους ευχαριστήσαμε και ξαναγυρίσαμε στο χωριό. Το τι γινόταν την άλλη μέρα δεν περιγράφεται. Έτσι, με το ίδιο πάντα κέφι και με την μεγάλη ικανοποίηση ζωγραφισμένη στο πρόσωπο δουλέψαμε και τις επόμενες ημέρες μέχρις ότου οι υποχρεώσεις μας στην Αθήνα μας εξαγάγασαν να σταματήσουμε πλέον τη δουλειά για να την συνεχίσουμε και την ολοκληρώσουμε το Φθινόπωρο ή το πολύ την Άνοιξη.

—★—

Α' ΕΣΟΔΑ (από προσφορές προαιρετικές)

1. Θεόδωρος Κ. Τρουπής	δρχ. 5.000
2. Μιχάλης Μιχ. Σχιζαίικας (Χάκος)	» 50.000
3. Ντίνος Στ. Σχιζαίικας	» 5.000
4. Ελένη Ι. Σχιζαίικα	» 5.000
5. Αντώνης Η. Κομνηνός	» 2.000
6. Στέλιος Μιχ. Σχιζαίικας	» 10.000
7. Παναγούλα Δ. Σχιζαίικα	» 500
8. Αποστόλης Αγ. Στρίκος	» 1.000
9. Αναστάσιος Δ. Στρίκος	» 5.000

Στο δρόμο δούλεψαν προαιρετικά και χωρίς αμοιβή και άτομα που δεν είχαν άμεσο όφελος από την κατασκευή του. Θα ήταν δε μεγάλη παράλειψη αν μέσα απ' αυτές τις λίγες γραμμές δεν ευχαριστούσαμε τον Πρόεδρο της Κοινότητας μαζί με το Κοινοτικό Συμβούλιο, οι οποίοι μας συμπαραστήθηκαν και ηθικά αλλά και υλικά. Η Κοινότητα μας προμήθευσε τρεις (3) αμαξιτές αμινοχάλικο και πενήντα σακιά τσιμέντο. Ευχαριστούμε ακόμη τον Πρόεδρο μαζί με το Διοικητικό Συμβούλιο του Συλλόγου των Σερβαίων για την ηθική υποστήριξη καθώς και όλους τους συγχωριανούς που μας είπαν ένα «ΜΠΡΑΒΟ» για το έργο που φτιάξαμε.

Πιο κάτω αναγράφονται τα «ΕΣΟΔΑ» και τα «ΕΞΟΔΑ» που πραγματοποιήθηκαν από τις 14—8—1988 που άρχισαν οι πρώτες προσφορές μέχρι και τις 27—8—1988 που έγινε το τελευταίο έξοδο, όπως αυτά είναι γραμμένα στο διβλίο «ΕΣΟΔΩΝ - ΕΞΟΔΩΝ» που τηρούσε κατά το παραπάνω χρονικό διάστημα ο Σχιζαίικας Γεώργιος του Παναγιώτου που ορίστηκε από τα 12 μέλη της ομάδας ως προσωρινός Ταμίας. Το διβλίο «θεωρημένο και υπογεγραμμένο από την 12μελή ομάδα» τέθηκε στη διάθεση των μελών που βρίσκονταν στις 27—8—1988 στο χωριό για έλεγχο και κλείσιμο. Συγκεκριμένα έκαναν έλεγχο σ' αυτό και το έκλεισαν με ημερομηνία 27—8—1988 οι: Μιχάλης Σχιζαίικας - Γιάννης Θ. Σχιζαίικας και Αγγελής Κ. Σχιζαίικας. Τα έξοδα όπως φαίνονται πιο κάτω ήταν διακόσιες ενενήντα χιλιάδες (290.000) δραχμές και τα έξοδα επίσης διακόσιες ενενήντα χιλιάδες (290.000) δραχμές. Άρα στα χέρια του προσωρινού ταμιά βρίσκεται ως υπόλοιπο το ποσό των μηδέν (0) δραχμών.

Το διβλίο αυτό που βρίσκεται στα χέρια του παραπάνω προσωρινού ταμιά θα είναι στη διάθεση του κάθε ενδιαφερόμενου όποτε αυτός ζητήσει να ενημερωθεί σχετικά.

10. Θανάσης Π. Σχιζαίικας (φοιτητής)	» 5.000
11. Γεώργιος Κων. Σχιζαίικας	» 7.000
12. Νίκος Ι. Μπόρας (πρόεδρος)	» 5.000
13. Γιάννης Γ. Σχιζαίικας	» 5.000
14. Ηλίας Π. Κωνσταντόπουλος	» 1.000
15. Κώστας Ι. Χρονόπουλος	» 5.000
16. Ανδρέας Ν. Ανδριόπουλος	» 2.000
17. Χρήστος Γ. Κωνσταντόπουλος	» 2.000
18. Ηλίας Σχιζαίικας (οδοντογιατρός)	» 5.000
19. Κώστας Γ. Τερζής	» 2.000
20. Γιώργος Κ. Παπαθωμόπουλος	» 3.000
21. Ηλίας Ι. Μπόρας	» 5.000
22. Τάκης Δ. Σχιζαίικας	» 24.000
23. Γεώργιος Παν. Σχιζαίικας	» 10.000
24. Μιχάλης Στ. Σχιζαίικας	» 10.000
25. Αγγελής Κ. Σχιζαίικας	» 10.000
26. Τάκης Αθ. Σχιζαίικας	» 5.000
27. Δημήτριος Αθ. Σχιζαίικας	» 10.000
28. Γιάννης Θ. Σχιζαίικας	» 10.000
29. Γιώργος Ι. Στρίκος	» 10.000
30. Θανάσης Ι. Στρίκος	» 10.000
31. Χαράλαμπος Ι. Στρίκος	» 10.000
32. Ηλίας Ι. Γιαννακόπουλος	» 3.000
33. Ανδρέας Παρ. Στρίκος	» 2.000
34. Γιάννης Π. Κουτσαυδρέας	» 2.000
35. Δημήτριος Αγγελ. Χειμώνας	» 2.000
36. Ηλίας Αγγελ. Παγκράτης	» 2.000
37. Νίκος Ι. Χρονόπουλος	» 5.000
38. Νίκος Ι. Μαραγκός	» 3.000
39. Τάσος Γ. Μπόρας	» 1.000
40. Θεόδωρος Ν. Τρουπής	» 1.000
41. Τάσος Φ. Μπόρας	» 500
42. Χρήστος Ι. Αναστασόπουλος	» 3.000
43. Μαρία Στέλιου Σχιζαίικα	» 5.000
44. Ηλίας Παν. Σκούρος	» 3.000
45. Θάκος Ι. Μπόρας	» 5.000
46. Γιάννης Ν. Βέργος (ΟΤΕ)	» 3.000
47. Παναγιής Δημ. Κουτσαυδριάς	» 5.000
48. Ηλίας Ι. Καγιούλης	» 5.000

ΣΥΝΟΛΟ ΕΣΟΔΩΝ:

290.000

—★—

Β' ΕΞΟΔΑ (για υλικά και ημερομίσθια)

1. Για δέκα πέντε (15) τσιμέντα	δρχ. 7.500
2. Για μια κουλούρα σύρμα	» 380
3. Για σιδόντα ένα (81) κιλά σίδηρο	» 5.620
4. Για έξι (6) πλέγματα	» 9.000
5. Για πρόκες	» 1.500
6. Για μια (1) αμαξιτή αμινοχάλικο	» 15.000
7. Για μεταφορά τεσσάρων (4) αμαξιτών αμινοχάλικου από τον Νίκο τον μεταφορέα	» 60.000
8. Στον Πάνο τον Κουτσαυδριά για το καλούπωμα της μάνδρας του Σάλαρη	» 13.000
9. Στο φορτωτή και φορτηγό για φόρτωση και μεταφορά των μπάζων	» 40.000
10. Στο Θανάση τον Κλεισούρα για έξι (6) εργατικά ημερομίσθια	» 30.000
11. Στο Γιάννη το Βέργο του Αγγελή για ένα (1) τεχνικό ημερομίσθιο	» 6.000
12. Στον Τάκη το Στρίκο του Ιωάννη για τρία (3) τεχνικά ημερομίσθια	» 18.000
13. Στο Χρήστο το Σχιζαίικα του Γεωργίου για έξι (6) εργατικά ημερομίσθια	» 18.000
14. Στο Γιάννη το Σχιζαίικα του Θεωρή για έξι (6) τεχνικά ημερομίσθια	» 36.000
15. Στον Αγγελή το Σχιζαίικα του Κων. για δύο (2) τεχνικά ημερομίσθια	» 12.000
16. Στο Νίκο το Σχιζαίικα του Θεωρή (προκαταβολή) για την αποπεράτωση της μάνδρας του Τάσου του Σχιζαίικα	» 18.000

ΣΥΝΟΛΟ ΕΞΟΔΩΝ:

» 290.000

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΑΝΑΓΟΥ ΣΧΙΖΑΣ

Η άποψή μας

● (ΣΥΝΕΧΕΙΑ από την 1η σελ.) θα τα κρίναμε ικανοποιητικά.

Τα προβλήματα που αντιμετωπίζει το χωριό μας είναι χρόνια και παρά τις εκάστοτε προσπάθειες των πρώην Δ.Σ. και του τωρινού, δεν κατέστη δυνατό να επιλυθούν, αλλά και αν επιλυθούν τα υπάρχοντα ανακόψουν νέα, λόγω των απαιτήσεων της σημερινής ζωής.

Ο Σύλλογος έχει παρελθόν, παρόν και μέλλον. Οι εμπειρίες του παρελθόντος ως αποτελέσουν την βάση των οραμάτων πραγμάτων στο μέλλον.

Εκφράζουμε την ευχή να μην επαναληφθούν τα λάθη του παρελθόντος ως και τα δικά μας, αλλά όλοι μαζί, ενωμένοι, να πετύχουμε την ενσάρκωση στα οράματά μας και τις προσδοκίες μας.

Ο κινητήριος μοχλός ήταν, είναι και θα είναι οι νέοι με τις απεριόριστες δυνατότητες που έχουν, αρκεί να τις αξιοποιήσουν. Σ' αυτή τους την προσπάθεια θα μας έχουν συμπαράστατες όλους μας.

Ο Σύλλογος υπαγορεύει τη συνεργασία μεταξύ των ατόμων.

Ο καλύτερος τρόπος για να πετύχουμε τους στόχους μας είναι να συνενώσουμε τις δυνάμεις μας, διότι όλοι επιδιώκουμε ανάλογους στόχους.

Στα πλαίσια της συνεργαστικής προσέγγισης, που σημαίνουν παραδοχή και εμπιστοσύνη στους άλλους, τα άτομα φτιάχνουν μια πιο ολοκληρωμένη ισορροπία.

Είναι εύκολο να μείνει κανείς στην άρνηση της θέσης του άλλου.

Η συνεργασία βρίσκεται σ' ένα επίπεδο πιο σύνθετο από τον ανταγωνισμό. Περιλαμβάνει τον πραγματικό διάλογο μεταξύ των ατόμων.

Για να επιτευχθούν πραγματικά οι στόχοι χρειάζονται προσπάθειες ευρύτερες. Χρειάζονται ενέργειες συντονισμένες.

Τα άτομα πρέπει να υποβάλουν και όχι να υποσκάπτουν την ανάπτυξη της συνεργαστικότητας και της υπευθυνότητας, της πρωτοβουλίας.

Τα άμεσα αποτελέσματα δεν είναι εφικτά σε μια τέτοια προσπάθεια. Ίσως να φανούν σε αναλαμπές.

Η συμμετοχή των νέων να φανεί ζωντανή με μεγαλύτερη ελευθερία στην έκφραση, αλλά και με τον σεβασμό προς το σύνολο που επιτρέπει τον ουσιαστικό διά-

λογο. Έτσι προωθούνται τα θέματα με μεγαλύτερη ευκολία πιο υπεύθυνα και πιο συντονισμένα. Όσα δεν μπορούν να γίνουν από τη μια στιγμή στην άλλη. Ούτε οι νέοι θα γίνουν ξαφνικά συνεργάσιμοι, υπεύθυνοι και θαρραλέοι, ούτε και εμείς θα μπορέσουμε να τους καθοδηγήσουμε χωρίς σφάλματα και να είμαστε πάντα συνεπείς και δημοκρατικοί. Διότι μας αντιστρατεύονται μια σειρά προβλημάτων.

Η αποτυχία είναι ανθρώπινη και τα λάθη δεν είναι ντροπή.

Το μόνο που μπορούμε να κάνουμε, είναι ν' αντικρίζουμε με ειλικρίνεια τις επιτυχίες και τις αποτυχίες μας και να συνεχίζουμε να προσαθούμε.

Η υπομονή, η επιμονή, είναι τα σημαντικότερα εφόδια για την αντιμετώπιση των δυσκολιών.

Πρέπει να είμαστε προετοιμασμένοι γι' αυτές τις δυσκολίες. Να έχουμε το θάρρος να δουλεύουμε χωρίς να βλέπουμε άμεσα αποτελέσματα.

Η συνεργασία και οι ανθρώπινες σχέσεις είναι κάτι το αλλιώτικο.

Ενθαρρύνουν τους νέους να προβληματιστούν, να σκεφτούν τι είναι σημαντικό γι' αυτά, τι θέλουν και τι δεν θέλουν.

Ενθαρρύνουν τους νέους ώστε να παίρνουν αποφάσεις και να κάνουν επιλογές.

Η κριτική μας, λοιπόν, ως γίνεται με γλώσσα θετική. Αντί να δίνουμε έμφαση στο στραβό να τονίζουμε περισσότερο τη θετική συμπεριφορά. Να δείχνουμε την αναγνώρισή μας. Η επιδοκιμασία είναι πολύ σημαντική.

Διότι η αναγνώριση ενθαρρύνει. Εκφράζει την παραδοχή μας για κάτι που έγινε.

Η ενθάρρυνση και η παραδοχή είναι το κατάλληλο έδαφος μέσα στο οποίο καλλιεργείται η αυτοπεποίθηση για την πραγματοποίηση των στόχων μας.

Όλα αυτά, βέβαια, να μεταδίδονται μόνο μέσα από την πράξη, με τη στάση μας και όχι με λόγια. Να πάψει ο ανταγωνισμός που υπήρχε σε βαθμό μάλιστα εντυπωσιακό, γιατί ήταν ανασταλτικός στις δραστηριότητες του Συλλόγου. Με το παραμικρό ξεπηδούσαν οι συγκρούσεις μεταξύ των μελών.

Οι κακόβουλες κριτικές δημιουργούσαν ατμόσφαιρα τεταμένη και εχθρική.

Σήμερα δεχόμαστε (όλο και λιγότερο) από το περιβάλλον, ερεθίσματα, που θα μας κάνουν να συνεργαστούμε δημιουργικά με τους άλλους. Μας περιβάλλουν συνθήκες και σχέσεις ανταγωνιστικές. Ο ανταγωνισμός έγινε τρόπος ζωής και σκέψης. Χρειάζεται μεγάλη προσπάθεια για τη συνεργασία και περισσότερη κατανόηση στους νέους. Το μέλλον τους ανήκει.

ΔΙΑΤΡΟΦΗ ΚΑΙ ΥΓΕΙΑ

★ Φασολάδα, ελαιόλαδο και πορτοκάλια στον πόλεμο κατά της χοληστερίνης

Η ηηκτίνη είναι υδροδιαλυτή φυτική ίνα που βρίσκεται σε πολλά φρούτα και λαχανικά. Πρόσφατα, μετά από ανακοινώσεις γιατρών του Πανεπιστημίου του Χάρβαρντ, αποκτά ιδιαίτερη σημασία για τη διατροφή και την υγεία μας. Η ηηκτίνη μέχρι τώρα ήταν σημαντική, γιατί απλώς βοηθούσε στο δέσιμο της μαρμελάδας και του γλυκού του κουταλιού. Φαίνεται, όμως, πως παίζει κι έναν άλλο πιο σπουδαίο ρόλο. Ενώνεται στον οργανισμό μας με τα χολικά οξέα, που περιέχουν χοληστερίνη. Όσα περισσότερα χολικά οξέα δεσμεύονται από την ηηκτίνη, τόσο κατεβαίνει και το ποσοστό της χοληστερίνης στο αίμα μας.

Τρόφιμα πλούσια σε ηηκτίνη είναι οι μπανάνες, τα μήλα, τα βατόμουρα, τα καρπούδια και, κυρίως, τα εσπεριδοειδή. Βέβαια, δεν πρέπει να υπολογίζετε πως θα φάτε ένα πιάτο τηγανητές πατάτες και από πάνω τρία πορτοκάλια και θα έχετε ήσυχη τη συνειδήσή σας πως η χοληστερίνη στο αίμα σας θα παραμείνει στα χαμηλά επιτρεπτά όρια. Όλα τα όσπρια, επειδή περιέχουν φυτικές ίνες, βοηθούν ώστε η χοληστερίνη του αίματος να παραμείνει σε χαμηλά επίπεδα. Φαίνεται, όμως, πως τα φασόλια υπερέρχουν ως προς αυτή τους την ιδιότητα σε σύγκριση με τα άλλα όσπρια. Έρευνες δείχνουν, πως αν επί τρεις εβδομάδες, καθημερινά επιπλέον από το κανονικό μας διαίτολόγιο, τρώμε και φασολάδα, τότε η χοληστερίνη του αίματος κατεβαίνει κατά 100). Να λοιπόν, που ένα παραδοσιακό μας προϊόν αποκτά επιστημονική υποστήριξη και ζητάει δικαίωση. Η φασολάδα ξαναγυρίζει στο τραπέζι μας, όχι πια σαν ένα νόστιμο και οικονομικό φαγητό, αλλά σαν ένα πολύ υγιεινό φαγητό, που μπορεί να καταπολεμήσει τη μάλιστα της εποχής μας, τη χοληστερίνη και τις καρδιαγγειακές παθήσεις.

Τους ευχόμαστε μέλλον λαμπρό.

ΝΕΟΙ ΦΟΙΤΗΤΕΣ

Στις φετινές εισαγωγικές εξετάσεις για ανώτερες και ανώτατες σχολές εισήχθησαν:

1) Η Αγγελική Ι. Τρουπή, πρώτη στη Σχολή Ηλεκτρολογίας Λαμίας.

2) Ο Γεώργιος Ηλ. Παπαγεωργίου, στην Ανωτάτη Βιομηχανική Πειραιώς.

3) Ο Νίκος Γ. Παρασκευόπουλος, στη Σχολή Υπαξιωματικών Πολεμικού Ναυτικού.

Τους ευχόμαστε μέλλον λαμπρό.

ΓΕΝΝΗΣΕΙΣ

Η Παρασκευή Παν. Σκούρου στις 15 Σεπτεμβρη γέννησε κοριτσάκι. Ευχόμαστε να ζήσει.

★ ΑΡΡΑΒΩΝΕΣ

Η Σοφία Αθαν. Μαραγκού μετά του Αντώνη Ζαχαρόπουλου εκ Μεγαλοπόλεως, στις 20 του Σεπτεμβρη έδωσαν αμνοβαλα υπόσχεση γάμου.

Στους ευτυχείς νέους, ευχόμαστε ταχεία τη στέψη.

★ ΓΑΜΟΙ

— Ο Θεόδωρος Ευαγ. Σχίζας και η Γεωργία Αναγνωστοπούλου ετέλεσαν τους γάμους τους στις 18 Σεπτεμβρη στον Ιερό Ναό Ευαγγελιστρίας Ν. Λισίων.

Ο «Α» τους εύχεται βίον ανθόσπαρτον.

— Στον Ιερό Ναό της Φανερωμένης στο Χολαργό, την Κυριακή 22 Σεπτεμβρη με την παρουσία συγγενών και φίλων έγιναν οι γάμοι του Γιάννη Παρ. Λιατσόπουλου μετά της δεσποινίδας Κωνσταντίας Πουλά από το Άργος.

Τις θερμές μας ευχές για μια χαρούμενη ζωή.

● ΘΑΝΑΤΟΙ

— Τραγικό θάνατο θρήκε στις 4 Σεπτεμβρη σε μια στροφή δρόμου της Τρίπολης καθώς επέβαινε σε μηχανάκι και οδηγούσε ο ίδιος, με ιλιγγιώδη ταχύτητα, ο ατυχής νέος (ηλικίας 22 χρόνων) Χρήστος Ι. Κούλης, γιος της Πηνελόπης Παρ. Κατσιάπη.

— Πέθανε την Παρασκευή 23 Σεπτεμβρη στον Πειραιά και τάφηκε στο νεκροταφείο της Ανάστασης, ένας ακόμη φρουρός της παλιάς γενιάς, ο Βασίλης Παρ. Βέργος.

Γεννημένος το 1897 πολεμιστής της Μ. Ασίας, αγροφύλακας στο χωριό για πολλά χρόνια και με γραμματικές γνώσεις που καλλιέργησε ο ίδιος, χήρεψε προ 10ετίας.

Διαμένων στον Πειραιά εργαζόταν σε περίπτερο, σωματικά και ψυχικά ακμαίος και ζώντας ευτυχισμένος κοντά στα παιδιά του, απεχώρησε του κόσμου, μετά σύντομη αρρώστια.

— Πέθανε και τάφηκε στην Κόρινθο ύστερα από μακρόχρονη αρρώστια, σε ηλικία 81 χρόνων η Βασίλμα Δ. Τρουπή, φιλήσυχη και γλυκομίλητη και ζώντας εν χηρεία επί 35 χρόνια, αγωνίστηκε για τα παιδιά της και ευτύχησε να ιδεί και

τους τρεις γιούς της, άριστα αποκαταστημένους.

— Την ώρα της εκτύπωσης του «Αρτοζήνου» πληροφορηθήκαμε τον από μνηγός θάνατο δύο ακόμα συμπατριωτισσών μας. Της Μαρίας Γ. Κανδηλώρου κόρης Βασιλείου Κ. Σχίζα και της Μαρίας Χρ. Ζαχαρόπουλου.

Το Δ.Σ. του Συλλόγου που συμμετέχει στον ανθρώπινο πόνο, εκφράζει προς τους οικείους των αποθανόντων συμπατριωτισσών μας τα θερμά του συλλυπητήρια.

— Δεν πέρασε εξάμηνο από το θάνατο του συζύγου της και τον ακολούθησε εγκαταλείποντας τη ζωή σε ηλικία 88 χρόνων η σύζυγός του Βασίλμα Αθ. Σχίζα.

Ζώντας στην Τρίπολη και με κλονισμένη την υγεία, ακίνητη στο κρεβάτι, έχοντας στο πλάι τον γιό της Ηλία και τη νύφη της Χρυσούλα, είχε βρει όλη τη στοργή και περίθαλψη.

Στις 12 Σεπτεμβρη επήλθε το μοιραίο και με τη συνοδεία των οικείων της και των πατριωτών της Τρίπολης η σορός της μεταφέρθη με νεκροφόρα στο Σέρβου, για να ταφεί εκεί, όπου αναπαύεται ο άνδρας της.

— Εωμάχος του θουλού, αξιόλογος κτηνοτρόφος και καταξιωμένος πατέρας τώρα που θά 'πρεπε να χαρεί για τους κόπους του έφυγε από τη ζωή στις 17 Σεπτεμβρη ημέρα Σάββατο ο Γιαννάκος Ι. Τρουπής.

Μετά τη μακρόχρονη διάρκεια της ανίατης αρρώστιας του και τη θερμή συμπαράσταση των οικείων του στην όλη του δοκιμασία και έχοντας τη συμπόνοια όλων των πατριωτών υπέκυψε στο μοιραίο, αφήνοντας την τελευταία του πνοή εκεί, που έζησε και περπάτησε εβδομήντα χρόνια. Στην πατρική γή που τον αγάλιασε για πάντα.

Σύσσωμοι οι κάτοικοι του χωριού τον συνόδεψαν στην τελευταία του κατοικία. Εις αιώνιαν μνήμην του.

Διευκρίνιση

Αν τυχόν κάποιος πατριώτης που έδωσε συνδρομή δεν δει το όνομά του δημοσιευμένο παρακαλούμε να τηλεφωνήσει στο 5014.307 (Χ. Κωνσταντόπουλο) για την τακτοποίηση της παράλειψης που πιθανόν να έγινε παρά τη θέλησή μας.

Επάξια Προαγωγή

Ο ιατρός χειρουργό-γυναικολόγος Παναγιώτης Θ. Κωνσταντόπουλος, εξελέγη Υφηγητής στην Ιατρική Σχολή του Πανεπιστημίου Μπορντώ Αγγλίας.

Θερμά τον συγχαίρουμε.

ΤΟ ΝΕΦΟΣ

Ωραία εποχή τέλους κι αρχής των πάντων το γλυκόπικρο Φθινόπωρο της ανακύκλωσης, της επαναπόλωσης, με το φως του σύθαμπου, των αστεριών που αγαπάμε, με τον απόηχο των διακοπών. Όλοι μας εγκαταλείψαμε το όμορφο χωριό μας για να επιστρέψουμε στην πικρή πραγματικότητα της πόλης. Αφήσαμε γλυκές εμπειρίες καλοκαιριού όμορφης φύσης και ζωής, για να ξανασυναντήσουμε τα χιλιάδες προβλήματα της πόλης που ακούγονται στο όνομα άγχος, κυκλοφοριακό, νέφος κ.λπ., κ.λπ.

Με τον όρο «νέφος» εννοούμε τις μετεωρολογικές συνθήκες, κατά τη διάρκεια των οποίων συσσωρεύονται στην ατμόσφαιρα ρυπογόνες ουσίες, που επιδρούν στην υγεία και τη ζωή των πολιτών, θέτοντάς τες σε άμεσο κίνδυνο. Οι ρυπογόνες αυτές ουσίες είναι χιλιάδες και μεθοδολογικά δεν μπορούν να μετρηθούν. Για τον λόγο αυτό ξεχωρίζουμε ορισμένες και τις καταμετρούμε με δειγματοληπτικά υπολογίζοντας με βάση αυτές και τις υπόλοιπες.

Οι κυριότεροι ρυπαντές, πάντως, είναι:

- α. Διοξείδιο του θείου.
- β. Μονοξειδίο του άνθρακα.
- γ. Αιωρούμενα σωματίδια (καπνός).
- δ. Κυκλικό υδρογονάνθρακες.
- ε. Οξειδία του αζώτου.
- στ. Όζον.

Αυτοί που κινδυνεύουν περισσότερο απ' όλους αυτούς τους ρυπαντές είναι οι ασθενέστεροι οργανισμοί και τα παιδιά. Κυριότερες πηγές των ρυπογόνων ουσιών είναι

οι διάφορες βιομηχανίες, οι μέθοδοι θέρμανσης μιας πόλης και τα αυτοκίνητα. Οι περισσότεροι κινητήρες είναι παλιάς τεχνολογίας και δεν μπορούμε να κάνουμε τίποτα για να περιορίσουμε την παραγωγή δηλητηριωδών αερίων. Ιδιαίτερα επικίνδυνη είναι η παραγωγή μεγάλης ποσότητας μονοξειδίου του αζώτου, η οποία με τις υψηλές θερμοκρασίες και την ηλιοφάνεια μετατρέπεται σε διοξείδιο του αζώτου. Είναι φανερό, λοιπόν, ότι οι μετεωρολογικές συνθήκες συμβάλλουν στη συσσώρευση των ρύπων. Όταν έχουμε νηνεμία, υγρασία κι απότομες μεταβολές της θερμοκρασίας, ο κίνδυνος αυξάνει και τότε συμβαίνουν τα επεισόδια ατμοσφαιρικής ρύπανσης με τις οξείες ή άμεσες επιπτώσεις πάνω στην υγεία των ατόμων. Επεισόδιο αυτού του είδους ήταν κι αυτό που είχαμε το καλοκαίρι του '87, όπου ο καύσωνας είχε μια συνεργό επίδραση.

Το κατ' έξοχήν σύστημα του ανθρώπου που δέχεται

τις επιπτώσεις της ατμοσφαιρικής ρύπανσης, είναι το αναπνευστικό, λόγω άμεσης επαφής με το περιβάλλον. Ιδιαίτερα, λοιπόν, επηρεάζονται τα άτομα που πάσχουν από νοσήματα του αναπνευστικού, δηλαδή χρόνιες βρογχίτιδες, βρογχικά άσθματα κ.λπ. Όμως η ατμοσφαιρική ρύπανση επιδρά και στο καρδιαγγειακό σύστημα. Γενικά, άτομα εξασθενημένα ή ευαίσθητα, κινδυνεύουν κατά τη διάρκεια των επεισοδίων. Έρευνες που έγιναν στο εργαστήριο Υγιεινής και Επιδημιολογίας του Πανεπιστημίου της Αθήνας — από ομάδα καθηγητών μ' επικεφαλής τον καθηγητή Τριχόπουλο — απέδειξαν ότι τις μέρες των επεισοδίων έχουμε 7 θανάτους επιπλέον. Εκτός από τους θανάτους αυτούς που διαπιστώνονται, συντελούνται και βλάβες πάνω στην υγεία όλων μας (πονοκέφαλοι, τσούξιμο στα μάτια, μειωμένη ικανότητα λειτουργίας των αντανάκλαστικών, κόπωση κ.λπ.). Και, βέβαια, υπάρχουν και οι χρόνιες ή έμμεσες επιπτώσεις, δηλαδή η εμφάνιση ασθνεσιών σε ανθρώπους, οι οποίοι σε κανονικές συνθήκες διαβίωσης δεν θα υπήρχε καμιά πιθανότητα ν' αρρωστήσουν.

Φιλοξενία

Στην αρχαία Ελλάδα ένας θεός, ο Ξένιος Ζεύς, προστάτευε κάθε ξένο και διαβάτη.

Οι αρχαίοι Έλληνες υποδέχονταν τον οποιονδήποτε περραστικό ξένο και του παρείχαν πρόθυμη φιλοξενία. Δεν έκαναν καμιά διάκριση. Ήταν αρκετό το γεγονός ότι επρόκειτο για ξένους.

Τον υποδέχονταν στο σπίτι τους και του ετοίμαζαν όμορφο ζεστό λουτρό, του έκαναν το τραπέζι με αρνί που έσφαζαν προς τιμήν του ξένου.

Στο τέλος του φαγητού ρωτούσαν τον ξένο ποιος είναι, ποιο είναι τ' όνομά του, από που κατάγονται και τι δουλειά κάνει.

Ήταν τόσο ισχυρό το έθιμο της φιλοξενίας που δεν την αρνιόνταν ούτε σε ανεπιθύμητους και ενοχλητικούς επισκέπτες.

Το πρόσωπο του ξένου και σήμερα αποκατά ιερότητα. Το έθιμο τούτο θυμίζει τους αρχαίους ιδιαίτερα, κατά την εποχή που άρχιζαν οι Ολυμπιακοί Α

γώνες, που αυτόματα γινόταν ανακωχή και καθένας είχε το δικαίωμα πηγαίνοντας στην Ολυμπία, να περνάει άφοβα μέσα από τη χώρα των εχθρών του.

Ο Ξένιος Ζεύς εξακολουθεί ακόμη και σήμερα να προστατεύει κάθε ξένο. Η φιλοξενία έχει πάρει μια τέτοια κοινωνική έκφραση που αποτελεί ίσως την ευγενέστερη ψυχική εκδήλωση που μπορεί να δείξει η ανθρώπινη ψυχή.

Η νοστροπία του λαού μας που ικετεύεται ότι, για όλους τους άλλους γύρω μας, που τους ξέρουμε, δικαιούμεθα να τους είμαστε αδιάφοροι ενώ για τον άγνωστο που περνά από τον τόπο μας τον θεωρούμε φίλο είναι κάπως περιεργή.

«Φάγαμε μαζί ψωμί κι αλάτι!» επαναλαμβάνεται συχνά σήμερα. Αυτό φανερώνει αδιάκοπη ανάμεσα στους αιώνες την παράδοση.

Η παράδοση πότισε και μεγάλωσε το δέντρο του νεοελληνικού ανθρωπισμού.

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

Το Κοινοτικό Συμβούλιο αισθάνεται την υποχρέωση να ευχαριστήσει και δημόσια των συμπατριώτη μας Παρασκευά Λιατσόπουλο ο οποίος άφησε λυύτερη τη διέλευση του δρόμου με τεχνικό εντός του κήπου του, χωρίς να υπολογίσει μικροζημιές σε καρυδιές και κηπουρικά.

Ακολουθώντας το παράδειγμα τούτου, θέλουμε να πιστεύουμε, ότι και οι επόμενοι ιδιοκτήτες, δεν θα φέρουν αντίρρηση αφού η Κοινότητα τους υπόσχεται ότι με τα τεχνικά που θα γίνουν θα προληφθούν και θα αποφευχθούν τυχόν ζημιές.

ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ

Νικολ. Α. Σχιζας (υπέρ Συλλόγου)	δρχ. 4.000
Νικολ. Α. Σχιζας (υπέρ εφημερίδας)	» 1.000
Χρυσούλα Κομνηνού (μνήμη Η. Χ. Παπαγεωργίου)	» 1.000
Κων) λος Νικ. του Κ.	» 2.000
Σχιζας Γεώργ. Ιωαν.	» 1.000
Κων) λος Ηλ. του Νικ.	» 1.000
Σχιζας Μίμης Αθ.	» 1.000
Σχιζας Τάκης Αθ.	» 1.000
Τσιμόγιαννη Αγγελ.	» 2.000
Μπόρας Νικ. Δ.	» 5.000
Γκούτης Παναγιώτης Παγκράτης Κων) λος	» 15.000
Χρυσούλα Κομνηνού	» 1.000
Μαρία Παναγοπούλου (ενίσχυση)	» 2.000
Μαρία Παναγοπούλου	» 2.000
Αμπατζής Αλέκος	» 1.000
Λιατσόπουλος Ηλ.	» 5.000
Αναστασόπουλος Τάσος	» 2.000
Παγκράτης Νίκος	» 3.000
Αναστασόπουλος Χρ.	» 2.000
Κομνηνός Δημήτριος	» 1.000
Αδαμίδης Μιλτιάδης Θεοδ. Κουτσαντρέας Διαμ.	» 5.000
Τρουπής Θ. Δημ.	» 2.000
Τρουπής Ν. Αρ.	» 1.000
Τρουπής Θ. Γεωρ.	» 2.000
Μπόρας Α. Γεωρ.	» 2.000
Παγκράτης Ε. Κων.	» 2.000
Παπαγεωργίου Θ. Βασ.	» 1.000
Βεργίτης Ιωαν.	» 1.000
Κουτσαντρέας Πέτρος	» 2.000
Γεωργακόπουλος Ν. Γεωρ.	» 1.000
Μαραγκός Χαραλ.	» 1.200
Κανελλοπούλου Βάσω σύζ. Γρηγ.	» 1.000
Ρηγόπουλος Σταύρος	» 1.000
Καλογεράς Νικ.	» 500
Κουστίνης Ταξ.	» 500
Κούρτης Δημ.	» 500
Δάρας Ηλίας	» 10.000
Σχιζας Δ. Ηλίας	» 2.000
Δαλαμάγκας Δ.	» 1.000
Κουβέλη Καλ.	» 1.000
Κουτσαντρέας Φώτης	» 1.000
Χειμώνας Δημήτρης	» 1.000
Τρουπής Κ. Θεοδ.	» 1.000
Σχιζας Θ. Ιωαν.	» 1.000
Σχιζας Ντίνος	» 1.000
Σχιζας Θ. Τάκης	» 4.000
Παναγόπουλος Φώτης	» 1.000
Σχιζας Μιχάλης	» 1.000
Παναγόπουλος Γ. Γιαν.	» 1.000
Γκούτης Κ. Παναγής	» 1.000
Κουτσαντρέας Γιάννης	» 3.000
Κουτσαντρέας Νίκος	» 500
Γεωργακόπουλος Γ. Νίκος	» 1.000
Στρίκος Ηλίας	» 2.000
Δημόπουλος Γ. Ηλίας	» 1.000
Γιαννικόπουλος Η. Θεοδ.	» 1.000
Κλεισούρας Σ. Αγ.	» 500
Μπόρας Ηλ. Θεοδ.	» 1.000
Σχιζας Θ. Νίκος	» 1.000
Παναγόπουλος Ι. Κώστας	» 1.000
Κούτρα Θ. Ασπας.	» 2.000
Παπαθωμόπουλος Κ. Γιάννης	» 1.000
Τερζής Γ. Ηλίας	» 5.000
Δημητρόπουλος Τάκης	» 1.000
Γεωργακόπουλος Γ. Τάσος	» 1.000
Παπαθωμόπουλος Κ. Γιώργος	» 2.000

★ ΘΕΡΜΑ ΕΥΧΑΡΙΣΤΟΥΜΕ

Ο Κων)νος Ν. Παγκράτης που διαμένει στην Αμερική έδωσε για τον «Α» και για ενίσχυση των σκοπών του συλλόγου το ποσό των εκατό (100) δολαρίων.

Ο Σύλλογος τον ευχαριστεί και εύχεται να τύχει της ίδιας συμπαράστασης από όλους τους ξενητέμους συμπατριώτες μας.

ΕΠΗΜΕΡΙΑΣ
ΕΛΛΑΣ

ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ - ΕΚΔΟΣΗ
**ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ
ΣΕΡΒΑΙΩΝ**
Επιμέλεια Ύλης:
ΒΑΣ. ΔΑΡΑΣ

ΑΡΤΟΖΗΝΟΣ

Εκδοση του Συνδέσμου Σερβαίων Αρκαδίας

ΕΤΟΣ ΙΔ΄
ΑΡΙΘ. ΦΥΛΛΟΥ 69
ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ
1989
ΓΡΑΦΕΙΑ:
Θεμιστοκλέους 11
106 77 ΑΘΗΝΑ
ΤΗΛ. 3619046

ΠΑΤΡΙΩΤΙΚΗ ΕΚΚΛΗΣΗ

Το νέο Διοικ. Συμβούλιο μαζί με τις εγκάρδιες του ευχές προς τους όπου της γης Σερβαίους για ένα χαρούμενο, ειρηνικό κι ευτυχισμένο καινούργιο χρόνο, απευθύνει προς όλους τους πατριώτες έκκληση για ένα νέο συλλογικό ξεκίνημα με τη γενική συμμετοχή, πνεύμα ενότητας και ομοψυχίας και χωρίς πολιτικοϊδεολογικές προκαταλήψεις για την ανασυγκρότηση του Συνδέσμου μας από το αδυνάμωμα και την ατονία που παρουσίασε τελευταία.

Γιατί είναι αταίριαστο, απαράδεκτο από 650 τόσες προσκλήσεις που στάλθηκαν να κάκει την παρουσία του στις εκλογές το ένα δέκατο περίπου των πατριωτών και να μην υπάρχουν υποψήφιοι για την Διοίκηση.

Χρέος πατριωτικό και καθήκον όλων επιβάλλει σε τούτες τις ώρες να δώσουμε όλοι το παρόν και να κρατήσουμε ορθή την κορμιοστασία του ιστορικού μας Συνδέσμου. Είναι η φωνή του ίδιου του χωριού μας. Το θέλουν εκείνοι, που με κίνητρο την αγάπη προς την ιδιαίτερη πατρίδα τους εμπνεύστηκαν την ίδρυση του πατριωτικού μας σωματείου καθώς και όσοι απόντες σήμερα εκ του κόσμου τούτου, με θρησκευτική ευλάβεια κράτησαν ψηλά τα ιδανικά του Συνδέσμου και συνετέλεσαν σε έργα εκπολιτιστικά και κοινωφελή.

Όπως το ίδιο τούτο έκαναν και όλα τα μέχρι τώρα Διοικητικά Συμβούλια που με ανιδιοτέλεια και ενθουσιασμό εργάστηκαν για την πρόοδο και την προκοπή του Συνδέσμου στο μέτρο που επέτρεπαν οι δυνατόι τους καθενός και τα βιοτικά προβλήματα.

Ενώ είναι προς τιμή ότι κανένα από τους πατριώτες
Συνέχεια στη σελ. 3

ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ ΤΟΥ ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ ΜΑΣ

Απολογισμός Διοικ. Συμ/λίου Εκλογή Νέας Διοίκησης

Μέσα σε μια ατμόσφαιρα όχι ευχάριστη, φτωχή σε συμμετοχή μελών, πραγματοποιήθηκε στις 27 Νοέμβρη στην αίθουσα της Παναρκαδικής Ομοσπονδίας η Γεν. Συνέλευση των μελών του Συνδέσμου μας με θέματα: Απολογισμός Διοικ. Συμβουλίου και Προκήρυξη Εκλογών.

Πρόεδρος της Συνελεύσεως εκλέχθηκε ομόφωνα ο κ. Στάθης Δάρας με γραμματέα τον κ. Θανάση Αγγ. Στρίκο.

Ο κ. Δάρας ευχαρίστησε τους συμπατριώτες για την εκλογή και με πρότασή του τηρήθηκε ενός λεπτού σιγή στη μνήμη των πατριωτών που έφυγαν τελευταία από κοντά μας.

Στη συνέχεια, ο πρόεδρος του απερχομένου Διοικ. Συμβουλίου κ. Χρίστος Κωνσταντόπουλος, αναφέρθηκε στα πεπραγμένα κατά το διάστημα της διετούς θητείας του Συμβουλίου.

Αναφερόμενος στις εκπολιτιστικές εκδηλώσεις του Συνδέσμου, μίλησε για την επιτυχία της εκδρομής της Πρωτομαγιάς στο χωριό, καθώς και για την ικανοποιητική έκβαση της χοροεσπερίδας της ίδιας χρονιάς με τη λαχειοφόρο της αγορά, σε αντίθεση προς την τελευταία αποκριτική χοροεσπερίδα, καθόλου ικανοποιητική από άποψη συμμετοχής.

Υπογράμμισε την πλαισίωση των νέων του χωριού από το Διοικ. Συμβούλιο - σαν συνέχεια του ενδιαφέροντος των προηγούμενων συμβουλίων - στη διάθεση των οποίων παραχωρήθηκε από την Κοινότητα το σχολείο, το δε Συμβούλιο, φρόντισε για την κατάλληλη διαμόρφωση του εσωτερικού του κτιρίου έτσι, που ν' αποτελέσει τούτο χώρο ψυχαγωγίας και άσυλο ιδιαίτερα κατά τους

θερινούς μήνες στο χωριό. Ενώ παράλληλα με δαπάνες του Συμβουλίου, διαμορφώθηκε ο χώρος στο Σουλινάρι, για να περνούν εκεί οι επισκέπτες κάποιες ευχάριστες στιγμές.

Στη συνέχεια ανεφέρθη στο φλέγον, κεφαλαιώδες έργο της ασφαλτόστρωσης του δρόμου και την εξέλιξη των εργασιών που προχωρούν με βραδύτητα. Χάθηκε είπε χρηματικό ποσό έξι εκατομμυρίων του Νομαρχιακού Προγράμματος περασμένου χρόνου και από πίστωση του νέου προγράμματος, κατεσκευάσθη το δεύτερο τμήμα δρόμου, από Μαλάσοβα, μέχρι Κολοσάρες ενώ για τη συνέχιση των εργασιών κατόπι ενεργειών του κυβερνητικού παράγοντα και προσωπικού φίλου των Σερβαίων κ. Γεωργ. Ασημακόπουλου, από Συνέχεια στη σελ. 4

Άποψη του χωριού μας

Η ΚΟΠΗ ΤΗΣ ΠΙΤΤΑΣ

Στις 22 Ιανουαρίου ημέρα Κυριακή και ώρα 5-7 μ.μ., το Δ.Σ. του Συνδέσμου, σας προσκαλεί στο κόψιμο της Βασιλόπιττας που θα γίνει στο ξενοδοχείο ΚΙΝΓΚ ΜΙΝΟΣ, Πειραιώς 1 και ώρα 5-7 μ.μ. Παρακαλείσθε να παρευρεθείτε οικογενειακώς και μετά των παιδιών σας στα οποία θα προσφερθούν δώρα από μέρους του Διοικ. Συμβουλίου.

Ο ΑΡΤΟΖΗΝΟΣ

Μπήκαμε αισίως στο 14ο χρόνο έκδοσης του Αρτοζήνου που έγινε από την αρχή

με ενθουσιασμό δεκτός από τους πολυπληθείς αναγνώστες του και τον περιέβαλαν με αληθινή αγάπη και στοργή, γιατί άγγιξε τις χορδές της ψυχής τους και υπήρξε η έκφραση των συναισθημάτων τους.

Τα εκάστοτε Διοικητικά Συμβούλια εκτιμώντας τη σημασία του σαν συντονιστικού οργάνου και ισχυρού μέσου επικοινωνίας που συνδέει τους απανταχού πατριώτες, κατέβαλαν προσπάθεια για την έστω και κατ' αραιότερα διαστήματα έκδοσή του.

Έλλειψη τροφοδότησης σε δημοσιογραφικό υλικό, δυσχέρεια οικονομική στην έκδοσή του και άλλες αντιξοότητες, συνετέλεσαν στην ελλιπή και μη τακτική έκδοση του δημοσιογραφικού μας οργάνου.

Η νέα διοίκηση θα επιμεληθεί για την ανά 2μηνο τουλάχιστο και την όσο το δυνατό καλύτερη έκδοση του εντύπου τούτου, για τις υπηρεσίες που προσφέρει.

Φίλοι αναγνώστες

Ο Αρτοζήνος που για μας όλους είναι το πολύτιμο ταχυδρομείο, ο πιο επιθυμητός κι ευχάριστος επισκέπτης μας, η φωνή του χωριού μας, θέλει να βρισκεται τακτικά κοντά σας. Ζητά όμως και τη δική σας συνδρομή, τη δική σας ανταπόκριση. Γιατί μπορεί να επιμελείται την έκδοσή του ο Σύνδεσμος, δεν παύει όμως να αποτελεί όργανο έκφρασης ό-
Συνέχεια στη σελ. 4

Ο ΕΤΗΣΙΟΣ ΧΟΡΟΣ ΤΩΝ ΣΕΡΒΑΙΩΝ ΘΑ ΓΙΝΕΙ ΣΤΙΣ 24 ΜΑΡΤΙΟΥ ΣΤΟ ΚΕΝΤΡΟ «ΚΑΛΑΜΠΟΚΑΣ»

Ο καθιερωμένος χορός των Σερβαίων θα γίνει φέτος στις 24 Μαρτίου ημέρα Παρασκευή και ώρα 9 μ.μ. στο Κοσμικό κέντρο «ΚΑΛΑΜΠΟΚΑΣ» Παντελή Μακρή 5 Πατήσια που διευκολύνει συγκοινωνιακά.

Το κέντρο άριστα διακοσμημένο άνετο κι ευρύχωρο με ποικίλο μουσικό πρόγραμμα και τη χάρη που θα προσδώσει ο μίμος Γιάννης Μπουρνέλης, μας εγγυώνται μια όμορφη βραδιά.

Το εισιτήριο τιμάται 1.700 δρχ.

Σας προσκαλούμε να έρθετε με τους φίλους σας. Η προμήθεια εισιτηρίων θα γίνεται από το Διοικ. Συμβούλιο με προσωπική συνάντηση ή τηλεφωνική επικοινωνία στους: Βασ. Δάρα τηλ. 6532181, Κων. Κατσιάπη τηλ. 9716829, Διονύση Δημόπουλο τηλ. 9941031, Νικ. Δημόπουλο τηλ. 7793320, Αθαν. Μαραγκό τηλ. 5738731, Παναγ. Κλεισούρα τηλ. 5733330, Αθαν. Τρουπή τηλ. 4914937, Χρ. Χρονόπουλος 2473975 και Νικ. Μαραγκό τηλ. 3454968 όπως και με τηλεφώνημα στο γραφείο του Συνδέσμου, τηλ 3619046.

Ακόμα εισιτήρια θα διατεθούν και στο κέντρο εάν δεν έχουν εξαντληθεί.

Από την ολοπρόθυμη ανταπόκριση των πατριωτών - πούμαστε γι' αυτό βέβαιοι - θα εξαρτηθεί η επιτυχία. Δώσετε λοιπόν το παρόν όλοι σας, όλοι μας στη πρόσκληση τούτη που είναι επιταγή του Συνδέσμου.

Το σύνθημα μας ας είναι: Να μην απουσιάσει κανείς από την πατριωτική τούτη εκδήλωση που είναι μια παρένθεση, ένα διάλειμμα και μια ανακούφιση από το μαρασμό, την απαισιοδοξία και την καθημερινότητα του άγχους που ζούμε.

Μέσα σ' ένα πατριωτικό περιβάλλον και μια ζεστή οικογενειακή ατμόσφαιρα θα ξαναζήσουμε για λίγο στιγμές του παρελθόντος.

Η ΝΕΑ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΤΟΥ ΓΡΑΦΕΙΟΥ

Πληροφορούμε τους πατριώτες ότι το γραφείο του Συνδέσμου μας, μετεφέρθη στο κέντρο της Αθήνας οδός Θεμιστοκλέους 11 10067 Αθήνα (τέταρτος όροφος είσοδος α-

πό στοά) με νέο αριθμό τηλεφώνου, 36.19.046.

Εκεί μπορεί να προσέρχονται όλοι οι πατριώτες να καταβάλουν τη συνδρομή του Συνδέσμου, ή την συνδρομή της εφημερίδας να παίρνουν πληροφορίες να στέλνουν αγελίες, συνεργασίες για την εφημερίδα κ.λ.π.

Θα είναι δε ανοιχτό τακτικά εκτός από άλλες ώρες, κάθε Τετάρτη απόγευμα και ώρα 6-8 μ.μ. καθώς και τις Κυριακές ώρες 11-1 μ.μ.

Στις συνεδριάσεις του συμβουλίου που θα γίνονται κάθε πρώτη Κυριακή του μήνα, μπορούν να προσέρχονται οι πατριώτες και να παρακολουθούν τη συζήτηση.

ΤΟ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ ΤΟΥ ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ

Φέρομε σε γνώση ότι κυκλοφόρησε για το 1989 ημερολόγιο τοίχου του Συνδέσμου μας με έγχρωμες φωτογραφίες του χωριού και παρακαλούνται οι πατριώτες να το προμηθευτούν από τα μέλη του Διοικ. Συμβουλίου.

Ο λευκός αργός θάνατος

Αναδημοσίευση από το περιοδικό «ΔΥΝΑΜΗ» του εκδότη Κωνσταντίνου Κατσιάπη.

Ένα φανερό εχθρό τον αντιμετώπιζεις και τον δαμάξεις ευκολότερα. Τον κρυφό, επειδή είναι ύπουλος, δυσκολότερα. Ο πρώτος προκαλεί. Ο δεύτερος δαλεάζει.

Τα ναρκωτικά είναι δαλεαστικά και ύπουλοι εχθροί. Φοράνε μάσκες. Από τη μάσκα της φαρμακευτικής και της ιατρικής μέχρι τη μάσκα της παραδεισιακής ζωής. Αρχίζουν ανύποπτα και καταλήγουν δραματικά. Τόσο δραματικά, ώστε να μην υπάρχει χειρότερο ανθρώπινο ράκος από τον ναρκομανή. Εξαθλιωμένος αργοπεθαίνει μέσα σε τρομερές παραισθήσεις και ανομολογήτους εξευτελισμούς. Με ρημαγμένο το νευρικό το νευρικό σύστημα, με επιληπτικές εκδηλώσεις, με παραισθήσεις, που άλλοτε νομίζει, πώς είναι γίγαντας και θα πατήσει τ' αυτοκίνητα και άλλοτε νάνος και θα τον πατήσουν, φωνάζει και πηδάει απάνω από μπαλκόνια και τάρτες νομίζοντας, ότι είναι πουλί και έτσι τσακίζεται βρίσκοντας τον πιο φρικτό θάνατο.

Και είναι τόσο δυνατό το πάθος της ναρκομανίας, που όποιον συλλάβει στα δίκτυα του, δεν τον αφήνει με κανένα τρόπο να λευτερωθεί και να ξαναγυρίσει στην αληθινή ζωή. Ο ναρκομανής πεθαίνει πάντοτε φρικτά από τα ναρκωτικά. Αρκεί να σημειωθεί το εξής γεγονός, που δείχνει ολαφάνερη τη δύναμη του πάθους αυτού. Υπάρχουν Έλληνες που έφυγαν από την Ελλάδα και πήγαν στις χώρες της μέσης ανατολής, όπου πουλήθηκαν σκλάβοι, για να εξοικονομήσουν λίγο χασίς. Απ' όλα τα πάθη ίσως μπορείς να γλυτώσεις, όταν μπλέξεις από τα ναρκωτικά, ποτέ.

Και να σκεφθεί κανένας ότι το φοβερό αυτό πάθος μπορεί ν' αρχίσει και μόνο από μια απλή δοκιμή. Από μια αθώα περιέργεια.

Με τα ναρκωτικά εκφράζουμε το προσωπικό μας πόνο που ξεπηδάει από την αγωνία μας για τα βαθύτερα αίτια, που σπρώχνουν στο λευκό, αργό θάνατο. Στον χειρότερο εκφυλισμό της φυλής μας. Όλοι οι άλλοι ξεπεσμοί μπορούν να διορθωθούν. Ο ξεπεσμός, που έρχεται από τα ναρκωτικά, όταν αρχίσει, δε σταματά. Φτάνει σε απεριγράπτο όλεθρο.

Όταν γίνει η δοκιμή το τέλος είναι θάνατος φρικτός.

Γιατί μετά το όνειρο έρχεται η ανία ο εκμηδενισμός η απομόνωση από γονείς, αδέρφια, φίλους, η κούραση, η κατάπτωση η ενοχή, η αγωνία το ψέμα, η κλοπή, η αδιαφορία, η απάθεια, η αλλοίωση του προσώπου, ο ηθικός ξεπεσμός.

Άνθρωποι χωρίς οικογενειακή και κοινωνική στοργή, με κληρονομικότητα κακή, με προσωπικότητα διασπασμένη, με προβλήματα ψυχολογικά, με σύγχυση ιδεολογική, χωρίς δουλειά και ιδανικά, νιώθοντας πλήξη και ανία, προχωρούν προς το αλκοόλ και τα ναρκωτικά, για να ξεχαστούν. Για ν' ακουμπήσουν κάπου να ξεκουραστούν. Κι ακουμπάνε στη φοβερότερη φωτιά.

Προς στιγμήν τέρπονται. Ευχαριστούνται πολύ. Χάνουν κάθε επαφή με τη δύσκολη πραγματικότητα και ζούν σε κόσμους ονειρευτούς. Μόλις όμως συνέλθουν, έρχονται πάλι στην σκληρή πραγματικότητα και τα βλέπουν όλα πιο μαύρα, πιο σκοτεινά, πιο απάσια. Και τότε, δεν τους απομένει παρά ο φρικτός θάνατος.

Χιλιάδες είναι τα τραγικά θύματα και στην Ελλάδα μας απ' ότι ξέρουμε από επίσημες και ανεπίσημες στατιστικές. Προπαγάνδες οικονομικοπολι-

κές, συμφέροντα σκοτεινά, μιση φυλετικά, ευνοούν τη βρώμικη αυτή ιστορία γύρω από τα ναρκωτικά.

Έτσι κι εμείς βρισκόμαστε μπροστά σ' ένα ύπουλο κίνδυνο. Από τους πιο επικίνδυνους που βρέθηκε ποτέ η χώρα μας. Ο Ελληνικός λαός απειλείται από ένα παγκόσμιο εχθρό.

Πολλοί βεβαιωμένοι θάνατοι ναρκωτικών έχουν σημειωθεί τα τελευταία χρόνια αλλά πόσοι είναι οι μυστικοί!

Όταν ο άνθρωπος καταληφθεί από το πάθος των ναρκωτικών και αντιληφθεί που έπεσε λέει: «Δεν μπορώ να κάνω τίποτα» και δεν βρίσκει άλλη λύση από την αυτοκτονία. Αλλά και προτού φθάσει ο θάνατος, δεν μπορεί να πετύχει στη δουλειά του, στο σχολείο του, διότι ο ναρκομανής κυριεύεται από την οκνηρία και ο νους του είναι στο ναρκωτικό. Με λίγα λόγια γίνεται χρεωκοπημένος επαγγελματίως και κοινωνικώς. Αποβρασμα της κοινωνίας. Πληγή και κίνδυνος για όλους και περισσότερο για τους νέους. Για τον τοξικομανή έχει σβήσει κάθε ανώτερο και ευγενικό αίσθημα και δεν δίνει σημασία για τίποτα άλλο, εκτός από την πρέζα του. Και με την διαστροφή αυτή μεταβάλλεται σε διαιλυτικό παράγοντα της κοινωνίας και τότε εγκληματεί κυρίως κατά της ζωής και της τιμής των άλλων, ακόμη και των συντρόφων του όπως το τρομερόν εκείνο ομαδικό περιστατικό της Γουϊτάνας ή του φοιτητού στη Βενετία ο οποίος πέθανε στη διάρκεια της «διασκέδασης» των τοξιμανών, και οι συνάδελφοί του, έκαψαν το πτώμα του.

Στην κεντρική Ευρώπη ανώτατος στρατιωτικός διοικητής ανησυχεί πολύ για την αμυντική ικανότητα των ενόπλων δυνάμεων, διότι όλο και περισσότεροι στρατιώτες του κάνουν χρήση ναρκωτικών (5.1.81).

Ένας νέος που συνελήφθη για διαρρήξεις φαρμακείων χάριν των ναρκωτικών είπε στους δημοσιογράφους: «σας παρακαλώ γράψτε στις εφημερίδες τη φωνή μου προς τους νέους: Μακριά από τα ναρκωτικά, είναι θάνατος και καταστροφή και αν κάνουν χρήση αργά η γρήγορα θα βρεθούν στη δική μου θέση» και έδειξε τις χειροπέδες που ήταν δεμένους.

Μας έχουν χτυπήσει πολλές προπαγάνδες με πολλούς τρόπους. Τώρα μας χτυπάνε και με τα

ναρκωτικά. Θέλουν να μας αφανίσουν, για να χάσουμε τα μεγάλα μας ιδανικά. Φοβούνται την Ελλάδα.

Θέλουν να μας ποτίσουν με όπιο και με ούισκι, με ηρώνη και με χασίς, για να μας αποκοιμίσουν, όπως αποκοιμίζουν τους λαούς της Άπω και μέσης Ανατολής. Όχι όμως. Από την Ελλάδα δεν θα περάσουν τα ναρκωτικά, γιατί εμείς έχουμε πανάρχαια Ελληνικά και Χριστιανικά ιδανικά. Γονείς, εργάτες, αγρότες, διανοούμενοι, μαθητές, όλοι αδερφωμένοι ως φράξουμε το δρόμο στους ύπουλους αυτούς κατακτητές. Όπου βρισκόμαστε ναρκωτικά, ας τα κτυπάμε αλύπητα. Έτσι κτυπάμε την οχιά, που παραφυλάει να χωθεί στο κορμί μας, στα σπλάχνα μας, στην καρδιά μας, σ' ολόκληρη τη γενιά μας.

Ας υψώσουμε κραυγή δυναμική σε αρμόδιους και αναρμόδιους, σε κυβερνήτες και σε πολιτικούς, σε μεγάλους και μικρούς:

Να σταματήσουν στην Ελλάδα τα ναρκωτικά. Ας βοηθήσουμε όλοι να βρεθούν και να πιαστούν όσοι έχουν πέσει στην παγίδα των ναρκωτικών τώρα, πριν είναι πολύ αργά.

Για την υγεία, την ομορφιά, τη λευτεριά, για το φως το αληθινό. Η Ελλάδα είναι πλασμένη για ιδανικά και όχι για ναρκωτικά.

Γλωσσικά σημειώματα ΚΟΥΛΟΥΒΑΧΑΤΑ

Στην νεοελληνική γλώσσα υπάρχει η περιεργή λέξη κουλουβάχατα. Η χρήση της, στα κάπως παλιότερα χρόνια, ήταν πιο συνηθισμένη. Τώρα, όσο πάει και ξεχνιέται. ΤΗ μεταχειριζόμαστε, όταν θέλουμε να δείξουμε σύγχυση, μπέρδεμα ανακάτωμα. Να μερικές εκφράσεις: «Μας τα έκανε κουλουβάχατα» δηλ. τα μπέρδεψες τα θαλάσσιες. «Περώντας άκουσα να γίνεται μέσα κουλουβάχατα» δηλ. ήσαν όλοι ανακατωμένοι, γινόταν τέτοια φασαρία ώστε δεν μπορούσαν να συνεννοηθούν.

Την σημασία της λέξεως την καταλαβαίνουμε εύκολα, από τον τρόπο της χρήσεως: Ας δούμε τώρα και την ετυμολογία της: Η λέξη κουλουβάχατα, είναι αραβικής προελεύσεως και αποτελείται από δύο συνθετικά. Το πρώτο είναι η αραβική αντανουμία κούλου και θα πη όλοι, όλες, όλα. Το δεύτερο είναι το αραβικό αριθμητικό ούαχατ, δηλ. ένας, μία, ένα.

Οι Άραβες μεταχειρίζονται μαζί τις δύο αυτές λέξεις, όταν θέλουν να δείξουν ομαδική συμμετοχή σε κάτι, π.χ. κούλου ούαχατ να θγει έξω, δηλ. ο καθένας να θγει έξω. Εμείς θα το λέγαμε, όλοι να θγει έξω. Άλλο παράδειγμα: Κούλου ούαχατ να πάει για προσωπική εργασία δηλ. όλοι να

πάτε για προσωπική εργασία (ο καθένας...)

Η έκφραση, έμεινε στη γλώσσα μας, την εποχή που ο Μπράιμης αλώνιζε τον κατακαημένο το Μοριά. Σαν Αιγύπτιος μιλούσε την αραβική καθώς και οι στρατιώτες του.

Όταν ήθελε να μαζέψει τους χωριότες να προσκυνήσουν ή να κάνουν αγγαρείες έβαζε ντελάληδες και φώναζαν...στο τάδε μέρος, δηλ. όλοι να μαζευτούν στο ορισμένο μέρος.

Την ώρα της συγκεντρώσεως, εγινόταν φασαρία σύγχυση, μπέρδεμα κι' ανακάτωμα ανδρών, γυναικών, γερόντων, παιδιών, παπάδων, παντός είδους ζώων κ.λ.π. από διάφορα χωριά. Στο αυτί των προγόνων μας, έμεινε το κούλου ούαχατ ενωμένο σε μια λέξη και προσαρμοσμένο στο δικό τους στόμα: κουλουβάχατα.

Αργότερα, μετά την απελευθέρωση της πατρίδας απ' την τουρκική σκλαβιά, ο Θεόδωρος Κολοκοτρώνης γιός του Γενοαίου και εγγονος του Γέρου του Μοριά, έβγαζε στην Αθήνα ένα πολιτικό φυλλάδιο που το τιτλοφορούσε «Η Κουλουβάχατα ή αι φύρδην μίγδην σημερινά ιδέα». Μάλιστα δεν χρησιμοποιούσε το ένδοξο προγονικό του όνομα, αλλά υπέγραφε με το ψευδώνυμο Φαλέζ. Ήταν ένας περιέργος τύπος, που παραιτήθηκε ενωρίς απ' τον στρατό και ασχολήθηκε με την πολιτική. Κάποτε, είχε θγει και βουλευτής Γορτυνίας αλλά τα έκανε κουλουβάχατα.

Όμως το φυλλάδιό του, έγινε αιτία να διαδοθεί η λέξη ευρύτερα, να γίνει γνωστή σ' όλη την Ελλάδα και να παραμείνει σαν εκφραστική της σύγχυσεως και του μπέρδεματος.

Διαλογισμοί

για το 1989

ΚΑΘΩΣ μένουν μόνο 11 χρόνια για να γιορτάσουμε την επέτειο της δεύτερης χιλιετηρίδας απειλούμε με πόλεμο των άστρων τον πλανήτη μας. Και έχουμε παραδώσει τη μοίρα μας στους ηλεκτρονικούς υπολογιστές, το έργο των έργων μας.

Στο κατώφλι του 21ου αιώνα είμαστε μόλις ένα βήμα από τη μεγάλη επιλογή: Η να οδηγηθούμε στην αυτοκαταστροφή, πιστεύοντας ότι θα φέρει τη λύτρωση ή να αφήσουμε τη φαντασία μας να απελευθερωθεί από τις κατεστημένες δουλειές, μικρότητες και μικροψυχίες. Το μέτρο της επιλογής θα καθορίσει πόσο άξιοι είμαστε της τύχης μας.

Ένα παρήγορο σημείο και αναλαμπή για την ειρήνη αποτελεί η επαφή των δύο μεγάλων του κόσμου.

Ωστόσο όσο το άστρο της Βηθελέμ, θα φωτίζει τη μικρή μακρινή καλύβα την οποία καλύβα, όπου Γης, με ανοικτό το παράθυρο της στον κόσμο, θα υπάρχει η ελπίδα για την ανθρώπινη καταδίωξη και απελευθέρωση.

ΠΟΙΟ ΚΑΙ ΠΟΙΑ

1. Ποιό γράμμα του αλφαβήτου είναι γυναικείο χαϊδευτικό όνομα;
2. Ποιά νήσος ανοίγει και κλείνει;
3. Ποιό γράμμα του αλφαβήτου φοβάται ο μεγαλύτερος στρατηγός;
4. Ποιό αρχαίο όνομα λέει όχι στο Δία;
5. Τι είναι αυτό που έχει πολλά δόντια κι όμως δεν δαγκώνει;
6. Τι είναι εκείνο που ενώ έχει πόδια δεν μπορεί να περπατήσει;
7. Πώς λέγεται εκείνο που έχει γύρω - γύρω φτερά;
8. Ποιό ρήμα πουλάει όνειρα;
9. Ποιά ομοίότης υπάρχει μεταξύ ενός λαμπήρα και μιας γομολάστιχας;

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

1. Το γιώτα, 2. Η Θήρα, 3. Το ήτα, 4. Μή-δεια, 5. Το γραμματόσημο, 6. Το τραπέζι, 7. Περίπτερο, 8. Το «ονειροπολώ», 9. Και τα δύο σβήνουν.

■ ΠΡΟΒΛΗΜΑ: Τρισήμισι χιλιάδες αυτοκίνητα κάθε χρόνο κλέβουν οι σπείρες των κακοπιών που η δραστηριότητά τους στις κλοπές Ι.Χ. έχει αυθηθεί κατακόρυφα τα τελευταία χρόνια. Έτσι ενώ το 1981 τα κλαπέντα αυτοκίνητα ήταν 2.162 το 1986 έφτασαν τα 3.392, δηλαδή παρουσίασαν αύξηση 58,8%. Σε ανάλογα ποσοστά κυμαίνεται και η αύξηση των κλοπών κοινού χαρακτήρα: από 18.558 το 1981 έφτασαν τις 27.226 το 1986. Ποσοστό αύξησης 46,7%.

Η Φωνή του Αρτοζήνου

Φίλοι αναγνώστες,

Στείλτε μας τα νέα σας, στο «Αρτοζήνο», ενισχύστε την εφημερίδα μας που είναι για μας όλους το πολυτίμο ταχυδρομείο, ο πιο επιθυμητός μας και ευχάριστος επισκέπτης, η φωνή του χωριού μας.

Η σύντομη πληρωμή της, θα είναι το καλύτερο δώρο που θα μπορούσατε να κάνετε.

ΣΤΑΘΜΟΣ ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΕΩΣ

ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ MOBIL
ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ Ι. ΣΤΡΙΚΟΥ
LENORMAN 198
Τηλ. 51.21.035

Ε ΣΤΕΙΛΑΤΕ
ΤΗΝ
ΣΥΝΔΡΟΜΗΝ ΣΑΣ.

ΑΡΤΟΖΗΝΟΣ

Έκδοση του
Συνδέσμου Σερβαίων

Γραφεία:
Θεμιστοκλέους 11
4ος Όροφος

Υπεύθυνος Τυπογραφείου
Π. ΚΟΛΟΚΟΤΣΑΣ
ΤΗΛ. 36.22.242

ΕΤΗΣΙΕΣ ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ

Εσωτερικού δρχ 1.000
Εξωτερικού δολ. 30

(Στους κατοίκους του χωριού διανέμεται δωρεάν)

Υπεύθυνος σύμφωνα με το νόμο: ΒΑΣ. ΔΑΡΑΣ
Ρόδων 25
15341 Αγία Παρασκευή
Τηλ. 65.32.181

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

Γεννήσεις

Το ζεύγος Γιώργος και Χρυσοστέλλα Γεωργακοπούλου απόχησαν αγοράκι.

Η Μαρία Γαβριλοπούλου κόρη του δάσκαλου Γιώργη Δάρα, γέννησε κοριτσάκι.

Το Διοικ. Συμβούλιο και η εφημερίδα εύχονται στους ευτυχείς γονείς να τους ζήσουν.

Αρραβώνες

Ο κ. Γιάννης Νικ. Παγκράτης και η δεσποινίδα Νικολίτσα Γ. Αποστολοπούλου από το Λυκούρειο, έδωσαν αμοιβαία υπόσχεση γάμου. Μετά την ανταλλαγή δακτυλιδίων, οι πολυπληθείς συγγενείς και προσκεκλημένοι οδηγήθηκαν από το Λυκούρειο στη Δημητσάνα Κέντρο «Καλλιθέας» όπου ακολούθησε ολονύχτια διασκέδαση και γλέντι, που είχε το παραδοσιακό χωριάτικο χρώμα. Τους ευχόμαστε ταχεία στέψη.

Ο κ. Σπύρος Ι. Στρίκος και η δεσποινίδα Μαρία Δ. Κομνηνού έκαναν σε οικογενειακό κύκλο ανταλλαγή δακτυλιδίου αρραβώνα. Στο ταιριαστό ζευγάρι ευχόμαστε να ζήσουν.

Η δεσποινίδα Ασπασία Ι. Σχίζα (Ντρολόγιαννη) μετά του κ. Κων/νου Παπασακελλαρίου από την Αθήνα, Φαρμακοποιού έδωσαν αμοιβαία υπόσχεση γάμου.

Το χαρμόσυνο γεγονός διανθίστηκε με γλέντι και διασκέδαση σε κοσμικό κέντρο της Κηφισιάς. Τους μνηστευθέντες συγχαίρουμε θερμά και τους ευχόμαστε καλά στέφανα.

Γάμοι

Στον Ιερό Ναό Ευαγγελίστριας Περιστερίου στις 11 Νοέμβρη ημέρα Σάββατο με την παρουσία συγγενών και φίλων έγιναν οι γάμοι του κ. Αθανασίου Ιω. Σχίζα (Πετρούλια) μετά τις δεσποινίδας Ευδοκίας Κ. Κοκκίνη από τον Πύργο Ηλείας υπαξιωματικού αστυνομίας.

Στους νεόνυμφους ευχόμαστε να ζήσουν ευτυχισμένοι.

ΣΥΓΧΑΡΗΤΗΡΙΑ

Στο φιλοπρόοδο νέο του χωριού μας Γιώργο Αναστ. Γεωργακόπουλο που έλαβε τελευταία επαξίως το πτυχίο Φυσικοθεραπευτικής Σχολής του Πανεπιστημίου Ρώμης (με ειδίκευση στο νευρικό σύστημα) του εκφράζουμε θερμά συγχαρητήρια και του ευχόμαστε καλή σταδιοδρομία.

— Σε ένα άλλο Σερβιτώπουλο, το Δημήτρη Γ. Τρουπή εγγονό του (εφοπλιστή) κάτοικου Ξυλόκαστρου, φοιτητή στο Πολυτεχνείο Πατρών στο 3ο έτος της Σχολής Ηλεκτρολόγων Μηχανικών, που πληροφορηθήκαμε ότι δεν ξεχνά την γενεαλογική του ρίζα, του στέλνουμε θερμότητα συγχαρητήρια και τις εγκάρδιες μας ευχές για ταχεία ανέλιξη στον κλάδο που επέλεξε.

Επίσης συγχαρητήρια εκφράζουμε στο Νικ. Μαραγκό που εισήχθη στα Τεχνικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα Πατρών (Τμήμα Πολιτικών Έργων Υποδομής) και στις αδελφές Φροσύνη και Γεωργία Ν. Μαραγκό που φοιτούν στο πρώτο έτος Αρχιτεκτονικής, στη Βενετία Ιταλίας.

ΘΑΝΑΤΟΙ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Ι. ΔΗΜΟΠΟΥΛΟΣ

Την Τετάρτη στις 2 Νοέμβρη πέθανε στον Σέρβου από αιφνίδιο θάνατο σε ηλικία 81 χρονών ο Γεώργιος Ι. Δημόπουλος (Δήμας). Μόνιμος σχεδόν κάτοικος του χωριού, επίστρατος του Ελληνοϊταλικού πολέμου, εκκλησιαστικός επίτροπος στο χωριό επί σειρά ετών και ξυλουργός το επάγγελμα, πολλά σπίτια του χωριού, σκεπές, πατώματα... φέρουν τη σφραγίδα του αειμνήστου (Δήμα).

Τη σορό του εκλιπόντος συνόδευσαν στην τελευταία του κατοικία τα παιδιά του και σύσσωμοι οι κάτοικοι του χωριού. Ας είναι αιωνία η μνήμη του.

ΧΡΙΣΤΟΣ ΜΙΧ. ΜΑΡΑΓΚΟΣ

Στις 18 Δεκέμβρη ημέρα Κυριακή πέθανε στην Αθήνα ύστερα από μακρόχρονο κλονισμό της υγείας του και τάφηκε στο Νεκροταφείο Αγίων Αναργύρων σε ηλικία 73 χρονών ο Χρίστος Μιχ. Μαραγκός.

Παλιότερα αστυνομικός και μετέπειτα ασχολούμενος με το εμπόριο παρ' ότι απουσίαζε από το χωριό, λάτρη της γενετικής του, πάντα ρωτούσε γι' αυτό και έκανε την παρουσία του στο Σύνδεσμο, προσφέροντας τη βοήθεια του.

Ας είναι ελαφρό το χώμα της Αττικής γης που τον σκέπασε.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΧΡ. ΧΡΟΝΟΠΟΥΛΟΣ

Στις 3 Δεκεμβρίου πέθανε στα Κακουρέϊκα όπου διέμενε μόνιμως ο Παναγιώτης Χρ. Χρονόπουλος ετών 77. Γεννήθηκε στους Αράπηδες το 1911, είχε εγκατασταθεί ως σάγαμπρος στα Κακουρέϊκα και απόχησε τρεις θυγατέρες.

Ελαφρό το φιλόξενο χώμα της Κακουρέϊκης γης που τον σκέπασε.

ΜΑΡΙΑ Θ. ΤΣΙΤΟΥΡΑ

Άφησε τα εγκώμια μια αειμνήστη πατριώτισσα μας η Μαρία Θ. Τσίτουρα το γένος Παναγ. Γκούπη (Πακλομαρία) παντρεμένη στην Αράχωβα προ 63ετίας.

Φύση δραστήριας γυναίκας με πολλά χαρίσματα, αφού ένοιωσε πίκρες στη ζωή σαν έχασε το μικρότερο γιό της και τον άνδρα της, ζούσε με στοργή και αγάπη κοντά στα τρία παιδιά και μετά τον τελευταίο της παραθερισμό στην εξοχική βίλλα του γιου της Μήτσου εφοπλιστή του Καμπέα, σε ηλικία 88 χρονών οδηγήθηκε στο μοιραίο αφήνοντας την τελευταία της πνοή στον Πειραιά. Ας είναι ελαφρό το χώμα του 3ου Νεκροταφείου που τη σκέπασε.

Το Διοικ. Συμβούλιο του Συνδέσμου συμμετέχοντας στο ανθρώπινο πόνο εκφράζει προς τους οικείους των αποθανόντων πατριωτών μας τα θερμά του συλλυπητήρια.

ΔΩΡΕΑ ΣΕ ΜΝΗΜΗ

Ο κ. Ηλίας Δ. Σχίζας προσέφερε δρχ. 10.000 στη μνήμη του θεού του Βασίλη Παρ. Βέργου υπέρ των σκοπών του Συνδέσμου.

(Εκ παραδρομής, καθυστερημένη δημοσίευση)

ΛΟΓΟΓΡΑΦΙΚΑ ΑΡΚΑΔΙΑΣ

ΠΑΡΑΔΟΣΕΙΣ Οι Καλλικάντζαροι

Οι καλλικάντζαροι έρχονται το πρωί των Χριστουγέννων και παραμένουν μέχρι την «Πρωτάγιαση». Κάθονται στο «σταχοφούρνη και στο φουγάρο». Όταν φεύγουν συνεννοούνται και λένε μεταξύ τους: «Ρε κουμπάρε Θόδωρε, φόρτωνε, ξεφόρτωνε και φέγατε να φύγουμε και παρακάτω σμίγουμε, τι έρχεται ο Τουρλόπας με την αγιαστούρα του και με την κουμπιστήρα του...»

ΑΝΕΚΔΟΤΑ

ΕΙΧΕ ...ΤΕΣΣΕΡΕΣ ΓΙΑΤΡΟΥΣ!

Στα 1835 δήμαρχος στην Τρίπολη κατά την πρώτη δημαρχία ήταν ο Ιωαν. Πατριός που εκάλεσε τους κατοίκους να γνωμοδοτήσουν αν θέλουν γιατρό. Ένας από τους συγκεντρωθέντες απάντησε ότι δεν θέλει γιατρό, γιατί έχει στο κατώγι του τέσσερες. Ρωτήθηκε τότε τι εννοούσε με τούτα που είπε. Και αποκρίθηκε: Έχω τέσσερα βαρέλια κρασί...

ΕΔΩ ΤΕ ΓΕΙΤΟΝΟΙ!

Ένας Βυτινιώτης κυνηγός εφύλαξε να σκοτώσει λαγό. Ετράβηξε χωρίς να πιάσει το τουφέκι του, και δαγκώθηκαν τα μυστικά του, που ήταν μεγάλα. Έκλεισε τότε τα μάτια του και φώναξε: — Εδώ τε, γείτονοι! Γιατί μ' έφαγε το θηρίο! Έτρεξαν και τον λευτέρωσαν...

ΤΟ ΟΝΕΙΡΟ ΤΟΥ ΣΟΥΛΤΑΝΟΥ

Διασώζεται από παλιά ο παρακάτω αρκαδικός μύθος.

«Ένας Σουλτάνος μια φορά θέλησε να

περιγηθεί το βασίλειό του, να μάθει τα διάφορα ήθη των υπηκόων του και να τους διοικεί όπως πρέπει. Οι αυλικόι του εναντιώθηκαν στην απόφασή του αυτή, παριστάνοντάς του ότι είναι άμαθος στις κακοπάθειες και στους κινδύνους των ταξιδιών. Ο Σουλτάνος επέμενε. Τότε έδνας γερο Τούρκος με μεγάλη υπόληψη, είπε του Σουλτάνου: «Είναι τρόπος να περιγηθείς και να μάθεις τα ήθη των υπηκόων σου χωρίς να ταξιδεύσεις. Κάμε να σου φτειάξουν τσαντήρια απ' όλα, από το χόμα έως τα ξύλα όπου έχουν να το σκεπάσουν, να είναι από τον τόπο που επιθυμείς να μάθεις. Κοιμάσαι έπειτα στο καθένα από αυτά μια νύχτα και στον ύπνο σου θα σου παρουσιαστεί ο τόπος απ' όπου είναι το τσαντήρι με τους κατοίκους του και με τα έργα που συνηθίζουν και έτσι μπορείς να μάθεις ότι επιθυμείς χωρίς να κακοπάθεις ταξιδεύοντας».

Ο Σουλτάνος πείσθηκε στους λόγους του γέρου και διέταξε και του έφτιαξαν τσαντήρια όπως ο γέρος του είχε παραστήσει. Του φτειάξανε τσαντήρι από κερεστέ της Ρούμελης, άλλο από της Ανατολής άλλο από της Αιγύπτου και άλλο από του Μοριά, που το φτειάξανε Λαγκαδινόι μαστόροι και κοιμήθηκε από μια νύχτα στο καθένα απ' αυτά.

Όταν κοιμήθηκε στο τσαντήρι της Ρούμελης είδε πολέμους, άτια να χλιμιτράνε. Στο τσαντήρι της Ανατολής κοιμήθηκε γλυκά σαν να είχε πιει αφιόνι. Σε κείνο της Αιγύπτου είδε το Νείλο να χύνει πλημύρα θησαυρού και πλούτη τυφλά. Όταν κοιμήθηκε όμως στο τσαντήρι του Μωρηά είδε τρεις χιλιάδες διαβόλους με δαυλούς αναμμένους στο χέρι να τρέχουν και να κάνουν ταραχή ανυπόφερτη».

ΕΝΑΣ ΜΥΘΟΣ ΤΟΥ ΚΟΛΟΚΟΤΡΩΝΗ ΤΟ ΦΕΙΔΙ ΚΙ' Ο ΚΑΒΟΥΡΑΣ

Όταν άρχισε η πολιορκία της Τρίπολης ο Κολοκοτρώνης διηγήθηκε στους στρατιώτες του τον παρακάτω μύθο:

— Το φείδι κι' ο κάβουρας πιαστήκαν άγρια και μανιασμένα μεταξύ τους. Χυμάει λοιπόν ο κάβουρας δαγκώνει το φείδι στο λάιμό και το κρατάει έτσι πολλή ώρα ώσπου να ψοφήσει. Μα και το φείδι κουλουριάζεται γύρω στον κάβουρα και τον σφίγγει τόσο δυνατά, ώσπου του βγάξει το επάνω καύκαλο του, το οποίο οι άνθρωποι ονομάζουν «τουντούνα». Έτσι το φείδι τρώει τον κάβουρα. Για να πάψουν λοιπόν την έχθρα μεταξύ τους τα δυό αυτά πλάσματα του καλού Θεού απεφάσισαν να γίνουν φίλοι και κουμπάροι και έγιναν. Από τότε λοιπόν περπατούσαν πάντα μαζί. Μια μέρα έτυχε να νυχτώσουν κοντά στην τρύπα του φειδιού. Το φείδι επίβουλο στη φίλια του συλλογίστηκε τότε να θανατώσει τον κάβουρα. Αφού λοιπόν μπήκαν στη φωλιά για να ξενυχτίσουν, ρίχτηκε πάνω στον κάβουρα κουλουριάστηκε γύρω του, κι' άρχισε να τον σφίγγει δυνατά! Ο δύστυχος ο κάβουρας πάλαψε να ξεφύγει δεν μπόρεσε και στερνά γύρισε κι είπε στο φείδι. — Κουμπάρε μη με σφίγγεις τόσο πολύ γιατί με θανατώνεις!...

Το φείδι του αποκρίθηκε: — «Νειρεύουμε κουμπάρε δεν τον κάνω επίτηδες...» κι εξακολούθησε να τον σφίγγει. Βλέποντας ο κάβουρας ότι δεν γλυτώνει προσποιήθηκε ότι έχει ένα μυστικό να πεί στο φείδι, ένα μυστικό που θα ήτανε πολύ ωφέλιμο. Το φείδι το πίστεψε:

— Για να μη μας ακούσει κανένας άλλος του λέει ο κάβουρας πλησίσε το κεφάλι σου στο στόμα μου να σου πω το μυστικό...»

Το φείδι χωρίς καμμία υποψία πλησίασε κι ο κάβουρας χράπι!

του δάγκωσε το κεφάλι και το θανάτωσε!...

Έπειτα ο κάβουρας το έσυρε έξω από την τρύπα του κι' αφού το ξάπλωσε ίσα απάνω στη γή, του είπε:

— Αί! κουμπάρε μου, αν δεν είχες την κακή συνήθεια να κουλουριάζεσαι, αν ήσουν έτσι ίσιος όπως είσαι τώρα κι' αν δεν έβλεπες ονειράτα, δεν θα πέθαινες μ' αυτόν τον τρόπο!...

Όταν τελείωσε ο Κολοκοτρώνης το μύθο του ένα παληκάρι τον ρώτησε τι θέλει να πη.

— Να βρέ του απάντησε ο Κολοκοτρώνης το φείδι είναι οι εχθροί μας και ο κάβουρας εμείς οι Έλληνες....

Ο ΛΕΩΝΙΔΑΣ

Ανταλλακτικά Μεταχειρισμένων
Γαλλικών Αυτοκινήτων

PEUGEOT - RENAULT
CITROEN - SIMGA

ΛΕΩΝ. ΠΑΠΑΘΩΜΟΠΟΥΛΟΣ

ΤΕΡΜΑ ΜΥΛΛΕΡΟΥ ΚΑΙ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ 150
ΕΝΑΝΤΙ ΤΑΧΥΔΡΟΜΕΙΟΥ Τηλ. 52.22.619 Οικ. 57.24.549

ΓΟΡΤΥΝΙΑΚΗ ΕΚΔΗΛΩΣΗ

Στις 20 Φεβρουαρίου και ώρα 7 μ.μ. στην «ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ» Πανεπιστημίου και Ομήρου, θα παρουσιαστούν Γορτυνιακά Τοπία και τα ιστορικά Μοναστήρια Μ. Φιλοσόφου, Μ. Προδρόμου και Αιμυαλοφύ.

Το πρόγραμμα θα παρουσιάσει η Πρόεδρος του Λογογραφικού Κέντρου «ΑΡΚΑΣ» Κατερίνα Πατσαβού.

ΠΑΤΡΙΩΤΙΚΗ ΕΚΚΛΗΣΗ

Συνέχεια από την 1η σελ. Δεν απουσίασε στο κάλεσμα μιας συνδρομής ή βοήθειας που τους ζητήθηκε προς το κοινό καλό.

Αγαπητοί συμπατριώτες

Αν σαν Σερβίοι έχουμε να επιδείξουμε στο παρελθόν πλούσια δράση σε έργα πολιτισμού, προόδου και δικαιοσύμματος να είμαστε γι' αυτό περήφανοι, σήμερα, περισσότερο από κάθε άλλη φορά, το χωριό μας ζητά την συνδρομή και τη ζωντανή συμπαράσταση των ξενητεμένων του παιδιών.

Καθώς τούτο αραιώνει καθημερινά κι εγκαταλείπεται, από μας εξαρτάται το μέλλον και σε μας στηρίζεται τις ελπίδες του να διασωθεί και να επιζήσει. Και μπορεί να επιζήσει σαν ένα χωριό παραθεριστικό.

Το Διοικ. Συμβούλιο από πλευράς του έχοντας συναίσθηση των υποχρεώσεων και ευθυνών του υπόσχεται κι επιθυμεί να διαβεβαιώσει τους πατριώτες, ότι χωρίς να ληφθεί κόπους και θυσίες, θα εργαστεί και θα δραστηριοποιήσει τις δυνάμεις του για ό,τι το καλύτερο δυνατό.

Τούτο όμως θα επιτύχει με τη συνεργασία μας με τη δική σας συνδρομή και συμπαράσταση, γιατί το συμβούλιο δεν είναι τίποτε άλλο παρά ο συντελεστής κι εκτελεστής των δικών σας σκέψεων και αποφάσεων. Δηλαδή όλοι εσείς μαζί με το Διοικ. Συμβούλιο αποτελούμε το Σύνδεσμο, το χωριό.

Ας πορευθούμε λοιπόν όλοι μαζί για νέες κατακτήσεις για νέα ανοδική πορεία, προς το κοινό όφελος, τό όφελος του χωριού μας όπου οι ιερές παραδόσεις, οι πατρογονικές ρίζες μας!

Το Διοικ. Συμβούλιο

Απολογισμός Διοικ. Συμβουλίου Εκλογή νέας Διοίκησης

Συνέχεια από την 1η σελ.
ειδική πηγή προερχόμενη, υπάρχουν ως ενέχυρο στη Νομαρχία προς διάθεση πίστωσης ποσού δέκα εκατομμυρίων.

Με τη συνεργασία εξάλλου πρόστρεσε Συμβουλίου και Κοινοτήτας έγινε σύναψη κοινοτικού δανείου για την επέκταση του ηλεκτροδοτικού δικτύου προς τις δυο κατευθύνσεις Νεκροταφείο και Τρανή βρύση - Σουλανάρι.

Τέλος αναφέρθη στις εκτελούμενες εργασίες προς το Πάνω χωριό, που τώρα έχει φτάσει ως τη βρύση του «Δεμοκίτη» με τη χορήγηση ποσού δύο εκατομμυρίων που δόθηκε στην κοινότητα με ενέργειες του ίδιου Κυβερνητικού Παράγοντα.

Στη συνέχεια έλαβε το λόγο ο κ. Τάκης Δημητρόπουλος ο οποίος εκφράζοντας τη γνώμη του σχετικά με τα έργα του «Λεύκου» τόνισε ότι έπρεπε να ξαναγίνει η θολωτή βρύση, παραδοσιακό έργο τέχνης όπως και να προσεχθεί να μη χαλάσει εκείνη του «Δεμοκίτη».

Ο κ. Δημ. Χειμώνας παίρνοντας το λόγο, τόνισε με έμφαση το άθλιο θέαμα των σκουπιδιών στη δυτική έξοδο του χωριού μέχρι «Μιλιάνθη», κάτι το απαράδεκτο.

Βλέπει κανείς είπε χαρακτηριστικά, περνώντας από το ρέμα της «Γκούρας» πηγαίνοντας προς Λυσαρέα το θέαμα, να κρέμονται στα δέντρα σακκούλες νάυλον που φτάσουν εκεί παρασυρόμενες από τα νερά και ανάγκη να ληφθούν μέτρα απάλειψης τούτου του φαινομένου της ασχημίας και της ρύπανσης με απορριμματοφόρο όχημα και τον ενταφιασμό των σκουπιδιών σε λάκκο, και μακριά από ρέματα.

Ο κ. Βασίλης Δάρας μέλος του Διοικ. Συμβουλίου εντόπισε την ομιλία του στο θέμα της έδρας του Συνδέσμου και τόνισε την χωρίς άλλη καθυστέρηση μεταφορά του γραφείου, στο κέντρο της Αθήνας όπου η θέση του. Τόνισε δε επιπροσθέτως να διερευνηθεί από τη Νέα Διοίκηση η εξεύρεση ιδιόκτητης στέγης - γραφείου, διότι για νοίκια και μόνο, στα δώδεκα χρόνια της λειτουργίας του, ξοδεύτηκαν τόσα, όσο θα άξιζε η αγορά του.

Ακολούθως ο ταμίας κ. Θεόδ. Τρουπής έκανε τον οικονομικό απολογισμό της διετίας με χρηματικό υπόλοιπο για νέα χρήση δραχμές 38 χιλιάδες ο δε κ. Γιάννης Παπαθωμόπουλος εκ μέρους της Εξελεγκτικής Επιτροπής ανέγνωσε το πρακτικό του ελέγχου και η Συνέλευση ενέκρινε τα πεπραγμένα.

Σύμφωνα με τα προβλεπόμενα από την ημερήσια διάταξη εκλέχτηκε για τη διενέργεια αρχαιρεσιών Εφορευτική

Επιτροπή αποτελούμενη από τους:

Δημήτρη Χειμώννα, Κώστα Κωνσταντόπουλο και Βασίλη Βέργο και ορίστηκε για μέρα εκλογών η 11η Δεκεμβρίου.

Εκλογές

Εδώ όμως νέα κατάσταση δημιουργείται για το Σύνδεσμο. Αν η Γεν. Συνέλευση ήταν όπως γράψαμε παραπάνω τώρα δεν υπάρχει ενδιαφέρον υποψηφίων για τη νέα Διοίκηση. Το πρόβλημα είναι εξαιρετικά δύσκολο.

Τελικά, με πολλές προσπάθειες εξευρέθη ο αναγκαίος αριθμός για το 9μελές Συμβούλιο και διεξήχθησαν οι εκλογές.

Λόγω προσωπικών κωλυμάτων του εκλεγέντος τακτικού μέλους κ. Θανάση Β. Μαραγκού, μη δυνάμενου ν' ανταποκριθεί στις επαυξημένες υποχρεώσεις του Συνδέσμου, προσελήφθη το αναπληρω-

ματικό μέλος κ. Νίκος Χαρ. Μαραγκός και το νέο Συμβούλιο καταρτίστηκε σε σώμα ως ακολούθως:

Πρόεδρος: Βασίλης Ι. Δάρας
Αντιπρόεδρος: Κώστας Ν. Κατσιάπης

Γεν. Γραμματέας: Νίκος Ι. Δημόπουλος

Ειδ. Γραμματέας: Θανάσης Θ. Τρουπής

Ταμίας: Θανάσης Ν. Μαραγκός
Μέλη: Διονύσης Ν. Δημόπουλος, Παναγιώτης Ι. Κλεισούρας Χρίστος Ηλ. Χρονόπουλος και Νικ. Χαρ. Μαραγκός.

Θα ήταν όμως παράλειψη αν δεν εκφράσουμε τα θερμά μας συγχαρητήρια προς τα μέλη της Εφορευτικής Επιτροπής που εργάστηκαν επιμελώς για την καλύτερη διεξαγωγή των εκλογών.

Ειδικός έπαινος ανήκει στο ζεύγος Νίκου και Γεωργίας Κωνσταντοπούλου που αναπληρώνοντας τον απόντα γιό τους φοιτητή, βοήθησαν οι ίδιοι τα άλλα μέλη της επιτροπής για να μη κωλυσιεργήσει το έργο της.

Ο ΑΡΤΟΖΗΝΟΣ

Συνέχεια από την 1η σελ.

λων των Σερβαίων ανήκει σ' όλους τους πατριώτες και χαρά μας είναι, να παίρνουμε συνεργασίες και ανταποκρίσεις όλων. Επιθυμούμε δε να μας στέλνει ο καθένας τις απόψεις του και κάθε είδους προβληματισμό. Φτάνει να είναι καλόπιστος επώνυμος και να μη δημιουργεί με τη δημοσίευσή του καταστάσεις.

Επειδή η εφημερίδα είναι φύλλο ειδησεογραφικό και οι ειδήσεις δύσκολα φτάνουν στους συντάκτες θα παρακαλούσαμε να μας ενημερώνετε για τα κοινωνικά γεγονότα. Όπως αν γίνει ένας γάμος, γέννηση ή σπιδήποτε άλλο έχει σχέση με το χωριό, όπως οι επιτυχίες και η πρόοδος των νέων μας κ.λ.π. τηλεφωνώντας μας, ή επικοινωνώντας με οποιοδήποτε μέλος του Συμβουλίου.

Υπάρχει περίπτωση να γράψουμε για κάποιον που παντρεύτηκε ας πούμε και να μη γράψουμε για τον άλλο κι έτσι μπορεί να παρεξηγηθούμε άθελά μας. Γι' αυτό στέλνετε τα νέα σας στην εφημερίδα.

Εδώ σημειώνουμε ότι λό-

γω αλλαγής κατοικίας των πατριωτών ή και διότι κάποια διεύθυνση έχει παρθεί εσφαλμένα, τούτο, γίνεται εμπόδιο στη λεύτερη διακίνηση της εφημερίδας και στη μη λήψη της από ορισμένους αναγνώστες. Γι' αυτό όταν αλλάζετε διαμονή γνωρίστε μας τη νέα σας διεύθυνση και ο Αρτοζήνος θα σας ακολουθεί.

Για κάποιους που δε θα πάρουν τούτο το φύλλο και δε θα διαβάσουν αυτές τις γραμμές, παρακαλούμε τους συγγενείς τους συνδρομητές μας, να τους ειδοποιήσουν να μας στείλουν την διεύθυνσή τους.

Αυτό όμως που όλοι μας πρέπει να 'χουμε υπόψη, είναι και η οικονομική πλευρά του ζητήματος. Και για μια τιμή που καθορίσαμε δραχμές 1000 παρά τη μεγάλη αύξηση των δαπανών (χαρτί, τυπογραφικά, ταχυδρομικά τέλη κ.λ.π.) ή από αμέλεια καθυστέρηση πληρωμής, αποτελεί σοβαρό εμπόδιο στην τακτική της κυκλοφορίας. Η σύντομη πληρωμή της, είναι το καλύτερο δώρο που θα μπορούσατε να κάνετε.

**ΤΕΧΝΙΚΟΝ ΓΡΑΦΕΙΟΝ
ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ & ΣΥΝΤΗΡΗΣΕΩΝ ΑΝΑΛΚ/ΡΩΝ
ΑΦΩΝ Α & Θ. ΣΚΟΥΡΟΥ Ο.Ε.
ΟΔΟΣ ΚΑΠΑΝΕΩΣ 18 - ΚΟΛΩΝΟΣ
ΓΡΑΦ. 51.34.020 — ΒΛΑΒΩΝ 5716385**

**ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΕΠΙΣΚΕΥΩΝ
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΩΝ ΕΙΔΩΝ
Τηλεοράσεις έγχρωμες -
ασπρόμαυρες - βίντεο - ενισχυτές
ΔΙΟΓΕΝΗ ΚΟΜΙΧΕΙΛΗ
ΠΛΑΤΕΙΑ ΖΩΟΔ. ΠΗΓΗΣ
ΝΕΑ ΛΙΟΣΙΑ Τηλ. 5711042**

Ο γέρος

Στου δρόμου ακουμπισμένος τη γωνιά
καθόταν ένας γέρος μια φορά.
Καρτερικά προσμένοντας σ' αυτή
κάποιος ψυχής ματιά πονετική.

Στου βίου το λιόγερμα μοίρα σκληρή
ρημάδιαξε του γέρου τη ζωή.
Τις υστερνές στιγμές τώρα πια αυτός,
σαν άλλος Λάζαρος περνά φτωχός.

Των γερατιών του κοκκαλιάρικο
απλώνει χέρι διακονιάρικο,
πασκίζοντας να κρατηθεί κι αυτός,
του πέλαγου της ζήσης ναυαγός.

Ω! σείς του δρόμου τούτου βιαστικοί
την απονιά σκιαχτείτε τη σκληρή.
Σ' αυτή σταθείτε λίγο τη γωνιά,
μια πονεμένη ρίχνοντας ματιά.
Α.Κ.

ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ

Διονύσης Ν. Δημόπουλος	1.600
Παναγιώτης Ι. Κλεισούρας	1.600
Αναστάσης Γ. Σχίζας	1.000
Διονύσης Ι. Βέργος	600
Νίκος Χρ. Μπόρας	1.000
Αθανάσιος Δ. Κερμπεσιώτης	2.000
Αθανάσιος Θ. Τρουπής	2.000
Βασίλης Δάρας	3.000
Αθανάσιος Ι. Μπόρας	1.500
Παναγιώτης Ι. Παναγόπουλος	1.500
Κωνσταντίνος Ν. Κατσιάπης	1.600
Ηλίας Ι. Μπόρας	1.500
Ιωάννης Ηλ. Μπόρας	600
Νίκος Αθ. Σχίζας	1.000
Νίκος Χαράλ. Μαραγκός	1.600
Κων/νος Ν. Δάρας	2.000
Γεώργιος Λ. Βέργος	1.000
Νίκος Ι. Δημόπουλος	2.000
Αναστάσιος Φ. Μπόρας	2.000
Κων/νος Διαμ. Κουτσανδρέας	1.000
Αθανάσιος Ν. Μαραγκός	1.600
Ιωάννης Αγγ. Στρίκος	1.000
Χρίστος Ηλ. Χρονόπουλος	1.600
Χρήστος Γ. Κωνσταντόπουλος	1.000
Αθανάσιος Αγγ. Στρίκος	1.000
Ιωάννης Αγγ. Βέργος	1.000
Παναγής Χρ. Βέργος	1.000
Κων/νος Γ. Τερζής	1.000
Νίκος Γ. Τερζής	1.000
Θεόδωρος Ηλ. Λιατσόπουλος	1.000
Ιωάννης Ανδρ. Σχίζας	1.000
Χάρης Ν. Μαραγκός	1.000
Νικόλαος Δ. Κωνσταντόπουλος	1.000
Κων/νος Ι. Χρονόπουλος	1.000
Ανδρέας Ν. Ανδριόπουλος	1.000
Νίτσα Δ. Κωνσταντόπουλου	1.000
Ιωάννης Δ. Παναγόπουλος	2.000
Σωτηρία Ι. Παναγοπούλου	1.000
Αικατερίνη Κ. Ρουσιά	2.000
Ιωάννης Αγγ. Χειμώνας	1.000
Παναγιώτης Ι. Καλομοίρη	1.000
Κανέλλα Αριστ. Τρουπή	2.000
Νίκος Αθαν. Μαραγκός	5.000
Γεωργία Μπόρα - Παπαπέτρου	1.000
Νίκος Δημ. Χειμώνας	600
Βασίλης Ηλ. Λιατσόπουλος	1.000
Κατερίνη Νικ. Μαραγκού	1.000
Παναγούλα Μαραγκού - Καλομοίρη	1.000
Χρίστος Κοκκίνης	3.000
Ηλίας Χρ. Χρονόπουλος	1.000
Καλλιόπη Σχίζα - Κουβέλη	600
Ιωάννης Κουβέλης	600
Παναγιώτα Παγκράτη - Μπαλωμένο	1.000
Μαρία Σχίζα - Παράσχου	1.000
Κούλα Σχίζα - Τσιμογιάννη	1.000
Άννα Ρουσιά - Κόλλια	1.000
Σταυρούλα Ρουσιά - Κούλη	1.000
Γεώργιος Δ. Τρουπής (Ξυλόκαστρο)	1.000
Λόγω ελλείψεως χώρου, το υπόλοιπο συνδρομών θα δημοσιευθεί στο επόμενο φύλλο	

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ
ΠΕΡΙΟΔΙΚΑ

ΕΛΛΑΣ

ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ - ΕΚΔΟΣΗ
ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ
ΣΕΡΒΑΙΩΝ
Επιμέλεια Ύλης:
ΒΑΣ. ΔΑΡΑΣ

ΑΡΤΟΪΣΤΑΝΟΣ

Εκδοση του Συνδέσμου Σερβαίων Αρκαδίας

ΕΤΟΣ ΙΔ'
ΑΡ. ΦΥΛΛΟΥ 70
ΜΑΡΤΙΟΣ
1989
ΓΡΑΦΕΙΑ:
Βεμιστοκλέους 11
106 77 ΑΘΗΝΑ
ΤΗΛ. 3619046

ΚΑΛΕΣΜΑ ΣΤΟΥΣ ΝΕΟΥΣ

Παιδιά του Σέρβου

Το Δ.Σ. του Συνδέσμου διερχόμενος το γενικότερο αίσημα του Συνδέσμου που παρακολουθεί και καμαρώνει για την πρόοδο και προκοπή των παιδιών του χωριού μας και χαιρείται ιδιαίτερα, γιατί μαζί με τις ψυχοπνευματικές σας αναζητήσεις με κίνητρο τα αγνά αισθήματα φιλοπατρίας έχετε έκδηλη την επιθυμία να συμβάλετε στα κοινά της ιδιαίτερης σας πατρίδας για το πλάτεμα της συλλογικής μας δράσης προς νέους ορίζοντες, νέες κατακτήσεις, σας καλεώ σε μια πατριωτική συνάντηση που θα έχουμε μαζί σας την Κυριακή 12 Μάρτη και ώρα 10 π.μ. στην αίθουσα της Παναρκαδικής Ομοσπονδίας Τζώρτζ 9 και Σολωμού.

Με την ακράδαντη πίστη ότι όταν συνταξιδεύει και συμπορεύεται σε ευθεία και παράλληλη πόρευση το ΧΘΕΣ με το ΣΗΜΕΡΑ όταν ζυμώνουμε στην ίδια σκάφη, την πείρα του παρελθόντος με τη θέληση και αποφασιστικότητα και συνδυάζεται ο ενθουσιασμός των νέων με την πείρα των πρεσβυτέρων, εκεί και συντελείται πρόοδος, κάτω απ' αυτή τη σκέψη, θεωρήσαμε αναγκαία τούτη μας την πατριωτική επικοινωνία που θα πρέπει να έχει γενική, Πανσερβαϊκή συμμετοχή των νέων του χωριού. Για μια πλατιά ανταλλαγή απόψεων και αντιλήψεων και για να κρατήσουμε ορθή την κορμολογία του ιστορικού μας Συνδέσμου, του οποίου αν η προσφορά στο παρελθόν υπήρξε πολύτιμη, η σημερινή του υπόσταση προβάλλει σαν κοινωνική και πατριωτική επιταγή.

Σε μια εποχή που οι μεγάλες και απρόσωπες πολιτικές διεκδικούν τις ψυχικές διαστάσεις των ανθρώπων και διαλύουν τους κοινωνικούς δεσμούς έτσι, που κατάντησε άνθρωποι κοινής καταγωγής από το ίδιο χωριό, στενοί συγγενείς και κυρίως οι νέοι αν συναντηθούν να μη γνωρίζονται και που μέσα στο ψυχικό άγχος της θιομηχανοποιημένης ζωής που σαρακιάζει τη ζωή μας αισθανόμαστε την ανάγκη μια ψυχικής αλαφρωσίας, τούτη την ξαποστασιά και ανακούφιση, δεν θα βρούμε αλλού παρά στους κόλπους του πατριωτικού μας σωματίου. Σε περιβάλλον γνώριμο και πρόσωπα γνωστά που μας συνδέουν κοινά παιδικά βιώματα, ζήσαμε και γαλουχηθήκαμε με τα ίδια ήθη και έθιμα και μας ενώνει ο πόθος προς την κοινή πατρίδα.

Τον τόπο προσκυνήματος που πότισαν με τον τίμιο ιδρώτα τους γενιές - γενιών αειμνηστων προγόνων και οι πατέρες σας μετά σκληρό αγώνα ζωής πήραν τις στράτες της φυγής και της αποδημίας, για να δημιουργήσουν στα παιδιά τους καλύτερες συνθήκες ζωής.

Σερβιωτόπουλα

Τούτη η πατρίδα που ησυχάζει

σήμερα έρημη εκεί κάτω, σε μας όλους και ιδιαίτερα στα νέα παιδιά του χωριού μας που έχουν τη δύναμη και τη θέληση το σφρίγος και την αντοχή να ποθεί τις ελπίδες της παισιώνοντας το Σύλλογο ενεργά να την κρατήσουν ζωντανό μόριο της Γορτυνιακής γής και να τη μεταβάλουν με έργα κοινωφελή και αισθητικής ομορφιάς σε ένα πραγματικό παραθεριστικό θέρετρο.

Γιατί το χωριό μας σαν φυσικό τοπίο με το επιβλητικό του ψήλωμα την πλατύωρη σκοπιά την καθαρότητα του υψόμετρου το οξυγονούχο αγέρι και τις καλοκαιρινές δροσιές που έχει προικιστεί, είναι κάτι που σπάνια απαντιέται και πάντα θα αναζητιέται από όσους έχουν εκεί τις πατρογονικές τους ρίζες

Νέοι και νέες του Σέρβου

Για τούτο το χωριό και τους αδιάλυτους πατριωτικούς δεσμούς σας ελάτε κοντά στο Σύνδεσμο. Γνωρίζουμε τα προβλήματα σας, τις δυσκολίες σας το πολύτιμο του χρόνου των σπουδών σας! Κάποιες όμως ώρες που θα δώσουν σε σας μια χαρά αλλιώς από τις άλλες και θ' αποτελούν μιά εκτόνωση, ένα ευχάριστο διάλειμμα και απασχόληση για κάτι το ευγενικό θα μπορέσετε να βρείτε.

Ελάτε λοιπόν σε επαφή κι επικοινωνία μαζί σας συνεννοηθείτε ο ένας με τον άλλο επιδιώξτε μια ευρύτερη γνωριμία μεταξύ σας και δώστε όλοι το παρόν σε τούτο το πατριωτικό κάλεσμα που θα σας περιμένουμε με χαρά.

Το Διοικ. Συμβούλιο

Ο ΧΟΡΟΣ ΤΟΥ ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ

Χορός σημαίνει
αγάπη, σημαίνει
ένωση, σημαίνει
αδερφοσύνη, σημαίνει
ψυχαγωγία
Ας μη λείψει κανείς
από το χορό μας

Προμηθευτείτε έγκαιρα προσκλήσεις από το γραφείο του Συνδέσμου τηλ: 3619046 και από τα μέλη του Δ.Σ. τηλεφωνώντας στους:

Βασίλη Δάρα
Διονύση Δημόπουλο
Νίκο Δημόπουλο
Κων/νο Κατσιάπη
Παναγ. Κλεισούρα
Θανάση Ν. Μαραγκό
Νίκο Χαρ. Μαραγκό
Θανάση Τρουπή
Χρίστο Χρονόπουλο

τηλ. 6532181
τηλ. 9941301
τηλ. 7793320
τηλ. 9716829
τηλ. 5733330
τηλ. 5738731
τηλ. 3454668
τηλ. 4914937
τηλ. 2473975

Η ΓΙΟΡΤΗ ΤΗΣ ΠΙΤΤΑΣ

Μέσα σε μια χαρούμενη ατμόσφαιρα δόθηκε στις 22 Ιανουαρίου στο ξενοδοχείο KINCK MINΩΣ (Ομόνοια) η γιορτή της πίττας του Συνδέσμου. Η συμμετοχή των πατριωτών που συμμετείχαν οικογενειακά και με τα παιδιά τους υπήρξε ικανοποιητική.

Τους προσκεκλημένους υποδέχτηκαν στην είσοδο του ξενοδοχείου μέλη του Συνδέσμου, τους οποίους και οδήγησαν στις θέσεις τους στην ωραία και άνετη αίθουσα του ξενοδοχείου ενώ εισερχόμενοι έπαιρναν όλοι το ημερολόγιο του Συνδέσμου.

Η γιορτή άρχισε με σύντομο χαιρετισμό του προέδρου Βασίλη Δάρα ο οποίος εκ μέρους των μελών του Διοικ. Συμβουλίου καλωσόρισε και ευχαρίστησε τους πατριώτες γιατί ανταποκρίθηκαν στην πρόσκληση, να παραστούν στην πατριωτική μας εκδήλωση και εξέφρασε τις ειλικρινείς του ευχές, για ένα χαρούμενο ευτυχισμένο και δημιουργικό για το Σύνδεσμο καινούργιο χρόνο.

Στη συνέχεια ο αρχαιότερος από τα παρευρεθέντα μέλη του Συνδέσμου Ηλίας Δάρας έκοψε την πίττα, ο οποίος ανεμνήσθη με συγκίνηση του παρελθόντος των τότε τακτικών συναντήσεων και της ενότητας των πατριωτών και ευχήθηκε στο Σύνδεσμο χρόνια πολλά.

Το χαρούμενο όμως τόνο της γιορτής έδωσε η εμφάνιση της Προέδρου του Λαογραφικού Κέντρου (ΑΡΚΑΣ) δεσποινίδας Κατερίνας Πατσαβού η οποία αφού μίλησε δι ολίγων για το ιστορικό και την καθιέρωση της Βασιλόπιττας με τα ωραία της

δημοτικά τραγούδια και πνοή Γορτυνιακή ενθουσίασε την ομήγυρη έτσι που ενθουσιασμένη για να διατρανώσει τη χαρά της, ξεσηκώθηκε η συμπατριώτισσα μας Ανδριάνα Κουσανδριά και από μικροφώνου τραγούδησε τραγούδια του τοπίου μας.

Την εκδήλωση μας, τίμησε με την παρουσία του ο εκδότης της εφημερίδας «ΓΟΡΤΥΝΙΑ» κ. Κώστας Καλύβας και ο πρόεδρος του Συλλόγου Παρνασσίων κ. Κώστας Βασιλόπουλος. Τυχερός του νομίσματος που

αντιπροσώπευε ένα ωραίο Κινέζικο ανθοδοχείο ήταν ο νεαρός Γιάννης Αθαν. Σχίζας.

Το τέλος της πολιτιστικής μας εκδήλωσης διανθίστηκε με την διανομή στους μικρούς φίλους μας, τα πενήντα παιδιά παιχνιδιών και ωφέλιμων βιβλίων τα οποία επέδωσε ο αντιπρόεδρος του Συνδέσμου Κώστας Κατσιάπης προσφορά δωρεάς του Διοικ. Συμβουλίου και όλοι έφυγαν ενθουσιασμένοι με ζωγραφισμένη τη χαρά στα πρόσωπα για την ωραία πατριωτική εκδήλωση.

Το αρχαιότερο μέλος του Συνδέσμου μας Ηλ. Δάρας ενώ κόβει την πίττα.

Άποψη από την εκδήλωση του Συνδέσμου μας για την πρωτοχρονιάτικη πίττα

Ο Αντιπρόεδρος του Συνδέσμου Κώστας Κατσιάπης προσφέρει δώρα στα Σερβιωτόπουλα.

ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΕΠΙΚΑΙΡΑ

Στα οχυρά του Μπιζανίου

Ας πάμε 76 χρόνια πριν από σήμερα. Φλεβάρης του 1913. Τα στρατεύματά μας είχαν αρχίσει ένα πελώριο και ανελέητο πόλεμο με το σκοπό ν' απελευθερώσουν τους Έλληνες που στέναζαν κάτω από τη δουλεία ενός σκληρού δυνάστη. Κρατούσε την Ηπειρο, τη Μακεδονία, τη Θράκη. Μια ελληνική στρατιά προχωρούσε να λευτερώσει την ωραία Θεσσαλονίκη. Άλλη στρατιά με επικεφαλής του τότε διάδοχο Κωνσταντίνο, προχωρούσε για την Ήπειρο με την αποστολή ν' απελευθερώσει τα θρυλικά Γιάννενα.

Το φρούριο των Ιωαννίνων θεωρείτο απόρθητο. Πολλά οχυρά γύρω από τα Ιωάννινα προστατεύουν την πόλη. Το κυριότερο οχυρό είχε οργανωθεί στα υψώματα του Μπιζανίου που κλείνουν τα Ιωάννινα από τη νότια τους πλευρά και από τις κατευθύνσεις που οδηγούν εκεί από την Πρέβεζα και τα Πέντε Πηγάδια.

Σε σαράντα χιλιάδες ανέρχονται οι εχθρικές δυνάμεις που κρατούν γερά την περιοχή και με άφθονα πυροβόλα, ενώ η ελληνική στρατιά της Ηπείρου δεν διαθέτει παρά μόνο τρεις μεραρχίες και μερικά πυροβόλα. 20 Φλεβάρης 1913. Ημέρα της μεγάλης επίθεσης. Τα κανόνια μας κτυπούν με σφοδρότητα τα οχυρά του Μπιζανίου. Χιλιάδες οβίδες έπεσαν στα τουρκικά φρούρια. Οι φαντάροι μας, παρά το κρύο, τα χιόνια, τις βροχές, και ήταν αφάνταστα θαρρύς ο χειμώνας εκείνης της χρονιάς, πολεμούν συνεχώς με μανεία, βιάζονται να τελειώσουν να πατήσουν τις κορυφές των οχυρών και να μπουν στα θρυλικά Γιάννενα.

Ο αρχιστράτηγος Διάδοχος Κωνσταντίνος από το Χάνι του Εμίν Αγά που είχε το στρατηγείο του κατεύθυνε την επική εκείνη μάχη. Η διαταγή πουδόθηκε ήταν: **Τα Ιωάννινα έπρεπε να ξαναγίνουν Ελληνικά. Η γαλανόλευκη έπρεπε να κυματίσει και πάλι στο κάστρο της θρυλικής πολιτείας.**

Διαλεγμένοι αξιωματικοί με εξαιρετική κατάρτιση που αποτελούσαν το επιτελείο ενημέρωναν το διάδοχο αρχιστράτηγο για την επική πορεία της μάχης.

Η προσοχή όλων των Ελλήνων ήταν στραμμένη στο Βορειοηπειρωτικό μέτωπο. Πολλοί προσήρχοντο στις εκκλησίες. Όλοι πρόσμεναν ν' ακούσουν το χαρμόσυνο άγγελμα: **«Τα πήραμε τα Γιάννενα».** Όλοι παντού, σε πολιτείες και χωριά πρόσμεναν τις στιγμές που θα τα 'βλεπαν να γελούν και να κλαίνε από χαρά και περηφάνεια.

★★★

Και να! Μετά το ανηλεές χτύπημα του κάστρου του Μπιζανίου που έχει σμπαραλιάσει, τις συνεχείς επανωτές επιθέσεις των φαντάρων μας και τις θυσίες μέχρι ενός ο εχθρός έχει λυγίσει είχε χάσει το ηθικό του. Δε μπορεί πια να συνεχίσει την αντίστασή του. Έβλεπε πως όλα πια γι' αυτόν είναι χαμένα και δεν του μένει άλλο παρά να παραδοθεί άνευ όρων. Ο Τούρκος διοικητής του Μπιζανίου, έβλεπε πως είναι μάταιη η περαιτέ-

ρω αντίθεση και μια λύση υπήρχε: η παράδοση.

★★★

Μια αντιπροσωπεία από τον Ρασήφ Μπέη και τον Πρωτοσύγκελλο της Μητρόπολης Ιωαννίνων έφτασε το βράδυ της 20ης προς την 21ην Φεβρουαρίου 1913 στο χάνι του Εμίν Αγά, όπου είχε την έδρα του το Ελληνικό Στρατηγείο.

Ο επικεφαλής αρχιστράτηγος των Ελλήνων αξίωσε από την αντιπροσωπεία παράδοση του φρουρίου άνευ όρων. Η Τουρκική αντιπροσωπεία εδέχθη και υπεγράφη το σχετικό πρωτόκολλο παραδόσεως.

Το πρωί της 21ης Φεβρουαρίου στις επάλξεις των φοβερών

οχυρών εκομάτιζαν λευκές σημαίες. Το Μπιζάνι το τρομερό κάστρο είχε παραδοθεί. Τα θρυλικά Ιωάννινα ξαναγιναν Ελληνικά. Μια Τουρκική στρατιά από 40.000 άνδρες και 1000 αξιωματικούς είχαν πέσει στα χέρια του στρατού μας και μαζί τους άφθονο πολεμικό υλικό και 108 κανόνια.

Σε μια ακόμα περιοχή της πατρίδας μας ο νικητής στρατός μας εχάρισε την ελευθερία. Το χαρμόσυνο άγγελμα έφτασε στα ακραία σημεία της χώρας και παντού τραγουδούσαν:

«Τα πήραμε τα Γιάννενα
μάτια πολλά το λένε
Μάτια πολλά το λένε,
όπου γελούν και κλαίνε».

Φερεσυχνικός Συγκεντρωτής Γραμμών τηλεφώνου στο χωριό

Τοποθετήθηκε Συγκεντρωτής Γραμμών τηλεφώνου στο χωριό με νέες τηλεφωνικές συνδέσεις. Και οι αριθμοί κλήσεως έχουν ως ακολούθως:

Αγροτικό Ιατρείο	85033
Λιατσόπουλος Νίκος	85034
Μαραγκού Ευφροσύνη	85035
Δάρα Γεωργία Χρ.	85036
Τρουπής Γεώργιος Θ.	85037
Παναγόπουλος Ιωάννης Κ.	85038
Μαραγκός Παναγής Ν.	85039
Σχίζας Κων/νος Βασ.	85040
Αναστασόπουλος Βασ.	85041
Μαραγκός Βασίλ. Μιχ.	85042
Κλεισούρας Αγγελής	85043
Κωνσταντόπουλος Δημ. Ηλ.	85044
Τρουπή Αναστασία Ι.	85045
Δημοπούλου Ζωή Ι.	85046
Σουλελέ Κατερίνη Γ.	85047
Βέργος Νικόλαος Αρ.	85048
Βέργου Σοφία Ν.	85049
Ρουσιός Μαρίνος Ι.	85050
Ανδριοπούλου Αγγελική Ν.	85051
Λιατσόπουλος Γεώργιος Ν.	85052
Μπόρας Φώτης Αν.	85053
Σχίζας Ηλίας Αν.	85054
Τρουπή Κων/να Ι.	85055
Ρουσιός Δημήτρης Π.	85056
Δημόπουλος Κων/νος Σπ.	85057
Τρουπή Αγγελική Θ.	85058
Τσαντίλης Δημήτρης	85059
Κωνσταντόπουλος Κων/νος Δ.	85060
Βέργος Ιωάννης Διον.	85061
Γεωργακοπούλου Χρυσαιγής Γ.	85062

Βελτιώνεται έτσι η δια μέσου πολλών τηλεφώνων εξυπηρέτηση και θα παύσει το φαινόμενο συνωστισμού των κατοίκων, που ήσαν υποχρεωμένοι να παίρνουν τηλέφωνο από μια και μόνη συσκευή.

ΠΡΑΤΗΡΙΟ ΚΑΥΣΙΜΩΝ
ΧΑΡ. ΙΩΑΝ. ΣΤΡΙΚΟΥ
ΛΕΝΟΡΜΑΝ 211 ΑΘΗΝΑ
ΤΗΛ: 51.26.261

Ο Μάρτης σαν μήνας σαν έθιμο

Τούτος ο μήνας που ξεχωρίζει απ' τους άλλους ήταν για τους παππούδες μας ο μήνας που δεν μπορούσαν να ξεδιαλύνουν, πότε γελάει και πότε κλαίει. Ήταν τζαναμπέτης και πονηρός όχι μονάχα γι' αυτούς αλλά και για τα ζωντανά τους και για τα σπαρτά τους. Για το λόγο αυτό, τον είχαν καταχωρίσει στο μαύρο κατάστιχο. Ήταν ακόμα ο μήνας που δε λείπει από τη Σαρακοστή, για τούτο κα τον άνθρωπο που φυτρώνει εκεί που δεν τον έσπειρες, που παρουσιάζεται εκεί που δεν τον περιμένεις, τον παρομοίαζαν με το Μάρτη κι έλεγαν: «Νά! ο Μάρτης που δεν λείπει απ' τη σαρακοστή!» Ήθελαν δηλαδή να δείξουν στην περίπτωση αυτή, ότι ο άνθρωπος αυτός ήταν ανεπιθύμητος.

Ήταν γι' αυτούς αρχηγός της Άνοιξης που το μούτρο του τις πιότερες φορές ταίριαζε με χειμωνιάτικη θύελλα. Εκεί που έλεγες: «Α! τώρα ξένοιισα απ' τη βαρυχειμωνιά και η τρακάδα από τα ξύλα που είχε τελειώσει να σου και σου στίβαζε κάτι χιόνια, σαν να ήταν η καρδιά του χειμώνα. Κι άντε τότε να βρεις ξύλα για το τζάκι, να ξεσταθείς λίγο. Κι ήταν κι οι μέρες π' ανάμεθά τες πολύ μεγάλες. Ο φράχτης με τα παλούκια τα ξύλινα, ήταν το έσχατο καταφύγιο. Για τούτο έλεγαν: «Μάρτης γδάρτης και παλουκοκάφτης!» Δίκαια έστησαν και τα δόκανά του στη λαϊκή παροιμία με τη φτωχιά γριούλα και τα κατσικάκια της που αποτελεί και το θρύλο του χωριού μας. Καθώς η καημένη βρεθηκε εκεί στις «Γριες το Διάσελο» και είχε τε-

λειώσει τις τροφές για τα κατσικάκια της και δεν ήθελε παρά μια ή δυο μέρες νάρθει ο Απρίλης που θάβρισκε εύκολα τροφή για τα μικρά της, χαρούμενη είτε στο Μάρτη: «Πρίτς, Μαρτάκο μ' τάβγαλα τ' αρνοκατσικά μου» Δηλαδή μ' όλα τα χιόνια πουρίξες, εγώ τα κατάφερα με τις τροφές που είχα, να βγάλω το Μάρτη. Τάκουσε ο Μάρτης, σκοτεινίασε το πρόσωπο του κι όπως ήταν τζαναμπέτης, την τελευταία νύχτα, προτού ξεψυχήσει έριξε ένα μπόϊ χιόνι τα κατσικάκια της γριας ψόφησαν όλα απ' την πείνα και κείνη για να σωθεί χώθηκε κάτω από το καζάνι.

Ο κόσμος για τη θεομηνία και την καταστροφή που γίνηκε έστησε εκεί ένα ανάθεμα από πέτρες.

Με το Μάρτη που δε λείπει απ' τη Σαρακοστή, είναι συνυφασμένη και τούτη η συνήθεια της εποχής εκείνης, που θα καταγράψω πιο κάτω: Την πρώτη του Μάρτη, μικροί και μεγάλοι φορούσαν στα δάχτυλά τους στα χέρια το μάρτη. Τι ήταν ο μάρτης; Ο μάρτης ήταν πολύχρωμες κλωστές με κυρίαρχο χρώμα το κόκκινο που τις στριφογύριζαν σαν να ήταν πλεγμένες και τις περνούσαν σαν δακτυλίδια, στα δάχτυλα των χεριών τους και στα χέρια. Τέτοιο μάρτη έπρεπε να φορέσουν όλοι, για το καλό, μικροί και μεγάλοι. Εκεί έμενε, όλη τη σαρακοστή για να τους προφυλάει από διάφορες κακοτυχίες και προπαντός να μη τους καίει να μη τους μαυρίζει ο ανοιξιάτικος ήλιος. Εμοιαζε έτσι, σαν ένα είδος φθλαχτού σ' όλο αυτό το διάστημα για το άτομο που τον φορούσε.

ΑΝΕΚΔΟΤΑ ΜΑΣΤΟΡΩΝ Κρίμα Θεωράτση

Ένα μπουλούκι Λαγκαδινών χτιστών, έφτασε στην Αθήνα, όταν Πρωθυπουργός ήταν ο σμπατριώτης τους Θεόδωρος Δεληγιάννης. Πήγαν κατ' ευθείαν με τα γαϊδούρια τους στην παλιά Βουλή και ζήτησαν το «Θεωράτση της Παναγίνας» Όταν βγήκε τον πλησίασαν του χαιρέτησαν και του ζήτησαν κατάλυμα γι' αυτούς κι αχούρι για τα ζώα τους.

- Για σας μπορώ να βρω σπίτι να μείνετε, μα αχούρι που να βρω, μωρέ παιδιά; τους είπε ο Πρωθυπουργός.

Ο Πρωτομάστορας θύμωσε: - Κρίμα Θεωράτση τη θέση όπου 'χεις. Να μην έχεις καμένη ένα αχούρι για τα ζα ενός καταλαχάρη πατριώτη σου. Χαράμι

πήγε το σφυριδί που σου ρίξαμε. Για μας δεν αξίζεις ούτε ακόρδο. Χίλιες βολές καλύτερος είναι ο κουμπάρος μου στη Ζούρτσα, που βραδιάς αλάτι μπορεί να μην έχει και φάγνα βρίσκουμε για τα ζωντανά και κατ'όλα για μας. Να χαιρέσει τη θέση σου και τη μεγαλοσύνη σου.

Αυτά είπε ο Πρωτομάστορας κι έφυγε. Μάζεψαν τα ζώα τους, πως στο μεταξύ είχαν μαθήσει τα δέντρα στον περίβολο της Βουλής και βγήκαν στα χωράφια να ξενυχτίσουν.

(Από το βιβλίο του Χρ. Κωνσταντινιόπουλου

«ΟΙ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΟΙ ΧΤΙΣΤΕΣ ΤΗΣ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ»)

ΣΠΥΡΟΣ ΚΛΕΙΣΟΥΡΑΣ
ΕΝΩΣΗ 45 ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΩΝ ΕΠΙΠΛΟΥ
Αλίμου 19 - Άλιμος
ΚΑΙ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ
ΒΙΟΤΕΧΝΩΝ ΕΠΙΠΛΟΥ
ΕΝΑ ΚΙ ΕΝΑ
Πέτρου Ράλλη 1
Τηλ. 97.08.151

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

ΓΕΝΝΗΣΕΙΣ

1. Η Φωτούλα Η. Χρονοπούλου (Γεωργακά) στις 12 Δεκέμβρη γέννησε και τρίτο κοριτσάκι.
2. Το ζεύγος Χρίστος και Ελένη Βέργου επίσης απόκτησαν και τρίτο κοριτσάκι.
Ευχόμαστε να τους ζήσουν.

ΑΡΡΑΒΩΝΕΣ

Η Μαρία Γ. Χρονοπούλου και ο Ιωάννης Χαραλαμπίδης από τη Σμύρνη στις 14 Ιανουαρίου έδωσαν αμοιβαία υπόσχεση γάμου. Τους ευχόμαστε ταχεία τη στέψη.

ΓΑΜΟΙ

1. Στον Ιερό Ναό Αγ. Φιλοθέης στις 6 Ιανουαρίου η Αγγελική (Λίτσα) Χρ. Παναγοπούλου τέλεσε τους γάμους της μετά του Αμερικανού Τζέη Λούτζες. Μετά το μυστήριο παρετέθηκε γαμήλιο δείπνο στο Ξενοδοχείο Πεντελικό, στο οποίο παρέκθησαν πολλοί προσκεκλημένοι συγγενείς και φίλοι, επεκράτησε ενθουσιασμός κι εγέρθηκαν προπόσεις υπέρ των νεογύμων.
Τους ευχόμαστε βίον ανθόσπαρτο.
2. Στις 14 Ιανουαρίου έγιναν στο Λυκούρειο οι γάμοι του Ιωάννη Παγκράτη μετά της Νικολέτας Αποστολοπούλου. Μετά το μυστήριο επακολούθησε πατροπαράδοτο γαμήλιο γλέντι. Θερμές ευχές για ζωη χαρούμενη κι ευτυχημένη.
3. Την Κυριακή 22 Ιανουαρίου στον Ιερό Ναό Ευαγγελιστρίας Περιστερίου τελέστηκαν οι γάμοι της Γκόλφως Λαμπρούλη κόρης της Αλέξης Πετ. Μπόρα μετά του Βασίλη Σπαγάκου από το Λυκούρειο.

Θερμά συγχαρητήρια και ζωή ανέφελη.

4. Στον Ιερό Ναό Αγ. Αναργύρων στις 29 Ιανουαρίου με την παρουσία πολλών συγγενών και φίλων τελέστηκαν οι γάμοι της Σταματίνας Δ. Σχίζα μετά του Γεωργίου Τελώνη από το Μαυρομάτι Θηβών.
Τους απευθύνομε θερμές ευχές για μια χαρούμενη ζωή.

ΤΕΛΕΣΗ - ΜΝΗΜΟΣΥΝΟΥ

Την Κυριακή 19 Μαρτίου και ώρα 10.30 π.μ. στον ναό του Νεκροταφείου Ν. Σμύρνης θα τελεστεί από την οικογένεια του, ετήσιο μνημόσυνο, υπέρ της αναπαύσεως της ψυχής του δασκαλου Δημητρίου Σχίζα.

ΕΙΔΙΚΕΣ ΕΙΣΦΟΡΕΣ

Για μελλοντικές εργασίες του οδικού τμήματος δρόμου που επεκτάθηκε προς Σχιζαίικα - Στρικαίικα προσέφεραν οι: Θόδωρος Σχίζας 20.000 δρχ. Νίκος Δ. Σχίζας 15.000 δρχ. Θάνος Δ. Σχίζας 15.000 δρχ. Σύνολο 50.000. Εξ αυτών δόθηκαν δρχ 5.000 για οφειλή της μάντρας Τσότρα, τα δε υπόλοιπα μένουν στα χέρια του Τάκη Δ. Σχίζα.

ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΡΙΟ

Η Κοινότητα και οι εξυπηρετούμενοι από το νέο τμήμα αυτοκινητόδρομου Σχιζαίων - Στρικαίων που φτιάσανε με δικές τους δαπάνες, αισθάνονται την υποχρέωση να ευχαριστήσουν τον Υφυπουργό Εμπορίου κ. Γ. Δασκαλάκη για την κατόπιν ενεργειών του χρηματική επιχορήγηση ποσού 300.000 δρχ. για την τσιμεντόστρωση του δρόμου τούτου.

ΑΝΑΔΡΟΜΕΣ ΑΠΟΚΡΙΕΣ

Νοσταλγικά έρχονται στην μνήμη μας οι παλιές Απόκριες, που στις γειτονιές σφάζουν γουρούνια. Τα σπύτια μοσχοβόλαγαν ωματιές και γουρνοσώκωτο και πολλοί ντενόςαντε Μπούλες με ελληνικές στολές, σκορπώντας στα σπύτια την χαρά και τα γέλια. Τα βράδια του γλέντι φούντωνε στις Ντραμπάλες και τα παιδιά κι' οι τσιούπες με ρετσίνα ανάβανε φωτιές. Την Τσικνοπέμπτη το τσικνίζαν στο κακάβι και αφού γιόμιζαν τις λαγίνες με λοκάνικα στέλναν και στον παπά για τις ψυχές, την πλάτη από το χοιρινό. Αλήθεια, τι όμορφες που ήσαν οι παλιές εκείνες Απόκριες. Δυστυχώς δεν ξαναγυρίζουν πιά. Οι ωραίες αυτές εποχές έφυγαν και χάθηκαν στο πέρασμα του χρόνου.
Σερβαίος

ΑΠΟ ΤΟ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ ΤΗΣ ΦΤΕΡΗΣ

Κυκλοφόρησε ο 6' τόμος του βιβλίου «Από το Ημερολόγιο της Φτέρης» της Μαρίας Παναγοπούλου με ωραία διηγήματα από τα παιδικά της βιώματα και τη ζωή του χωριού.

ΔΙΚΑΙΩΣΗ

Το Ανώτατο Συμβούλιο της Ελληνικής Αστυνομίας αφού έλαβε υπόψη του σχετική απόφαση του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών αποδέχθηκε προσφυγή του Θεοδώρου Γ. Τρουπή και τον προήγαγε από 19-7-1986 στο βαθμό του ταξίαρχου.

ΠΑΡΟΡΑΜΑΤΑ

Στο προηγούμενο φύλλο του Αρτοζήνου από αβλεψία του τυπογράφου δε γράφτηκαν τα ονόματα των μελών της Εξελεγκτικής Επιτροπής που εξελέγησαν στις αρχαιρεσίες της 11ης Δεκεμβρίου αποτελούμενης από τους κ.κ. Γεώργιο Στ. Γκούτη, Γιάννη Κ. Παπαθωμόπουλο και Νίκο Στυλ. Σχίζα.
Επίσης στη στήλη «ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ» με υπότιτλο «ΣΥΓΧΑΡΗΤΗΡΙΑ». Το ορθό των ονομάτων είναι ότι: Ο Χάρης Νικ. Μαραγκός εισήχθη στα Τεχνικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα Πατρών (Τμήμα Πολιτικών Εργων Υποδομής) και οι αδελφές Φροσύνη και Γεωργία Χρ. Μαραγκού φοιτούν στο πρώτο έτος Αρχιτεκτονικής στη Βενετία Ιταλίας.

Παράκληση

Παρακαλείται κάποιος που δεν πήρε απόδειξη για το ημερολόγιο που πήρε στη γιορτή της πίτσας, να μας ενημερώσει σχετικώς για να του τη στείλουμε.

Από τα ωραία του Κολοκοτρώνη

Κάποτε σατίρισαν τον Κολοκοτρώνη στην Τρίπολη και τοιχοκόλλησαν τη σάτιρα στους δρόμους και τις εκκλησίες. Πηγαίνοντας την Κυριακή στην εκκλησία ο Γέρος του Μοριά, είδε κόσμο να διαβάζουν τα τοιχοκολλημένα χαρτιά. Ξεκόλλησε ένα και μετά το τέλος της λειτουργίας το έδωσε στον παπά να το διαβάσει μπροστά στον κόσμο. Αφού το διάβασε ο Κολοκοτρώνης είπε:
- Εσείς να κρίνετε αν με κοροϊδεύουν δίκαια. Και έπειτα πρόσθεσε: 'Αλλωστε ο κάλπικος παπάς μένει στο νοικοκύρη του!

Η ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΜΑΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΕΙ

Η Κοινότητα μας πληροφορεί και μεις μέσω των στηλών του Αρτοζήνου κατά παράκλησή της, ενημερώνουμε τους πατριώτες ότι οριστική και αμετάκλητη απόφαση του Κοινοτικού Συμβουλίου είναι από 1ης Ιουνίου να θέσει σε λειτουργία του υδρομετρητές που θα ισχύσουν για τους θερινούς μήνες δηλ. Ιούνιο - Ιούλιο - Αύγουστο και Σεπτέμβιο. Μέτρο δίκαιο, που θα επιφέρει τάξη στην άσκοπη κατανάλωση νερού και το πότισμα των περιθολιών.

Παρακαλούνται λοιπόν όλοι οι κάτοικοι του χωριού να επισκευάσουν όσους υδρομετρητές δεν λειτουργούν το αργότερο μέχρι 20ης Μαΐου διότι κατά τον έλεγχο που θα γίνει από την κοινότητα, όσοι υδρομετρητές δε λειτουργούν, θα αλλάχθούν από την Κοινότητα. Οι δε ιδιοκτήτες θα πληρώσουν τα έ-

ξοδα στο Δημόσιο Ταμείο Λαγκαδιών.

Λεπτομέρειες περί του ποσού νερού που θα δικαιούται ο κάθε καταναλωτής θ' ανακοινωθούν εγκαίρως. Προαναγγέλλεται δε ρητά από την κοινότητα, ότι απαγορεύεται το πότισμα των περιθολιών.

★ Η Κοινότητα μας πληροφορεί ακόμα, ότι έγινε η τοποθέτηση των πρώτων στύλων επέκτασης ηλεκτροδότησης μέχρι Τρανηθρύσης και θα συνεχιστεί στο άλλο σκέλος δρόμου, μέχρι Νεκροταφείου. Η δε χρηματοδότης, είναι επιχορήγηση της Νομαρχίας υπό τύπου πίστωσης κι όχι δανείου.

Μίλησες ποτέ στο παιδί σου για το χωριό μας και την Ιστορία του; Αν όχι γιατί;

ΚΟΝΤΟΧΩΡΙΑΝΑ

Λυκούρειο

Άνεμος προόδου πνέει τελευταία στον αδελφικό σύλλογο του γειτονικού μας Λυκούρειο. Με τη συνεργασία Συλλόγου κι Εκκλησιαστικού Συμβουλίου υπό τον δραστήριο ιερέα Παπαχρίστο, έγινε η ανέγερση ενός θαυμάσιου καμπαναριού που αποτελεί στολίδι για το Λυκούρειο. Ενώ εξάλλου πολύπλευρη σημειώνεται η δράση του σωματίου προς όλους τους τομείς (Δενδροφυτεύσεις χιλιάδων δενδριλλίων, βοήθημα σε ασθενείς και άπορους, επιβραβεύσεις σε Ανωτ. Σχολές κ.λ.) χάρις στην δραστηριότητα του ακούραστου προέδρου του κ. Τάσου Σπαγάκου, ο οποίος και επαξίως επανεξελέγη στις τελευταίες αρχαιρεσίες του Συλλόγου για όσα προσέφερε στο Λυκούρειο και ο οποίος πάντα πρόθυμος, αποτελεί χρήσιμο παράγοντα και για τα γειτονικά χωριά, ως εκ της επίλεκτης θέσεώς του στο Υπουργείο Πολιτισμού.
Στην κόρη του φίλου των Σερβαίων Τάσου Σπαγάκου Μαρία του οποίου έντονα έχουν εκδηλωθεί τα αισθήματα φιλίας για το Σύνδεσμό μας και η οποία πέτυχε στις Πανελληνίες Εξετάσεις μεταξύ των πρώτων στη Φιλοσοφική Σχολή Αθηνών, απευθύνομε θερμά συγχαρητήρια και της ευχόμεσαστε κάθε πρόοδο.

Ψάρι

Ρεκόρ έχει σπάσει στο δημοσιογραφικό τύπο, η Αδελφότητα του δεύτερου γειτονικού μας χωριού Ψάρι, με την πλούσια δράση του σε έργα εκπαιδευτικά και κοινωφελή με αποκορύφωμα την αγορά ιδιοκτητής στέγης, μιας ωραιότατης αίθουσας στο κέντρο της Αθήνας (οδός Αγ. Κωνσταντίνου και Βηλαρά). Ενώ εξάλλου δείγμα του άριστα λειτουργούντος Συλλόγου (Αδελφότητας) Ψαριών αποτελεί το θαυμάσιο διοργανωμένο πανηγύρι του Αγιαννιού στο Ψάρι και ο ενθουσιασμός και η συναδέλφωση που επεκράτησε στην αποκριάτικη χοροεπερίδα των Ψαριών.

Στο δραστήριο πρόεδρο της Αδελφότητας κ. Γιάννη Γκιώνη λυκειάρχη και το Δ.Σ. ας μας επιτραπεί να εκφράσουμε τα θερμά μας συγχαρητήρια.

Αράχωβα

Πρόοδο παρουσιάζει ο Σύλλογος της επίσης γειτονικής μας Αράχω-

βας, του ιστορικού αρχαιότατου ολαθικού χωριού με τα άλλα δύο ονόματα «Λύκαινα» και «Κισσός» που κράτησε τελικά το ολαθικό «Αράχωβα». Και υπήρξε πατρίδα του Πατριάρχη Ιεροσολύμων Γερμανού (1537-1579).

Με επιτυχία δόθηκε ο χορός των γλεντζεδών Αραχωιτών που τα σπάσανε στο Κέντρο «Ραμιοσύνη» Πετρούπολη.

Ράφτη

Δεν υπολείπεται όμως των προηγούμενων και πρωτοστατεί σε έργα ευποιίας το όμορφο χωριό Ράφτη με τους πεντακάθαρους πλατείς δρόμους, τα περιποιημένα σπίτια, την κατασκευή αναγειρόμενου ξενώνα με τη δραστηριότητα του άξιου προέδρου του Συλλόγου Ραφαίων κ. Δημ. Γεωργακόπουλου και την εργατικότητα του Διοικ. Συμβουλίου. Χρόνους ιστορικούς αναπολείς, όταν πηγαίνοντας στον Ράφτη, αριστερά του χείμρου Ταξιάρχης, ατενίζεις τον ομώνυμο παλιό ναό «Αγιος Ταξιάρχης» και που κει στο ίδιο ρέμα ο Ραφαίος, κλεφταρματωλός Θανασάς για λόγου τιμής φόνευσε τον Τούρκο αγά, που θέλησε να πάρει στο χαρέμι του, την ωραιότατη αδελφή του.

Δείγμα της σημερινής ζωντανίας του προοδευτικού Ράφτη, είναι η λειτουργία σχολείου, του μόνου σχολείου που σώζεται στην περιφέρεια.

Παλούμπα

Στην Παλούμπα άλλοτε πρωτεύουσα του Δήμου Ηραίας με τις τόσες δόξες, θλιβερή εντύπωση προκαλεί στον επισκέπτη ο εγκαταλειμμένος Πύργος του στρατηγού της Επανάστασης Δημήτρη Πλαπούτα για την αναστήλωση του οποίου όπως με πληροφόρησε ο δραστήριος Πρόεδρος της Αδελφότητας κ. Νίκος Νικολόπουλος ήρθε σε επαφή με τους αρμόδιους παράγοντες. Από την Αδελφότητα Παλουμπαιών προαναγγέλεται από τώρα η πραγματοποίηση εκδρομής στην Παλούμπα το Πάσχα και πρέπει να πάρει γενική Παμπαλουμπαική συμμετοχή, για ένα ευλαβές προσκύνημα στα ιερά χώματα της Παλούμπας με ζωντανή την παρουσία των νέων που μνημόνες των ιερών τους παραδόσεων θα κρατήσουν σε ύψους περιοπή το ιστορικό χωριό Παλούμπα.

ΑΦΟΙ ΠΑΓΚΡΑΤΗ

- ΤΖΑΜΙΑ
- ΚΡΥΣΤΑΛΛΑ
- ΚΑΘΡΕΠΤΕΣ
- Εγχώρια
- Ευρωπαϊκά
- Θερμοηχομονωτικά

■ ΔΙΑΚΟΣΜΗΣΕΙΣ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΩΝ
■ ΤΟΠΟΘ/ΣΕΙΣ ΠΑΝΤΟΣ ΕΙΔΟΥΣ ΚΑΤ/ΥΕΣ

☎ 2619740
Κων/Λεως 105. Αγ. Αναργύροι
(από Αγ. Αναργύρων 17)

ΦΑΝΟΠΟΙΑ ΒΑΦΑΙ ΦΟΥΡΝΟΥ

Θ. ΛΙΑΤΣΟΠΟΥΛΟΣ
ΑΓΙΑΣ ΛΑΥΡΑΣ 3
ΧΑΙΔΑΡΙ
ΤΗΛ. 58.10.317

ΠΡΑΚΤΟΡΕΙΟ
ΠΡΟΠΟ - ΛΑΧΕΙΑ
ΓΕΩΡΓ. ΠΑΡΑΣΚΕΥΟΠΟΥΛΟΣ (εκ Λυσαρρέας)
Ν. ΛΙΟΣΙΑ (Πρωτεσιλάου 99)
ΤΗΛ. 26.28.622

Υπόμνημα του Συνδέσμου Σερβαίων Αρκαδίας προς τον Νομάρχη

Αθήνα 21/2/1989
Κύριε Νομάρχη,
Εν όψει του νέου Νομαρχιακού Προγράμματος εκτελεστέων έργων για το 1989, ο Σύνδεσμος διερμηνεύοντας τα αισθήματα των 4.000 αποδήμων του και κείνων που μένουν πιστοί θεματοφύλακες των ιερών του τόπου, εθεώρησε αναγκαίο να επικοινωνήσει με τούτο το υπόμνημά

σας μαζί ΣΑΣ και να σας θέσει ωμή, μι άπραγματικότητα, αίτημα, δίκαιο.

Σαράντα ολόκληρα χρόνια πέρασαν από τότε που οι Σερβαιοί εκ του υστερήματός τους πούλησαν τη ζάχαρη της «ΟΥΝΡΡΑ» για την πληρωμή της μπολντόζας και με προσωπική εργασία οκτώ 8 χιλιάδων ημερομισθίων (ως τούτο αναγράφεται

στα βιβλία της Κοινότητας) κατασκεύασαν δημόσιο δρόμο 11 1/2 χιλιόμετρα, το πρώτο μεταπολεμικό οδικό έργο του Νομού και τους απενεμήθη γι' αυτό, κατ' εξαίρεση στην Κοινότητα Σέρβου, εύσημο μετά Βασιλικού ενσήμου Α' τάξεως, των Δήμων και Κοινοτήτων της Ελλάδος.

Κι' έπραξαν τούτο, οι φίλεργοι και προοδευτικοί κάτοικοι για ν' απαλλαγούν από τις χρόνιες τλαιπωρίες και τον καθηλωμένο τρόπο ζωής και την απομόνωση, που έκαναν ώρες να βρούν αυτοκίνητο αναμένοντας, την αντίστοιχη φροντίδα του Κράτους για την σε κάποιο χρονικό διάστημα ασφαλτόστρωση του δρόμου και αξιοποίηση του έργου τούτου, αφού ορθό και δίκαιο είναι εκεί που η ιδιωτική πρωτοβουλία μετουσιώνεται σε έργα, εκεί και πρέπει να στρέφει ζωηρό και καρποφόρο το ενδιαφέρον της η πολιτεία.

Ατυχώς αντί της από μέρους των αρμοδίων επιδείξεως πνεύματος δίκαιης και ισομερούς κατανομής των κονδυλίων του Νομού, πνεύματος δικαιοσύνης και ισοπολιτείας, αν όχι κάποιας καλύτερης μεταχείρισης, οι κάτοικοι αγνοήθηκαν και μόνο τελευταία εξεδηλώθη κάποια μέριμνα και σημειώθηκε το πρώτο βήμα ασφαλοστρώσεως. Κι' ενώ το έργο άρχισε με καλούς οίονους και την ελπίδα αποπεράτωσε πέραν της κακής κατασκευής του τμήματος ασφατικού τάπητος λόγω ασυνειδησίας του εργολάβου, το οποίο χρήζει ανακατασκευής, η συνέχιση του έργου ουσιωδώς καθυστερεί κατά τρόπο που προκαλεί την αγανάκτηση των κατοίκων οι οποίοι διαμαρτύρονται εντόνως για τη χρονίζουσα και τόσο αναγκαία ασφαλοστρώση που δημιουργεί προβλήματα καταστροφής των αυτοκινήτων των πολυπληθών ξενητεμένων μας, οι οποίοι επισκέπτονται συνεχώς και επιθυμούν να κρατήσουν ορθή την ιδιαίτερή τους πατρίδα από τον κίνδυνο της εγκατάλειψης.

Σε Σας, την Εποπεύουσα και Συντονίστρια Αρχή των αναγκών του τόπου και το αρμόδιο Νομαρχ. Συμβούλιο αφήνομε το ζωτικό μας τούτο ζήτημα αναμένοντας δικαίωση και να είσθε βέβαιος, ότι Σύλλογος και κάτοικοι θα Σας είμαστε απείρως ευγνώμονες.

Διατελούμε μετά βαθυτάτης τιμής
Για το Δ.Σ.
Ο Πρόεδρος
ΒΑΣΙΛΗΣ ΔΑΡΑΣ

ΑΠΟΨΕΙΣ - ΚΡΙΣΕΙΣ ΣΧΟΛΙΑ

Αθλητισμός τότε

Ας έρθουμε τρεις χιλιάδες χρόνια πρώτα από σήμερα. Στο στάδιο της Ολυμπίας πολλοί θεατές έχουν συγκεντρωθεί από διάφορα μέρη της κυρίως Ελλάδας από την Μεγάλη Ελλάδα στην Ιταλία και από τη Μικρή Ασία για να παρακολουθήσουν τους αγώνες.

Διαγόρας ο Ρόδιος, γέροντος πια, ήρθε να καμαρώσει τα βλαστάρια του. Στα νιάτα του ήταν κι αυτός Ολυμπιονίκης αθλητής από τους πιο εξακουσμένους. Είχε νικήσει όχι μόνο στα Ολύμπια, αλλά και στα Πύθια και στη Νέμεα και στα Ίσθμια και σε τόσους άλλους αγώνες και πολλές φορές! Γι' αυτόν έγραψε σχετικά ο Πίνδαρος «Ολυμπιονικών Ζ»

Και τώρα, μέσα στο στίβο ακολουθώντας το παράδειγμα του πατέρα τους αγωνίζονται και οι τρεις γιοί του. Ο Δημάγηντος, ο Ακουσίλαος και ο Δωριεύς. «Θα δοξάσουν τάχα, τ' όνομα της οικογένειάς τους;» αναρωτιέται.

Επάνω στις επάλξεις οι γιοί του θα αποδείξουν ότι δεν έχουν μόνον σώμα αθλητικό αλλά και ωραίες και γενναίες ψυχές... Νικούν και οι τρεις. Και οι τρεις Ολυμπιονίκες! Τρία στεφάνια από αγριελιά τους περιμένουν. Ο γερνότερος της Επιτροπής στεφανώνει τους νικητές. Σκιρτά η καρδιά του Γέροντα Διαγόρα.

Σαν να'ταν συνεννοημένοι

και οι τρεις αφαιρούν τα στεφάνια από τα κεφάλια τους και στεφανώνουν με σεβασμό και ευγνωμοσύνη το κατάλευκο κεφάλι του πατέρα τους. Κι ύστερα τον τριπλά στεφανωμένο γέροντα τον περιφέρουν μέσα στο στάδιο. Στιγμή ανεπανάληπτη μέσα στο στάδιο!

Δακρύβρεκτοι και συγκινημένοι οι θεατές ζητωκραυγάζουν τα ευγενικά αυτά αδελφία που η επιτυχία και ο θρίαμβος δεν αλλοίωσε τον ευγενικό τους χαρακτήρα. Τους ραίνουν με λουλούδια οι λύρες και οι αυλοί τους εξυμνούν και αυτοί σεμνοί και ταπεινοί με τα μάτια σηκωμένα βαδίζουν προς το βωμό για θυσία. Και ακούστηκε η πρώτη φωνή: «κάθανε Διαγόρα...» και το πλήθος επανέλαβε...

Η γή της Ολυμπίας σειόταν από τις ζητωκραυγές. Η πατριωτική καρδιά του Διαγόρα ξεχειλίσε από αγαλλίαση ευγνωμοσύνη και χαρά ανέκφραστη. Άπλωσε τα χέρια του αγκάλιασε τα παιδιά του και ξαφνικά έπεσε στην πιο ευτυχισμένη ώρα της ζωής του.

Πόσοι νέοι και σήμερα με ηθικό μεγαλείο και ψυχές ευγενικές στο τέλος των σπονδών τους ή σε κάποια επιτυχία δεν έρχονται να αποθέσουν στα χέρια των γονιών τους τις περγαμνές τους με μια καρδιά γεμάτη σεβασμό και ευγνωμοσύνη!

Ο Αθλητισμός τώρα

Η Ελλάδα ζήτησε από τη Διεθνή Ολυμπιακή Επιτροπή της διεξαγωγή της 26ης Ολυμπιάδας του 1996 στην Ελλάδα. Μιας Ολυμπιάδας ξεχωριστής, Χρυσής, όπως πολύ εύστοχα ονομάστηκε από το γεγονός της συμπλήρωσης 100 χρόνων από την αναβίωση των σύγχρονων Ολυμπιακών αγώνων.

Η διεκδίκηση αυτή είναι ιστορικής σημασίας. Πρέπει όμως να μάθουμε και εμείς και οι της Δ.Ο.Ε. ότι οι πολιτικές σκοπιμότητες που σπύλωσαν και αμαύρωσαν την Ολυμπιακή Ιδέα στις τρεις προηγούμενες Ολυμπιάδες δεν θα έχουν θέση σε μια μελλοντική Ολυμπιάδα στην Ελλάδα. Σε μια Ολυμπιάδα αρμόζουν μόνο η δύναμη και η ομορφιά του σώματος. Η μορφή του πνεύματος και η καλλιτεχνική δημιουργία. Τίποτε άλλο. Γιατί γεγονός είναι, ότι οι Ολυμπιακοί αγώνες έγιναν μια κερδοφόρα υπόθεση απ' όλες τις απόψεις.

Η Ελλάδα θα κερδίσει και θα προσφέρει. Θα προσφέρει την εικόνα του Αθλητισμού και της ευγενούς άμιλλας όπως την δημιουργήσαν εκατοντάδες χρόνια τώρα οι αρχαίοι πρόγονοί μας.

Μέσα σε πέντε μόνο λέξεις κατόρθωσαν οι αρχαίοι Έλληνες να κλείσουν όλο το μεγαλείο και όχι τη φιλοσοφία των Ολυμπιακών. Μέσα σε πέντε μικρές λέξεις κατόρθωσαν να δώσουν τόσα νοήματα «Νούς υγιής εν σώματι υγιεί» Μια φράση που ανάγκασε τους Ρωμαίους όταν κατάκτησαν την Ελλάδα να πούν γεμάτοι θαυμασμό: «Ε-

μείς καταντήσαμε τους Έλληνες αλλά κι' αυτοί μας κατέκτησαν με το πνεύμα τους».

Οι Ολυμπιακοί αγώνες είναι κορυφαίο αθλητικό γεγονός καθορισμένο αλλά περισσότερο παγκόσμια γιορτή ειρήνης, συνάντησης των λαών και προπαντός της νεολαίας, αλληλογνωριμία, προβολή πολιτισμών σύσφιξη σχέσεων και τέλος ανάπτυξη δεσμών φιλίας και συνεργασίας.

Νέος Ιερέας Σέρβου

Κατόπι μεταθέσεως του Ιερέα Γεωργίου Δρούλια καθήκοντα νέου εφημέριου του χωριού μας, θα εκτελεί εναλλακτικά με την ενορία Λυκούρειο ο ιερέας Χρήστος Κομνηνός.

Άξιο προσοχής

Κάποτε ο δάσκαλος χώρισε τους μαθητές του στα δύο. Ανατολικούς και δυτικούς και τους ρώτησε: πόσοι θέλουν Αγγλογάλλους; Με δειλία σήκωσαν το χέρι οι μισοί! Πόσοι τους Μόσχοβους; οι άλλοι μισοί! Τους Έλληνες; Κανένας! Και τότε ο δάσκαλος τους λέει: Εμείς δώσαμε τα φώτα στο σκοτάδι, τον πολιτισμό τα γράμματα. Και τώρα μας κατευθύνουν εκείνοι. Όχι! Να είμαστε πάντα Έλληνες!

ΑΠΟΛΥΤΗ ΕΠΙΤΥΧΙΑ ΣΗΜΕΙΩΣΕ Ο ΧΟΡΟΣ ΤΟΥ ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ ΜΑΣ

Παρέστησαν κυβερνητικά στελέχη, βουλευτές εκπρόσωποι Συλλόγων και πλήθος πατριωτών

Απρόσμενη επιτυχία σημείωσε ο ετήσιος χορός του Συνδέσμου μας που δόθηκε το βράδυ στις 24 Μάρτη στην άνετη και πολυτελή αίθουσα του κέντρου «ΚΑΛΑΜΠΟΚΑΣ»

Παρά τη συγκυρία έκτακτων περιστατικών και γεγονότων σημαντική υπήρξε η συμμετοχή των πατριωτών και φίλων των Σερβαίων που φτάσανε τους τετρακόσιους και μέσα σε μια οικογενειακή και φιλική ατμόσφαιρα πέρασαν μια αξέχαστη βραδιά, χάρη στο πλούσιο καλλιτεχνικό πρόγραμμα του κέντρου, που διανθισμένο με μουσικά μπαλέτα, το μίμο Γιάννη Μπρουρνέλη και εκλεκτούς τραγουδιστές με εναλλαγές δημοτικών και λαϊκών τραγουδιών ήταν κάτι το υπέροχο και άφησε σ' όλους τις καλύτερες εντυπώσεις.

Η Διοίκηση του Συνέσμου έκανε από πριν κάθε προσπάθεια και κατέβαλε άοκνες φροντίδες για την επιτυχία τούτης της πατριωτικής εκδήλωσης που όλοι κάθε χρόνο περιμένουν με χαρά.

Παρασκευή βράδυ ώρα 8. Το Διοικητικό Συμβούλιο βρίσκεται στην αίθουσα του κέντρου και ασχολείται με τις τελευταίες λεπτομέρειες. Ώρα 9 και τα πάντα είναι έτοιμα να υποδεχτούν τους Σερβαίους της Αθήνας και του Πειραιά και τους πολυπληθείς φίλους. Συρροή ομάδων με θερμά χαμόγελα καρδιές π' ανθίζουν διαδέχεται η μια την άλλη και σε μικρό χρονικό διάστημα η αίθουσα πλημμύρισε από κόσμο.

Ώρα 11. Η μουσική του κέντρου αρχίζει να σκορπά τους γλυκόλαλους σκοπούς της και η γιορταστική εκδήλωση παίρνει τώρα, όλο το χρώμα που της ταιριάζει. Και αφού δημιουργήθηκε η γνωστή ατμόσφαιρα Σερβαϊκής ζεστασιάς, στο κάλο εκείνης της στιγμής ο πρόεδρος του Συνδέσμου Βασίλης Δάρας, απευθύνει προς τους παρευρισκόμενους θερμό χαιρετισμό με τα παρακάτω λόγια:

«Κυρίες και Κύριοι, αγαπητοί φίλοι των Σερβαίων, αγαπητοί συμπατριώτες. Εκ μέρους του Διοικητικού Συμβουλίου του Συνδέσμου Σερβαίων «Η Κοίμησις της Θεοτόκου» σας καλωσορίζω και σας ευχαριστώ θερμότατα γιατί ανταποκριθήκαμε στην πρόσκληση του Συνδέσμου μας να παραβρεθείτε στην αποψινή μας εκδήλωση.

Ευχαριστούμε ακόμα και κείνους που παρά την επι-

θυμία τους, για λόγους ανεξάρτητους από την θέληση τους δεν μπόρεσαν να ρθουν κι ένα πατριωτικό μήνυμα χαράς και αγάπης στέλνουμε προς όλους τους Σερβαίους, σ' όποια γωνιά της γης και αν βρίσκονται και που αυτή τη στιγμή βρίσκονται νοερά κοντά μας.

Ιδιαίτερες ευχαριστίες απευθύνουμε προς τους καλούς μας ξένους που με την παρουσία τους τίμησαν απόψε τη χοροεσπερίδα μας.

Βρίσκονται ανάμεσα μας. Ο αναπληρωτής Γενικής Διευθυντής του Πολιτικού Γραφείου του Πρωθυπουργού και συμπολίτης μας εκ

ΣΥΝΕΧΕΙΑ στη Σελ. 2

Επικροτούμε

Στη συνάδελφο εφημερίδα «Γορτυνία» πρώην Λάδωνας του κ. Κώστα Καλύβα, εδημοσιεύθη στο φύλλο του Μαρτίου τρ. έτους ενδιαφέρουσα ιστορική έρευνα του συμπολίτη μας κ. Νίκου Παπαγεωργίου που αφορά την επίσημη κήρυξη της επανάστασης του 1821 στην Ηραία.

Ο ερευνητής με τα παρατηθέμενα τεκμηριωμένα στοιχεία αποκαλύπτει ότι η επίσημη κήρυξη της επανάστασης στην περιοχή, όπως τούτο αναφέρεται και στο διβλίο «Ιστορικά του Σέρβου» έγινε στο Μπέτσι, σημερινό Αγιονέρι και συγκεκριμένα «στ' αλώνι του Καληντέρη» απ' όλους τους Ηραϊάτες με επικεφαλής τους Γ. και Δ. Γλαπούτα.

Συγκρινόμενο μάλιστα, το Μπέτσι, με άλλα επαναστατικά κέντρα (Καλαμάτα, Λαγκάδια, Αγία Λαύρα, Πάτρα) αποδεικνύεται ότι εκεί πρωτοξέσπασε η επανάσταση. Τελειώνοντας προτείνει όπως «στο αλώνι του Καληντέρη» - που έγινε η δοξολογία - να στηθεί στήλη και να γίνει τόπος εθνικού προσκυνήματος.

Για μας τους Σερβαίους το προτεινόμενο μνημείο έχει ιδιαίτερη σημασία. Εκεί οδήγησαν τους πατριώτες μας ο Φώτης Δάρας που έγινε το «δεξί χέρι» του στρατηγού Δ. Γλαπούτα - γραμματικός του - καθώς και ο θρυλικός Παπασιζάς σαν άκουσαν να τους καλεί η φωνή της αναγεννόμενης πατρίδας.

Ο Συνδέσμος και η εφημερίδα μας, θεωρούν χρέος να υποστηρίξουν οποιαδήποτε προσπάθεια που θ' αποβλέπει στο να τιμηθούν οι ήρωες πρόγονοί μας.

Στιγμιότυπα από την χοροεσπερίδα του Συνδέσμου μας

ΑΠΟ ΤΗ ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ ΜΕ ΤΟΥΣ ΝΕΟΥΣ

Πραγματοποιήθηκε στις 12 Μάρτη στη αίθουσα της Παναρκαδικής Ομοσπονδίας η συγκέντρωση της Νεολαίας του Σέρβου μικρή σε συμμετοχή, αλλά με έντονο τον πατριωτικό παλμό και τη διάθεση εθελοντικής προσφοράς στο θωμό των Συλλογικών ιδανικών και το αισιόδοξο μήνυμα ότι αυτά τα νέα παιδιά σύντομα θ' ανέθουν στο προσκύνιο της συλλογικής ζωής και δράσης για να χαράξουν νέους δρόμους και να φθάσουν σε καινούριες κατακτήσεις.

Δείγμα των πατριωτικών τους αισθημάτων, της ευγενούς διάθεσης και αγάπης στο Σύνδεσμο, ήταν το δροσερό παρόν που δώσαν στη χοροεσπερίδα του Συνδέσμου μας.

Εκείνο που προέκυψε από τη διαλογική συζήτηση της παραπάνω συνάντησης και κρίθηκε αναγκαίο κατά γενική άποψη, ήταν να καταβληθεί από τους παρόντες μια προσπάθεια διαδοχικών συναντήσεων μεταξύ τους, με συμμετοχή όσο το δυνατόν, περισσότερων παιδιών του χωριού και συντονισμό, για μια Πανσερβαϊκή συνάντηση των νέων του Σέρβου, που θα γίνει

στο χωριό με ευκαιρία το 15αύγουστο και που μέσα απ' αυτή να βγει ένα διοργανωμένο «Τμήμα Νεολαίας του Συνδέσμου» το οποίο συστηματικά και μεθοδικά να ενεργοποιηθεί με πολιτιστικές εκδηλώσεις στο χωριό και την Αθήνα και άλλες δραστηριότητες και με έντονη την παρουσία τους στη γενικότερη ζωή του Συνδέσμου. Όλα αυτά τονίστηκαν μ' ενθουσιασμό από τους παρόντες και με έκκληση σ' αυτούς που δεν ήλθαν σ' αυτή τη συνάντηση, να δώσουν την παρουσία τους στις επόμενες συναντήσεις που έχει προ-

γραμματιστεί να γίνουν.

Αυτά για όσους νομίζουν ότι θα κλονίσει το ενδιαφέρον των νέων για το χωριό ή θα απομακρυνθούν από τις πατρογονικές τους ρίζες.

Γιὰ σας χαρωπά νιάτα, γειά σας λεβέντες του Σέρβου. Ο Σύνδεσμος σας αγκαλιάζει, σας φιλεί για τις ευγενικές ιδέες που σας διακατέχουν και σας υπόσχεται ότι θα ενισχύσει ηθικώς και υλικώς κάθε ωραία προσπάθεια προς εκπλήρωση των ευγενών φιλοδοξιών σας.

Το Διοικ. Συμβούλιο

ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΣ ΤΟΥ Δ.Σ. ΤΟΥ ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ ΣΕΡΒΑΙΩΝ

Συνήθεια είναι, με την ευκαιρία των μεγάλων εορτών, που καλύπτουν χρυσές τομές της Θρησκευτικής και Εθνικής μας ζωής, οι Διοικήσεις των Συλλόγων ν' απευθύνουν χαιρετισμό και ευχές. Ωστόσο εμείς πέρα της εθιμοτυπικής αυτής αναγκαιότητας αισθανόμαστε πηγαία την ψυχική ανάγκη να επικοινωνήσουμε με τους απανταχού συμπολίτες Σερβαίους να τους προσφέρουμε την αγάπη μας και να τους ευχηθούμε

ΚΑΛΟ ΠΑΣΧΑ
ΤΟ Δ.Σ. ΤΟΥ ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ

Κοινωνικά

ΓΑΜΟΙ

- Ο Νικόλαος Γ. Μπουρνιάς στις 25-2-89 και στο Δημαρχείο Περιστερίου τέλεσε πολιτικό γάμο μετά της δεσποινίδας Σταματούλας Κολίτση από την Αμφιλοχία.

- Στην εκκλησία των Αγ. Αναργύρων στις 26-2-89 ο Κωνσταντίνος Αποστ. Στρίκος και η δεσποινίδα Ελευθερία Στασινού από το Καρπενήσι τέλεσαν τους γάμους τους. Επακολούθησε διασκέδαση στη γνωστή ταβέρνα ο «Αλέκος» στη Χασιά με τις συνοδευτικές ευχές των προσκεκλημένων προς τους νεονύμφους.

- Στην εκκλησία Προφήτης Ηλίας Μεταμόρφωσης το Σάββατο 4-3-89 τελέστηκαν οι γάμοι του Νίκου Φ. Δημόπουλου μετά της δεσποινίδας Παναγιώτας Μανή από Ν. Ιωνία. Μετά το μυστήριο ακολούθησε τετρακούβερτο γλέντι και διασκέδαση σε κοσμικό κέντρο του Ηρακλείου που συμμετείχε ένα πλήθος συγγενών και φίλων που ξεπερνούσαν τους 150.

Στα καινούργια ζευγάρια η Διοίκηση του Συνδέσμου και ο Αρτοζήνος τους στέλνουν τις καλύτερες ευχές για μια ζωή ευτυχισμένη.

ΜΑΡΙΝΑ Κ. ΣΤΡΙΚΟΥ

Πέθανε στις 2-3-89 στον Πειραιά και τάφηκε την επομένη στο Σέρβου σε ηλικία 99 χρόνων, η Μαρία Κων. Στρίκου. Αιώνόβια τις τελευταίες της στιγμές διατηρούσε διαύγεια πνεύματος και θυμόταν πολλά από τα περασμένα και ιστορικά του τόπου. Προσέφερε πολύτιμα στοιχεία στη συγγραφή του βιβλίου «Ιστορικά του Σέρβου».

Απόγονος της γενιάς των Κουτσανδρέων και ζώντας στη Σφυρίδα, ύστερα από μια πολύχρονη βασανιστική πορεία συνεχούς πάλης μ' όλα τα στοιχεία της φύσης και όλες τις αντιξοότητες, απόμαχος της γης και της στήνης - στα στερνά της, θρήνη αισθήματα στοργής, αγάπης και ανθρωπίνης αλληλεγγύης κοντά σε παιδιά και εγγόνια.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΗΛ. ΜΠΟΡΑΣ

Πέθανε στο Κοπανάκι Μεσσηνίας σε ηλικία 84 χρόνων ο συμπατριώτης μας Παναγιώτης Ηλ. Μπόρας που εδώ και πολλά χρόνια είχε αποδημήσει εκεί.

Καλός οικογενειάρχης και ασχολούμενος με την οικοδομή έχαιρε της εκτίμησής και της αγάπης των συμπολιτών του και άφησε αποκαταστημένους τους δύο γιούς του. Λάτρης της γενέτειρας του μέχρι τελευταία διατηρούσε επαφή με το Σύλλο-

γο μας και ρωτούσε γι' αυτόν και το χωριό.

ΓΙΑΝΝΟΥΛΑ Φ. ΒΕΡΓΟΥ

Αδελφή του προηγούμενου μέσα στον ίδιο μήνα πέθανε στου Σέρβου σε ηλικία 92 χρόνων η Γιαννούλα Φ. Βέργου. Καλή Σερβιώτισσα εργατική και φιλήσυχη, ζούσε ευτυχισμένη με τον άνδρα της και αγαπητή σ' όλους, χωρίς ποτέ κανένα να ζημιώσει.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Β. ΜΑΡΑΓΚΟΣ

Τραγικό θάνατο βρήκε στις 13 Μάρτη πέφτοντας από την σκαλωσιά της οικοδομής που δούλευε - τι τραγική ειρωνεία - την ώρα που την είχε τελειώσει, ο συμπατριώτης μας Γιώργος Β. Μαραγκός. Καθώς χειριζόταν ένα αναβατώριο μεταφοράς υλικών γλίστρησε παραπάτησε και βρέθηκε στο κενό. Νέος, ηλικίας 53 χρόνων και πριν ακόμα εκπληρώσει τις οικογενειακές του υποχρεώσεις η μοίρα του έκοψε το νήμα της ζωής.

Στο φοβερό του θανάτου του άγγελμα όλοι οι Σερβίοι τρέξαν με συμπόνοια κοντά στη βαρυπληγείσα οικογένεια και ένα πλήθος πατριωτών με δύο πούλμαν και νεκροφόρα συνόδεψαν τον νεκρό στο χωριό, για να ταφεί στα πατρικά χώματα όπως και το επιθυμούσε.

ΔΗΜΗΤΡΗΣ Ν. ΠΑΤΕΛΑΡΟΣ

Στις Απριλίου εφονεύθει σε ατύχημα ο Δημ. Ν. Πατελάρος. Γιος της Μοίρας κόρης του Δασκάλου Δημ. Σχίζα, 29χρόνος στην ηλικία, πτυχιούχος Ιατρικής και υπηρετώντας τη στρατιωτική του θητεία σαν βρέθηκε με άδεια κοντά στην οικογένεια του, έπαθε πτώση από τον τρίτο όροφο του σπιτιού του και επήλθε το μοιραίο. Σύντομα διεκομίσθη στο νοσοκομείο αλλά ήταν κλινικά νεκρός.

Άγλημα στρατού εκεί στο νεκροταφείο Ν. Σμύρνης όπου ετάφη απέδωσε τιμές και όλοι κλάψαμε το παλληκάρι, που πάνω στον ανθό της νιότης έχασε τη ζωή του.

Η Διοίκηση του Συνδέσμου και ο «Α» που νιώθουν τον ανθρώπινο

πόνο από βάθος καρδιάς στέλνουν προς τους οικείους των θανόντων συμπατριωτών μας τα ειλικρινή τους συλλυπητήρια.

Από την πρόοδο των νέων μας

Η δεσποινίδα Ελένη Διον. Βέργου έλαβε επαξίως πτυχίο Τεχνολογίας Γεωπονίας (Τμήμα Διοικ. Γεωργ. Εκμεταλεύσεων) των Τ.Ε.Ι. Θεσσαλονίκης.

Η δεσποινίδα Νίκη Ιωάννη Βέργου στις 26-10-1988 έδωσε τον κεκανονισμένο όρκο ως πτυχιούχος της Φιλοσοφικής Σχολής του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων.

Το Δ.Σ. του Συνδέσμου και ο Αρτοζήνος τους συγχαίρει και τους εύχεται καλή σταδιοδρομία.

Δωρεές εις μνήμην Δημητρίου Ν. Πατελάρου

Εις μνήμην Δημητρίου Πατελάρου και για το δρόμο Κάτω - Χωριού πρόσφεραν ο Στάθης Χρ. Δάρας και η Ελένη Δάρα - Παπαντωνόπουλου από δραχμές 5.000 έκαστος.

Επανάρθωση

Στο προηγούμενο φύλλο μηνός Μαρτίου και στη στήλη συνδρομές, το ορθό είναι ότι ο Στάθης Δάρας πρόσφερε δρχ. 3.000 στη μνήμη Γεωργίου Δημόπουλου (Δήμα) και ο Ιωάννης Παν. Στρίκος συνδρομή δρχ. 1000, αντί του εσφαλμένου Ιωαν. Ι. Στρίκος.

ΒΟΗΘΗΜΑΤΑ ΣΕ ΑΠΟΡΟΥΣ

Η Διοίκηση του Συνδέσμου με την ευκαιρία των γιορτών του Πάσχα απέστειλε σε αναξιοπαθούντες συμπατριώτες μας βοήθημα δραχμών (50000).

Μίλησες ποτέ στο παιδί σου για το χωριό μας και την ιστορία του; Αν όχι γιατί;

Φωτο-Στοιχειοθεσίες
ΕΚΔΟΣΕΙΣ: Βιβλίων
Εφημερίδων - Περιοδικών
Τηλέφωνα: 36.25.845 - 36.22.242

ΑΠΟΨΕΙΣ - ΚΡΙΣΕΙΣ - ΣΧΟΛΙΑ

ΟΙ ΡΙΖΕΣ ΜΑΣ

Στην πατρίδα μας πολεμούσε με ανεξήγητο μένος τα αρχαία ελληνικά. Άλλες χώρες τα καλλιεργούν με σεβασμό και πιστότητα. Χαρακτηριστικό παράδειγμα η Γαλλία. Στο σχολικό βιβλίο των Γάλλων της Δ' τάξεως (αντίστοιχη Β' Ελληνικού Γυμνασίου) «Exercices Grecs De me των Allard και Fevillatte (έκδοση Hachette) παρατίθεται στα αρχαία Ελληνικά η περιγραφή του Παρισιού η οποία προέρχεται από τον αυτοκράτορα Ιουλιανό τον Παραβάτη που είχε χρισθεί αυτοκράτωρ εκεί (Leuetia)

Ας σημειωθεί δε ότι η εκλογή των αρχαίων ελληνικών κειμένων στα σχολικά βιβλία της Γαλλίας γίνεται με εξαιρετική επιμέλεια. Τα βιβλία δε αυτά δεν αλλάζουν με τις κυβερνήσεις ή τους εκάστοτε υπουργούς. Και κάτι ακόμα. Το κράτος παρέχει «δωρεάν» τη χρήση, όχι όμως και την κτήση των βιβλίων. Όταν τελειώνει το σχολικό έτος τα βιβλία επιστρέφονται για να ξαναχρησιμοποιηθούν. Τυχόν φθορά, ή απώλεια του βιβλίου συνεπάγεται αντικατάσταση εκ μέρους των μαθητή με καινούργιο! Έτσι οι Γάλλοι μαθητές μαθαίνουν να σέβονται το βιβλίο. Πυρά βιβλίων είναι αδιανόητη για το Γάλλο, όπως τούτο δυστυχώς γίνεται με μάς που τα καταστρέφουμε. Οι ξένοι κρατάνε τις ρίζες και ε-

μείς τις προτιμούμε για να κοπεί το σκιάφυλλο δένδρο του Ελληνισμού όπως είτε ο Αϊνστάιν.

ΠΟΛΙΤΙΚΟ ΑΝΕΚΔΟΤΟ

Σε μια από τις προπολεμικές εκλογικές αναμετρήσεις ήσαν υποψήφιοι στο Νομό Αρκαδίας ένας παλιός πολιτικός και ένας καινούργιος που έβαζε για πρώτη φορά.

Προεκλογικά λοιπόν παίρνει μια μέρα ο παλιός ένα μουλάρι και πάει σ' ένα απομακρυσμένο χωριό, που ήταν πάνω στα κατασάβραχα. Στο χωριό αυτό ήσαν αρκετοί κουμπάρου του.

Με το που πηγαίνει στο χωριό και νείδεν τον «γνώριζε».

- Βρε κουμπάρε τι πάθατε; ρωτάει τον ένα.

- Βρε κουμπάρε τι πάθατε; ρωτάει τον άλλο αλλά όλοι ήσαν «μουδιασμένοι».

Με τα πολλά όμως του σκάνε το ...μουσικό.

- Κοίτα να δεις κουμπάρε του λένε. Τόσα χρόνια σε ψηφίζουμε και δεν αξιώθηκες να μας φτιάξεις ένα δρόμο. Γι' αυτό τούτη τη φορά θα ψηφίσουμε το καινούργιο που μας έταξε ότι θα φτιάξει το δρόμο. Μη μας χωλίσσης. Σ' αγαπάμε σε εκτιμάμε αλλά δεν σε ψηφίζουμε.

Άναψε, ιδρώσε ξειδρώσε ο παλιός, αλλά δεν τόβαλε κάτω. Λέει λοιπόν:

- Αμ ξέρετε γιατί σας τα λέει αυτά ο πονηρός. Για να ερχώνται εδώ οι χωροφυλάκοι και να σας κυνηγάνε, επειδή είστε κατακοκλέφτες.

(Ούτε κατακοκλέφτες υπάρχουν, ούτε οι χωροφυλάκοι κυνηγάνε. Δρόμοι όμως...)

ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ

Νίκος Α. Κουτσανδριάς	500	ημερολόγιο
Αθανάσιος Τσώνης	500	»
Φώτης Κουτσανδριάς	500	»
Ιωάννης Κ. Σχίζας	500	»
Ιωάννης Θ. Σχίζας	500	»
Κων/νος Ι. Σχίζας	500	»
Παναγιούλα Δ. Σχίζα	500	»
Γεώργιος Ν. Βέργος	1000	συνδρ.
Φώτης Ντάλας	1000	»
Αθανάσιος Τσώνης	1000	»
Ιωάννης Θ. Σχίζας	1000	»
Χριστίνα Ευαγ. Σχίζα	1300	»
Γεώργιος Ηλ. Κωνσταντόπουλος	1000	»
Ελένη Τρουπή - Γεωργακοπούλου	1000	»
Ιωάννης Αθανασούλης	1000	»
Νίκος Νικολόπουλος	1000	»
Γεώργιος Γ. Σχίζας	1000	»
Γεώργιος Δ. Γκούτης	1000	»
Διονύσιος Ι. Βέργος	1000	»
Νίκος Ι. Λιατσόπουλος	1000	»
Ελένη Κλεισούρα - Τούντα	1000	»
Νίκος Αθ. Σχίζας	1000	»
Ευθύμιος Κατσιάπης	1500	συνδρομές
Μαρία Κατσιάπης - Θεοφίλη	1000	»
Γεώργιος Μπουρνάς	1000	»
Χρίστος Ευθ. Δημητρόπουλος	2000	»
Γεώργιος Αθ. Σχίζας	2000	»
Ιωάννης Παναγόπουλος	4000	(Οπτ.)

ΟΠΤΙΚΑ ΦΑΚΟΙ ΕΠΑΦΗΣ Γιαννης ΠΑΝΑΓΙΩΠΟΥΛΟΣ

Β' ΑΓ. ΙΕΡΟΘΕΟΥ 97
ΠΕΡΙΣΤΕΡΙ ΤΗΛ. 57 35 609

Γ' ΑΤΡΕΙΔΩΝ 11
ΠΕΡΙΣΤΕΡΙ ΤΗΛ. 57 30 300

ΟΡΘΟΠΕΔΙΚΟ ΑΘΛΗΤΙΑΤΡΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ

Στοπ στην ταλαιπωρία σας.

Τώρα στην περιοχή μας λειτουργεί άριστα εξοπλισμένο Ορθοπεδικό και Αθλητιατρικό κατάστημα για όλες τις περιπτώσεις.

ΟΡΘΟΠΕΔΙΚΑ: Καλτσόν φλεβίτιδας, Ζώνες εγκυμοσύνης, Ζώνες μέσης.

ΑΘΛΗΤΙΚΑ: Επιγονατίδες, Επιστραγάλιδες, Περικάρπια, ειδικές Επιγονατίδες, Σορτς προσαγωγών.

ΑΛΗΘΙΝΕΣ ΦΑΙΔΡΕΣ ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΔΙΑΤΑΓΗ ΥΠΕΝΟΜΑΤΑΡΧΟΥ

Στην Βιβλιοθήκη Δημητσάνας υπάρχει ένα έγγραφο του Αστυνόμου της περιφέρειας Εμμανουήλ Λαγουδάκη, με ημερομηνία 3 Δεκεμβρίου 1883, που αναφέρεται εις τας πλέον παραλόγους και εξωφρενικές διατάξεις, αντίγραφον του οποίου σας μεταφέρωμεν εδώ με μόνην διόρθωσιν την τρομεράν ανορθογραφίαν.

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ ΔΙΑΤΑΓΗ

Απάσας τας Αρχάς του Κράτους, Νομάρχας και Δημάρχους της υπ' με Αστυνομ. περιφέρειας της Πόλεως Δημητσάνης.

ΑΡΘΡΟΝ 1ον. Παρακαλούνται πάντες και πάσαι όπως μεθαύριον Πέμπτην 6ην Δεκεμβρίου ε.ε. και κατά την πανηγυρικήν εορτήν του Αγίου Νικολάου και επί τη εσχάτη ευκαιρία της συγκεντρώσεως των ξένων, οι κάτοικοι της δικαιοδοσίας μου εκτελέσωσι γενικήν καθαριότητα δρόμων της εγχωρίου ταύτης κωμopolέως.

ΑΡΘΡΟΝ 2ον. Να ενώσωσι δια στερεών αλύσεων τους κύνας και τους σκύλους και άπαντα τα κακοποιά στοιχεία τα τυχόν δυνάμενα να προσβάλλωσι την εγχωρίων αιδών.

ΑΡΘΡΟΝ 3ον. Να θέσωσι φίμωτρα ανά τα στόματα των φωνασκοούντων εμπύχων ζώων και κτηνών, διαφόρων καταγωγών, γένους και φύσεως ή και ανθρωπογυναιών ακαταλλήλων συμπεριφοράς εις ξένους κατά την υποτελούμενην ενθάδε πανήγυρι.

ΑΡΘΡΟΝ 4ον. Θα τους πεθάνω δι' άθρων. Τι νομίζουν πως είναι οι αιγοπώλαι, φαρμακοπώλαι, σιδηροπώλαι μη εξαιρουμένων και των γρωστών εν γενεί εμπροθευμένων. Να τηρήσωσι άκραν κάθαρσιν, καλήν ζύγιση, άριστην ποιότητα και να σκευάσωσι δικαιοστάσιον των ζυγαριών των, των σταθμών και μέτρων, προς τα συμφέροντα της υπηρεσίας. Οι παραβάται του διατάγματος τούτου κατά το άρθρον 72 της Αστυνομικής ταύτης Διατάξεως του άρθρου 272 του Ποινικού Νόμου «Περί βλάβης ηθών και τιμής».

ΑΡΘΡΟΝ 5ον. Απαγορεύεται το πλύσιμον εν τη θαλάσση άνευ αδείας. (Η Δημητσάνα, ως γνωστόν απέχει εκατοντάδες χιλιόμετρα από την θάλασσαν). Επίσης η είσοδος αμφοτέρων των γενών και ουδετέρων εις θερμούς λουτήρας της εορτής. Ωσαύτως η διανυκτέρευσις και μετάβασις προς ρεμβασμόν εις τους πρόποδας της θαλάσσης και

παρά τας θαλάσσας αμφοτέρων των γενών προς αποφυγήν εκουσίου απαγωγής μεταξύ των.

ΑΡΘΡΟΝ 6ον. Όσοι παρ' εμού αφθώσι και των οργάνων μου εργολαβούντες άρρενες μετά θηλέων θέλωσι ραβδισθή ανελλιπώς εν τω Κρατητηρίω.

ΑΡΘΡΟΝ 7ον. Απαγορεύεται η διάλειψις ανθρώπων επί κτηνών, προς αποφυγήν καταπατήσεων παιδών ως και από ροπήρος δούοντος πόδας των κτηνών και ως λόγου χάριν είσιν άρρενα τινά σπεύδοντα, ψίτ, ψίτ, ψίτ, όπισθεν θηλέου τινός ούτινος οι πόδες ητοχόησαν και κατέπεσαν την αισθήτα του ποδός ταύτης και ας είναι, άλλην ημέραν θα εξετάσω και δια το σπουδαίον ζήτημα. Και δια να είμεθα εν τάξει, οι παραβάται θα διώκονται του άρθρου 1072 του Ποινικού Νόμου.

ΑΡΘΡΟΝ 8ον. Το κλεισιμον των καταστημάτων κανονίζω πλην των λεσχών την δύσιν του Ηλίου, των οινοπωλείων την 11ην της νυκτός των δε θεαμάτων την 12ην μετά μεσονυκτίου πλην του Δημοσίου θεάματος της Καραγκιοζαρίας την πρωίαν περί το λυκαυγές τουτέστιν άμα τη εμφανίσει του Ηλίου εις την Γήν των άδδари των Κοινοτήτων. Και τούτο διότι θα παρίσταται ο υποφαινόμενος εν μεγάλη στολή και παρασημοφορία.

ΑΡΘΡΟΝ 9ον. Απαγορεύονται οι σεισμικά δονήσεις προς αποφυγήν καταπλήξεως του λαού και χάριν της τηρήσεως της αναψυχής.

ΑΡΘΡΟΝ 10ον. Απαγορεύεται ενώπιον ξένων η μαγκουροφορία, ο πυροβολισμός δια διμούτσουνης, το απότομο ύψισμο, η εκκάθαρσις ρινών (επιτρεπόμενον το τούτο εν απομακρυσμένη συνοικία και περί λύχνων αφάς, όπως λέγανε οι παππούδες μας).

ΑΡΘΡΟΝ 11ον. Απαγορεύεται το συνομιλείν εντός του λουτήρος με άτομα εις άλλήλους λουτήρας ως και το τάραγμα του ύδατος δι' αερίων (αφεδρονοκρουσιών).

ΑΡΘΡΟΝ 12ον. Περί μεσημβριαν ψαλήσεται μεγάλη παράκλησις προς απομάκρυνσιν πάσης ασθενείας ζώων, ανθρώπων γυναικών περονοσπόρων ποδάγρας κ.λ.π.

Η εκτέλεσις της παρούσης ανατίθεται εις τα υπ' εμέ όργανα.
Εν Δημητσάνη
τη 3η Δεκεμβρίου 1883
Ο Αστυνομικός Διοικητής
Εμμανουήλ Λαγουδάκης
Υπενωμοτάρχης

Τα έθιμα του γάμου

Οι νύφες ντύνονται στα άσπρα, γιατί υπήρχε στην αρχαία Ρώμη η συνήθεια να φορούν άσπρα οι γυναίκες στις ιερές και εορτάσιμες μέρες. Για την προέλευση του νυφικού πέπλου υπάρχουν πολλές εκδοχές. Μερικοί πιστεύουν ότι αποτελεί σύμβολο της υποταγής της γυναίκας στο σύζυγο. Άλλοι τη συσχετίζουν με μια παλιά ινδική συνήθεια, που επέβαλλε να κρεμιέται μια κουρτίνα ανάμεσα στο γαμπρό και τη νύφη, στην τελετή του γάμου για να μη δούν ο ένας τον άλλο ώσπου να γίνουν σύζυγοι. Το ίδιο μπορούμε να πούμε και για τη συνήθεια που απαγορεύει στο γαμπρό να δει την νύφη ή το φόρεμά της πριν από το γάμο.

Τα λουλούδια της πορτοκαλιάς έχουν και αυτά τη σημασία τους. Επειδή προέρχονται από ένα από τα πιο καρποφόρα δένδρα του κόσμου οι πρόγονοί μας τα θεωρούσαν σαν φυλαχτό που εξασφάλιζε γονιμότητα και πολυμελή οικογένεια.

Το ράντισμα του ζευγαριού με ρύζι είναι σύμβολο αφθονίας και ευημερίας. Σε χώρες όμως που παράγουν πολύ σιτάρι ή άλλα δημητριακά έρριαν με τέτοια τους νεόνυμφους αντί για ρύζι.

Η βέρα ανάγεται στα παλιά χρόνια της ειδωλολατρείας. Σύμφωνα με μια εκδοχή, στην προϊστορική εποχή οι νεόνυμφοι φορούσαν ένα στεφάνι από πλεγμένα καλάμια περασμένα γύρω από τη μέση και των δύο μαζί έτσι, ώστε να τους ενώνει και να μπαίνει η ψυχή του ενός στο σώμα του άλλου. Απ' αυτή τη γραφική συνήθεια προέρχεται η βέρα.

Οι αρχαίοι Αιγύπτιοι πίστευαν ότι κάθε δαχτυλίδι συμβόλιζε την αιωνιότητα. Έτσι λοιπόν η βέρα στην τελετή του γάμου σημαίνει ίσως ότι το ζευγάρι ενώνεται για πάντα.

Η συνήθεια να φοριέται το δαχτυλίδι αυτό στο τέταρτο δάχτυλο του αριστερού χεριού στηρίζεται σε μια παλιά - λανθασμένη - ιδέα, ότι το νεύρο του δαχτύλου αυτού καταλήγει στην καρδιά.

Τέλος ο μήνας του μέλιτος είναι μια ξεθωριασμένη ανάμνηση του καιρού που ο γαμπρός άρπαζε τη νύφη δια της βίας και την έκρυβε μετά επί ένα χρονικό διάστημα για να μη τη βρουν οι συγγενείς της.

Μια παλιά επιστολή προς το Γορτυνιακό Τύπο

Η ΟΔΟΣ ΣΕΡΒΟΥ

Κε. Διευθυντά,

Πρό ολίγων ημερών επεσκέφθην το χωρίον μου Σέρβου και εδοκίμασα συγκίνησιν όταν είδα τους συγχωριανούς μου να καταβάλουν μίαν υπεράνθρωπην προσπάθειαν δια να κατασκευάσωσιν δημόσιον δρόμον μέχρι του χωρίου. Το σπουδαίον είναι ότι το τεράστιον τούτο έργον το έφεραν εις πέρας μόνον με την θέλησίν των. Ειργάσθησαν πράγματι, με την πίστιν ότι εργάζονται δι' ένα προοδευτικόν έργον όλοι μαζί, ακόμη και γέροντες 70 ετών. Γέροντες και γυναίκες κουβαλούσαν πέτρες και τα μικρά παιδιά βοηθούσαν. Έτσι κατασκεύασαν μεγάλους τοίχους στηρίζοντας τον δρόμον και γεφύρια ακόμη, τα οποία έχτισαν οι καλοί κτίσται του χωριού μας. Ο γέρον Πρόεδρος Ιω. Ρουστάς αφοσιώθηκε εξ ολοκλήρου εις την κατασκευήν του δρόμου ευρών προθύμους όλους τους κατοίκους, εις τους οποίους αξίζει ένα μεγάλο εύγε. Πρέπει να σημειωθεί ότι η σημασία του έργου αυτού είναι μεγάλη δι' όλα τα ορεινά χωριά του πρώην Δήμου Ηραίας, τα οποία δύνανται να αποκτήσωσιν δρόμον και να γίνει ούτω ο

δρόμος του Σέρβου μια μεγάλη αρτηρία η οποία θα εξυπηρετήσῃ μεγάλην περιοχὴν της Ηραίας.

Μέγα λοιπόν έργον συνετελέσθη εις Σέρβου χωρίς θόρυβον και με μόνη την εργατικότητα των κατοίκων του, οι οποίοι είναι αξιέπαινοι.

Μετά τιμής

Κ. Κατσιάπης Γεωπόνος
Αλιεσσός Πατρών 6/12/1950

Αλλά πιο το αποτέλεσμα τούτων των θυσιών; Πέρασαν σαράντα χρόνια από τότε και η ασφαλτόστρωση του δρόμου δεν έχει φτάσει ακόμα στη μέση με χρηματοδότηση από το Νομαρχιακό Ταμείο, μόνο με 5.000.000 για φέτος.

Το τηλέφωνο του χωριού

Μπονόρα τώρα το χωριό το καφενείο ορθάνοιχτό Πιάνει ο Μαρίνης το χωνί ακούστε χωριάτες χριστιανοί.

Φυσάει δεξιά φυσάει ξερβά φυσάει του Πελάγου Ν' ακούσει όλο το χωριό τα λόγια αυτά του Μάγου.

Ανοιξτε όλοι το 'να αυτί ν' ακούσετε όλοι το χωνί. Το τηλέφωνο χαλασμένο δε μιλάει το καημένο.

Περπατάτ' όλοι στις στράτες και αν μιλήσει σταματάτε Το τηλέφωνο βαρεί κι έναν ένα σας καλεί.

Τρέξε γερο - καφετζή το τηλέφωνο βαρεί Ας βαρεί κι ας περιμένει καφεδάκι ξεροψένη

Οι Αθηναίοι δεν έχουν τι να κάνουν το τηλέφωνο όλο πιάνουν. Να μάθουνε τι κάνει η γριά τότε θα φέρουν τα κεριά.

- Μαρίνη βάλε μετρητή να ξέρουμε που πάει η δραχμή - Δεν θέλω διάβολο εγώ έχω χωριάτικο μυαλό.

Τα βρίσκω όλα στο λεφτό με το χωριάτικο μυαλό. Ακουμπάτε τα παιδιά μιλήσατε εφτά λεφτά.

(Από τη Συλλογή ποιημάτων του Γερο - Μετανάστη Αρκαδίας η οποία θα κυκλοφορήσει προσεχώς).

Γιατί ο Απρίλης ονομάστηκε έτσι

Ο Απρίλης φέρνει τα λουλούδια στα δένδρα και στους αγρούς και τη μυρωδιά της Άνοιξης στον αέρα. Τα φυτά και τα δένδρα γεμίζουν από πρασινάδα και βλαστούς που ξεπετιούνται από τους γεμάτους χυμό μικρούς κόμπους τους, που σκάζουν και ανοίγουν ο ένας μετά τον άλλο.

Και αυτός είναι ακριβώς ο λόγος που ο Απρίλης ονομάστηκε έτσι. Γιατί το όνομα του που του δόθηκε από τους Ρωμαίους προέρχεται από τη λατινική λέξη «απίρρε» που σημαίνει ανοίγω και του δόθηκε ακριβώς επειδή το μήνα αυτό ανοίγουν τα μπουμπούκια των δένδρων και των θάμνων και σκάζουν οι καινούργιοι βλαστοί.

ΚΟΥΙΖ

1. Τι είναι εκείνο που συναντούμε δύο φορές στο δευτερόλεπτο μια φορά στο λεπτό και καμιά στην ώρα;
2. Πως μπορεί κανείς να μεταφέρει νερό με το κόσκινο;
3. Ποιός Θεός λέει πως είναι σαν τη μύτη;
4. Πότε ένα μικρό ψαράκι τρέχει σε μια ώρα όσο και μια φάλαινα;
5. Ποιά πόλη της Ελλάδος είναι ιδανικός ενοικιαστής;
6. Ένας κτηματίας είχε 3 μικρές θημωνιές σ' ένα κτήμα του και 5 σε άλλο. Πόσες έγιναν οι θημωνιές όταν έβαλε όλο αυτό το σιτάρι του μαζί;
7. Πως μπορούσε να βγάλουμε 5 από το 4 και να μας μείνει ένα;
8. Πως μπορεί κανείς με μια μόνο λέξη να αναγγείλει μια πυρκαγιά και συγχρόνως να καλέσει σε βοήθεια;
9. Ποιός ποταμός της Ελλάδος αποτελείται από δύο σύμφωνα του αλφαβήτου και μια αναφορική αντωνυμία;

10. Όταν είναι γεμάτο είναι πιο ελαφρύ, παρά όταν είναι άδειο. Ποιό;

11. Το χρησιμοποιούμε για να κατεβούμε. Ποτέ όμως για να ξανακατεβούμε. Ποιό;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

1. Το γράμμα «Ο».
2. Όταν είναι παγωμένο.
3. Ο Οσιρίς (όπως η ρις).
4. Όταν βρίσκεται στην κοιλιά της.
5. Η Θεσσαλονίκη (Θες άλλο νοίκι).
6. Μία μεγάλη θημωνιά.
7. Χρησιμοποιώντας λατινικούς αριθμούς (IV-V=I).
8. Με τη λέξη «Πυρρός» (ΠΥΡ - ΣΟΣ).
9. Ο Πηνειός (Πί-Νί-Ος).
10. Το αερόστατο.
11. Το αλεξιπτωτο.

ΣΤΑΘΜΟΣ ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΕΩΣ

ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ MOBIL
ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ Ι. ΣΤΡΙΚΟΥ
ΛΕΝΟΡΜΑΝ 198
Τηλ. 51.21.035

ΤΕΧΝΙΚΟΝ ΓΡΑΦΕΙΟΝ
ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ & ΣΥΝΤΗΡΗΣΕΩΝ ΑΝΑΛΚ/ΡΩΝ
ΑΦΩΝ Α & Θ. ΣΚΟΥΡΟΥ Ο.Ε.
ΟΔΟΣ ΚΑΠΑΝΕΩΣ 18 - ΚΟΛΩΝΟΣ
ΓΡΑΦ. 51.34.020 — ΒΛΑΒΩΝ 5716385

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΕΠΙΣΚΕΥΩΝ
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΩΝ ΕΙΔΩΝ
Τηλεοράσεις έγχρωμες -
ασπρόμαυρες - βίντεο - ενισχυτές
ΔΙΟΓΕΝΗ ΚΟΜΙΧΕΙΔΗ
ΠΛΑΤΕΙΑ ΖΩΟΔ. ΠΗΓΗΣ
ΝΕΑ ΛΙΟΣΙΑ Τηλ. 5711042

ΑΡΤΟΖΗΝΟΣ

Έκδοση του
Συνδέσμου Σερβαίων

Γραφεία:
Θεμιστοκλέους 11
4ος Όροφος

Υπεύθυνος Τυπογραφείου
Π. ΚΟΛΟΚΟΤΣΑΣ
ΤΗΛ. 36.22.242

ΕΤΗΣΙΕΣ ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ

Εσωτερικού όρχ 1.000
Εξωτερικού δολ. 30
(Στους κατοίκους του χωριού διανέμεται δωρεάν)

Υπεύθυνος σύμφωνα με το νόμο: ΒΑΣ. ΔΑΡΑΣ
Ρόδων 25
15341 Αγία Παρασκευή
Τηλ. 65.32.181

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ
ΠΕΡΙΟΔΙΚΗ

ΕΛΛΑΣ

ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ - ΕΚΔΟΣΗ
**ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ
ΣΕΡΒΑΙΩΝ**
Επιμέλεια Υλης
ΒΑΣ. ΔΑΡΑΣ

ΑΡΤΟΖΗΝΟΣ

Εκδοση του Συνδέσμου Σερβαίων Αρκαδίας

ΕΤΟΣ ΙΑ'
ΑΡΙΘ. ΦΥΛΛΟΥ 72
ΙΟΥΝΙΟΣ
1989
ΓΡΑΦΕΙΑ:
Θεμιστοκλέους 11
106 77 ΑΘΗΝΑ
ΤΗΛ. 3619046

ΤΟ ΚΑΜΠΑΝΑΡΙΟ

Στο προηγούμενο φύλλο του Αρτοζήνου μηνός Απριλίου, ανακοινώσαμε έκκληση του Εκκλησιαστικού Συμβουλίου, απευθυνόμενο προς τους απανταχού Σερβαίους και ειδικότερα, προς το Διοικ. Συμβούλιο του Συνδέσμου για την ενίσχυση του έργου αποπεράτωσης του καμπαναριού.

Το Διοικ. Συμβούλιο του Συνδέσμου που δεν επιθυμεί να υπεισέλθει στο όλο θέμα του ανεγειρόμενου καμπαναριού και τα αίτια που προκάλεσαν δυσαρέσκεις μεταξύ των πατριωτών θεωρεί φρόνιμο, μια και το έργο βρίσκεται «εν εξελίξει» και έχει εκτελεστεί κατά το μεγαλύτερο μέρος του, με υπόλοιπο απαιτούμενης δαπάνης για την αποπεράτωση του όπως μας πληροφορεί το αρμόδιο συμβούλιο 2 εκατ. δραχμών περίπου, για

να μη μείνει τούτο ημιτελές, εκτεθειμένο σε απρεπή κοινή θέα των προσκυνητών και διερχομένων, με πνεύμα αγαθής προαίρεσης, να δώσουμε όλοι το παρών προσφέροντες ο καθένας τον οβολό του και στο μέτρο των δυνάμεών του, για την ολοκλήρωση του έργου.

Ενός έργου κοινωφελούς που ανήκει σ' όλους και που σε συνδυασμό με τη στεγανοποίηση και ευπρεπισμό του εσωτερικού της εκκλησίας, θα αποτελέσει περικαλλή ναόν, τη Μητρόπολη των Σερβαίων, που μας σκέπει και διαφυλάττει, εις ευλαβή μνήμη των ιδρυτών του υπό την επωνυμία «Κοίμηση της Θεοτόκου» λειτουργούντος Συνδέσμου, και αναγνώριση της προσπάθειας των συνδραμόντων στο θεάρεστο τούτο έργο.

ΕΠΙΘΥΜΙΑ

ΤΟΥ ΕΚΚΛ. ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

Το εκκλησιαστικό Συμβούλιο από ευθυξία στο διαχειριστικό της εκκλησίας εξέφρασε την επιθυμία μέσω των σπηλών του Αρτοζήνου να ανακοινώσουμε στους συμπατριώτες ότι τα χαρτιά του Ταμείου της εκκλησίας είναι σ' όλους ανοιχτά ή και κατά το ορθότερο, στη διάθεση μιας επιτροπής για τη ενημέρωση των πατριωτών.

Το Δ.Σ. του Συνδέσμου που δεν αμφιβάλει για τη χρηστή διαχείριση των χρημάτων της εκκλησίας ερμηνεύοντας την κοινή γνώμη, εκφράζει προς το

εποπτεύον την εκτέλεση του έργου του κωδονοστασίου Εκκλησιαστικό Συμβούλιο, για την όσο το δυνατό μεγαλύτερη απόδοση πάνω στο τεχνικό μέρος του έργου που υπολείπεται και την μικρότερη οικονομική δαπάνη.

Θα περιμένει δε το Συμβούλιο αναλυτικά απόδοση λογαριασμού και δαπανών του έργου για την μέσω του Αρτοζήνου πλήρη ενημέρωση των πατριωτών όπως τούτο, επιβάλλει η τάξη.

Οι επιθυμούντες να συνδράμουν στην εκτέλεση του έργου μπορούν να καταβάλουν ή αποστείλουν την εισφορά τους στο γραφείο του Συνδέσμου που έχει ανοιχτεί ειδικός λογαριασμός λαμβάνοντας και τη σχετική απόδειξη ή και να καταθέτουν την εισφορά τους απ' ευθείας στο Εκκλησιαστικό Συμβούλιο. Εννοείται ότι οι εισπράξεις του Συνδέσμου θα εμβάζονται αμέσως στο αρμόδιο Εκκλησιαστικό Συμβούλιο που έχει τη διαχείριση.

Ήδη το Διοικ. Συμβούλιο του Συνδέσμου με απόφασή του, διέθεσε από το ταμείο του Συνδέσμου ως πρώτη δόση το ποσό των δραχ. 100.000.

Επίσης διέθεσαν:

- Τα παιδιά του Στυλιανού Σχίζα στη μνήμη του πατέρα τους	30.000
- Η Οικογένεια Κωνσταντή Β. Σχίζα	25.000
- Ο Τάκης Ηλ. Κωνσταντόπουλος στη μνήμη της μάνας του	20.000
- Οι αδελφοί Χρήστος και Γιάννης, γιοί Δημητρίου Τρουπή (Φοπλιστή) στη μνήμη της μάνας τους	20.000
- Ο Θεόδωρος Χρ. Δημόπουλος	20.000
- Ο Ιωάννης Μ. Ρουσιάς	20.000
- Ο Βασίλης Ι. Δάρας	10.000
- Ο Ιωάν. Ανδρ. Δάρας	10.000
- Ο Ηλίας Ανδρ. Δάρας	10.000
- Ο Ιωάννης Παναγόπουλος (Πανταλέχος)	10.000
- Ο Λάμπρος Δ. Βέργος	10.000
- Ο Γιώργ. Στ. Γκούτης	10.000
- Ο Παρασ. Αν. Στρίκος	8.000
- Ο Γεώργιος Τρουπή (Γκράβαρης)	5.000
- Ο Δημ. Ηλ. Κωνσταντόπουλος	5.000
- Ο Ιωάννης Ν. Βέργος (ΟΤΕ)	5.000
- Ο Φ. Αν. Κουτσανδριάς	5.000
- Η Παναγιωτίτσα Στ. Γκούτη	5.000
- Ο Νίκος Αρ. Τρουπή	5.000
- Η Αθαν. Παν. Βέργου	5.000
- Ο Κώστας Αναστ. Παγκράτης	5.000
- Ο Μιχάλης Γκούτης εις μνήμη Στυλ. Σχίζα	2.000

Ο ΝΟΜΑΡΧΗΣ ΣΤΟΥ ΣΕΡΒΟΥ

Επίσκεψη στον Σέρβου προκειμένου να ενημερωθεί για τα ζητήματα του χωριού έκανε στις 22 Απριλίου ο νέος (Νομάρχης Αρκαδίας κ. Γεώργιος Ηλιακόπουλος)

Ο Πρόεδρος της Κοινότητας του έκθεσε τα δύο φλέγοντα προβλήματα του χωριού, της ασφαλτόστρωσης του δρόμου και της ύδρευσης στα οποία παρόντων και των λίγων κατοίκων, δεν έδωσε καμιά υπόσχεση. Άφησε όμως να νοηθεί ότι θα φροντίσει γι' αυτά.

Σε εκπροσώπους του Διοικ. Συμβουλίου του Συνδέσμου που τον επισκέφτηκαν στην Νομαρχία παρείχε την πληροφορία ότι βάσει των 5.000.000 τελευταίας επιχορήγησης του Νομαρχιακού Ταμείου έγινε η δημοπράτηση του έργου και ανεκλήθη ο εργολάβος της προμήθειας των υλικών ασφάλτου για να γίνει το ταχύτερο δυνατό, η εκτέλεση του έργου από το Σύνδεσμο Δήμων και Κοινοτήτων.

ΚΑΙ ΠΑΛΙ ΤΟ ΘΕΜΑ ΤΗΣ ΥΔΡΕΥΣΗΣ

Η Κοινότητα ειδοποιεί και πάλιν τους πατριώτες μέσω του Αρτοζήνου ότι μέχρι τις 15 Ιουνίου το αργότερο, πρέπει να έχουν τακτοποιήσει όλοι τους υδρομετρητές τους για τη μέτρηση της ποσότητας του νερού που δικαιούται να καταναλώνει η κάθε οικογένεια.

Μετά τη λήξη της παραπάνω προθεσμίας, θα γίνει έλεγχος για τη σωστή λειτουργία των υδρολογίων, από τον ειδικό υπαξιωματικό μας Αθανάσιο Τρουπή, για την εν συνεχεία εφαρμογή του συστήματος υδρομέτρησης σύμφωνα με την απόφαση του Κοινοτικού Συμβουλίου η οποία είναι για οριστική.

Οι εικονιζόμενοι Σερβαίοι γέροντες Γεώργιος Αθ. Σχίζας αριστερά και Πανάγκος Αθ. Στρίκου δεξιά με τη Σερβαϊκή γνήσια Ελληνική ενδυμασία υπήρξαν οι δύο εκ των πέντε μελών που επάνδρωσαν το πρώτο κοινοτικό συμβούλιο Σέρβου τον Απρίλιο 1914 (ημερομηνία που άρχισε να λειτουργεί στο χωριό Κοινότητα) με πρώτο πρόεδρο της Κοινότητας το Νικόλαο Χρ. Δάρα (Νικολαντάρα) και χρέη γραμματέα εκτελούντα το δάσκαλο Νικόλαο Δ. Σχίζα)

Ο υπερκείμενος ιστορικός ναός της Ζωοδόχου Πηγής, κειμήλιο ιερό και θαυμάσιο έργο τέχνης καθώς φαντάζει εκεί στη γραφική θέση του βράχου και είναι το τρίτο κτίσμα που κτίστηκε στον ίδιο χώρο (1750 - 1830 - 1872) είναι ο χώρος που κατέχει ξεχωριστή θέση στις καρδιές μας, γιατί έχει δεθεί με τις ιστορικές μας παραδόσεις και τις ευλαβικές αναμνήσεις των πρώτων μας παιδικών χρόνων.

Για τη διάσωση του ιστορικού τούτου μνημείου, που όλοι αισθανόμαστε βαθιά τη συναίσθηση χρέους, το Διοικ. Συμβούλιο του συνδέσμου με αίτημά του έχει στραφεί προς το Υπουργείο Πολιτισμού προβάλλοντας την ιστορική σημασία και το κάλλος της τέχνης του ναού, για να κριθεί διατηρητέο ιστορικό μνημείο, αφού μέριμνα του Κράτους αποτελεί να μείνουν αναλλοίωτα τα έργα τέχνης των Προγόνων μας.

ΑΝΑΔΡΟΜΗ ΣΤΑ ΠΑΛΙΑ

Συνέβη σε χωριό της Γορτυνίας Η ΒΑΣΙΛΩ ΨΗΦΙΖΕΙ ΓΙΑ ΠΡΩΤΗ ΦΟΡΑ!!!

Επί τέλους! Χαράς ευαγγέλια! Εδόθη ψήφος στις γυναίκες. Και να σε λίγο προκηρύχθησαν βουλευτικές εκλογές.

Την Κυριακή που θα γινόταν η ψηφοφορία μπονώρα - μπονώρα, η Βασιλω βγήκε στη σκάλα του σπιτιού της και άρχισε να φωνάζει τις άλλες γειτόνισες! - Άιντεστε! Μωρή ου, ου, ου!! Να πάμε να βγάλουμε τους βουλιαχτάδες Θεοδώρου. Μέλπω, Κωνσταντίνια, κοιμωταριστή-

τε γλήρορα να πάμε πρώτες

Έτσι λοιπόν η Βασιλω άρχισε να φοράει τα γιορτινά της. Έδωσε το λευκό τσεμπέρι της φακίολι στο κεφάλι, έβαλε το ένα καουτσουκένιο τσαρούχι στο πόδι της. Το άλλο το πήρε στη μασχάλη της, γιατί ήταν προσημένο από λιθοπάτη. Και να στο Δημόσιο δρόμο, σμίξανε ούλες. Αφού καλημερίστηκαν άρχισαν να αλληλοπειράζονται:

- Θα τους ψοφήσουμε του βουλιαχτάδες, έλεγαν και χαμογελούσαν.

- Τι να σας πω αδερφούλες μου είπε η Θεοδώρου. Τι νταυρηλασιό είχαμε ούλη την νύχτα! Απόψενες δεν κλείσαμε μάτι. Ο ένας έμπαινε ο άλλος έβγαινε. Χαιρετούρες και χαμόγελα. Το στόμα τους πήγαινε βαρδάλι.

- Αμ και σε μας το ίδιο γένηκε, έλεγαν οι άλλες γυναίκες.

- Τι να σας πω και εγώ, είπε η Βασιλω. Πόσοι ήρθανε, ούτε τους μέτρησα. Ένας που ούτε ξέραμε πούθε κρατάει η σκούφια του, με είπε «φιλάτη» Ένας άλλος στο χαιρέτημα, μου έσφιξε το χέρι μου τόσο δυνατά και όπως ήταν ροζιασμένο από το στιλιάρι του κασμά, πήγα να αγορευθώ! Πόσοι ήρθανε ούτε ξέρω.

Αφήνανε ο πασάνας από κάτι χαρτιά και φεύγανε. Να σας πω τα μάζοξα ούλα και τα έβαλα σε μια τρούπα στο σταχτοφόρνι, να τάχω να παστρεύω το τηγάκι. Μετά ήρθε και ο Γεωργάκης της κουνιάδας μου της Θανάσως. Θάναι γραφιάς σήμερα στους ψήφους. Τους τηγάνησα σγόρτσες με αυγά καγιανά και φάγαμε με το μπάρμπα τους. Κάτσαμε μέχρι τα περίωρα της νύχτας.

Συνέχεια στη σελ. 2

ΚΟΜΠΟΓΙΑΝΝΙΤΗΣ

Το κοροϊδευτικό παρασούκλι «Κομπογιαννίτης» έδινε ο ελληνικός λαός κατά τους χρόνους της σκλαβιάς σε κάποιους πρακτικούς γιατρούς ψευτογιατρούς προερχόμενους από τα Γιάννινα και κυρίως από τα Ζαγοροχώρια της Ηπείρου οι οποίοι περιόδευαν τη χώρα εξαπατώντας τους πάσχοντες σωματικά ή ψυχικά. Ασκούνταν το επάγγελμά τους κυρίως στη Θράκη Μακεδονία, Στερεά Ελλάδα, Πελοπόννησο και Μικρά Ασία, φθάνοντας και μέχρι Σερβία και Βουλγαρία. Ανάλογα με τη μόρφωσή τους, διακρίνονταν σε εξοχώτατους και παρακατιανούς.

Κύρια φάρμακά τους ήταν τα διάφορα βότανα, αλλά και το «νισαντήρι» ή «στύψη» κ.λ.π. τα οποία έφεραν σε σακκούς, λεγόμενοι γι' αυτό και «σακκουλαραίοι». Οι κομπογιαννίτες τηρούσαν προσποιητή σοβαρότητα, ανάλογη του ασκούμενου επαγγέλματός τους φορούσαν δε συνήθως μαλλιαρό σεγκούνι, κι έδεναν τα μακρὰ μαλλιά τους με πράσινη κορδέλα. Στο χέρι κρατούσαν χοντρό ραβδί, για τα σκυλιά και για τις εναντίον τους επιθέσεις των ανθώπων (προπαντός μετά από αποτυχία τους).

Για να παρουσιάσουν το επάγγελμά τους τούτο όσο το δυνατό πιο εντυπωσιακό στα μάτια των αγαθών συνεταιριζόταν συνήθως πολλοί. Κι ένας μεν απ' αυτούς αναγνωριζόταν από τους άλλους ως αρχίατρος, άλλος δε ως αρχιφαρμακοποιός, τρίτος ως κουρέας ή φλεβοτόμος εκτελών τις διαταγές του αρχίατρο, τέταρτος επιφορτιζόταν να κάνει τον καφέ του αρχίατρο, κι άλλος ονομαζόταν ιπποκόμος του, γιατί ο αρχίατρος μετακινιόταν πάντοτε πάνω σ' αλόγο.

Προτού ξεκινήσουν για την περιόδειά τους, έπαιρναν συνήθως από ένα ντόπιο σημαίνοντα συστατικό γράμμα προς άλλον πολύ γνωστό στο μέρος που θα πήγαιναν, τον οποίο πλησιάζοντας ειδοποιούσαν με έκτακτο αγγελιοφόρο ότι έρχεται ο τάδε αρχίατρος φέροντας συστατικό γράμμα του τάδε ισχυρού φίλου του. Εκείνος που λάβειναι μια τέτοια ειδοποίηση, φιλοξενούσε συνήθως τον στενόμηνον αρχίατρο με όλη την ακολουθία του. Αυτό και μόνο αρκούσε για να κάνει πλούσιους τους συνεταιρισθέντες. Ενώ οι από χρόνια νοσήματα πάσχοντες κατέφταναν ομαδικά για να συμβουλευτούν τον εξοχώτατο γιατρό, στην αυλή τους υποδεχόνταν οι συνεταιρείοι του γιατρού, και μάθαιναν από τον καθένα με κάθε λεπτομέρεια όλα τα προηγουμένα της αρρώστιας του, κι ένας διαβίβαζε όλα αμέσως στο γιατρό χωρίς να πάρει είδηση ο άρρωστος. Επειδή ο αρχίατρος έλεγε κατόπι στους προσερχόμενους σ' αυτόν αρρώστους όλα τα προηγουμένα της αρρώστιας τους, τόση μεγάλη εντύπωση προξενούσε σ' αυτούς, ώστε όχι μόνο γενναία αμοιβή του έδιναν, αλλά και πολλές φορές έβλεπαν ή νόμιζαν ότι έβλεπαν κάποια ωφέλεια, λόγω της πεποιθήσεως που είχαν, ότι θα θεραπευτούν.

Για να μην αποκαλυφθεί η απάτη τους, σπάνια έμεναν πλέον από μήνα σε κάθε μεγάλη πόλη της Ανατολής. Πριν όμως φύγουν απ' αυτήν έπαιρναν συστατικό γράμμα για άλλον σημαίνοντα άλλης πόλεως όσο το

δυνατό πιο μακριά. Επειδή τότε δεν υπήρχε ούτε συγκοινωνία (με τρέινο ή αυτοκίνητο), ούτε ταχτικά ταχυδρομεία ή τηλεφώνο, η στείρα των απατεώνων αυτών δεν ανακαλυπτόταν κατά τον χρόνο της διαμονής της σε μια μεγάλη πόλη. Για κάθε ενδεχόμενο όμως, την επιστροφή στην πατρίδα τους έκαναν κρυφά και χωρίς καμμία επίδειξη προπαντός στις πόλεις που έμειναν πολύ κατά την περιούγησή τους.

Πολλοί απ' αυτούς παρίσταναν όχι μόνο το «γιατρό» αλλά και το «μάγο» και τον «εξορκιστή» δείχνοντας μεγάλη επιτηδειότητα στο να «λύνουν» τα μάγια, και μάλιστα στις γυναίκες που δεν έκαναν παιδιά. Και πολλές φορές πετύχαιναν την παιδογονία, όταν μάλιστα κι εκείνες ήθελαν με κάθε τρόπο ν' αποκτήσουν παιδί, κι έτσι δέχονταν να τους λύσουν όχι μόνο τα μάγια, αλλά κι ότι άλλο αυτοί νόμιζαν πιο αποτελεσματικό. Το πιο προσοδοφόρο φάρμακο ήταν το αρσενικοβότανο.

Από την «επιχείρησή» τους αυτή αποκόμιζαν συνήθως οι κομπογιαννίτες μεγάλα πλούτη εκμεταλλευόμενοι την αμάθεια του τότε κοσμάκη. Αλλά μήπως και σήμερα δεν υπάρχουν τέτοιοι κομπογιαννίτες οι οποίοι ισχυριζόμενοι ότι θεραπεύουν «πάσαν νόσον» γίνεται δυστυχώς πιστευτοί από τους αμαθείς και τους αφελείς;

Βουλή - Εκλογές (στα παλιά χρόνια)

α) Ο κουμπάρος μου ο Νικολάκης. Όταν κάποτε στην Βουλή τέλειωσε η συζήτηση για ένα προς ψήφιση νομοσχέδιο κι άρχισε η παρά του αρμόδιου ερωτητή των Βουλευτών αν ψηφίζουν «ναι» ή «όχι» ένας απ' αυτούς ερωτηθείς σχετικά απάντησε: «Ότι ειπεί ο κουμπάρος μου ο Νικολάκης» δηλαδή ο Αρχηγός του Κόμματός του, γιατί ο ίδιος δεν τολμούσε να εκφέρει δική του γνώμη. Αλλά μήπως και μέχρι σήμερα δεν ακολουθούν όλοι τους σχεδόν τη γνώμη του «Νικολάκη» τους; Γιατί, όποιος εκφέρει αντίθετη γνώμη, υπάρχει σχεδόν βεβαιότητα ν' ακούσει ότι: «Δια της αποφάσεώς του το Πειθαρχικό Συμβούλιο έκρινε ότι (ο τάδε) υπέπεσε στο πειθαρχικό παράπτωμα της αντικομματικής συμπεριφοράς και επέβαλε σ' αυτόν την κύρωση της διαγραφής του από το Κόμμα. Την απόφαση αυτή του Πειθαρχικού Συμβουλίου επικυβεύει ο Πρόεδρος του Κόμματός του».

β) Με την παλιοψηφία: Ο από την Ευρυτανία ήρωας στρατηγός του 1821 (εντελώς αγράμματος) Γιάννης Γιολλάσης, ερωτώμενος στη Βουλή (ως βουλευτής επί Όθωνα) για την γνώμη του επί οποιουδήποτε ζητήματος απαντούσε (με τη ρουμελιώτικη προφορά): «Εγώ είμαι μεν την παλιοψηφία! Αυτός δεν ακολουθούσε μεν τη γνώμη του «Νικολάκη» του ούτε και τη δική του, παρά τη γνώμη της «παλιοψηφίας», δηλαδή των περισσότερων».

γ) Κλιέφτω, κλιέφτεις, κλιέφτει: Όταν ο αγράμματος βουλευτής της Δωριδος Κότταρης έλεγε (περί το 1885) αυναρτησίες από το Βήμα της Βουλής και ρωτήθηκε από άλλο βουλευτή έως που διδάχτηκε Γραμματική στο Σχολείο, απάντησε με τη Ρουμελιώτικη προφορά του: «Εως το κλιέφτω, κλιέ-

φτεις, κλιέφτει»
Για τούτο κι ο αμίμητος σατιρικός ποιητής Γεώργ. Σουρής γράφει:
«Προ πάντων δε του Κότταρη του κλιέφτω, κλιέφτεις, κλιέφτει,
που τους Ρωμηούς οιστροηλατεί και σ' όλους βάζει νέφτι.»

ΠΟΣΟ ΞΕΡΕΤΕ ΤΑ ΠΑΙΔΙΑ ΣΑΣ;

Πόσο ξέρετε τα παιδιά σας; Το ερώτημα αυτό γίνεται όλο και περισσότερο πιο επίκαιρο μια και τα σημερινά παιδιά βρίσκονται σε ασυνεννοησία με τους γονείς και καθημερινά μαθαίνουμε πως εμφανίζονται κρούσματα «ακράιων» καταστάσεων, που κατά κύριο λόγο οφείλονται στην αδυναμία των γονέων να μάθουν πραγματικά τα παιδιά τους ή τα τελευταία αδυνατούν να «πληροφορηθούν» ή και να «ερμηνεύσουν» τις πραγματικές προθέσεις των γονέων απέναντί τους.

Επιστήμονες και παιδαγωγοί που ασχολήθηκαν σ' όλη τους τη ζωή με το παιδί και την ψυχική του υγεία εκφράζοντας τις απόψεις τους, μας δίνουν την παρακάτω τεκμηριωμένη απάντηση στα προβλήματα που συνοδεύονται με τις σχέσεις της οικογένειας με το παιδί.

Καθώς πολλές και βαθιές αλλαγές έχουν συμβεί γύρω της, στο κοινωνικό περιβάλλον, αποπροσανατολισμένη από αξίες συνήθειες και παραδόσεις που αναθεωρούνται ή καταργούνται, η σημερινή οικογένεια είναι βαθύτατα ανασφαλής.

Ο πατέρας είναι πολυάσχολος και δεν έχει καιρό να κουβεντιάσει ούτε και να επικοινωνήσει με το παιδί του ενώ η μητέρα βρίσκεται μακριά από το σπίτι αφού εργάζεται και αυτή. Μπορούμε να μιλάμε για δικαιώματα της γυναίκας στην εργασία κ.λ.π. αλλά εδώ το παιδί χάνει τη μητέρα του και αυτό γίνεται εν

γνώσει μας.

Έχουμε ξεχάσει ότι η παραμονή του πατέρα και της μητέρας μέσα στο σπίτι, η λειτουργία της οικογένειας, αποτελεί στην πραγματικότητα ένα σχολείο για το παιδί. Αυτό το οικογενειακό σχολείο, το σημερινό παιδί το έχει χάσει. Οι βρεφικοί και παιδικοί σταθμοί, τα νηπιαγωγεία δεν αντικαθιστούν αυτή την οικογενειακή εκπαίδευση. Θα μπορούσε να παρατηρήσει κανείς ότι το σημερινό παιδί μπορεί και έχει βοήθεια απέξω, αλλά αυτό δεν είναι πολύ καλό. Σημεία έχει να λειτουργήσει ο πυρήνας της οικογένειας που είναι αναντικατάστατος. Μόνο μέσα σ' αυτόν τον πυρήνα το παιδί θα μπορέσει να δει τα προβλήματά του και να δώσει σωστές απαντήσεις.

Έχουμε λοιπόν, μια οικογένεια, που κυριολεκτικά «σπαράλιασε» και που δεν στηρίζεται σε σωστή βάση.

Σήμερα τα παιδιά δεν σέβονται τους γονείς. Αντίθετα είναι γεμάτα ερωτηματικά γι' αυτούς. Διερωτώνται για όλα και όχι μόνο για τους γονείς αλλά και για τους δασκάλους. Επηρεάζονται από τα μαζικά μέσα επικοινωνίας περισσότερο από τους δασκάλους και το σχολείο. Και είναι γεγονός ότι τα μαζικά μέσα επικοινωνίας για πολλούς και διάφορους λόγους επικρίνουν το σχολείο και τη λειτουργία του.

Κλονίζουν την εμπιστοσύνη του

Η ΒΑΣΙΛΩ ΨΗΦΙΖΕΙ ΓΙΑ ΠΡΩΤΗ ΦΟΡΑ

Συνέχεια από σελ. 1

Κουβεντιάζοντας έφθασαν στο Σχολείο όπου εγινόνταν η ψηφοφορία.

- **Κάνετε σειρά, φώναξε ο επικεφαλής υπαξιωματικός.**

Οι γυναίκες μπήκαν στη σειρά με πρώτη τη Βασιλω, που δεν σταματούσε να λέει και να περτάζει τις άλλες.

- **Ορίστε περάσει η πρώτη.**

Η Βασιλω συνέχιζε να μιλάει και δεν άκουσε που φώναζαν.

- **Εσένα λένε Βασιλω, την σκούνητξη η διπανή της.**

Η Βασιλω έβγαλε το τσαρούχι της, από τη μασχάλη της, το περσασε σιγά - σιγά στο πόδι της και με βήμα αργό, μπήκε στο Σχολείο.

Στο αντίκρουμά της, σχεδόν όλοι οι εκπρόσωποι των κομμάτων σηκώθηκαν όρθιοι την καλημέρισαν και όλοι της χαμογελούσαν. Μα η Βασιλω από μέσα της μονολόγησε:

- **Έννοια σας καλά σας έχω καταχωνιάσει ούλους στο σταχτοφούρني. Ούλους από το τηγάνι θα σας περάσω.**

- **Βασιλική σύζυγος του... είπε ο Γιωργάκης, που έκανε τον γραμματικό και έψαχνε να βρει ο όνομά της στη κατάσταση.**

- **Βρε αγρόνιαγο, δεν τον ξέρεις τον μπάρμπας σου τον Γιώργη; Χθες αποπερού δεν στροφιόσατε καγιανά με σγόρτσες μαζί; - **Ησυχία Κυρά μου, φώναξε ο****

δικαστικός αντιπρόσωπος

Αφού βρήκαν το όνομά της, της έδωσε ο δικαστικός μερικά ψηφοδέλτια και ένα φάκελο λέγοντάς της:

- **Ορίστε κυρά μου, περάστε μέσα.**

Το «μέσα» ήταν ένα παραβάν, φτιαγμένο πρόχειρα με απλάδες χρωματιστές σε σχήμα Γ, σε μια γωνία της αιθούσας. Δεν υπήρχε τίποτε εκεί μέσα, εκτός από μια στάμνα, που φαίνεται την είχαν τα παιδιά να κουβαλούν νερό, για κατάβρεγμα όταν εσκούπιζαν.

Η Βασιλω σκέφθηκε:

- **Εδώ θα τα ρίχνουν φαίνεται!**

Τα έκανε όλα ένα μασούρι και τα έριξε μέσα. Βγήκε μετά έξω και κίνησε να φύγει.

- **Ορίστε κυρά μου, είπε ο δικαστικός, πού είναι ο φάκελος.**

- **Τα έριξα είπε η Βασιλω**

- **Που τα ρίξατε**

- **Να εκεί στη Βίκα και εννοούσε τη στάμνα!**

Το τι έγινε δεν περιγράφεται. Όλοι ξεκαρδίστηκαν στα γέλια.

Μετά ο δικαστικός της έδωσε πάλι νέα ψηφοδέλτια και φάκελο και της είπε τι θα κάνει. Η Βασιλω τράβηξε ένα ψηφοδέλτιο στη τύχη το έβαλε στο φάκελο και το έριξε στη κάλη. Έτσι ψήφισε για πρώτη φορά η Βασιλω!...

(Από την εφημερίδα «Γορτυνία» πρώην Λάδωνας)

παιδιού και το αποτέλεσμα είναι να μην πειθαρχεί στο σχολείο. Το παιδί σε λίγα χρόνια «ξεπερνά» το σχολείο και νομίζει πως όλα όσα μαθαίνει εκεί, δεν έχουν αξία. Μέσα στην κατάσταση αυτή, το σημερινό παιδί, νομίζει ότι οι γονείς είναι υποχρεωμένοι επ' άπειρον να εργάζονται γι' αυτό, να κάνουν τα πάντα για να το ευχαριστήσουν. Αλλά έτσι, ανισχύεται ο εγωισμός του, γίνεται αυταρχικό πιστεύει ότι μοναδικός σκοπός στη ζωή είναι να του προσφέρουν οι άλλοι τα πάντα και αυτό να τα απολαμβάνουν.

Έτσι τα παιδιά χάνουν την προοπτική του μέλλοντος, δεν βλέπουν τη ζωή με διαλλακτικό τρόπο και κυρίως δεν σκέφτονται ποτέ ότι πρέπει να ακολουθήσουν το δρόμο της ανάπτυξής τους, της επιτυχίας στη ζωή, ώστε να μπορέσουν να ανταποδώσουν στους γονείς όσα έκαναν αυτοί για την ανατροφή τους και την προσφορά τους στα παιδικά χρόνια.

Είναι αναγνωρισμένη αλήθεια ότι σήμερα δεν υπάρχει συνοχή ανάμεσα στα παιδιά και στους γονείς. Αυτή η συνοχή σπάει από την παιδική ηλικία. Η σημερινή ζωή έχει διαμορφωθεί αλλιώς έτσι ώστε, να κλονίζει τον δεσμό παιδιών και οικογένειας. Δεν υπάρχει πια η αμοιβαιότητα. Αυτό το παλαιό σύνθημα «καθένας για τον εαυτό του» ισχύει και στη σημερινή οικογένεια.

Σήμερα οι περισσότερες μητέρες και οι πατέρες δεν περιμένουν τίποτε από τα παιδιά τους. Και δεν το λένε αυτό, γιατί είναι βέβαιοι για την ανεξαρτησία όλων ή για την εκπλήρωση των υποχρεώσεών τους, αλλά γιατί έχουν χάσει οι πατροπαράδοτοι δεσμοί ανάμεσα στους γονείς και στα παιδιά. Καθένας για τον εαυτό του, λοιπόν, με όλη τη σημασία της λέξεως.

Όταν μεγαλώσουν τα παιδιά, ανταποδίδουν με ένα βαρύ τίμημα αυτή τη χαλάρωση της σημερινής οικογένειας. Τα αγόρια θέλουν να γίνουν αυτό που εκείνα νομίζουν, να γίνουν δηλαδή κάτι το διαφορετικό από τον πατέρα τους. Η κόρη, απορρίπτει τη ζωή της μητέρας της, προσκεκολλημένης και αφοσιωμένης στην οικογένεια, με φόρτο υποχρεώσεων και καθηκόντων και θέλει να ζήσει τη ζωή της για τον εαυτό της. Όλα αυτά συμβαίνουν και θα συμβαίνουν ίσως και χειρότερα γιατί τα παιδιά δεν διδάσκονται να αγαπούν. Κι όμως η αγάπη είναι το άλφα και το ωμέγα της ζωής. Διδάσκονται πως να απολαμβάνουν και πως να επωφελοούνται. Τα πρότυπα που καλούμε το παιδί να μιμηθεί είναι αντικειμενικά τεχνητά στερεότυπα όντα. Είναι οι άνθρωποι που κερδίζουν χρήματα ακολουθώντας τη μόδα της εποχής. Αντίθετα επαγγέλματα με σημασία, με αποστολή, που υπηρετούν τον άνθρωπο υποβιβάζονται και παραμελούνται.

Το τραγικό μέσα σε όλη αυτή την κατάσταση είναι ότι τα παιδιά τα έχουν όλα σήμερα, ζουν καλύτερα από κάθε άλλη εποχή, δεν στερούνται τίποτε και όμως είναι δυστυχισμένα. Είναι περισσότερο προβληματικά. Για να φέρει ένα παιδί στον κόσμο, χρειάζεται εννέα μήνες. Για να το αναπτύξεις σε ένα ήρεμο περιβάλλον, να το μάθεις να μιλάει και να σκέφτεται και να συμπεριφέρεται σωστά και κυρίως για να μορφωθεί, χρειάζεται μια ολόκληρη ζωή, με συνεχείς προσαρμογές και αλλαγές. Αν όμως όλα αυτά δεν τα κάνεις σαν προσφορά αγάπης και αν δεν υπολογίζεις ότι κάποτε θα το αναγνωρίσει το παιδί και θα φροντίσει να τα ξεπληρώσει, τότε δεν αγαπάς σωστά και δεν περιμένεις να αγαπηθείς όπως πρέπει.

Κοινωνικά

ΒΑΠΤΙΣΕΙΣ

Στο ναό της Αγ. Φιλοθέης στις 28-5-89 ο Γεώργιος και Μαρία Κοτρώνη - Δάρα εβάπτισαν το κοριτσάκι τους και του δώσανε το όνομα Βασιλική - Μαρία. Στους ευτυχείς γονείς, παππού και γιαγιά, ευχόμαστε να τους ζήσει το νεοφώτιστο.

ΔΩΡΕΕΣ

ΕΙΣ ΜΝΗΜΗΝ

Η Παναγιωτίτσα Στ. Γκούτη διέθεσε αντί στεφάνου εις μνήμην Δημητρίου Ν. Πατελάρου δραχμές 3.000 και εις μνήμην Στυλιανού Μιχ. Σχίζα, δρχ 3.000. Η δε Αθανασία Παν. Βέγγου εις μνήμην Δημητρίου Ν. Πατελάρου δρχ 2.000

ΓΑΜΟΙ

- Στον Ιερό Ναο Αγ. Βασιλείου της Τρίπολης το Σάββατο 6 Μαΐου με την παρουσία πλήθους συγγενών και φίλων τελέστηκαν με λαμπρότητα οι γάμοι του Νικολάου Ευθ. Κατσιάπη, στρατιωτικού Αεροπορίας μετά της δ. Σίσσης Νικολούλια από το Βαλτεσινικό υπαλλήλου Ελεγκτικού Συνεδρίου.

Τους νυφικούς στεφάνους αντάλλαξε ο κ. Δημήτριος Κωστόπουλος υποψήφιος βουλευτής Αρκαδίας από το Ροϊνό Μαντινείας. Μετά τη στέψη στο κέντρο «ΟΑΣΗ» παρετέθη πλούσιο δείπνο και ακολούθησε γλέντι και χορός που κράτησε μέχρι τις πρωινές ώρες.

- Σε πανέμορφη εκκλησία των Λουσικών Αχαΐας το Σάββατο 13-5-89 έγιναν οι γάμοι του Νίκου Αθαν. Τρουπή μετά της καταγομένης από τα Λουσικά δ. Μαρίας Γ. Γιαννικοπούλου. Στο μυστήριο παρέστησαν πολλοί συγγενείς και φίλοι των νεονύμφων πολλοί εκ

των οποίων πήγαν από την Αθήνα και Σέρβου οι οποίοι και έδωσαν στους νεόνυμφους τις θερμότερες ευχές τους. Μετά τη στέψη ακολούθησε ένα χαρούμενο ολονύχτιο γλέντι. Στα παραπάνω ευτυχή ζεύγη των νεονύμφων, ευχόμαστε βίον ανθόσπαρτον.

ΘΑΝΑΤΟΙ

ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ ΜΙΧ. ΣΧΙΖΑ

Ένας καλός πατριώτης αποκόπηκε από την οικογένεια των Σερβαίων. Έφυγε για πάντα νωρίς, από κοντά μας, ο καλόκαρδος, ο πάντα εύθυμος και χαρούμενος

Στυλιανός Μιχ. Σχίζας
Ύστερα από χρόνια δοκιμα-

σία της υγείας του και τη συνεχή φροντίδα των στοργικών του παιδιών, στις 8 Μαΐου, άφησε στο νοσοκομείο της Τρίπολης την τελευταία του πνοή και την ίδια ημέρα η σορός του μετεφέρθη στου Σέρβου, όπου κι έγινε η κηδεία του, συνοδευόντάς τον στην τελευταία του κατοικία οι συγγενείς του που πήγαν από την Τρίπολη και την Αθήνα και όλοι οι κάτοικοι του χωριού.

79 χρονος στην ηλικία κι επίστρατος της Αλβανίας, πολέμησε ηρωικά, και άφησε τις ανεκδιήγητες ιστορίες του στ' Αλβανικά βουνά, εις αιώνα του μνήμην.

- Την Κυριακή 11 Μαΐου, θα γίνει στου Σέρβου το 40ήμερο μνημόσυνο υπέρ αναπαύσεως της ψυχής του αείμνη-

στου Στυλιανού Μιχ. Σχίζα - ΣΤΑΥΡΟΥΛΑ ΗΛ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ

Πέθανε στην Τρίπολη στις 12 Μαΐου και τάφηκε στο Νεκροταφείο της Μεταμορφώσεως η Σταυρούλα Ηλ. Κωνσταντοπούλου (Κλαριντζολιού) Γεννημένη το 1903 και χήρα από νεότερη ηλικία πραγματική έρεια, στοργική μητέρα, στάθηκε πλάι στο μοναχογιό της τον Τάκη και ύστερα από στερήσεις δουλεύοντας σκληρά, στά τελευταία της χρόνια ευτύχισε να χαρεί το γιό της προσδεύοντα έμπορο, ζώντας μαζί του σε μια άριστη οικογενειακή συμβίωση νοιώθοντας τη στοργή και αγάπη που της πρόσφεραν η καλή της νύφη Χριστίνα και τα δύο της εγγόνια Ηλία και Σταυρούλα.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΗΛ. ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ

Μια νέα θλιβερή είδηση μας συνεκίνησε την τελευταία στιγμή της εκτύπωσης της εφημερίδας μας. Υπέκυψε στο μοιραίο στις 29-5-89 από το βάρος των 98 χρόνων του ο Γιώργης ο Παπαγεωργίου, ο μακροβιότερος εκ των Σερβαίων του περασμένου αιώνα. Αφήνοντας πίσω του τη μνήμη μιας αξέχαστης ευγενικής φυσιογνωμίας φιλήσυχου, καλόγνωμου ανθρώπου και υποδειγματικού οικογενειάρχη που από 17 χρόνων παιδί πήρε τη στράτα του ξενιτεμού για την τότε άγνωστη υπερατλαντική ήπειρο της Αμερικής, όπου με φλογερό ζήλο και αυταπάρνηση εργάστηκε σκληρά και δημιουργήθηκε. Ενώ δε η ειρωνεία της τύχης του επεφύλαξε κατά την κατοχή νά χάσει όλες του τις οικονομίες, με ιώβειο υπομονή και εργατικότητα α-

Νέος Επιστήμονας

Στο φιλομαθέστατο νέο επιστήμονα, συμπατριώτη μας κ. Νίκο Ι. Δάρα που πήρε επάξια το πτυχίο του Οικονομολόγου αριστεύσας στις πτυχιακές εξετάσεις του οικονομικού Τμήματος της Ανωτάτης Βιομηχανικής Σχολής Πειραιώς, εκφράζουμε τα θερμά μας συγχαρητήρια και του ευχόμαστε κάθε επαγγελματική επιτυχία αναλαμβάνοντας το φοροτεχνικό γραφείο που διατηρεί ο πατέρας του στο Νέο Ηράκλειο Αττικής.

ΣΥΓΧΑΡΗΤΗΡΙΑ

Το Διοικ. Συμβούλιο του Συνδέσμου συγχαίρει κι επαινεί το συμπατριώτη μας Δημήτρη Τσαντίλη που με προσωπική του δαπάνη, προέβη στη διάνοιξη αμαξιτού δρόμου δρόμου, από το Διάσελο (σημείο διασταύρωσης του δρόμου Σέρβου προς Δημητσάνα με το παλιό πεζόδρομο που ρχόταν άλλοτε από Ηραΐα και Σφυρίδα μέχρι τον Άγιο - Δημήτρη και τον Ανεμιστό απόστασης τριών και παραπάνω χιλιομέτρων.

Αυτή του η πρωτοβουλία τιμά την κ. Τσαντίλη που διατηρώντας ιερούς δεσμούς με τον Αγιοδημήτρη τον Αρτοζήνο που έζησε τα παιδικά του βιώματα, καταξιωμένος, γυρίζοντας από την Αμερική, πραγματοποίησε αυτή την επιθυμία.

Δίνεται έτσι η ευκαιρία στους πολυπληθείς Σερβαίους που είχαν αφήσει ένα μέρος της καρδιάς τους στον Αρτοζήνο να επισκεφθούν όχι για πηγαίνοντας με τα πόδια σε δύσβατο δρόμο αλλά με αυτοκίνητο, τα παλιά τους λημέρια εκεί που μόχθησαν ξενύχτησαν και είχαν στήσει ολόκληρες κατοικίες καλλιεργώντας και εισπράττοντας την συγκομιδή από τα πλούσια σ' απόδοση χωράφια της περιοχής για την ανατροφή και το μέγαλωμα των παιδιών τους.

Και ακόμα μ' αυτό το δρόμο παρέχεται η ωραία ευκαιρία στους νέους του χωριού για κάποιες ώρες αναψυχής που επιζητούν και θα βρουν εκεί, στην καθαρία φύση του Αρτοζήνου. Ενώ με λίγα βήματα ποδαρόδρομο θα ανεβούν στην κορφή του Αγιολιά για ν' απολαύσουν το μεγαλειώδες θέαμα.

ντιμετώπισε τις αντιξοότητες. Στο δυσαναπλήρωτο κενό που του άφησε ο πρόωρος θάνατος της συζύγου του ένοιωθε τη στοργή και αγάπη των ευκατάστατων παιδιών του, που βλέποντάς τα στο πλάι του να του προσφέρουν κάθε περιποίηση δε σταματούσε να λέει. Ας είναι ευλογημένα τα παιδιά μου!

Στο άγγελμα του θανάτου του κατέφθασαν από την Αθήνα τα παιδιά του και στη κηδεία του συμμετείχαν όλοι οι κάτοικοι του χωριού.

Αϊώνια του η μνήμη και από τον Αρτοζήνο. Και ο Θεός ας δίνει παρηγοριά στους οικείους των πατριωτών μας, που φύγαν από κοντά μας.

ΜΝΗΜΟΣΥΝΟ

Με τη συμπλήρωση 6μηνου από του Θανάτου του, το Σάββατο 22 Απριλίου, τελέστηκε

στου Σερβου μνημοσυνο υπέρ αναπαύσεως της ψυχής του αείμνηστου Γεωργίου Ι. Δημόπουλου (Δήμα)

ΚΑΘΥΣΤΕΡΗΣΗ Η ΔΙΑΝΟΜΗ ΤΗΣ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ ΜΑΣ

Λόγω της απαργίας των οδηγών αυτοκινήτων των Ταχυδρομείων (ΕΛ.ΤΑ) και του φόρτου εργασιών των Ταχυδρομείων που ακολούθησε λόγω του Πάσχα καθυστέρησε η έγκαιρη διανομή στους αναγνώστες, του Αρτοζήνου μήνα Απριλίου.

ΑΦΟΙ ΠΑΓΚΡΑΤΗ

- ΤΖΑΜΙΑ
- ΚΡΥΣΤΑΛΛΑ
- ΚΑΘΡΕΠΤΕΣ
- Εγχώρια
- Ευρωπαϊκά
- Θερμοηχομονωτικά

■ ΔΙΑΚΟΣΜΗΣΕΙΣ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΩΝ
■ ΤΟΠΟΘ/ΣΕΙΣ ΠΑΝΤΟΣ ΕΙΔΟΥΣ ΚΑΤ/ΥΕΣ

☎ 2619740
Κων/λεως 105. Αγ. Αναργύροι (από Αγ. Αναργύρων 17)

ΣΠΥΡΟΣ ΚΛΕΙΣΟΥΡΑΣ
ΕΝΩΣΗ 45 ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΩΝ ΕΠΙΠΛΟΥ
Αλίμου 19 - Άλιμος
ΚΑΙ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ
ΒΙΟΤΕΧΝΩΝ ΕΠΙΠΛΟΥ
ΕΝΑ ΚΙ ΕΝΑ
Πέτρου Ράλλη 1
Τηλ. 97.08.151

ΟΡΘΟΠΕΔΙΚΟ ΑΘΛΗΤΙΑΤΡΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ

Στοπ στην ταλαιπωρία σας.

Τώρα στην περιοχή μας λειτουργεί άριστα εξοπλισμένο Ορθοπεδικό και Αθλητιατρικό κατάστημα για όλες τις περιπτώσεις.

ΟΡΘΟΠΕΔΙΚΑ: Καλτσόν φλεβίτιδας, Ζώνες εγκυμοσύνης, Ζώνες μέσης.

ΑΘΛΗΤΙΚΑ : Επιγονατίδες, Επιστραγάλιδες, Περικάρπια, ειδικές Επιγονατίδες, Σορτς προσαγωγών.

ΟΠΤΙΚΑ
ΦΑΚΟΙ ΕΠΑΦΗΣ
Γιαννης ΠΑΝΑΓΙΩΠΟΥΛΟΣ

Β' ΑΓ. ΙΕΡΟΘΕΟΥ 97 ΠΕΡΙΣΤΕΡΙ ΤΗΛ. 57 35 609

Γ' ΑΤΡΕΙΔΩΝ 11 ΠΕΡΙΣΤΕΡΙ ΤΗΛ. 57 30 300

Ο ΘΑΝΑΤΟΣ ΤΟΥ ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΥ Θ. ΔΗΛΙΓΙΑΝΝΗ

Πάνε τώρα 84 χρόνια από την αποφράδα ημέρα της 21ης Μαΐου 1905 που έπεσε στις επάλξεις του καθήκοντος ο Πρωθυπουργός Θεόδωρος Δηλιγιάννης.

Να πως περιγράφουν το γεγονός που συνετάραξε το Πανελλήνιον οι Αθηναϊκές εφημερίδες της εποχής εκείνης:

«Το απόγευμα της 31ης Μαΐου 1905 η Βουλή συνήχθητο εις την τακτικήν συνεδρίασίν της. Όταν ανεγινώσκετο ο κατάλογος των βουλευτών ειδοποιήθη ο πρωθυπουργός Θ. Δηλιγιάννης ότι η συνεδρίασις ήρχισε και ανεμένετο η προσέλευσίς του. Έφθασεν επιβαίνων της πρωθυπουργικής αμάξης εις το προαύλιον της Βουλής εις τας 5.5'. Κατήλθε μεγαλοπρεπής φέρων την κλασικήν ρεδιγκόταν του και το γκριζο μελό καπέλλο του. Προ της κλίμακος, τον ανέμενον να τον συνοδεύσουν εις την αίθουσαν οι βουλευταί Μ. Καβαλλιεράτος, Α. Ζυγομαλάς, Σ. Μαυρομμάτης και Β. Τσάτσος. Όταν κατήλθε της αμάξης, τον επλησίασεν ένα άτομον, ηλικίας 35 ετών, υψηλόν, μελαχροινόν με καφέ ξεθωριασμένα ρούχα. Αστραπιαίως και προτού προφθάση ο ακόλουθός του Ι. Πάνου να τον συγκρατήσει εξήγαγε μίαν μάχαιραν και έπληξε τον Θ. Δηλιγιάννη εις την κοιλίαν. Πριν του καταφέρει το δεύτερον πλήγμα, ο πρωθυπουργός Δηλιγιάννης, έγειρε εγονάτισε και επεσε εις τα χέρια των βουλευτών που έσπευσαν να τον συγκρατήσουν. Άλλοι επετέθησαν κατά του δολοφόνου, που θα ελυτσάρετο, εάν δεν τον επροστάτευν ο παρατυχών αξιωματικός Γιαννικώστας.

Τον θανασίμως τραυματισμένον πρωθυπουργόν ανεσήκωσαν οι προστρέξαντες βουλευταί, προς τους οποίους εφιθύρισε:

- Δεν έχω τίποτε!

Τον μετέφεραν εις τον έναντι της Βουλής Σταθμόν Α' βοηθειών, όπου, παρά τας προσπαθείας των ιατρών Φωκά, Γερουλάκου και Ζωχιού εις τας 6.30' ε-ξέπνευσε»

Αυτό το τραγικό αλλά ένδοξο τέλος είχε ο εκ Λαγκαδίων ακατάβλητος, πολιτικός ηγέτης, τραυματισθείς θανασίμως από τον Κ. Μπαϊρακτάρη, για το γενναίο μέτρο κατάργησης των χαρτοπαιχτικών λεσχών, που είχε πάρει ο Κυβερνήτης.

Γόνος της ένδοξης οικογένειας Δελιγιανναίων που θυσίασαν τα πάντα για τον αγώνα του 1821 και συνεχίσθησεν ένας ευγενούς και ηρωικής προσπάθειας, επί 50ετίαν με τις αγορεύσεις του, ελάμπρυνε το βουλευτήριο διακριθείς στην πολιτική κονίστρα ως ο έντιμος

πολιτικός, φύλακας - Κέρβερος των ελευθεριών του λαού και του δημόσιου χρέους, αποθανών πάμπαντος, υπόδειγμα ηθικού μεγαλείου πολιτικού ανδρός.

Κολοκοτρωναϊκός σουγιάς:

Όπως ξέρομε, λέγεται έτσι ένα εντελώς πρόχειρο μαχαιράκι της τσέπης με ξυλίνη λαβή μήκους 10 εκ. περίπου στα πλάγια της οποίας υπάρχει σχισμή για την αναδιπλούμενη λεπίδα του. Το μεν «σουγιάς» προέρχεται από το τουρκικό «σογιά» το δε «κολοκοτρωναϊκός» από την εξέλιξη αυτή: Στις 6 Φεβρουαρίου 1825 συνελήφθησαν (κατά διαταγή της Κυβερνήσεως) ο Θ. Κολοκοτρώνης και εικοσιπέντε περίπου άλλοι καπεταναίοι και προύχοντες οι οδηγήθηκαν στο λιμάνι του Ναυπλίου προς μεταφορά τους στην Ύδρα, όπου παρέμειναν προφυλακισμένοι εκατό ημέρες. Προηγούμενος όμως τους αφόπλισαν εντελώς, του δε Κολοκοτρώνη πήραν κι ένα ευτελέστατο κι εντελώς ακίνδυνο μαχαιράκι, με το οποίο έκοβε το ψωμί του κ.λ.π. την ώρα του φαγητού του. Στο δρόμο, που τους πήγαιναν για το λιμάνι, είδε μπροστά σε φιλικατζίδικο ένα ζεμπίλι γεμάτο με ξυλομαχαιράκια (τα λεγόμενα κουβαριστρες) αξίας δύο - τριών λεπτών το καθένα. Πήρε ένα στο χέρι, και παρακάλεσε τον φιλικατζή να τον χρεώσει γιατί δεν είχε πάνω του χρήματα.

Το συμβάν τούτο, για το οποίο τόσον ο φιλικατζής, όσο κι ο πολυάριθμος ακολούθων από συμπάθεια λαός χαμογέλασαν με πικρία, έγινε γνωστό σ' όλους τους Έλληνες, κι από τότε το είδος εκείνο των μικρών μαχαιριών (σουγιάδων) μετονομάστηκε απ' όλους «Κολοκοτρώνης» και «σουγιάς κολοκοτρωναϊκός»

Η Ψωροκόσταινα:

Το παρατσούκλι τούτο δίνεται, ειρωνικά βέβαια, στο συνήθως φτωχό ελληνικό Κράτος. Ας δούμε, όμως, από που προέρχεται η λέξη αυτή. Κατά τα πρώτα χρόνια της βασιλείας του Όθωνα ζούσε στο Ναύπλιο η πάμπαντος, χωρίς δικούς τους, κι όχι καλά στα μυαλά της, ζητιάννα και ξενοδουλεύτρα Κώσταινα. Τον άντρα της, με τον οποίο έμενε πρωτύτερα στο Τζαφέρ Αγά (της εκεί περιοχής) τον σκότωσαν φανατικοί υπόστηριχτές της παροχής Συντάγματος στο λαό από τον απολυταρχικά κυβερνώντα Όθωνα, της πήραν δε και το φτωχικό της σπιτάκι, οπότε σάλεψαν τα μυαλά της δυστυχισμένης. Στο φιλέλληνα κι αρχαιολόγο Ρός έλεγε: «Αφέντη, το Σύνταγμα μούφαγε τον Κώστα και τα δώδεκα γουρουνία μας» Το οικονομικά και ψυχικά τούτο ερείπιο το είχαν βγάλει «Ψωροκόσταινα» (Εγκυκλοπαίδεια «ΗΛΙΟΣ» στη λέξη Ψωροκόσταινα).

Ο ΣΕΡΒΕΙΚΟΣ ΓΙΟΥΚΟΣ

Επιβλητικός παχύς, βαρύς κι ορθοστημένος σε μια γωνιά, ο Γιούκος, στολίξει τις «σάλες» σ' όλα τα σπίτια του χωριού. Ο Γιούκος! Το καμάρι των κοριτσιών η λαχτάρα των μανάδων.

Τι κόπους δε χρειάστηκε να γίνει και πόσα όνειρα στα πολύ τραγουδιμένα σπλάχνα του δεν κούβει! Πόσες ελπίδες στον αργαλειό ακόμα άμπαστος δε γέννησε!

Η μικρομάνα - δύο μηνών, πολλές φορές, μάνα - μπαίνει στον αργαλειό κ' υφαίνει. Υφαίνει τα προικιά, κι έχει στο πλάι της, μωρό στη νάκα, να κοιμάται... Τη νύφη! Κι υφαίνει, τραγουδώντας το μωρό να κοιμηθεί, και τα προικιά που τον ετοιμάζει. Και το τραγούδι προχωρεί, η σάιτα πάει κι έρχεται κι' ο Γούκος ορθοστήνεται

Αν σύρεις το χιράμι που τότε σκεπάζει, ένα πλούσιο ψηφιδωτό απ' όλα τα χρώματα, θα σου θαμπώσει τα μάτια και θα

σε θεομάνει η θέα του μάλλινου χνουδιού της ακριβής βελέντζας.

Τα στρώματα και τα σαγίματα τα πιο βαρεία απ' τα ρουχικά πιάνουν το κάτω μέρος του Γιούκου. Βάζουνε λεξ, την ανταχή τους θέμελο, για να χτιστεί η ευτυχία της κόρης. Οι παχειές βελέντζες που θα ξεστάνουμε τους νιόπαντρους, έρχονται ύστερα, μαζί με τα στρωσίδα, τις μπάντες, τα ταγάρια και τ' άλλα χρειαστά του μικροαρχοντικού, του νοικοκυρμένου. Στη ράχη τους τ' αστραφτερά και τα χρυσόγραμμα χιράμια που θα διπλώσουν με το χαιδί τους την ανοιξιάτικη ένοση των νιών. Κι' απάνου-απάνου, τα ολάσπρα, τα χιονάτα μαξιλάρια που, μετρώντας τα φιλήματα, θα γίνουν μάρτυρες δακρυόβροχοι, στην τρυφερή ανατριχίλα του χωρισμού της κόρης.

Κι ο Γιούκος γίνεται και στήνεται, που για να γίνει χρειάστηκε μία ζωή και μιαν ολάκαιρη ζωή μέσα του κλείνει...

ΑΡΤΟΖΗΝΟΣ

Εκδόση του
Συνδέσμου Σερβαίων

Γραφεία:
Θεμιστοκλέους 11
4ος Όροφος

Υπεύθυνος Τυπογραφείου
Π. ΚΟΛΟΚΟΤΣΑΣ
ΤΗΛ. 36.22.242

ΕΤΗΣΙΕΣ ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ

Εσωτερικού δρχ 1.000
Εξωτερικού δολ. 30
(Στους κατοίκους του χωριού
διανέμεται δωρεάν)

Υπεύθυνος σύμφωνα με το
νόμο: ΒΑΣ. ΔΑΡΑΣ
Ροδών 25
15341 Αγία Παρασκευή
Τηλ. 65.32.181

ΣΤΑΘΜΟΣ ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΕΩΣ

ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ MOBIL

ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ Ι. ΣΤΡΙΚΟΥ
ΛΕΝΟΡΜΑΝ 198

Τηλ. 51.21.035

ΠΡΑΤΗΡΙΟ ΚΑΥΣΙΜΩΝ

ΧΑΡ. ΙΩΑΝ. ΣΤΡΙΚΟΥ
ΛΕΝΟΡΜΑΝ 211 ΑΘΗΝΑ

ΤΗΛ: 51.26.261

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΕΠΙΣΚΕΥΩΝ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΩΝ ΕΙΔΩΝ

Τηλεοράσεις έγχρωμες -
ασπρόμαυρες - βίντεο - ενισχυτές
ΔΙΟΓΕΝΗ ΚΟΜΙΧΕΙΛΗ

ΠΛΑΤΕΙΑ ΖΩΟΔ. ΠΗΓΗΣ
ΝΕΑ ΛΙΟΣΙΑ Τηλ. 5711042

ΤΕΧΝΙΚΟΝ ΓΡΑΦΕΙΟΝ

ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ & ΣΥΝΤΗΡΗΣΕΩΝ ΑΝΕΛΚ/ΡΩΝ
ΑΦΩΝ Α & Θ. ΣΚΟΥΡΟΥ Ο.Ε.
ΟΔΟΣ ΚΑΠΑΝΕΩΣ 18 - ΚΟΛΩΝΟΣ
ΓΡΑΦ. 51.34.020 - ΒΛΑΒΩΝ 5716385

ΕΣΤΕΙΛΑΤΕ
ΤΗΝ
ΣΥΝΔΡΟΜΗΝ ΣΑΣ.

500.000

στην Κοινότητα

Με ενέργειες του Διοικ. Συμβουλίου χορηγήθηκε στην κοινότητα ποσόν 500.000 για έργα αντισηψικής λόγω κατολισθήσεως του δρόμου προς εκκλησιάν «Ζωοδόχου Πηγής»

ΤΟ ΠΑΝΗΓΥΡΙ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ

Γιορτάστηκε και φέτος με λαμπρότητα το καθιερωμένο τώρα και ένα αιώνα πανηγύρι του Αγίου - Κωνσταντίνου στους Αράρηδες. Με προσκυνητές που είχαν εισρεύσει απ' όλα τα γύρω χωριά, με πλούσια φαγητά και κλαρίνα και βιολιά που αντήχησαν μακριά σε ρέματα και λαγκαδιές κι ως πέρα, τα Αραχωβίτικα βουνά τα Πέντε Αλώνια που 'χε τα λημέρια του ο περίφημος κλέφτης Δήμος.

Συνδρομές

Σπύρος Κλεισουράς	5000
Ι. Παναγόπουλος οπτικά	4000
Νικ. Χαρ. Μαραγκός	2000
Ευθαλία Νόρδα-Τρουπή	1000
Δήμ. Τσαντίλα-Χειμώνα	2000
Θεόφιλος Σκούρος	2000
Κανέλλα Γιαννούλια - Παναγοπούλου	2000
Ηλίας Δ. Σχιζας	1000
Ηλίας Ν. Λιατσόπουλος	1000

ΚΑΠΝΙΣΜΑ ΚΑΙ ΣΥΝΕΠΕΙΕΣ

Αν σας ενδιαφέρουν τα στατιστικά στοιχεία καλό είναι να προσέξετε και τα παρακάτω που σχετίζονται με το κάπνισμα.

- Κάθε χρόνο το κάπνισμα «σκοτώνει» 7.500 Έλληνες σε σύνολο 75.000 θανάτων.
- Κάθε τσιγάρο κόβει 5,5 χρόνια ζωής.
- Ένας καπνιστής παθαίνει 2 με 3 φορές συχνότερα έμφραγμα από τον μη καπνιστή.
- Όσοι καπνίζουν πάνω από 40 τσιγάρα την ημέρα έχουν 2πλάσια θνησιμότητα και όσοι καπνίζουν πάνω από 35 χρόνια πάνω από 70% μεγαλύτερη θνησιμότητα. Τέλος αν κάνετε 2 πακέττα τσιγάρα την ημέρα και είστε 35-40 ετών, θα ζήσετε 7,5 χρόνια λιγότερο.

ΑΠΡΟΟΠΤΑ

1. Όταν μας το κάνουν δώρο το πετάμε. Ποιό;
2. Όταν το τραβίμε αυτό μικραίνει. Ποιό;
3. Ποιό ένδυμα το έχει και το μάτι;
4. Γιατί τον πεθαμένο τον πάνε στο νεκροταφείο;
5. Γιατί ο Μέγας Ναπολέων φορούσε πράσινες τσιράντες;
6. Ποιά σχέση υπάρχει μεταξύ του ριζόγαλου και των αυτιών του γαϊδάρου;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

1. Τόπι, 2. Τσιγάρο, 3. Χιτόνα,
4. Δεν μπορεί να πάει μόνος του, 5. Για να κρατούν τα παντελόνια του, 6. Είναι με (γάλα).

Φωτο - Στοιχειοθεσίες
ΕΚΔΟΣΕΙΣ
Βιβλίων - Εφημερίδων
Περιοδικών
Τηλέφωνα: 36.25.845
36.22.242

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΑ

ΕΛΛΑΣ

ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ - ΕΚΔΟΣΗ
ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ
ΣΕΡΒΑΙΩΝ
Επιμέλεια Ύλης:
ΒΑΣ. ΔΑΡΑΣ

ΑΡΤΟΪΣΤΑΝΟΣ

Εκδοση του Συνδέσμου Σερβαίων Αρκαδίας

ΕΤΟΣ ΙΔ΄
Αρ. Φύλλου 73
ΙΟΥΛΙΟΣ
1989
ΓΡΑΦΕΙΑ:
Θεμιστοκλέους 11
106 77 ΑΘΗΝΑ
ΤΗΛ. 3619046

ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΕΣ ΕΚΛΟΓΕΣ ΤΗΣ 18ης ΙΟΥΝΙΟΥ

Μέσα σε μια πολιτισμένη ατμόσφαιρα χωρίς ζητωκραυγές αποδοκιμασίες κ.λ.π. διεξήχθησαν οι βουλευτικές εκλογές και ευρωεκλογές της 18ης Ιουνίου στου Σέρβου, εκτός από τα πολύχρωμα απομεινάρια σημαιών και αφισών που κρέμονται ακόμα ή σέρνονται στη γη και προκαλούν κάθε άλλο παρά ευχάριστη εντύπωση.

40 περίπου υποψήφιοι από 25 κόμματα (!) διεκδίκησαν τις 4 έδρες του νομού Αρκαδίας που τελικά μοιράστηκαν τα δύο μεγάλα κόμματα. ΝΕΑ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ και ΠΑΣΟΚ.

Έτσι σύμφωνα με τους σταυρούς προτιμήσεως εκλέγονται βουλευτές οι:

Από τη Ν.Δ. 1) ΜΑΝΤΖΩΡΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ δικηγόρος και 2) ΚΩΣΤΟΠΟΥΛΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ δικηγόρος - οικομολόγος.

Από το ΠΑΣΟΚ: 1) ΡΕΠΠΑΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ οδοντίατρος και 2) ΣΕΧΙΩΤΗΣ ΤΑΣΟΣ δικηγόρος. Εξ αυτών στου Σέρβου και επί συνόλου ψήφων 182 (Ν.Δ.) 275 (ΠΑΣΟΚ) 45 ΣΥΝΑΣΠΙΣΜΟΣ

Ε λ α β ο ν

Υποψήφιοι (Ν.Δ.). Γιαννόπουλος Παν. 67 ψήφοι, Καλτεζιώτης Νικ. 46, Κωστόπουλος Δημ. 24, Μαντζώρης Βασ. 35, Τατούλης Π. 3

Υποψήφιοι ΠΑΣΟΚ. Γιαννόπουλος Σπυρ. 81, Δασκαλάκης Γ. 109, Γακκαβάς Κ. -, Ρέππας Δ. 48, Σεχιώτης Τάσος 30

Για ενημέρωση του αναγνωστικού μας κοινού παραθέτουμε τα συγκεντρωτικά αποτελέσματα των βουλευτικών εκλογών στο νομό μας (Πίνακας 1) καθώς και τους σταυρούς που συγκέντρωσαν οι υποψήφιοι (Πίνακας 2)

Στον (Πίνακα 3) παραθέτουμε συγκεντρωτικά αποτελέσματα του νομού μας από τις εκλογές 1981 - 1984 και 1985.

ΣΤΟ ΝΟΜΟ ΑΡΚΑΔΙΑΣ

Εγγεγραμμένοι 130.611 - Εψήφισαν 97.032
Έγκυρα 95.150 - Άκυρα 1882 - Εκλογικό μέτρο 19030

ΚΟΜΜΑΤΑ	Βουλευτικές '89		Βουλευτικές '85		Ευρωεκλογές '89	
	Ψήφοι	%	Ψήφοι	%	Ψήφοι	%
ΝΕΑ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ	45.323	47,63	43.014	45,2	39.845	42,51
ΠΑΣΟΚ	38.930	40,91	42.742	44,82	34.630	36,94
ΣΥΝΑΣΠΙΣΜΟΣ	8.814	9,26	7.023	7,4	10.511	11,21
ΑΝΑΦΑ	806	0,85	-	-	1.517	1,59

ΣΤΑΥΡΟΙ ΚΟΜΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΥΠΟΨΗΦΙΩΝ ΣΤΙΣ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΕΣ ΕΚΛΟΓΕΣ

ΥΠΟΨΗΦΙΟΙ ΚΑΤΑ ΣΥΝΔΥΑΣΜΟ	ΓΟΡΤΥΝΙΑΣ	ΚΥΝΟΥΡΙΑΣ	ΜΑΝΤΙΝΕΙΑΣ	ΜΕΓ./ΛΕΩΣ	ΣΥΝΟΛΑ
ΝΕΑ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ	12.223	10.302	17.379	5.149	45.323
Γιαννόπουλος Π.	4.305	1.209	2.733	718	8.965
Καλτεζιώτης Ν.	2.759	2.037	3.307	1.040	9.143
ΚΩΣΤΟΠΟΥΛΟΣ Δ.	1.744	1.573	5.530	575	9.422
ΜΑΝΤΖΩΡΗΣ Β.	2.629	2.107	3.918	2.528	11.182
Τατούλης Π.	478	3.468	1.522	323	5.771
ΠΑΣΟΚ	12.354	7.277	14.873	4.182	38.930
Γιαννόπουλος Σ.	3.986	674	2.167	455	7.282
Δασκαλάκης Γ.	4.500	829	3.053	980	9.362
Γακκαβάς Κ.	154	61	197	817	1.229
ΡΕΠΠΑΣ Δ.	1.372	4.072	3.729	1.048	10.221
ΣΕΧΙΩΤΗΣ Α.	2.082	1.587	5.400	781	9.850

ΣΤΟ ΝΟΜΟ ΑΡΚΑΔΙΑΣ

Εγγεγραμμένοι: 130.441 Ψήφισαν: 96.029
Έγκυρα: 95.303 Άκυρα - Λευκά: 726

	Βουλευτικές 1981		Ευρωεκλογές 1984		Βουλευτικές 1985			
	Ψήφοι	%	Ψήφοι	%	Ψήφοι	%		
ΠΑΣΟΚ	39.120	44,92	3	35.743	40,81	42.742	44,82	2
Ν.ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ	37.366	42,90	2	36.766	41,97	43.014	45,2	2
ΚΚΕ	6.493	7,46		7.781	8,88	7.023	7,4	
ΚΚΕ εσωτ.	676	0,78		2.123	2,42	1.219	1,4	
ΕΠΕΝ				3.223	3,68	726	0,93	

ΤΟ ΠΑΝΗΓΥΡΙ ΤΗΣ ΠΑΝΑΓΙΑΣ

Η εορτή της Κοιμήσεως της Θεοτόκου θα εορταστεί σ' όλο τον Ορθόδοξο κόσμο με ιδιαίτερη κατανύξη, και ευλάβεια. Στους ιερούς ναούς θα τελεστούν πανηγυρικές Θείες Λειτουργίες και τα ιεροψάλματα αυτών θα δονήσουν και συγκινήσουν τις ψυχές των θρησκευομένων.

Συμπατριώτες

Το σύνθημα μας ας είναι:
Όλοι εφέτος στο χωριό.

Του Σέρβου μας περιμένει.
Μαζί με το ευλαβικό προσκύνημα στη μνήμη της Θεομήτορας, Προστάτιδας

ΝΕΕΣ ΕΙΣΦΟΡΕΣ ΓΙΑ ΤΟ ΚΑΜΠΑΝΑΡΙΟ

Ξανάρχισαν και εκτελούνται με εντατικό ρυθμό υπό την επίβλεψη του αρμοδίου μηχανικού αρχιτέκτονα συμπατριώτη μας κ. Ιωάννη Αθ. Μαραγκού οι εργασίες του ανεγειρόμενου καμπαναριού το οποίο προβλέπεται να έχει αποπερατωθεί μέχρι το 15αύγουστο με τοποθέτηση και του ωρολογίου προσφορά δωρεάς των Θεόδωρου Ν. Σχίζα και αδελφών Δημ. Σχίζα.

Παράλληλα με την κυκλοφορία λαχειοφόρου αγοράς και αντικείμενο κλήρωσης μιας έγχρωμης τηλεόρασης συνεχίζοντας φιλοτίμως τις εισφορές τους προσέφεραν:

Εις μνήμη Γεωργ. Παπαγεωργίου:

Η οικογένεια του	60.000
Νίκος Δημ. Σχίζας	6.000
Τάκης Δ. Σχίζας	5.000
Μοίρα Δ. Σχίζα (Πατελάρου)	5.000
Θάνος Δ. Σχίζας	5.000
Σύλλογος Εταιρείας «Φοίνιξ»	5.000
Η Σταυρούλα Παρασκευοπούλου το γένος	
Χαρ. Μαραγκού εις μνήμη των γονέων	10.000
της Χαρ. και Μαρίας	
Η Κανέλλα Κ. Σχίζα (στη μνήμη του	10.000
πατέρα της Γ. Δημοπούλου)	
Νίκος Ιωαν. Δάρας	10.000
Χρίστος Ανδρ. Δάρας	10.000
Γεώργιος Ιωάν. Σχίζας	10.000
Παρασκευάς Λιατσόπουλος	10.000
Παναγής Νικ. Μαραγκός	10.000
Νίκος Αθαν. Μαραγκός	10.000
Νίκος Αθαν. Σχίζας	10.000
Ιωάννης Παναγόπουλος	
(Κατάστημα Οπτικών)	10.000
Κων/νος Αν. Παπαθωμόπουλος	10.000
Ιωάννης και Κων/να Ι. Γρέκη	5.000
Ηλίας Αθαν. Σχίζας (Τρίπολη)	5.000
Χρίστος Παν. Παγκράτης στη μνήμη	
των γονέων αδελφών του και θείου	
του Πολυχρόνη	5.000
Πανάγος Δημ. Στρίκος στη μνήμη	
των γονέων του	5.000
Φανή Καραμάνη (στη μνήμη του πατέρα	
της Ι. Τρουπή)	5.000
Νίκος Χαρ. Μαραγκός	5.000
Βασιλική Δημητρουλάκη - Γκούτη	5.000
Ιωάννης Ηλ. Μπόρας	5.000
Κωνσταντίνος Γ. Τερζής	5.000
Ηλίας Μαρ. Βέργος	5.000
Παναγής Ιωάν. Κωνσταντόπουλος	5.000
Ιωάννης Διον. Βέργος	5.000
Αθανάσιος Ιωαν. Κλεισούρας	5.000
Χρυσούλα Π. Κομνηνού	5.000
Ιωάννης Αγγ. Βέργος	5.000
Νικόλαος Διον. Βέργος	5.000
Δημήτρης Γ. Τρουπής στη μνήμη των	
γονέων του και του αδελφού Γιαννάκου	5.000
Κωνσταντίνος Ι. Χρονόπουλος	2.000
Γεώργιος Κ. Παγκράτης	2.000
Γεώργιος Βούτος	5.000
Δημήτριος Αθ. Σχίζας	5.000
Αναστάσιος Ιω. Τρουπής	5.000
Φωτούλα Κ. Βέργου	5.000
Ιωάννης Ροκανάς	1.500

του χωριού μας, θα νιώσουμε τόσ αλλιώς στον τόπο που όλοι έχουμε κλεισμένο μέσα μας, γιατί είναι ο πόθος, η νοσταλγία μας, ο ίδιος ο εαυτός μας. Οι μέρες των διακοπών όσο λίγες και νάναι, θάνα για όλους εμάς ένα δυναμωτικό ανάσασμα κι ένα ξεκούρασμα εκεί στην απλοχωριά και την καθαροσύνη του υψόμετρου με τη μεγαλοπρέπεια του βουνού και το οξυγονούχο αγέρι. ΕΛΑΤΕ να χαρούμε και ν' απολαύσουμε την παρθενική φύση με όλες τις γραφικότητες, γιατί το χωριό μας είναι πράγματι ειδυλλιακό και οι τόσες του ομορφιές και χάρες συνθέτουν ένα θεόφτιαστο φυσικό μεγαλείο, που σπάνια απαντιέται πάνω στη φλούδα της γής.

ΕΛΑΤΕ λοιπόν όλοι εκεί να συνορτάσουμε και να πανηγυρίσουμε. Ξένοι και ντόπιοι και δικοί να διασκεδάσουμε μαζί.

Εκκλησιαστικό Συμβούλιο Κοινότητα και Σύνδεσμος σε συνεργασία έχουν λάβει όλα τα μέτρα για τον όσο το δυνατό μεγαλύτερο τουρισμό του εορταστικού χρώματος της ημέρας

Ο Ναός της Κοίμησης της Θεοτόκου που ορθώνεται μεγαλόπρεπα στο κέντρο του χωριού με το καινούργιο καμπαναριό, πραγματικό κομψοτέχνημα θα δώσουν ιδιαίτερη χάρη στην φειτηνή πανηγυρική μας εκδήλωση.

ΚΟΙΝΟΤΙΚΗ ΚΙΝΗΣΗ

Το Κοινοτικό Συμβούλιο συνελθόν σε συνεδρίαση παρισταμένου και του προέδρου του Συνδέσμου μεταξύ των άλλων ζητημάτων που συνεζήτησε, έθεσε ως κύριο το θέμα της ύδρευσης. Της πληρέστερης υδροδότησης του χωριού και εμπλουτισμό του υδραγωγείου της Κοκκινόβρυσης με νερά των πηγών της περιοχής του Αρτοζήνου και αποφασίσθη όπως γίνουν σύντομα προς τούτο, οι αντίστοιχες ενέργειες.

Με την ευκαιρία της κρατικής επιχορήγησης στην Κοινότητα ποσού 500.000 για το δρόμο προς την εκκλησία της Ζωοδόχου Πηγής το Κοινοτικό Συμβούλιο εξέφρασε τις ευχαριστίες του προς την Διοίκηση του Συνδέσμου που ενέργησε σ' αυτό και ιδιαίτερα προς τον συμπατριώτη πολιτικό μηχανικό κ. Ανδρέα Ηλ. Δάρα που συνετέλεσε στην απόσπαση του ποσού τούτου από αρμόδιο κρατικό φορέα.

Μάγκας και μαγκιόρος

Η λέξη μάγκας προέρχεται από τη λατινική *Mango* που θα πει σωματέμπορος. Όμως η σημασία της ποικίλει ανάλογα με την εποχή, τον τόπο και τις συνθήκες.

Στα χρόνια της Ελλ. Επαν. του 1821 πριν συγκροτηθεί τακτικός Στρατός οι πολεμιστές οργανώθηκαν σε μάγκες, σύμφωνα με τα αρβανίτικα πρότυπα. Η κάθε μάγκα είχε 10-15 άντρες. Δύο τρεις μάγκες (ομάδες) σχημάτιζαν ένα μπουλούκι. Ο αρχηγός της μάγκας, λεγόταν μαγκατζής και ο κάθε οπλοφόρος μάγκας.

Στους νεότερους χρόνους μάγκας σήμαινε ο περιφερόμενος, ο άστεγος, ο άσωτος. Σήμερα μάγκας είναι ο έξυπνος, ο επιτήδειος, ο έμπειρος, ο ικανός για πολύ δύσκολους και λεπτούς χειρισμούς.

Μετά τη δολοφονία του Καποδίστρια οι άντρες του οπλαρχηγού Μόσχου, επειδή είχαν εκτραπέι σε αυθαιρεσίες και αρπαγές ονομάστηκαν μοσχόμαγκες. Ο ίδιος χαρακτηρισμός δόθηκε και στους οπαδούς του Ε. Δελγιώρη καθώς και στους Γάλλους στρατιώτες που έμεναν στο Ναύπλιο την ίδια εποχή.

Οι Γάλλοι μοσχόμαγκες, σκότωσαν από παρεξήγηση στο Άργος το 1833 το σπουδαίο ηθοποιό, θιασάχη και εθνικό αγωνιστή Θεόδωρο Αλκαίο (Θ. Μειμάρογλου) μαζί με τον αδελφό του και μερικούς φίλους του. Στο παζάρι της οθωνικής Αθήνας υψωνόταν πάνω σε ειδικά κατασκευασμένο πύργο, το εντυπωσιακό ρολόι που είχε χαρίσει στην πρωτεύουσα ο γνωστός μας Ελγίνος, για να εξιλεωθεί από το έγκλημα της αρπαγής των μαρμάρων από την Ακρόπολη. Εκεί γύρω σήναζαν κάτι ύποπτοι τύποι, γνωστοί με την ονομασία (μάγκες του ρολογιού) Το ελγί-

νιο ρολόι κήκε το 1884 χωρίς να αναστηλωθεί ποτέ.

Στα 1894 ο θίασος του Δημ. Κοτοπούλη (πατέρα της μεγάλης Μαρίκας) ανέβασε στη σκηνή με επιτυχία το θεατρικό έργο «Η Μοσχομάγκα των Παρισίων».

Λέξεις και εκφράσεις σχετικές: μάγκικο ύφος. Μιλάει μάγκικα. Είναι όλο μαγκιά και ιδέα. Για δεξ ένα μαγκάκι, είναι μεγάλος μαγκίτης. Γυναίκα μάγκισα και μαγκίτσια. Πάει μάγκειψε κι αυτός. Έχει μαγκίσια φώτα. Πέτυχε μαγκίσιο πουκάμισο, παπούτσι, αλλά και φαγητό: Μαγκάκης: μικροκαπετάνιος.

Σύνθετοι συσχετισμοί: μοσχομάγκας και μοσχόμαγκας, αρκουδόμαγκας, ντερβισόμαγκας, βαρούμαγκας, μαχαλόμαγκας, κουραδόμαγκας, μεγαλόμαγκας, ασκημόμαγκας, θαλασσόμαγκας, γεροντόμαγκας, ξέμαγκας: που άφησε τη μάγκικη ζωή.

(Φωτάκου απομν.: Είχαν κάμει δύο δρόμους ωσάν μυρμήγκια, ένας επήγαινε και άλλος ήρχετο. Έπαιρναν τα λάφυρα φορτωμένοι και τα επήγαιναν εις τον Αγιώρη εις τα σπία, όπου είχαν κατάλυμα το κάθε χωριόν, μάγκες - μάγκες. Η λέξη μαγκιόρος η μαγκιώρος δεν έχει σχέση με το μάγκα, γιατί παράγεται από το ιταλικό *maggiore*: ανώτερος, ψηλότερος, καλύτερος, μεγαλύτερος, ικανότερος. Ωστόσο στη σημερινή χρήση οι δύο λέξεις σημαίνουν σχεδόν το ίδιο: άτομο έξυπνο, εύστροφο, όμορφο, ξεχωριστό, πολύ επιδέξιο: είναι μαγκιόρος στη δουλειά του. Μαγκιόρα γυναίκα: έξυπνη τσακλίνα, ελκυστική, με εντυπωσιακά ψυχοσωματικά προτερήματα.

α. μαρ
Περιοδ. Εικον. Ιστορία
τευχ. 182

ΓΟΡΤΥΝΙΑ

Η επαρχία Γορτυνίας που επί Τουρκοκρατίας ονομάζετο επαρχία Καρύταινας με πρωτεύουσα την Καρύταινα από το έτος 1933 ονομάστηκε επαρχία Γορτυνίας από την αρχαία πόλη Γόρτυνα και με πρωτεύουσα από τότε τη Δημητσάνα.

Το φτωχότερο ορεινότερο και πιο πετρώδικο μέρος αν όχι ολόκληρης της Ελλάδας τουλάχιστον της Πελοποννήσου είναι η Γορτυνία.

Αλλά η αξία της κι η προσφορά της στον Ελληνισμό υπήρξε πολύτιμη.

Στα χρόνια της Τουρκοκρατίας η Γορτυνία αποτέλεσε καταφύγιο κλεφτών και αρματολών. Στάθηκε πάντα απορριπτική κάθε συμβιβασμού (δουλότρεπου κι εξευτελιστικού) με τον αιμοβόρο τύραννο και διώκτη του Χριστιανισμού.

Οι αντάρτες των ψηλών βουνών της Γορτυνίας έχτιζαν τις καλύβες τους πλάι στις αετοφωλιές, για να διαφυλάξουν απρόσβλητα από τους Τούρκους, τα ιερά και τα όσια του αγιασμένου τόπου μας, τα ήθη και τα έθιμα κάθε παράδοση που έπρεπε να διατηρηθεί.

Στη Γορτυνία στρατοπέδευαν οι Κολοκοτρωναίοι Μπλαμπούτηδες Νικητάρδες και τόσοι άλλοι γενναίοι. Εκεί εύρισκαν ευκαιριακό καταφύγιο οι «μεμυημένοι» της Φιλικής Εταιρείας για ν' ανταλλάξουν γνώμες κι απόψεις για τον συντονισμό του αγώνα και της πατριωτικής τους δράσης.

Εκεί λοιπόν στις σπηλιές και τους γκρεμούς άνθισαν τα «κρυφά σχολεία» που ζέσταναν τον πόθο για τη λευτεριά και την αγάπη για τη θρησκεία. Εκεί άνθισαν οι πολεμικές βιομηχανίες εκείνου του καιρού, οι περίφημοι μπαρουτόμυλοι που έβγαζαν την πρώτη ύλη, το μπαρούτι τη βάση δηλαδή για την αντιμετώπιση των πολλών και πολλαπλών πολεμικών μέσων του εχθρού.

Η ξακουστή γορτυνιακή

πρωτεύουσα Δημητσάνα τροφοδότησε το Γένος με χορεία ιερωμένων και λογίων Πατριαρχών Αρχιεπισκόπων δεκάδων Μητροπολιτών και εθνομαρτύρων (όπως ο Πατριάρχης Γρηγόριος ο Ε' που απαγχονίστηκε το 1821 στην Κωνσταντινούπολη από τους Τούρκους), αλλά και Επαναστατών όπως ο Παλαιών Πατρών Γερμανός που ύψωσε την επαναστατική Σημαία στην καλαβρυτινή Λαύρα και στην Πάτρα.

Δεν είναι λοιπόν υπερβολή να πούμε ότι η Γορτυνία στάθηκε, με ορισμένες μικρές εξαιρέσεις, κυριολεκτικά η ελεύθερη Ελλάδα των αλλοτινών καιρών. Και δεν ήταν μικρό το τε-

τρακοσάχρονο διάστημα της Τουρκοκρατίας. Φανταστείτε τι επιδρομικές επιχειρήσεις ξετύλιξε ο ανήμερος κατακτητής για να καθυποτάξει την επαναστατημένη Γορτυνία. Κάθε πέτρα και ταμπούρι της μικρής αυτής ελληνικής επαρχίας, κάθε της Καραούλι και μετερίζι, είναι ποτισμένο με αίμα παλληκαριών.

Τιμή λοιπόν και δόξα στα γιγαντόψυχα παλληκάρια που κράτησαν άσβηστη της λευτεριάς τη σπία, την έκαναν τρανή φωτιά και πυρκαγιά. Κι από τη στάχτη αυτής της φωτιάς δημιουργήθηκε το μικρό και αναιμικό έστω αλλά λεύτερο και ανεξάρτητο Ελληνικό Κράτος.

Η Φωνή του Αρτοζήνου

Φίλοι αναγνώστες,

Στείλτε μας τα νέα σας, στο «Αρτοζήνο», ενισχύσετε την εφημερίδα μας που είναι για μας όλους το πολύτιμο ταχυδρομείο, ο πιο επιθυμητός μας και ευχάριστος επισκέπτης, η φωνή του χωριού μας.

Η σύντομη πληρωμή της, θα είναι το καλύτερο δώρο που θα μπορούσατε να κάνετε.

Συνδρομές Συνδέσμου

Ηλίας Αθ. Σχίζας	5.000
Λεωνίδας Παπαδόπουλος	5.000
Χρίστος Δημ. Τρουπής	5.000
Ιωάννης Δημ. Τρουπής	5.000
Χρίστος Ανδρέας Ευθύμιος Κατσιάπης	3.000
Σοφία Μπόρα Κασώρη	2.000
Φώτης Αναστ. Στρίκος	2.000
Θεόδωρος Ευστ. Ρουσιάς	2.000
Δήμητρα Χειμώνα - Τσαντίλα	2.000
Τάκης Ηλ. Κωνσταντόπουλος	2.000
Κωνσταντής Β. Σχίζας	1.000
Χρίστος Ιωαν. Τρουπής	1.000
Κωνσταντίνος Ι. Σχίζας	1.000
Σπυριδούλα Δημοπούλου	1.000
Ευάγγελος Δ. Χειμώνας	1.000
Φώτης Ιωαν. Δημόπουλος	1.000
Μαρίνης Ν. Δημόπουλος	1.000
Παναγής Πετρ. Σχίζας	1.000
Γεώργιος Πετρ. Σχίζας	1.000
Νίκος Παν. Σχίζας	1.000
Δημήτρης Γ. Τρουπής	1.000
Αναστάσης Παγκράτης	500
Βασίλης Ηλ. Κουτσανδρέας	500

ΣΤΑΘΜΟΣ ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΕΩΣ

ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ MOBIL

ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ Ι. ΣΤΡΙΚΟΥ

ΛΕΝΟΡΜΑΝ 198

Τηλ. 51.21.035

ΠΡΑΤΗΡΙΟ ΚΑΥΣΙΜΩΝ

ΧΑΡ. ΙΩΑΝ. ΣΤΡΙΚΟΥ

ΛΕΝΟΡΜΑΝ 211 ΑΘΗΝΑ

ΤΗΛ: 51.26.261

ΤΕΧΝΙΚΟΝ ΓΡΑΦΕΙΟΝ
ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ & ΣΥΝΤΗΡΗΣΕΩΝ ΑΝΑΛΚ/ΡΩΝ
ΑΦΩΝ Α & Θ. ΣΚΟΥΡΟΥ Ο.Ε.
ΟΔΟΣ ΚΑΠΑΝΕΩΣ 18 - ΚΟΛΩΝΟΣ
ΓΡΑΦ. 51.34.020 — ΒΛΑΒΩΝ 5716385

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΕΠΙΣΚΕΥΩΝ
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΩΝ ΕΙΔΩΝ
Τηλεοράσεις έγχρωμες -
ασπρόμαυρες - βίντεο - ενισχυτές
ΔΙΟΓΕΝΗ ΚΟΜΙΧΕΙΛΗ
ΠΛΑΤΕΙΑ ΖΩΟΔ. ΠΗΓΗΣ
ΝΕΑ ΛΙΟΣΙΑ Τηλ. 5711042

Ο ΛΕΩΝΙΔΑΣ

Ανταλλακτικά Μεταχειρισμένων
Γαλλικών Αυτοκινήτων

PEUGEOT - RENAULT
CITROEN - SIMGA

ΛΕΩΝ. ΠΑΠΑΘΩΜΟΠΟΥΛΟΣ

ΤΕΡΜΑ ΜΥΛΛΕΡΟΥ ΚΑΙ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ 150
ΕΝΑΝΤΙ ΤΑΧΥΔΡΟΜΕΙΟΥ Τηλ. 52.22.619 Οικ. 57.24.549

ΑΡΤΟΖΗΝΟΣ

Έκδοση του
Συνδέσμου Σερβαίων

Γραφεία:
Θεμιστοκλέους 11
4ος Όροφος

Υπεύθυνος Τυπογραφείου
Π. ΚΟΛΟΚΟΤΣΑΣ
ΤΗΛ. 36.22.242

ΕΤΗΣΙΕΣ ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ

Εσωτερικού δρχ 1.000
Εξωτερικού δολ. 30
(Στους κατοίκους του χωριού
διανέμεται δωρεάν)

Υπεύθυνος σύμφωνα με το
νόμο: ΒΑΣ. ΔΑΡΑΣ
Ρόδων 25
15341 Αγία Παρασκευή
Τηλ. 65.32.181

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

Γεννήσεις

Ο Νίκος και η Δήμητρα Κομνηνού απόκτησαν κοριτσάκι. Ευχόμαστε να τους ζήσει.

Γάμοι

• Στον ιερό ναό Αγίου Νικολάου στο Χαλάνδρι το Σάββατο 6 Μαΐου με την παρουσία συγγενών και φίλων έγιναν οι γάμοι του Δημήτρη Αληφα-

Αρραβώνες

Ο Χαράλαμπος Μαρ. Σκούρος και η Ευγενία Καλύβα από την Αθήνα στις 23-6-1989 τέλεσαν τους αρραβώνες τους. Τους ευχόμαστε ταχεία τη στέψη

ντή μετά της Αγγελικής Κασώρη κόρης της Σοφίας του Χρήστου Μπόρα. Μετά το γάμο ακολούθησε δείπνο στο κέντρο «Σερίφης» στην Παλαιά Πεντέλη

• Με τις ευχές των γονιών τους και πλήθους φίλων και συγγενών το Σάββατο 24 Ιουλίου έγιναν στον ιερό ναό της Ζωοδόχου Πηγής (Ν. Λιόσια) οι γάμοι του δασκάλου Νίκου Παν. Σχίζα με τη δεσποινίδα Χρυσούλα Κυλάφη από το Κάστρο Θηβών. Μετά το μυστήριο ακολούθησε γλέντι και διασκέδαση στο κέντρο «Εστία» (Χασιάς)

Μνημόσυνα

• Στον ιερό ναό Προφήτη Ηλία στην Τρίπολη την Κυριακή 18 Ιουνίου τελέστηκε 40ήμερο μνημόσυνο υπέρ αναπαύσεως της ψυχής της

Σταυρούλας Ηλ. Κωνσταντοπούλου (Κλαριντζούς)
• Την Κυριακή 2 Ιουλίου τελέστηκε στον Σέρβου 40ήμερο μνημόσυνο υπέρ αναπαύσεως της ψυχής του Γεωργίου Ηλ. Παπαγεωργίου. Ας είναι αιωνία τους η μνήμη.

• Στον ιερό ναό Αγ. Δημητρίου Αμπελοκήπων την 1η Ιουλίου έγιναν οι γάμοι της δ. Σοφίας Αθαν. Μαραγκού μετά τον Αντώνη Νικ. Ζαχαροπούλου από την Εκκλησούλα Μεγαλόπολης. Στα παραπάνω καινούργια ζευγάρια η Διοίκηση του Συνδέσμου και ο Αρτοζήνος εύχονται ζωή χαρούμενη κι ευτυχισμένη

ΥΠΟΘΗΚΕΣ

Τα επτά που δεν πρέπει να έχεις:

1. Πλούτο χωρίς μόχθο
2. Απόλαυση χωρίς συναίσθημα
3. Γνώση χωρίς χαρακτήρα
4. Πολιτική χωρίς αρχές
5. Εμπόριο χωρίς ήθος
6. Επιστήμη χωρίς ανθρωπιά
7. Ανδρεία χωρίς θυσία

ΜΑΧΑΤΜΑ ΓΚΑΝΤΙ

ΠΩΛΗΣΗ
ΑΚΙΝΗΤΟΥ

Οι αδ/φοί Θεόδωρος και Λεωνίδας Αν. Παπαθωμόπουλος πωλούν στον Σέρβου το ιδιόκτητο μερίδιο οπιτιού τους. Τηλ. 5222619 Οικ. 5724549

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

Η ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΚΟΤΗΤΑ

Η διαπαιδαγώγηση των νέων δεν είναι εύκολη υπόθεση. Οι ανθρώπινες κοινωνίες ανέκαθεν ασχολούνται με το θέμα αυτό. Έχει συγκομισθεί μεγάλη πείρα, έχουν γραφτεί άφθονα βιβλία, συστήθηκαν σχολές και δημιουργήθηκε ολόκληρη επιστήμη που μορφώνει ειδικούς παιδαγωγούς. Παρά ταύτα όμως για κάθε νέο η προσπάθεια της αγωγής πρέπει να αρχίζει πάλι από την αρχή.

Είπαμε ότι η διαπαιδαγώγηση δεν είναι εύκολη λειτουργία γιατί υπάρχουν πολλοί παράγοντες που δημιουργούν εμπόδια στην εύκολη και αποτελεσματική επιτυχία της. Τέτοιοι παράγοντες είναι διάφορες ασθένειες, κακή οικονομική κατάσταση, αδέξια ανατροφή, κακό περιβάλλον και πολλοί παράγοντες μικρότερης σημασίας.

Ο σπουδαιότερος όμως από τους παράγοντες που δυσκολεύει την αγωγή είναι η κληρονομικότητα. Ανέκαθεν οι άνθρωποι γνώριζαν την ύπαρξη της κληρονομικότητας. Έβλεπαν ότι τα παιδιά μοιάζουν στους γονείς όχι μόνο στα σωματικά χαρακτηριστικά, αλλά και στα ψυχοπνευματικά. Έλεγαν το μήλο κάτω από τη μηλιά θα πέσει, ή κρίμα έμοιασε της μάνας της ή ατόφιος ο πατέρας του είναι. Για πολλούς αιώνες το φαινόμενο ήταν γνωστό αλλά δεν είχε μελετηθεί επιστημονικά.

Επιστημονική μελέτη για την κληρονομικότητα έκαμε πρώτος στα 1850 ο Αυγουστίνος μοναχός Γρηγόριος Μέντελ με πειράματα σε ένα είδος φυτού που μοιάζει μοσχομπίζελο. Διασταύρωσε με γονιμοποίηση τότε κι να άνθη με λευκά και παρατήρησε ότι οι σπόροι έδωκαν νέα φυτά με άνθη 50% μικτά (ρόζ) 25% άσπρα και 25% κόκκινα. Το πείραμα επανέλαβε με κουνέλια με διαφορές δύο. Μαύρα με τρίχωμα κατασάρο και άσπρα με τρίχωμα λείο. Τα αποτελέσματα των πειραμάτων του συνόψισε σε δύο βασικούς νόμους. Οι σπουδαίες εργασίες του ερευνητού αυτού φυσιοδίφη δεν έκαμαν τότε εντύπωση. Αλλά ύστερα από μερικές δεκαετίες που η έρευνα προχώρησε στην επιστήμη της γενετικής τα πειράματα του Μέντελ επανεξετάστηκαν και επαληθεύτηκαν.

Η πρόοδος της βιολογίας έφερε την εξήγηση του φαινομένου της κληρονομικότητας και με τη

ζήθεια ισχυρών μικροσκοπιών απόδειξε ότι μέσα στο πρωταρχικό κύτταρο, στον πυρήνα του υπάρχει η χρωματίνη που είναι η ουσία που διαγράφει την πορεία της ανάπτυξης του νέου οργανισμού. Δηλαδή μέσα στα χρωματοσώματα υπάρχουν οι προδιαγραφές του φαινότυπου (μορφή) και γονότυπου (ψυχοπνευματικές ιδιότητες) του νέου ατόμου. Το νέο κύτταρο αυτό που δίνουν οι γονείς και φυσικό είναι να περιέχει τις κληρονομικές καταβολές που προέρχονται από τους γονείς. Έδρα δηλαδή των κληρονομούμενων, καταβολών είναι η χρωματίνη που βρίσκεται μέσα στον πυρήνα του γενετήσιου κύτταρου.

Οι κληρονομικές καταβολές που λέγονται έμφυτες δεν είναι πλήρως διαμορφωμένες ιδιότητες αλλά προδιαθέσεις που δύνανται με την ανάπτυξη του νέου οργανισμού να αποτελέσουν ιδιότητες. Υπάρχουν δύο ειδών ιδιότητες. Οι έμφυτες και οι επίκτητες δηλαδή εκείνες που αποκτά το άτομο μετά τη γέννηση. Οι επίκτητες ιδιότητες δεν κληρονομούνται. Επηρεάζουν όμως το νέο άτομο αν είναι νευρικές παθήσεις, ψυχικές ή κληρονομικές αρρώστιες. Οι έμφυτες ιδιότητες μεταδίδονται στους απογόνους σαν καταβολές ή προδιαθέσεις και είναι δύσκολο αλλά δυνατό να υποστούν κάποια καταπίεση ή ενδυνάμωση. Και πάνω σ' αυτό στηρίζεται το έργο της αγωγής αλλά οι δυνατότητές της είναι περιορισμένες.

Τον φύσει ηλίθιον ουδεμίαν δύναμη δύνανται να μεταβάλλει σε έξυπνον. Εάν η μετάδοση των επίκτητων ιδιοτήτων ήταν δυνατή το έργο της αγωγής θα ήτο αποτελεσματικό, γιατί θα αρκούσε αγωγή μιας ή δύο γενεών και θα εξασφάλιζε παραγωγή χρηστών ατόμων.

Η κληρονομικότητα αποτελεί φραγμό στο έργο της αγωγής ατόμων που φέρουν καταβολές κακές. Όσο εξελιγμένες είναι οι καταβολές καλών ιδιοτήτων τόσο δύσκολα πολεμούνται οι κακές προδιαθέσεις.

Στο επόμενο σημειώμά μας θα γράψουμε πως δύνανται η αγωγή να πολεμήσει τις κακές προδιαθέσεις και να βοηθήσει στην αποδυνάμωσή τους.

Ποιός έχτισε τον κόσμο

Κάποτε σ' ένα γορτυνιακό χωριό, ένας δάσκαλος ρώτησε τους μαθητές του ποιός έχτισε τον κόσμο. Στην ερώτηση απάντησε αυθόρμητα ένας πιτσιρίκος:

- Οι Λαγκαδινοί με τα γαιδούρια τους!

Το ανέκδοτο έχει και παραλλαγές μια από τις οποίες δημοσίευσε ο Λαγκαδινός λογοτέχνης Χρήστος Γ. Νικήτας - Στρατολάτης.

Σύμφωνα με αυτή ένας Μανιάτης πήγε στο Δεσπότη της περιοχής του για να χειροτονηθεί παπάς. Ο Δεσπότης ανάμεσα σε πολλά άλλα τον ρώτησε και ποιός έχτισε τον κόσμο.

«Αυτό Δέσποτα το ξέρουν και τα μαμούρια του απάντησε ο υποψήφιος παπάς.

- Τι θές να είπης τέκνον μου;

- Ότι τον κόσμο έχτισαν οι Λαγκαδινοί!

- Ωστε έτσι; είπε ο Δεσπότης. Δε χρειάζεται άλλη ερώτηση φόρτωσε τα και ύπαγε!...»

Θ. ΛΙΑΤΣΟΠΟΥΛΟΣ
ΑΓΙΑΣ ΛΑΥΡΑΣ 3
ΧΑΙΔΑΡΙ
ΤΗΛ. 58.10.317

ΣΠΥΡΟΣ ΚΛΕΙΣΟΥΡΑΣ
ΕΝΩΣΗ 45 ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΩΝ ΕΠΙΠΛΟΥ
Αλίμου 19 - Άλιμος
ΚΑΙ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ
ΒΙΟΤΕΧΝΩΝ ΕΠΙΠΛΟΥ
ΕΝΑ ΚΙ ΕΝΑ
Πέτρου Ράλλη 1
Τηλ. 97.08.151

ΕΣΤΕΙΛΑΤΕ
ΤΗΝ
ΣΥΝΔΡΟΜΗΝ ΣΑΣ.

Ένας μικρός οδηγός για «ολόκληρο» καλοκαίρι

Ο ΔΩΔΕΚΑΛΟΓΟΣ ΤΗΣ... ΕΠΙΒΙΩΣΗΣ

Τώρα που έχει κοπάσει ο πυρετός των εκλογών και ο κόσμος έχει πάρει πλέον τους δρόμους για τις διακοπές του, τι γίνεται με όσους θα μείνουν στο άλλοτε ιοστεφές και τώρα... νεφροσκέπες άστυ;

Το θερμομέτρο ανεβαίνει, οι αέρηδες και όταν υπάρχουν είναι ζεστοί, η υγρασία κυμαίνεται σε σχετικώς υψηλά επίπεδα και οι ρύποι της ατμόσφαιρας σε τιμές επικίνδυνες για την υγεία...

Οι «πρωτευουσιάνοι» πρωτίστως έχοντας συνειδητοποιήσει πλέον τους κινδύνους παίρνουν ο καθένας όποια μέτρα μπορεί και αναζητά συγκεκριμένες οδηγίες για την περίπτωση επελεύσεως καύσωνος και φέτος. Τέτοιες οδηγίες ξεκαθαρισμένες ανανεωμένες και διαμορφωμένες ώστε να γίνονται εύκολα κατανοητές από το ευρύτερο κοινό είναι οι ακόλουθες.

1. Μένετε στη σκιά σε δροσερό μέρος όπου να δημιουργείται κάποιο ρεύμα αέρος με φυσικά ή τεχνητά μέσα π.χ. ανεμιστήρα. Κλιματιζόμενοι χώροι παρουνισιάζουν πλεονεκτήματα.
2. Μην κυκλοφορείτε έξω, κάτω από τον καυτό ήλιο, αν δεν είναι ανάγκη και περιορίζετε όσο γίνεται περισσότερο τη σωματική καταπόνηση.
3. Ντύνεστε ελαφρά και με ανοιχτόχρωμα και ευρύχωρα ρούχα με ανοιχτό το λαιμό.
4. Πίνετε άφθονο δροσερό ή κρύο νερό με λίγο αλάτι, όσο βάζετε σε μια σαλάτα σας, ώστε να υπάρχει και για την αφύδρωση. Αποφεύγετε τα σακχαρούχα αναψυκτικά τα πολλά γλυκά και οπωσδήποτε τα φρούτα και οπωσδήποτε τα φρούτα που περιέχουν χυμό. Οι χυμοί φρούτων συνιστώνται για την αναπλήρωση του καλίου που χάνετε με τους ιδρώτες. Έχουν όμως φρουκτόζη η οποία σε θερμίδες είναι ισοδύναμη με τη ζάχαρη.
5. Τρώτε όσο γίνεται ελαφρότερα, με φαγητά κάπως αλατισμένα και μη φοβόσαστε μήπως αδυνατίσετε.
6. Μη μένετε τελείως ακίνητοι μέσα στο σπίτι αλλά περπατάτε. Κι αν ο αέρας έρχεται ζεστός, ρίξτε μια βρεγμένη πετσέτα στην πλάτη και τους ώμους σας που να πιάνει και τις μασχάλες. Η κίνηση τότε βοηθά την εξάτμιση και φέρνει δροσιά.
7. Συχνά ντους με δροσερό νερό. Κι αν μείνετε για γίγιο με το βρεγμένο μπουρνούζι, σας φέρνει δροσιά.
8. Αποφεύγετε τα μέρη που μαζι με τη μεγάλη ζέστη υπάρχει και υψηλή υγρασία. Εκεί και με πολύ χαμηλότερες θερμοκρασίες μπορεί να πάθει κανείς θερμοπληξία. Ακόμη και με 32 βαθ. θερμοκρασία.
9. Συμβουλευθείτε το γιατρό σας για τα φάρμακα που παίρνετε. Για κάποια από αυτά μάλλον θα χρειαστεί τροποποίηση των δόσεων. Όμως μην αυτοσχεδιάζετε.
10. Τα εξασθενημένα άτομα, οι κάτοικοι εκείνοι με τα εγκαταλελειμμένα και εκείνοι που παραμένουν για οποιοδήποτε άλλο λόγο κληνίστες θα πρέπει να μεταφέρονται από τις γωνιές ή τις κόγχες των δωματίων στο κέντρο εκεί όπου ο αέρας ανανεώνεται καλύτερα και γίνεται και κάποιο ρεύμα. Και να τους βοηθήσουμε όλους αυτούς να κινητοποιούνται όσο γίνεται. Καί με βρεγμένες πετσέτες. Και με ανε-

μιστήρες. Διότι τα άτομα αυτά έχουν μειωμένη την ικανότητα λειτουργίας των θερμορυθμιστικών μηχανισμών και ευκολότερα παθαίνουν θερμοπληξία.

11. Η Θάλασσα είναι θαυμάσιο μέσο αντιμετώπισης του καύσωνα. Αλλά και εκεί χρειάζεται καπέλο για να μην πάθει κανείς ηλίαση. Το κολύμπι για δροσιά και όχι για άσκηση. Και ύστερα στη σκιά έξω από το νερό και όχι ξάπλωμα κάτω από τον καυτερό ήλιο. Και εκεί γίνεται αφυδάτωση έστω και αν δεν ιδρώνουμε, επειδή η εξάτμιση γίνεται γρηγορότερα. Και χρειάζεται η ανάλογη αναπλήρωση. Προσοχή μεγάλη χρειάζεται περισσότερο στη μετάβαση και την επιστροφή από τη θάλασσα, όταν υπάρχουν μοτιλιαρίσματα και είναι μεσημέρι. Τότε καλύτερα είναι να μην ξεκινά κανείς τέτοιες ώρες.

12. Οι πάσχοντες από διάφορα νοσήματα θα πρέπει να συμβουλευτούν τον γιατρό τους. Πάντως οι καρδιοπαθείς ιδιαίτερα θα πρέπει να φέρνουν στο μυαλό τους τη μηχανή ενός αυτοκινήτου που ήδη έχει και κάποια ηλικία, είναι και λίγο χαλασμένη και θα πρέπει να ανεβάσει ένα ανήφορο, ενώ ο θερμοστάτης είναι χαλασμένος και το ψυγείο τρέχει... Μια τέτοια μηχανή δεν θα αντέξει και θα ανάψει, θα καεί. Τηρουμένων των αναλογιών και η καρδιά των καρδιοπαθών δεν είναι εύκολο να αντέξει στις απαιτήσεις που δημιουργούνται σε περίοδο καύσωνα. Γι' αυτό και οι καρδιοπαθείς κινδυνεύουν περισσότερο. Ακολουθούν οι πνευμοπαθείς οι νεφροπαθείς και τα παιδιά.

ΑΦΟΙ ΠΑΓΚΡΑΤΗ

- ΤΖΑΜΙΑ
- ΚΡΥΣΤΑΛΛΑ
- ΚΑΘΡΕΠΤΕΣ
- Εγχώρια
- Ευρωπαϊκά
- Θερμοηχομονωτικά

■ ΔΙΑΚΟΣΜΗΣΕΙΣ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΩΝ

■ ΤΟΠΟΘ/ΣΕΙΣ ΠΑΝΤΟΣ ΕΙΔΟΥΣ ΚΑΤ/ΥΕΣ

☎ 2619740

Κων/λεως 105. Αγ. Αναργύρων (από Αγ. Αναργύρων 17)

βοήθειες σε δάγκωμα φιδιού

Ένας μεγάλος αριθμός θυμάτων από δάγκωμα φιδιού είναι παιδιά που, ιδίως το καλοκαίρι παίζουν στην εξοχή ή στο χώρο των κάμπινγκ. Υπάρχουν 3.000 είδη φιδιών αλλά μόνο τα 300 είναι δηλητηριώδη. Στη χώρα μας, δύο είδη φιδιών είναι δηλητηριώδη: η οχιά και η έχιδνα ή αστίς κοινώς σαίτα ή αστρίτης. Μετά το δάγκωμα το άτομο παρουσιάζει πόνο, διόγκωση, ερυθρότητα στην αρχή και μελάνιασμα αργότερα στην περιοχή του δαγκώματος. Μέσα στις πρώτες 24 ώρες μπορεί να εμφανιστούν αιματοουρία, αιμορραγία από το στόμα και το έντερο και νέκρωση της περιοχής. Στην περίπτωση δαγκώματος από φίδι πρέπει να προβείτε

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ

ΕΠΙ ΕΓΓΡΑΦΟΥ ΜΑΣ

Αθήνα 16 Ιουνίου 1989
Αριθ. Πρωτ. Γ.Υ. 2285
Προς Διεύθυνση Βυζαντινών και Μεταβυζαντινών Μνημείων
Διεύθυνση Αναστήλωσις Βυζ. και Μεταβυζαντινών Μνημείων ΥΠΠΟ
5η Εφορεία Βυζ. Αρχαιοτήτων Μενελάου 71
23100 ΣΠΑΡΤΗ
Κοιν. Σύνδεσμος των εν Αθήναις - Πειραιεί και Απανταχού Σερβίων «Η ΚΟΙΜΗΣΗ ΤΗΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ»
Θεμιστοκλέους 11 10677 Α-ΘΗΝΑ

Εκκλησιαστικό Συμβούλιο Ι. Ναού Κοιμήσεως της Θεοτόκου Σέρβος 22028 ΠΑΛΟΥΜΠΑ

ΘΕΜΑ: Διαβίβαση αιτήματος για αναστήλωση και αποκατάσταση μεταβυζαντινού Ι. Ναού
Σας διαβιβάζουμε σηνημμένα έγγραφο του συνδέσμου των εν Αθήναις - Πειραιεί και Απανταχού Σερβίων «Η ΚΟΙΜΗΣΗ ΤΗΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ» στο οποίο επισυνάπτεται αίτηση του Εκκλησιαστικού Συμβουλίου Ι. Ναού Κοιμήσεως της Θεοτόκου για το θέμα που αναφέρεται στην περίληψη και παρακαλούμε να εξετάσετε με ενδιαφέρον το αίτημα μεριμνήσετε σχετικά ότι αναγκαίο για την αναστήλωση και αποκατάσταση του Ι. Ναού πληροφορήσετε απευθείας τους ενδιαφερομένους για τις επί του θέματος αποφάσεις και ενέργειές σας και ενημερώσετε σχετικά γραπτώς το γραφείο μας το ταχύτερο δυνατό.

Σηνημμένα 1 έγγραφο 1 αίτηση, 1 φωτοτυπία εσωτερικού Ι. Ναού.

Με εντολή Υπουργού
Η Διευθύντρια του Γραφείου
Μαν. Παυλίδου

Πρώτες

στις ακόλουθες ενέργειες:

- ♦ Ακινησία του σημείου που δέχθηκε το δάγκωμα.
- ♦ Τοποθέτηση πάγου στην τραυματισμένη επιφάνεια.
- ♦ Τοπικό πλύσιμο με νερό και σαπούνι και τοπική εφαρμογή οινόπνευματος.
- ♦ Χορήγηση αντιτετανικού ορού
- ♦ Η περιέδεση του μέλους με λάστιχο πρέπει να γίνεται μόνο από έμπειρο πρόσωπο.
- ♦ Απαγορεύεται η απομύζηση ή η σχάση του τραύματος ή η καυτηρίαση.
- ♦ Ο αντιοφικός ορός είναι επικίνδυνος. Οι αντιδράσεις και οι θάνατοι από τη χορήγηση του ορού είναι περισσότεροι από τις αντιδράσεις και τους θανάτους που προέρχονται από το δηλητήριο των φιδιών.

ΧΡΟΝΙΑ ΠΟΥ ΕΦΥΓΑΝ ΜΙΑ ΑΓΚΑΛΙΑ ΣΤΟΡΓΗΣ

Βουβές οι ρούγες του χωριού Τα σπίτια αμπαρωμένα. Αρχοντικά περήφανα, πετροπελεκημένα, με τις βαριές αυλόπορτες, τα σκεπαστά μπαλκόνια, που 'χαν τις σάλες ανοιχτές, ζεστά τα παραγώνια, σε γνώριμους περαστικούς, σε φίλους μα και ξένους, έρημα τώρα δέρνονται από βροχές κι ανέμους. Ανάγυρα δεν φαίνονται, σαν άλλοτε, ζευγάδες να οργώνουμε να σπέρνουμε στις πλεύρες, στις κοιλάδες Κοπάδια δεν ακούγονται, βοσκοί να σαλαγάνε κι ανάρια να σφυρίζουν. Σκυλιά δεν αλυχτάνε. Τσεκούρι δεν αντιλαλεί στο λογγού τα φαράγγια, μαϊοδέ τρουμπέτα μυλωνά στις ρεματιάς τ' απάγκια. Χρόνο το χρόνο ρήμαξες, φτωχό μου χωριουδάκι. Ούτε ένα δεν καπνίζει πια στ' αρχοντικά σου τζάκι! Στους κήπους σου θεριέψανε τ' αγριόχορτα, τα βάτα και φράξαν' τα περάσματα, στενέψανε τη στράτα. 'Ήσουν μια αγκαλιά στοργής. Σά μια ήμαστε φαμίλια, σε πίκρες, λύπες ή χαρές, γιορτές και πανηγύρια. Ζεστά χτυπούσαν οι καρδιές, η μια κοντά στην άλλη. 'Ήταν όνειρο η ζωή! Δεν ήταν βιοπάλη. Από την πλάνα ξενιτιά, τη μακρινή τη χώρα, όταν λαγιάζει η σκέψη μας, στην μοναξιάς την ώρα γυρνάει η ψυχή μας στ' «όνειρο» ανάλαφρα πετώντας, σε νυχτοπούλι αθόρυβα, λίγη στοργή ζητώντας, σε νυχτοπούλι αθόρυβα, λίγη στοργή ζητώντας! Ω να 'ταν να ξανάρχιζαν τα τζάκια να καπνίζουν! Χλωρόκαδα να καίγονται στους φούρνους και να τρίζουν! Να φούντωνε ξανά η ζωή με νιές με παλληκάρια! Γεμάτα να 'ναι των σπιτιών, από σοδειές, τ' αμπαρία! Ν' ακούγεται πρωί - πρωί η δασκαλοκαμπάνα σαν τότε που μας έστελνε σχολειό η γλυκειά μας μάνα... Το 'λιόγερμα μουρμουριστά, αργά ο παπα-Αναστάσης ν' αρχίζει τον εσπερινό, ο ομηρικός ο μάντης, που το 'λεγε από χρόνια πριν, «ο τόπος θα ρημάξει» Χτύπα καμπάνα του χωριού. Μπορεί κάτι ν' αλλάξει.

ΔΗΜΟΤΙΚΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ ΑΓΑΠΗΣ

1. Ας παν να ιδούν τα μάτια μου, πως τα περνάει η αγάπη μου.
Μην ήμ'ρ' αλλού κι αγάπησε και εμένα μ' επαράτησε - Ποιός στώπε βρε μελαχρινό ποιός στώπε πως δεν σ' αγαπώ;
Αν στο είπε ο ήλιος να μη βγει, τ' άστρι να μην ξημερωθεί.
Κι' αν στο είπανε στη γειτονιά να μην ξαναπεράσω πιά.
Κι' αν στο είπανε στην εκκλησιά, κερί να μην ανάψω πιά.
Κι' αν στο είπε το ρηγόπουλο, της Πάτρας τ' αρχοντόπουλο,
χήρα να ιδώ την μάνα του, στα μαύρα την κουνιάδα του,
κι' αυτόν στο νιό στα σίδερα, που με παιδεύει σήμερα...

★ ★ ★

2. Έχω τώρα πέντε χρόνους, πώχω βάσανα και πόνο, π' αγαπώ 'να χελιδόνι, κι' η μαμά του το μαλώνει. Το μαλώνει και το βρίζει την καρδούλα του ραΐζει: - Χηλιδόνι μου, ν' απέχεις γιατί διάφορο δεν έχεις, θα πεθάν απ' τον καυμό του και το κρίμα στο λαιμό του. Κι' όταν θα ψυχορραγίσει μια παραγγελία θ' αφήσει. Να με πάν απ' το σοκκάκι, να μ' αφήσουνε λιγάκι, τότε θάρθει το πουλί μου στην αγκάλη τη δική μου... Και στο μνήμα μου απάνω, γράφτε φίλοι τόνομά μου. Γράφτε γράμματα να λένε, να διαβάζουν και να λένε! «Τούτη η νιά πούναι θαμμένη, απ' αγάπ' είν' η καυμένη...»

★ ★ ★

3. Στον άδη θα κατέβω και στον παράδεισο το χάρο ν' ανταμώσω δύο λόγια να του ειπώ: - Χάρε για χάρισε μου, σαΐτες κοφτερές, να πα να σαιτέψω δυό βεργολυγερές. Να κόψω και μια ρούσα με μάτια γαλανά, πώχει στα χείλη βάμμα, στο μάγουλο ελιά πώχει στο πρόσωπο της χρυσή πορτοκαλιά. Κάνει τα πορτοκάλλια μοσκομυρίζουνε, κάνει τα παλληκάρια και δαιμονιζούνε.

ΠΡΑΚΤΟΡΕΙΟ ΠΡΟΠΟ - ΛΑΧΕΙΑ
ΓΕΩΡΓ. ΠΑΡΑΣΚΕΥΟΠΟΥΛΟΣ (Εκ Λυσοβαρίας)
Ν. ΛΙΟΣΙΑ (Πρωτεσιλάου 99)
ΤΗΛ. 26.28.622

Δεκαπενταύγουστο στου Σέρβου

ΜΕ ΜΕΓΑΛΟΠΡΕΠΕΙΑ ΠΟΡΤΑΣΤΗΚΕ Η ΜΝΗΜΗ ΤΗΣ ΠΑΝΑΓΙΑΣ

Κοσμοσυρροή συμπατριωτών που κατά τους υ-πολογισμούς φτάνει τις δύο χιλιάδες είχαν συρ-ρεύσει εφέτος στου Σέρβου για το θρησκευτικό πανηγύρι της Παναγίας το Δεκαπενταύγουστο

Οι δρόμοι, ασφυκτικά γεμάτοι από πλήθος αυτο-κινήτων, αφού είχαν απλωθεί μέχρι τον Αγιάνη από τη μια μεριά και τη Γαϊδουροκυλίστρα από την άλλη

Ο ναός της Κοιμήσεως της Θεοτόκου με το και-νούριο της καμπαριό, δίνουν τούτη τη χρονιά μια άλλη ακτινοβολία, αλλιώςτική ομορφιά και χάρη. Ο ευπρεπισμός και η διακόσμηση του εορτάζοντος εκκλησιαστικού χώρου, της πλατείας και του κεν-τρικού δρόμου του χωριού με πολύχρωμες ση-μαίες σε συνδιασμό με πολύχρωμες λάμπες και προβολείς που φαντάζουν όμορφα στον ψηλο βράχο και τον ιστορικό ναό της Ζωοδόχου Πηγής δίνουν ένα θέαμα φαντασμαγορικό.

Προθυμότητες, ευγενείς κυρίες, έχουν επιμελη-θεί σε μια απαστράπτουσα καθαριότητα του εσωτε-ρικού του ναού και το στόλισμα της πάνσεπτης ει-κόνας της Θεομήτορος.

Ξημέρωμα 15ης Αυγούστου. Οι καμπάνες χτυ-πούν χαρμόсуна και προσκαλούν τους πιστούς, οι οποίοι με μεγάλη ευλάβεια κατέκλυσαν κυριολε-κτικά τον Ιερό Ναό καθώς και το προαύλιο

Στο πρόσωπο της Θεομήτορος κάθε πιστός βλέ-πει την Προστάτιδα τη Μεσίτρια, την Παρήγορο, τη Μητέρα του Θεού. Η ιεροτελεστία, σεμνή και απέ-ριτη, έχει περίσσεια χάρη γιατί - προτιμώντας εφέ-τος του Σέρβου - χοροστατεί ο Σεβασμιώτατος Μη-τροπολίτης Γόρτυνος κ. Θεόφιλος ο οποίος και μί-λησε προς το εκκλησίασμα ενώ περί το τέλος της λειτουργίας εγένετο αρτοκλασία με άρτους που προσέφερε ο Σύνδεσμος και η οικογένεια Αθανα-σίου Παναγοπούλου

Ενώ όμως κατά τα καθιερωμένα, μετά τη λήξη της λειτουργίας, το εκκλησίασμα περίμενε την πε-ριφορά της εικόνας, ατυχώς η λιτάνευση δεν έγινε και περιορίστηκε η περιφορά της πέριξ του ναού γιατί ο εφημέριος της ενορίας Παπαχρίστος, δεν προλάβαινε, πιεζόμενος από το χρόνο κι έφυγε κα-θυστερημένος για την τέλεση δοξολογίας στο Λυ-κούρειο όπου τον περίμενε η εκεί Αδελφότης Λυ-κουρεσίων.

Βράδυ παραμονής και στην πλατεία στήθηκε ο χορός. Κατά άλλη όμως κακή συγκυρία κόπηκε το ηλεκτρικό ρεύμα, και σταμάτησε το γλέντι που συ-νεχίστηκε όμως όπως - όπως με γεννήτρια ηλεκτρι-κού ρεύματος που προμήθευσε ο συμπατριώτης μας Ηλίας Παγκράτης. Ενώ εξάλλου η σύμπτωση του ρεύματος ήταν αιτία να μη λειτουργήσει η με-γαφωνική εγκατάσταση της εκκλησίας προσφορά δωρεάς του Ιωάννη (Σχίζα Σχιζόγιαννη).

Ας ευχηθούμε με το ίδιο πνεύμα αγάπης και σύ-μπνοιας που άνθισε εφέτος στις καρδιές όλων μας ν' ανταμώσουμε και πάλι του χρόνου στου Σέρβου, προσκυνητές στο Ιερό της Παναγίας και του πά-τριου εδάφους και Πανηγυριώτες σε μια Πανσερ-βαϊκή χαρά, γιατί όπου και αν πας για να χαρείς κι έχουν και άλλοι τόποι ομορφιές και χάρες, την κα-λύτερη όμως γεύση έχει η Πατρίδα!

Απαράδεκτη η κατάσταση του δρόμου

Άθλια και απαράδεκτη η κα-τάσταση του επαρχιακού μας αυτοκινητοδρόμου, οδικού τμήματος από Ζαχαρούς και μέχρι πέραν της Κοκκινόβου-σης που προκαλεί δίκαια την α-γανάκτηση των Σερβαίων για τη φθορά των αυτοκινήτων τους.

Το Διοικ. Συμβούλιο του Συνδέσμου που δεν έπαυσε να κινείται προς κάθε κατεύθυνση υψώνοντας φωνή διαμαρτυρίας με προσωπικές παραστάσεις και υπομνήματα προς Νομαρ-χία και αρμοδίους προσέζρου-σε στην έλλειψη πιστώσεων.

Ας ελπίσουμε ότι στο σύντομο μέλλον θα τύχουμε του Κρατι-κού ενδιαφέροντος και ικανο-ποιήσεως του δίκαιου αιτήμα-τός μας

Σε προσωπική μας έκκληση προς Νομαρχιαν επιτροπή αρ-μοδίων παρέλαβε το δεύτερο τμήμα ασφαλτοτάπητος (αφού το πρώτο είναι θέμα δικαιοσύ-νης) και εκρίθη ότι καλώς έχει, προϋπόθεση αναγκαία για τη συνέχιση της ασφαλτόστρωσης.

ΚΑΙ ΠΑΛΙΝ ΣΤΟ ΠΡΟΣΚΥΝΙΟ ΤΟ ΠΡΟΒΛΗΜΑ ΤΗΣ ΥΔΡΕΥΣΗΣ

Λειψυδρία και ανωμαλία παρατηρήθηκε και πάλι εφέ-τος στο χωριό στο πρόβλημα της ύδρευσης με πιο αισθητή την έλλειψη νερού σε ορι-σμένα σπίτια και απαράδεκτο το φαινόμενο άλλοι να πλημ-μυρίζουν από νερά και άλλοι να λένε το νερό νεράκι.

Είναι πράγματι λυπηρό, σαν φτάνουν οι παραθεριστές στο χωριό να μη βρίσκουν νερό, μερικοί να μένουν στο μπάνιο με τις σαπουνάδες και άλλοι να τρέχουν στις βρύσες, στου Δεμοκίτη και στο Λεύκο για λίγο νερό.

Η Κοινότητα που παρά τις εξαγγελίες της δεν κατέστη δυνατό να ρυθμίσει το θέμα εφαρμόζοντας το σύστημα υ-δρομέτρησης δεν μπορεί πα-ρά να αισθάνεται χρέος, να δώσει την καλύτερη εφικτή λύση, αφού και νερά σχετικώς υπάρχουν και συνένωση μπο-ρεί να γίνει με άλλες πηγές.

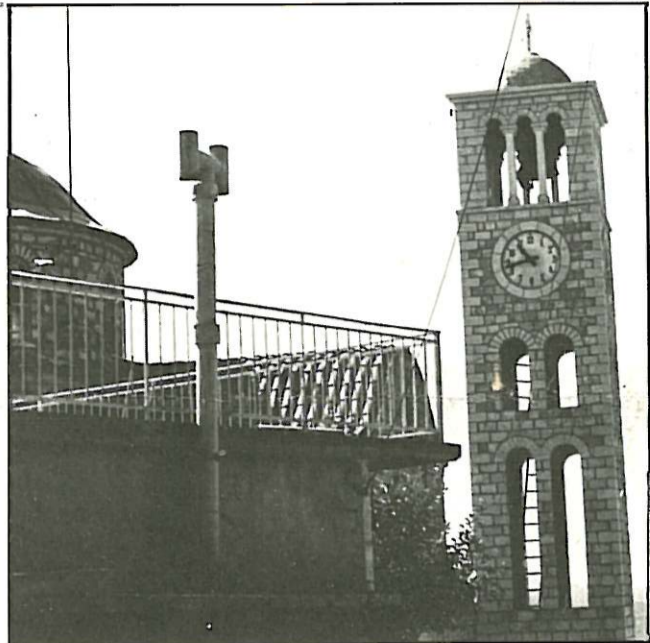
ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

ΠΡΟΣ ΣΥΜΠΑΤΡΙΩΤΕΣ

Το Δ.Σ. του Συνδέσμου ευχαρι-στεί τους συμπατριώτες: Κω-στάκη Παπαθωμόπουλον και Νίκον Σχίζα (Κακό) δια την προσφορά δωρεάς στο Σύνδε-σμο φωτογραφιών από εικόνες του χωριού και εκδηλώσεις του Συνδέσμου.

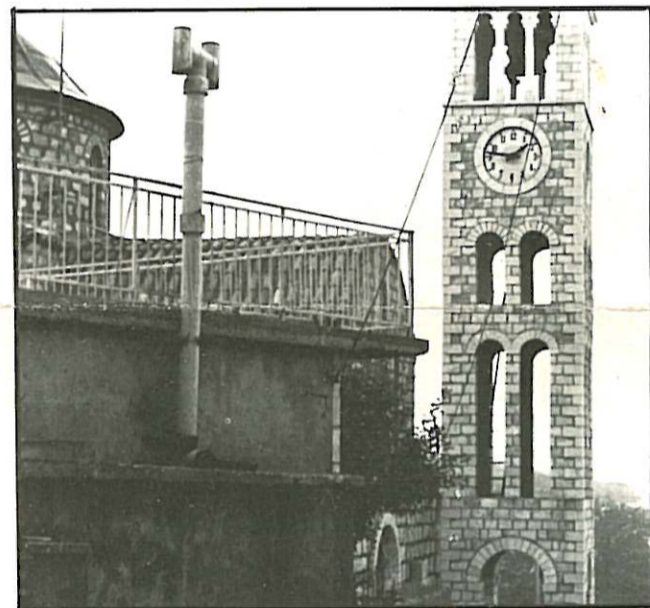
Τιμητική διάκριση

Ο συμπατριώτης μας Ιωάν-νης Ν. Δημόπουλος για-τός καρδιολόγος, εξελέ-γη Επίκουρος Καθηγητής Καρδιολογίας του Πανεπι-στημίου Αθηνών. Θερμά τον συγχαίρουμε και νοιώθουμε γι' αυτή του την επιλογή πατριωτική περηφάνεια.

Στολίδι των Σερβαίων πραγματικό κομψοτέχνη-μα ορθώνεται σ' όλη του τη μεγαλοπρέπεια στο κέν-τρο του χωριού και σε αρμονία με το ναό, το κωδο-νοστάσιο του Ιερού Ναού Κοιμήσεως της Θεοτό-κου.

Μνημειώδες έργο όλων των Σερβαίων, όραμα και

πόθος του Συνδέσμου ο ανεγερθείς περικαλλής ναός που εργάστηκαν εκείνοι, βρήκε σήμερα τη συμπλήρωσή του, με το προστιθέμενο κωδονο-στάσιο.

Ο Πρόεδρος και τα μέλη του Εκκλησιαστικού Συμβουλίου με σεβασμό στη μνήμη του αείμνη-στου δωρητή Ηλία Β. Λιατσοπούλου και τις ευχαρι-στίες τους προς το Σύνδεσμο Σερβαίων για την α-μέριστη συμπαράσταση και τη συνδρομή του στο έργο τούτο, το Συμβούλιο αισθάνεται την υπο-χρέωση να ευχαριστήσει όλους εκείνους, τους ε-πώνυμους και ανώνυμους συμπατριώτες και φί-λους των Σερβαίων που προσέφεραν τον οβολό τους για το θεάρεστο τούτο έργο.

Ιδιαίτερα ευχαριστεί τους ευγενείς ξένους Ιωάν-νη Μυρική και τη σύζυγό του Μπιλιώ οι οποίοι μέ-σω Γεωργίου Σχίζα (Θωμά) ανταποκριθέντες σε πα-ρακλητική επιστολή του Συνδέσμου, διέθεσαν το ποσό των 200 χιλιάδων

Ακόμα συγχαίρει και ευχαριστεί τους καλούς μας πατριώτες: Χάκο Σχίζα δωρητή της βαρύτιμης κα-μπάνας και τους: Θεόδωρο Ν. Σχίζα και παιδια του αείμνηστου δάσκαλου Δημ. Σχίζα που δώρησαν το ωραίο ωρολόγι.

Τιμή όμως και ξεχωριστός έπαινος ανήκει στο συ-μπατριώτη μας αρχιτέκτονα Ιωάννη Αθ. Μαραγκό ο οποίος ανέλαβε τη σύνταξη της μελέτης και την όλη επίβλεψη του έργου, προσφέροντας τις υπη-ρεσίες του αφιλοκερδώς.

Για την ενημέρωση των πατριωτών παραθέτομε πί-νακα απολογισμού των γενομένων δαπανών.

1. Ε Σ Ο Δ Α (από 21-8-83)	1.250.000
Δωρεά Ηλ. Λιατσόπουλου	5.596.411
Δωρεές πατριωτών - Συνδέσμου	336.300
Λαχειοφόρος αγορά	7.182.711
Σύνολο	

2. Ε Ξ Ο Δ Α από 15/9/86	838.871
Θεμέλια	831.000
Σκελετός μπετού	
Λίθινη επένδυση	
(εργατοτεχν. - υλικά)	5.335.840
Σύνολο	7.005.711
7.182.711 - 7005711 = 177.000 υπόλοιπον	

Ακολουθεί πίνακας νέων εισφορών

Ιωάννης και Μπιλιώ Μυρική	200.000
Παναγιώτης Δ. Κερμπεσιώτης 1000 δολ.	170.000
Π. Κατσουδριάς	40.000
Τα παιδιά του Ηλ. Παρασκευόπουλου στη μνήμη των γονιών τους	30.000
Ιωάννης Θ. Τρουπής (Γράβαρης)	20.000
Τασία Φαρτσάλα (Γράβαρη) 100 δολάρια	16.000
Νίκος Γ. Γεωργακόπουλος	10.000
Χρίστος Ηλ. Παπαγεωργίου	10.000
Νίκος Αθ. Σχίζας	10.000
Δημήτριος Ν. Μπόρας	10.000
Ιωάννης Αθ. Σχίζας	10.000
Τασία Βέργου - Τράμπαλη	10.000
Μαρία και Ντίνα Πολ. Παγκράτη	6.000
Παναγής Η. Κωνσταντόπουλος	5.000
Διαμαντής Θ. Κουτσανδριάς	5.000
Ιωάννης Θ. Γιαννακόπουλος	5.000
Νίκος Θ. Σχίζας	5.000
Βασίλειος Αναστασόπουλος	5.000
Ευθύμιος Δημητρόπουλος	5.000
Βασίλειος Μιχ. Μαραγκός	5.000
Ηλίας Ι. Η. Λιατσόπουλος	5.000
Μαρία Κατσιάπη - Θεοφίλη	5.000
Κων/νος Γεωργακόπουλος	5.000
Βασίλειος Θ. Παπαγεωργίου	5.000
Κανέλλα Μαραγκού - Τρουπή	5.000
Σάββας Χρόνης	5.000
Γεώργιος Ι. Βέργος	5.000
Σούλα Δάρα - Βαλκανά	5.000
Ηλίας Ι. Κουτσανδριάς	5.000
Αικατερίνη Τρουπή - Γράβαρη	5.000
Γεωργία Α. Βέργου	5.000
Ηλίας Δ. Σχίζας	5.000
Γεώργιος Α. Βέργος	5.000
Αθανάσιος Ν. Αθ. Μαραγκός	5.000
Δημήτριος Ι. Σχίζας	5.000
Παναγής Δ. Κουτσανδριάς	5.000
Γεώργιος Κ. Παπαθωμόπουλος	5.000
Παναγής Γ. Δημόπουλος στη μνήμη των γονέων και αδελφών του	5.000
Χρίστος Ευθ. Δημητρόπουλος	5.000
Ανώνυμος	4.000
Ιωάννης Αναστασόπουλος	3.000
Θεόδωρος Ηλ. Κουτσανδριάς	3.000
Αγγέλω Παναγοπούλου	3.000
Κατίνα Δάρα - Παπαδημητρίου	3.000
Ιωάννης Ηλ. Λιατσόπουλος	2.000
Στάυρος Διον. Βέργος	2.000
Γεώργιος Κ. Γκούτης	1.500
Δημήτριος Καγιούλης	1.000

Συνέχεια εργασιών επί του ναού

Για τις ανάγκες επισκευής του ναού, στεγανοποίηση και ευρρεπισμό του εσωτερικού του ναού (επιχρίσματα τοίχων και παραθύρων), ζημιές που έπαθε λόγω της φθοράς του χρόνου, δύο καλοί συμπατριώτες μας ο Δημήτρης Τσαντίλης και Παναγιώτης Κερμπεσιώτης των οποίων τα αισθήματα αγάπης για το χωριό είναι γνωστά, ανέλαβαν ο πρώτος την διάθεση του απαιτούμενου αριθμού κεραμιδιών για την αντικατάσταση των παλιών και ποσό 600 χιλ. για εργασίες της στέγης ο δε δεύτερος τα απαιτούμενα υλικά και την τεχνική του εργασίας για τα επιχρίσματα. Αυτή τους η χειρονομία τους τιμά ιδιαίτερα.

Έκδοση Αντζέντας

Κοινή ανάγκη κι επιθυμία όλων των πατριωτών, αποτελεί η έκδοση αντζέντας. Το Διοικ. Συμβούλιο που επίσης θεωρεί τούτο σαν κάτι το απαραίτητο και αναγκαίο αποφάσισε την επανέκδοση της και θα καταβάλει προσπάθεια για να είναι έτοιμη στο συντομότερο χρονικό διάστημα. Για να είναι όμως ακριβής και χωρίς ατέλειες (θα περιλαμβάνει όνομα επάγγελμα διεύθυνση, κωδικό αριθμό, τηλέφωνο και όλους τους έχοντες ηλικία από 18 χρονών και πάνω), παρακαλούμε τους πατριώτες να μας δίνουν τις σχετικές πληροφορίες που θα τους ζητήσουμε επικοινωνώντας τηλεφωνικά ή προσωπικά μαζί τους. Το Διοικ. Συμβούλιο

Η ιστορία από τις πηγές της ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΔΗΜΟΤΙΚΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ Του Σπύρου Ηλ. Κωστόπουλου

Μαύρη ζωή που κάνουμε εμείς οι μαύροι Κλέφτες, ποτέ μας δεν αλλάζουμε και δε λαμπροφορούμε, όλη τη μέρα πόλεμο τη νύχτα καραούλι Εγέρασα μωρέ παιδιά σαράντα χρόνια κλέφτης Ζεστό ψωμί δεν έφαγα, γλυκό κρασί δεν ήπια, τον υπνο δεν εχόρτασα και τώρα αποσταμένος Θέλω να πάω να κοιμηθώ, εστέρεψε η καρδιά μου, βρύση το αίμα το χυσα σταλαγματιά δεν μένει.

ΑΚΟΒΙΤΙΚΗ ΠΑΡΑΛΛΑΓΗ

Λάμπει ο ήλιος στα βουνά, λάμπει και στα λαγκάδια λάμπει και στο Αρκοκινόρεμα, στο δόλιο το Ρουτάκι, που 'κει είν' οι Κλέφτες οι πολλοί, οι Κολοκοτρωνάιοι πόχουν τα ασημια τα πολλά τις ασημένιες πάλες που αυτοί δεν καταδέχονται τη γη να την πατήσουν καβάλλα παν στην Εκκλησιά και στην Αγιά Σωτήρα κι ύστερα ξεπεξεύουνε στον ίσιο της Πουρνάρας.

Σημείωση: (Τον Τσιαλντή ο Ελατος είναι κοντά στο Ραπούνι).

Σάββατο βάλανε βουλή οι κλέφτες κι οι αρματολοί και οι τρεις Καπεταναίοι, όλοι Κολοκοτρωνάιοι. Μεσ' στον Τσιαλντή εσιμίξανε και γλυκοφιληθήκανε. Ο Γιάννος πάει στους Αιμιναλούς, καμμένες Γιάννο δεν ακούς, κι ο Γιώργος πάει στην Πιάνα, στην καμμένη του την μάνα, κι ο Θεοδώρακης ο στρατηγός πάει στο Τζιάντε μοναχός

Περδικούλα του Μοριά κοσμοπερπατημένη μην είδες κλέφτες πουθανά τον φτεινό χειμώνα; Και σεις βουνά του Λονταριού με τα πολλά λημέρια, τους Κλέφτες τι τους κάνετε, τους Κολοκοτρωνάιους; Μας είπαν πέρα πέρασαν στην Ζάκυνθο να πάνε

Ο θεοδώρακης κάθεται στις Ζάκυνθος στο Κάστρο. Βλέπει τη θάλασσα πλατειά και τον Μοριά αλάργα τον πήρε το παράπονο και κάθεται και κλαίει.

(Πολυανή 5.61825)

Μαράθησαν τα δέντρα κι όλα τα κλαριά, μαράθηκε κι ο Δήμος από τα κλάσματα. Βγαίνει στα Πέντε Αλώνια κι αγνάγια στο χωριό. Βλέπει φωτιές και καίνε μέσα στο σπίτι του κι ένα κακό μεγάλο μέσα στη στάνη του κι η μάνα του του λέει και τον παρηγοράει: Μην κλαις καμμένη Δήμο και μην πικραίνεσαι σου φτιάνω πάλι σπίτι και άλλα πρόβατα. Δεν κλαίω για τα σπίτια ούτε για πρόβατα μόν' κλαίω τα άρματά μου τ' ασημοστόλισμα που πήρε ο Μπραίμης και θα μας πολεμεί.

(24.6.1825)

Στα Τρίκορφα μεσ' στην κορφή Κολοκοτρώνης πολεμεί μεσ' στα Τρίκορφα στη Ράχη γίνεται μεγάλη μάχη. Κολοκοτρώνης φώναξε κι όλος ο κόσμος τρώμαξε Που είσαι μωρέ Νιζητιά, πόχουν τα πόδια σου φτερά μεσ' στους κάμπους πας κοιμάσαι και τους Τούρκους δεν φοβάσαι.

Σημείωση (1) Ο Νιζηταράς στη μάχη αυτή έλειπε και πολεμούσε στο Μεσολόγγι γιατί τον κληρονομήσανε να τον βάλουν φυλακή μαζί με τον Κολοκοτρώνη!

Σημείωση (2) Καλό είναι στις εθνικές μας εορτές να θυμόμαστε και τα ιστορικά Δημοτικά μας τραγούδια.

Αθήνα 1/7/1988 Σπύρος Ηλ. Κωστόπουλος
ΑΡΚΑΔΙΚΟΣ

ΟΙ ΕΠΙΤΥΧΟΝΤΕΣ ΣΤΙΣ ΑΝΩΤ. ΣΧΟΛΕΣ

Με μεγάλη μας χαρά αναγγέλλουμε από των στηλών του Αρτοζήνου τα ονόματα των επιτυχόντων παιδιών του χωριού μας στις Ανώτ. Σχολές. Πέτυχαν και εισήχθησαν οι:

- Χάνης Ν. Μουσαργός στο Εθν. Μετσόβιο Πολυτεχνείο

- Αντζέλα Τρ. Παρασκευοπούλου στην Ανωτάτη Γεωπονική Σχολή
- Ιωάννα Κατσίου (κόρη της Παναγούλας του Β. Αναστασόπουλου) στη Παιδαγωγική Ακαδημία Αλεξανδρούπολη
- Χρίστος Γ. Σχίζας στα Τ.Ε.Ι. Αιγάλεω Διοίκηση Μονάδων Υγείας Πρόνοιας

- Κουσιαζουζια Σαββούγλου κόρη της Διονυσούλας Α. Βέργου στα Τ.Ε.Ι. Θεσσαλονίκης (Τμήμα Εμπορίας και Διαφήμισης).
- Χρίστος Θ. Τρουπής στη Γυμναστική Ακαδημία Αθηνών.

Θεορά τους συγχαίρουμε και τους ευχόμαστε επιστημονική επαγγελματική και κοινωνική άνοδο, για το καλό του χωριού μας και του ευρύτερου κοινωνικού τόμα.

Ο ΝΙΚΟΣ ΔΑΡΑΣ ΤΟΠΟΘΕΤΗΘΗΚΕ ΣΤΗ ΔΕΠ

Ο συμπατριώτης Νίκος Χ. Δάρας, ανώτερος τραπεζικός υπάλληλος, τοποθετήθηκε μέλος του Διοικ. Συμβουλίου της Δ.Ε.Π. (Δημόσια Επιχείρηση Πετρελαίου) αναλαμβάνοντας, την εποπτεία του Οικονομικού Τομέα της Επιχείρησης. Τον συγχαίρουμε

Νέοι επιστήμονες

Στη δεσποινίδα Ελένη Θ. Τρουπή που πήρε άξια το πτυχίο της Φιλοσοφικής Σχολής η εφημερίδα μας απευθύνει στην νέα επιστήμονα θεορά συγχαρητήρια και της εύχεται κάθε πρόοδο

Ζοφερή πρόβλεψη

Το έτος 2000 η ΕΛΛΑΔΑ θα έχει πληθυσμό 10.434.000 κατοίκους και η ΤΟΥΡΚΙΑ 66.892.000 κατοίκους Η δημογραφική κατάσταση που επικρατεί στην Ελλάδα είναι εκ διαμέτρου αντίθετη από αυτή της Τουρκίας. Η γήρανση ενός έθνους είναι απόρροια της υπογεννητικότητας γεγονός που συμβαίνει στην Ελλάδα και κρούει τον κώδωνα του κινδύνου.

ΑΡΤΟΖΗΝΟΣ

Έκδοση του Συνδέσμου Σερβαίων

Γραφεία: Θεμιστοκλέους 11 4ος Όροφος

Υπεύθυνος Τυπογραφείου Π. ΚΟΛΟΚΟΤΣΑΣ ΤΗΛ. 36.22.242

ΕΤΗΣΙΕΣ ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ

Εσωτερικού δρχ 1.000
Εξωτερικού δολ. 30
(Στους κατοίκους του χωριού διανέμεται δωρεάν)

Υπεύθυνος σύμφωνα με το νόμο: ΒΑΣ. ΔΑΡΑΣ Ρόδων 25 15341 Αγία Παρασκευή Τηλ. 65.32.181

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

ΚΙΝΗΣΗ

- Λάτρες της μητρικής τους γης, ξανάρθαν μετά 2ετία στο Σέρβου οι αδελφοί Γεώργιος και Φίλιππος Φαρτσάλας, γιοι της Τασίας Τρουπή (Γράβαρη), φοιτητής Πολιτικών Επιστημών ο πρώτος και μαθητής Γυμνασίου ο δεύτερος και μετά παραμονή μηνός στην Ελλάδα στις 19 Αυγούστου επέστρεψαν στην Αμερική.

- Αφίχθη από την Αυστραλία μετά της συζύγου του ο εκεί εγκαταστημένος Ηλίας Π. Παναγόπουλος. Επιθυμία και πόθος του ήταν ύστερα από απουσία και μακρά διαμονή στην Αυστραλία, μαζί με το χωριό του να χαρεί τις ομορφίες της Ελλάδας. Γι' αυτό και επισκέφτηκε όλα τα αξιόλογα μέρη.

- Νοσταλγός της γενέτειράς του, είχε έρθει εκεί πάλι εφέτος το καλοκαίρι στο Σέρβου ο εγκαταστημένος στο Γιοχάνεσμπουργκ Σούλης Χρ. Δάρας.

- Αφίχθη από την Αμερική μετά της οικογένειάς του ο άριστα εκεί εγκαταστημένος Κωνσταντίνος Ν. Παγκράτης και ύστερα από παραμονή στο Σέρβου διμήνης διάρκειας στις 5 Σεπτεμβρίου επέστρεψε στη βάση του.

- Ανεχώρησε για την Αμερική στις 9 Σεπτεμβρίου μετά 2μηνή

παραμονή της στην Ελλάδα, που είχε έρθει με τα παιδιά της, η Χρυσαιγή κόρη του Παναγιώτη Κερμπεσιώτη και σύζυγος Παναγιώτη Γεωργακοπούλου από του Ράδου.

- Αφίχθη από την Αμερική μετά της συζύγου του Αγγελικής ο Παναγιώτης Δ. Κερμπεσιώτης με προορισμό να μείνει στο Σέρβου για αρκετό διάστημα και επ' ευκαιρία να προσφέρει τις υπηρεσίες του στο χωριό, ικανοποιώντας την επιθυμία του.

ΒΑΦΤΙΣΙΑ

- Στον Ιερό Ναό Αγ. Ευαγγελιστρίας Α. Λιάσια, ο Νίκος και η Δήμητρα Κομνηνού στις 15 Σεπτεμβρίου εβάπτισαν το κοριτσάκι τους και πήρε το όνομα Χρυσούλα.

Νονά ήταν η Ολγα Ναζαρίδου από την Καρδίτσα.

- Ο Νίκος και η Αργυρώ Τρουπή στον Ιερό Ναό Αγ. Ιωάννου (Κάτω Αχαΐα) στις 10 Σεπτεμβρίου εβάπτισαν το κοριτσάκι τους και της έδωσαν το όνομα της γιαγιάς, Θεοδώρα. Νονά, ήταν η θεία της νεοφώτιστη Ντίνα Τρουπή - Βόκαλη. Ευχόμαστε στους ευτυχείς γονείς και αναδόχους να τους ζήσουν τα νεοφώτιστα.

ΓΑΜΟΙ

- Με μεγαλοπρέπεια έγιναν στο Γιοχάνεσμπουργκ στις 24 Ιουνίου οι γάμοι ενός ταιριασμένου ζευγαριού του Χρίστου Ν. Δάρα Οφθαλμιάτρου (εγγονού του αείμνηστου δάσκαλου Χρίστου Ν. Δάρα) μετά της εκεί ομογενούς δεσπονίδας Κατερίνας Οικονόμου Οπτικού από την Ίμβρο

Με την ευτυχία έντονη στα

πρόσωπά τους οι νεονυμφευχοί χαιρέτησαν μετά το μυστήριο και ευχαίστησαν τους πολυπληθείς φίλους και συγγενείς που παραβρέθηκαν στη χαρά τους. Ο Αρτοζήνος και η Διοίκηση του Συνδέσμου τους στέλνουν ολοθέρμα συγχαρητήρια και τους εύχονται μια ζωή ευτυχισμένη και χαρούμενη, σπαρμένη με λουλούδια και αγάπη.

- Με τις ευχές των γονιών τους συγγενών και φίλων έγιναν στη Χίο και τον Ιερό Ναό της Κοιμήσεως της Θεοτόκου, στις 30 Ιουλίου οι γάμοι του Βαγγέλη Ηλ. Βέργου με τη Χιώτισσα δεσποινίδα Βαγγελιώ Τούλη. Μετά το μυστήριο, ακολούθησε

διασκέδαση και γλέντι που είχε τη νησιώτικη χάρη. Ο Αρτοζήνος και το Διοικ. Συμβούλιο του Συνδέσμου, εύχονται στο νέο ζευγάρι ανέφελη και ευτυχισμένη ζωή.

- Στον Ιερό Ναο Αγ. Μαρίας Ν. Φιλαδέλφειας το Σάββατο 9 Σεπτεμβρίου ο Αθανάσιος Ν. Σχίζας και η δ. Θεοδώρα Κιόση από την Κόνιτσα τέλεσαν τους γάμους του. Μετά το μυστήριο παρατέθηκε γαμήλιο δείπνο στο κοσμικό Κέντρο «Αρχόντισσα» που παρεκάθησαν περισσότερα

των 200 ατόμων. Κατά τη διάρκεια του δείπνου εγέρθησαν προποσείς υπέρ υγείας των νεονύμφων και επεκράτησε κέφι και ενθουσιασμός με γλέντι που κράτησε ως το πρωί. Τους ευχόμαστε βίον ανθόσπαρτον.

- Στον Ιερό Ναό Προφήτη Ηλία Μεταμόρφωσης το Σάββατο 26 Αυγούστου τελέστηκαν οι γάμοι της Σταυρούλας Κ. Παναγοπούλου μετά του Γεωργίου Καγιούλη από το Καλλιάνι. Μετά το μυστήριο στο κοσμικό κέντρο «Οαση» Τατοΐου που

παρέστησαν πάνω από 150 καλεσμένοι παρατέθηκε γαμήλιο δείπνο και επακολούθησε χορός και γλέντι που κράτησαν μέχρι τις πρωινές ώρες. Τους ευτυχισμένους νεόνυμφους συγχαίρουμε και τους ευχόμαστε καλή ζωή.

ΘΑΝΑΤΟΙ

ΘΕΟΔΩΡΑ Φ. ΠΑΝΑΓΟΠΟΥΛΟΥ

Πέθανε στους Αράρηδες όπου παραθέριζε ξαφνικά σε ηλικία 57 χρονών η Θεοδώρα Φ. Παναγοπούλου. Το απροόπτο συνέταραξε την ηρεμία του στενού κοινωνικού περιβάλλοντος, όλοι βρέθηκαν κοντά της να της προσφέρουν βοήθεια αλλά κατά τη μεταφορά της που έγινε επευσμένα στη Δημητσάνα διεπιστώθη ο θάνατος της από καρδιακή προσβολή. Καλόκαρδη και ζώντας πανευτυχής με τον άνδρα της και τις δύο κόρες, η μοίρα της έκοψε άδικα το νήμα της ζωής. Στην τελευταία της κατοικία την συνόδεψαν απαρηγόρητοι οι οικείοι της οι συγγενείς και οι κότεκοι του Σέρβου και των γύρω χωριών.

ΝΤΙΝΑ ΠΑΝ. ΣΤΡΙΚΟΥ

Υπεκυψε στο μοιραίο ύστερα από μακρόχρονη ανίατη αρρώστια σε ηλικία 75 χρονών η Ντίνα Παν. Στρίκου. Ζώντας με τον άνδρα της κοντά στα παιδιά της, στο γιό της Θανάση και περιβλημένη με στοργή και αγάπη και κάθε περίθαλψη που της προσέφεραν στις 18 Αυγούστου εγκατέλειψε τα εκγόσσια στο Νοσοκομείο Κεφαλονιάς και αυθημερόν η σορός της μετεφέρθη στο Σέρβου όπου κι έγινε η κηδεία της με πάνδημη συμμετοχή των κατοίκων.

Τη νεκρώσιμη ακολουθία έψαλαν οι Σεβασμιώτατοι Μητροπολίτες Μονεμβασίας και Σπάρτης Ευστάθιος ο οποίος και μί-

λησε με περήγορα λόγια και ο Γόρτυνος Μεγαλοπόλεως κ. Θεόφιλος ακολουθούμενοι από τους Ιερείς: Χρ. Τσαγκαρούλη Γραμματέα Ιεράς Μητροπόλεως Μονεμβασίας Σπάρτης, τον εφημέριο Σέρβου Παπαχρίστο Κομνηνό τον εφημέριο Δημητσάνας Παπακώστα και το συνταξιούχο Ιερέα Παπαγιάννη. Ενώ τιμητικόν στέφανον που κατετέθη στον τάφο της απέστειλαν οι άνδρες του Τμήματος Ασφάλειας Χανίων Κρήτης

ΠΑΝΟΣ ΜΑΡ. ΒΕΡΓΟΣ

Ποιός το περίμενε! Απρόοπτα έφυγε από κοντά μας σε ηλικία 60 χρονών ο Πάνος Μαρ. Βέργος. Κάθε άλλο παρά προμήνυε το θάνατο τον αείμνηστο Πανούλη με τη ζωντανεία που τον διέκρινε χωρίς να προλάβει να χαρεί τους καρπούς των κόπων του και τις χαρές των παιδιών του. Ανίατη αρρώστια του έρριξε στο κρεβάτι και στις 18 Αυγούστου παρέδωσε το πνεύμα στο Σισμανόγλειο. Η σορός του μεταφέρθηκε στο Σέρβου, όπου κι έγινε η κηδεία του στις 20 Αυγούστου με πάνδημη συμμετοχή των κατοίκων ενώ πολλά στεφάνια κατατέθηκαν επι του τάφου του, εις αιωνία του μνήμη.

ΒΑΣΙΛΩ ΠΑΡ. Κ
Πέθανε στο 85 χρόνων η στανοπούλου χρόνια και με δυνάμεις νούνη στην οικογένεια στις 26 Αυγούστου τη ζωή της σε έτοι ένα ο Σύσσωμοι οριού την ξεπλευταία της κ Το Διοικ. Συμμου και ο Αζουν προς τοποθανόντων βαθύτατα σ εύχονται την γοριά.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ Λ.

Πέθανε στην ετάφη, σε ηλ Νικόλαος Λ. Κάτοικος Αρλύτερος εκ τλόκαρδος α διαμένοντας νια στην Τρίπσε μια οικογμε το γιό του

ΙΩΑΝΝΗΣ ΗΛ.

Ενας ακόμα έφτασε στα γλευταία στιγμή του Αρτοζή στην Τρίπολη Σέρβου ο Ιωάννης Κ. Παναγόπουλος 80 χρονος στην Αλβανία του λοχία και κών προσέφε του ως αντιπνότητα

ΜΝΗΜΟΣ

- Το Σάββατο με τη μεταφορά ήταν επιθυμία 10ετία από το λέστηκε στο παιδιά τους μναπαύσεως τ μνήστων Ηλίου σκευοπούλου
- Στις 19 Αυγούστου Σέρβου νειά του μετά τίας από του μόνυνο υπέρ ψυχής τους εση Παναγόπου
- Ομοίως την εστηκε στο Σερβων αειμνήστων ρίνας Βέρβου παρουσία όλων δίων
- Στις 26 Αυγούστου Σέρβου α μνημόσυνο υπ των ψυχών Χρ Φωτεινή Βεργού

- Την Κυριακή λέστηκε στην Ναό της Αγ. Εσσυνο του Χρίστ συμπλήρωση ενάτου του.

ΤΕΧΝΙΚΟΝ ΓΡΑΦΕΙΟΝ
ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ & ΣΥΝΤΗΡΗΣΕΩΝ Α
ΑΦΩΝ Α & Θ. ΣΚΟΥΡΟ
ΟΔΟΣ ΚΑΠΑΝΕΩΣ 18 - ΚΟΛ
ΓΡΑΦ. 51.34.020 — ΒΛΑΒΩΝ 5

ΜΝΗΜΟΣΥΝΑ

- Ομοίως την Κυριακή 27 Αυγούστου τελέστηκε στον Αράπηδες 40νθήμερο μνημόσυνο υπέρ αναπαύσεως της ψυχής της Θεοδώρας Φ. Παναγόπουλου.

- Την Κυριακή 10 Σεπτεμβρίου με τη συμπλήρωση έτους από του θανάτου του τελέστηκε στον Σέρβου μνημόσυνο υπέρ αναπαύσεως της ψυχής του αιμνήστου Γιαννάκου Γ. Τρουπή

- Επίσης την ίδια μέρα τελέστηκε στον Σέρβου ετήσιο μνημόσυνο υπέρ αναπαύσεως της ψυχής τους Βασίλως Αθ. Σχίζα

- Την αυτή ημέρα Κυριακή 10 Σεπτεμβρίου τελέστηκαν στον Σέρβου δημηνα μνημόσυνο υπέρ αναπαύσεως της ψυχής των Γεωργίου Β. Μαραγκού και Γιαννούλας Φ. Βέργου

- Την Κυριακή 17 Σεπτεμβρίου στον Ιερό Ναό Αγ. Αικατερίνης Κ. Πετραλώνων τελέστηκε μνημόσυνο υπέρ αναπαύσεως της ψυχής του αιμνήστου Πάνου Μ. Βέργου καθώς 40θήμερο μνημόσυνο του ίδιου, τελέστηκε το Σάββατο 23 Σεπτεμβρίου στον Σέρβου

- Την Κυριακή 24 Σεπτεμβρίου τελέστηκε στον Σέρβου από την οικογένεια της 40νθήμερο μνημόσυνο, υπέρ αναπαύσεως της ψυχής της αιμνήστου Ντίνας Παν. Στρίκου

ΕΙΣ ΜΝΗΜΗΝ

ΠΑΝΟΥ Μ. ΒΕΡΓΟΥ

Υπέρ του συνδέσμου και για ειδικό σκοπό προσέφεραν:

Η σύζυγός του Αθανασία και τα παιδιά του Σταύρος και Μαρίνης δρχ. 50.000

Ο Γιώργος Στ. Γκούτης δρχ. 20.000

Ο Μανώλης και Κούλα Δημητρούλακη δρχ. 20.000

Η Παναγιώτα Στ. Γκούτη δρχ. 10.000

Ο Παναγιώτης Ι. Κλεισούρας δρχ. 5.000

Υπέρ του κάμπαναριού: Ο Βασίλης και Νικολέτα Κλεισούρα δρχ. 5.000.

Υπέρ του εξωκκλησίου Αγίου Νεκταρίου η Χρυσούλα Κλειστούρα - Κομνηνού δρχ. 2.000

ΕΙΣ ΜΝΗΜΗΝ

ΝΤΙΝΑΣ Π. ΣΤΡΙΚΟΥ

Υπέρ των σκοπών του Συνδέσμου ο γιος της Αθανάσιος προσέφερε δρχ. 5.000

ΕΙΣ ΜΝΗΜΗΝ

ΧΡΙΣΤΟΥ Ι. ΚΟΥΛΗ

Με τη συμπλήρωση ενός χρόνου από του θανάτου του, η μητέρα του Πηνελόπη προσέφερε δραχμές 5.000 υπέρ των σκοπών του Συνδέσμου.

ΠΑΓΓΟΡΤΥΝΙΑΚΗ ΕΝΩΣΗ

Προς

1) Υπουργό Γεωργίας κ. Σταύρο Δήμα
2) Υπουργό Π.Ε.Χ.Ω.Δ.Ε. κ. Σωτήρη Κούβελα
ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ

1) Βουλευτές Αρκαδίας κ.κ. Β. Μαντζώρη Δ. Κωστόπουλο, Δ. Ρέππα, Α. Σεχιώτη
2) Νομάρχη Αρκαδίας

3) Δασάρχη Βυτίνας
Παίρνοντας ως αφορμή τις πρόσφατες μεγάλες πυρκαϊές που έπληξαν τη Γορτυνία, κρίνουμε σκόπιμο να αποτανθούμε σε σας ζητώντας τη βοήθειά σας. Η Παγγορτυνιακή Ένωση εκπροσωπεί Συλλόγους από τα 140 χωριά της Γορτυνίας και ένας από τους σκοπούς της είναι η με κάθε τρόπο διάσωση του φυσικού περιβάλλοντος της Γορτυνίας, με το οποίο προίκισε η φύση την επαρχία μας σε αντάλλαγμα για το άγνο του εδάφους της.

Το ελατοδάσος του Μιλάνου, που αποτελεί τη ψυχή του γορτυνιακού τοπίου, αντιμετωπίζει δύο θανάσιμους εχθρούς: την συνεχώς αυξα-

νόμενη ξήρανση των δένδρων του, η οποία έχει ήδη λάβει ανησυχητικές διαστάσεις, και τις πυρκαϊές. Εξ αιτίας λοιπόν αυτών των λόγων ζητούμε τη δική σας συμπαράσταση και υποστήριξη στο αίτημά μας να κηρυχθεί το Μαίναλο Εθνικός Δρυμός. Πιο συγκεκριμένα, σας παρακαλούμε να προβείτε στις ενέργειες που απαιτεί ο Ν. 1650/86 «για την προστασία του περιβάλλοντος», αναθέτοντας στις υπηρεσίες σας την κατάρτιση των καταλλήλων μελετών για την έκδοση του Π/Δτος.

Τελειώνοντας, θα θέλαμε να επιστήσουμε την προσοχή σας στην μη ύπαρξη άλλου Εθνικού Δρυμού σε ολόκληρη την Πελοπόννησο, την στιγμή που 10 άλλες περιοχές της υπόλοιπης Ελλάδας απολαμβάνουν αυτού του πλεονεκτημάτος. Αξίζει μάλιστα να τονισθεί πως σε κάποιο από τα δάση του Μαίναλου γεννήθηκε ο Θ. Κολοκοτρώνης, είδε το φως ο Δίας, εδώ κηνυούσαν η Άρτεμη και ο Παν.

Ελπίζουμε, σε μια εποχή που το Κράτος και άλλοι φορείς αναλαμβάνουν σημαντικές πρωτοβουλίες για τη διάσωση της φύσης, να αποτελέσει το Μαίναλο των 250.000 στρεμ. τον ενδέκατο Εθνικό Δρυμό της πατρίδας μας.

Ο Πρόεδρος
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΛΥΒΑΣ
Δημοσιογράφος
Η Γεν. Γραμματέας
ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΓΙΑΒΗ
Δικηγόρος

Συγχαρητήρια

Στην αγαπημένη μου ανιψιά Αντζελα Τριαντ. Παρασκευόπουλου που πέτυχε μεταξύ των πρώτων στις εισαγωγικές εξετάσεις της Ανωτάτης Γεωπονικής Σχολής, εκφράζω τα θερμά μου συγχαρητήρια και της εύχομαι εκπλήρωση των προσδοκιών της.

Γεωργ. Παρασκευόπουλος

Να κριθεί διατηρητέο ιστορικό μνημείο

Αποστολή της υπηρεσίας Βυζαντινών μνημείων με έδρα τη Σπάρτη επισκέφθηκε τον Ιερό Ναό Κοιμήσεως της Θεοτόκου προκειμένου να σχηματίσει γνώμη και αποφανθεί για την ένταξη του ναού στα διατηρητέα ιστορικά μνημεία.

Φρονούμε πως ο ιστορικός βυζαντινός ναός αξίζει να κριθεί διατηρητέος και ενταχθεί στην κρατική προστασία για τη διάσωσή του.

ΕΙΣ ΜΝΗΜΗΝ

ΙΩΑΝΝΗ ΕΥΣΤ. ΡΟΥΣΙΑ

Με τη συμπλήρωση 10ετίας από του θανάτου του, ο πατέρας του Στάθης διέθεσε υπέρ των σκοπών του Συνδέσμου δραχμές 5.000.

Συνομομίες

Νικόλαος Ι. Μαραγκός	3.000
Γεωργία Τρουπή - Πολυχροπούλου	1.000
Χρυσούλα Παναγοπούλου	1.000
Ηλίας Κωνσταντόπουλος	1.000
Ντίνος Στυλ. Σχίζας	1.000
Ιωάννης Θ. Σχίζας	1.000
Θάνας Ι. Μπόρας	2.000
Βασίλειος Θ. Παπαγεωργίου	1.000
Νικόλαος Θ. Σχίζας	1.000
Τάκης Σχίζας	1.000
Παναγής Παναγόπουλος	1.000
Σάββας Χρόνης	1.000
Δημήτριος Ι. Σχίζας	1.000
Στυλιανός Κ. Σχίζας	1.000
Φωτεινή Π. Στρίκου - Σταματάτου	3.000
Τάκης Αθ. Σχίζας	2.000
Ιωάννης Χρ. Βέργος	1.000
Γεώργιος Ι. Βέργος	2.000
Παναγής Ι. Κουτσανδριάς	1.000
Σπύρος Αγγ. Κλεισούρας	5.000
Δημήτριος Αγγ. Κλεισούρας	5.000
Δημήτριος Γ. Τρουπή	1.000
Παναγιώτης Αγγ. Βέργος	2.000
Πηνελόπη Κατσιάπη	1.000
Γεώργιος Ευθ. Βέργος	2.000
Μαρία Παναγοπούλου	1.000
Δημήτριος Αθ. Σχίζας	2.000
Μιχάλης Κωνσταντόπουλος	1.000
Παναγούλα Γκούτη - Μαρκοπούλου	1.000
Ιωάννης Κ. Γκούτης	1.000
Σπύρος Αγγ. Κλεισούρας	5.000
Δημήτριος Αγγ. Κλεισούρας	5.000
Κατίνα Δάρα - Παπαδημητρίου	1.000
Ελένη Κλεισούρα - Τούντα	2.000
Αθανάσιος Ανδρ. Μπόρας	1.500
Ελένη Ανδρ. Μπόρα	1.000
Ηλίας Γ. Στρίκος	3.000
Σούλης Χρ. Δάρας	5.000
Αθανάσιος Β. Μαραγκός	1.000
Αναστάσιος Ι. Τρουπή	3.000
Ουρανία Ανδριοπούλου	1.000
Παναγής Δ. Κερμπεσιώτης	3.000
Αθανασία Κερμπεσιώτη - Νταγιάχτη	3.000
Χρυσούλα Κλεισούρα - Κομνηνού	1.000
Ηλίας Αγγ. Βέργος	2.000
Αθανάσιος Ν. Σχίζας	5.000

ΠΑΓΓΟΡΤΥΝΙΑΚΗ ΕΝΩΣΗ

Προς τον Υπουργό Οικονομικών κ. Αντώνη Σαμαρά
Αγαπητέ κ. Υπουργέ,

Εν όψει της μελετώμενης αναμορφώσεως του τελευταίου φορολογικού Νόμου, θέτουμε υπόψη σας ένα αρκετά σοβαρό θέμα που προέκυψε με την εφαρμογή του Νόμου αυτού. Αφορά διάταξη σύμφωνα με την οποία καταργήθηκε η μέχρι προ τινος έκπτωση από το φορολογητέο εισόδημα των πάσης φύσεως δωρεών προς Συλλόγους, Σωματεία, Ιερούς Ναούς κ.λ.π. Αυτό είχε σαν αποτέλεσμα να πληγούν καίρια οι παραπάνω φορείς και να σταματήσει η πλούσια δραστηριότητα των προς όφελος του κοινωνικού συνόλου.

Ασφαλώς θα γνωρίζετε κ. Υπουργέ, ότι οι εθνικοτοπικοί Σύλλογοι, έχουν υποκαταστήσει το κράτος στα απομονωμένα κυρίως χωριά της υπαίθρου χώρας, όπου τα περισσότερα κοινωνικά έργα

(υδρεύσεις, πλατείες, δρόμοι, πνευματικά κέντρα, επισκευές Σχολείων - Ιερών Ναών - κοινοτικών γραφείων, παιδικές χαρές, αθλητικά κέντρα, τουριστικά περίπτερα κ.α.) φέρουν την σφραγίδα των.

Αλλά και για την Εθνική Οικονομία οι Σύλλογοι προσφέρουν πολλά, αφού τα έργα που εκτελούν, στοιχίζουν κατά πολύ λιγότερο, απ' ότι θα εκτελούντο από τις τεχνικές υπηρεσίες της Νομαρχίας ή τους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοικήσεως. Αναφέρουμε χαρακτηριστικά ότι σε Γορτυνιακή κοινότητα, το έργο υδρεύσεως που είχε προϋπολογισθεί από την Νομαρχία Αρκαδίας 20.000.000 δρχ., εκτελέσθηκε από τον τοπικό Σύλλογο στην Αθήνα με 3.500.000 δρχ. που προέρχονταν από εισφορές των μελών του. Αντιλαμβάνεσθε λοιπόν την διαφορά και το όφελος που προέκυψε για το

Κράτος.

Κατόπιν τούτου κ. Υπουργέ παρακαλούμε θερμά όπως στο νέο φορολογικό Νομοσχέδιο που θα καταρτίσει το Υπουργείο σας, να περιληφθεί διάταξη σύμφωνα με την οποία να εκπίπτουν οι δωρεές προς Συλλόγους, Σωματεία, Ιερούς Ναούς, Σχολεία κ.λ.π. όπως και παλαιότερον.

Ευελπιστώντας ότι θα κάνετε δεκτική την πρόταση της Παγγορτυνιακής Ενώσεως, που εκπροσωπεί πάνω από 120 Γορτυνιακούς Συλλόγους σ' όλο τον κόσμο, σας εκφράζουμε εκ των προτέρων τις θερμές μας ευχαριστίες.

Για το Διοικ. Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος
ΚΩΣΤΑΣ Π. ΚΑΛΥΒΑΣ
Δημοσιογράφος

Η Γεν. Γραμματέας
ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΓΙΑΒΗ
Δικηγόρος

ΟΡΘΟΠΕΔΙΚΟ ΑΘΛΗΤΙΑΤΡΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ

Στοπ στην ταλαιπωρία σας.

Τώρα στην περιοχή μας λειτουργεί άριστα εξοπλισμένο Ορθοπεδικό και Αθλητιατρικό κατάστημα για όλες τις περιπτώσεις.

ΟΡΘΟΠΕΔΙΚΑ: Καλτσόν φλεβίτιδας, Ζώνες εγκυμοσύνης, Ζώνες μέσης.

ΑΘΛΗΤΙΚΑ: Επιγονατίδες, Επιστραγαλίδες, Περικάρπια, ειδικές Επιγονατίδες, Σορτ, προσαγωγών.

ΟΠΤΙΚΑ
ΦΑΚΟΙ ΕΠΑΦΗΣ
Γιαννης
ΠΑΝΑΓΟΠΟΥΛΟΣ

Β' ΑΓ. ΙΕΡΟΘΕΟΥ 97
ΠΕΡΙΣΤΕΡΙ

ΤΗΛ. 57 35 609

Γ' ΑΤΡΕΙΔΩΝ 11
ΠΕΡΙΣΤΕΡΙ

ΤΗΛ. 57 30 300

ΕΘΝΕΜΕΡΙΔΕΣ
ΠΕΡΙΟΔΙΚΑ

ΕΛΛΑΣ

ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ - ΕΚΔΟΣΗ
ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ
ΣΕΡΒΑΙΩΝ
Επιμέλεια Ύλης:
ΒΑΣ. ΔΑΡΑΣ

ΑΡΤΟΖΗΝΟΣ

Εκδοση του Συνδέσμου Σερβαίων Αρκαδίας

ΕΤΟΣ ΙΔ΄
Αρ. Φύλλου 75
ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ
1989
ΓΡΑΦΕΙΑ:
Θεμιστοκλέους 11
106 77 ΑΘΗΝΑ
ΤΗΛ. 3619046

ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΕΣ ΕΚΛΟΓΕΣ ΤΗΣ 5ης ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ

Μέσα σε ήπιο πολιτικό κλίμα και ηρεμία χωρίς ζητωκραυγές και αποδοκιμασίες, χωρίς σημαίες και αφίσες διεξήχθησαν οι βουλευτικές εκλογές στον Σέρβου όπως τούτο έγινε ομαλά και σ' όλη την Αρκαδία.

Σε επίπεδο νομού και επί εγκύρων 97.191 ψηφοδελτίων έλαβαν:

Ν.Δ. 49258 ψήφ. (50,69%), ΠΑΣΟΚ 39557 (40,70%) Συνασπισμός 7384 (07,60%) Σύμφωνα με τους σταυρούς προτιμήσεως βουλευτές εξελέγησαν:

Από τη Ν. Δ. Β. Μαντζώρης και Δ. Κωστόπουλος και από το ΠΑΣΟΚ Δ. Ρέππας και Δ. Δασκαλάκης.

Οι υποψήφιοι βουλευτές έλαβαν:

Ν.Δ. 49.258

Ηλ. Αποσκήτης 4329, Π. Γιαννόπουλος 10.700, Δ. Κωστόπουλος 11.449, Β. Μαντζώρης 11.571, Π. Τατούλης 10396. ΠΑΣΟΚ 39.557

Σπ. Γιαννόπουλος 8367, Γ. Δασκαλάκης 8677, Δ. Ρέππας 12.117, Ν. Σαραντόπουλος 1055, Τ. Σεχιώτης 8170

ΣΥΝΑΣΠΙΣΜΟΣ 7384

Α. Κολοβός 1677, Σ. Κουινιάς 820, Κ. Μπαντής 649, Ευ. Μπρούσκαρης 1902, Α. Πετρονιώτης 853.

Εξ αυτών στου Σέρβου και επί συνόλου ψήφων 190 (Ν.Δ.) 275 (ΠΑΣΟΚ) 40 ΣΥΝΑΣΠΙΣΜΟΣ

έ λ α β α ν

Υποψήφιοι (Ν.Δ.) Ηλ. Αποσκήτης (23) ψήφ. Παν. Γιαννόπουλος (78), Δ. Κωστόπουλος (32), Β. Μαντζώρης (40) Π. Τατούλης (13)

Υποψήφιοι ΠΑΣΟΚ Σπ. Γιαννόπουλος (88) Γ. Δασκαλάκης (86) Δ. Ρέππας (76) Σαραντόπουλος - , Τ. Σεχιώτης (18)

Για ενημέρωση του αναγνωστικού κοινού παραθέτουμε πίνακα αποτελεσμάτων επαρχίας Γορτυνίας.

ΤΜΗΜΑ	ΨΗΦΙΣΑΝ	Ν.Δ	ΠΑΣΟΚ	ΣΥΝ
Δ. Λαγκαδίων	1979	965	852	123
Αγ. Ιωάννου	114	68	38	8
Αγριδίου	123	68	38	12
Αετοράχης	517	227	256	26
Αράχθωβα	159	65	74	17
Ατσίχολου	115	55	39	20
Βαλτεσινίκου	857	519	268	49
Βάχλια	376	130	189	54
Βελημαχίου	597	323	231	35
Βυδισακίου	280	137	130	12
Βλαχόρραφτη	88	35	45	6
Βούτσι	265	165	78	18
Βυζίκιου	687	278	296	106
Βυτίνα	970	494	410	40
Δήμητρα	530	181	252	76
Δημητσάνα	979	517	405	39
Δόξα	737	195	335	192
Δρακοβουνίου	178	77	69	29
Ελάτης	98	47	47	2
Ελληνικού	359	219	110	22
Ζάτουνας	303	150	118	27
Ζυβοβιστίου	289	138	123	18
Ζώνης	139	43	65	28
Θεοκτίστου	412	187	185	54
Κακουρέκιων	272	117	148	4
Καλλιανίου	660	209	331	104
Καμενίσσας	358	193	154	6
Καρδαριτσίου	207	115	84	8
Καρύταινα	465	170	240	48
Καστρακίου	337	112	163	52
Κατσιμπαλη	83	46	30	7
Κερπινή	327	152	98	64
Κοκορά	194	81	95	12
Κοντοβάζαινα	670	338	279	35
Κουρουνιού	104	37	59	7
Κυπαρισίων	110	65	38	6
Κοτυλίου	379	214	117	38
Λάστας	69	52	10	1
Λευκοχωρίου	436	164	228	38
Λιβαδακίου	182	94	78	4
Λισδώρας	192	73	94	22
Λουτρών Ηρ	527	258	229	30
Λυκούρεσι	93	49	39	0
Λυσαρρέα	249	123	112	10
Μαγουλιάνων	327	134	143	46
Μαυριών	100	71	27	2
Μελισσόπετρας	141	82	50	7
Μοναστηρακίου	422	230	149	33

ΣΥΝΕΧΕΙΑ στη σελ. 4

ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΓΕΝΙΚΗΣ ΣΥΝΕΛΕΥΣΕΩΣ

Κατόπιν αποφάσεως του Διοικ. Συμβουλίου καλούνται τα μέλη του Συνδέσμου στην ετήσια Γενική Συνέλευση που θα γίνει την Κυριακή 3 Δεκεμβρίου και ώρα 10 π.μ. στην αίθουσα της Παναρκαδικής Ομοσπονδίας Σολωμού και Τζώρτζ γωνία με θέματα:

- 1) Ετήσιος Διοικητικός απολογισμός
- 2) Απολογισμός διαχειρίσεως
- 3) Θέματα που απασχολούν τον Σύνδεσμο

Η παρούσα επέχει θέση ατομικής προσκλήσεως.

Θερμή παράκληση να προσέλθουν όλοι

Η ΔΙΟΙΚΗΣΗ

Ο ΝΑΟΣ ΤΗΣ ΖΩΟΔΟΧΟΥ ΠΗΓΗΣ ΕΚΚΡΙΘΗ ΔΙΑΤΗΡΗΤΕΟΝ ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΜΝΗΜΕΙΟ

Μετά την άφιξη στο χωριό τον περασμένο Αύγουστο αρχαιολόγου και υπομηχανικού της Εφορείας Βυζαντινών Αρχαιοτήτων και την αυτοψία που έκανε στο ναό της Ζωοδόχου Πηγής, ο ιστορικός ναός εκκρίθη διατηρητέον ιστορικό μνημείο

Κατόπιν τούτο τη φροντίδα αναστήλωσις και επισκευής, του ναού, θα αναλάβει το Υπουργείο Πολιτισμού.

ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΣΤΟΝ ΑΓΙΟΔΗΜΗΤΡΗ ΤΟΥ ΑΡΤΟΖΗΝΟΥ

Τάμα το 'χε ο ένθερμος συμπατριώτης μας Δημήτρης Τσαντίλης να φτιάσει το εκκλησάκι του Αγιοδημήτρη στον Αρτοζήνο και να κάνει λειτουργία στην ημέρα της γιορτής του. Αφού με προσωπική του δαπάνη άνοιξε τον αμαξιτό δρόμο του Αρτοζήνου μέχρι τον Αγιοδημήτρη επεκτείνοντάς τον και πιο πέρα μέχρι Μπουρνάζου, κτήματα των Σερβαίων, πραγματοποίησε αυτή του την επιθυμία.

Κάλεσε λοιπόν τον πάντα πρόθυμο ΠαπαΧρήστο και μια ομάδα 20 προσκυνητών από τους εναπομείναντες στο χωριό και ένα ηλιόλουστο πρωινό με το γλυκοχάραμα της 26ης Οκτώβρη προσήλθαν ευλαβώς και συμπροσευχήθηκαν στην τέλεση μιας σεμνής λειτουργίας που έγινε μετ' αρτοκλασίας στο όμορφο εκκλησάκι. Και αναμνήσθηκαν παλαιών ωραίων καιρών, όταν ένας ολόκληρος κόσμος Σερβαίων ζούσε εκεί καλλιεργώντας την καρποφόρα γή του Αρτοζήνου αλλά και καιρών μακρυνότερων ιστορικών, όταν το χωριό «Αρτοζήνος» και κατά τους ιστορικούς αναφερόμενα κατεστράφη.

Μετά τη λειτουργία, παρεκάθησαν σε πλούσιο γεύμα και γεύθηκαν ψητή γουρνοπούλα που πρόσφερε ο Πρόεδρος της Κοινότητας. Οι εισπράξεις από τη γιορτή 15.000 δρχ διετεθήσαν υπέρ του Ναού της Κοιμήσεως της Θεοτόκου.

Η ωραία αυτή θρησκευτική εκδήλωση που έγινε με την πρωτοβουλία του Δημ. Τσαντίλη μεταφέρει τη σκέψη μας σε όσα προσέφερε και εξακολουθεί να προσφέρει στο χωριό του, ο καλός μας πατριώτης.

Ας αναφέρουμε συνοπτικά, μερικά απ' αυτά, πέρα από τις ατομικές εξυπηρετήσεις που προσφέρει ολοπρόθυμα στους συμπατριώτες του.

Βλέποντας καταστρεμμένη, τη βρύση στου Λιμνιτάρανη που δρόσιζε κάποτε τους ξωμάχους και τους καλλιεργητές των ονομαστών αμπελιών της Κάπελης ανακατασκεύασε τη δροσόλουστη πηγή για όσους περνούν σήμερα από εκεί. Θερώντας τούτο, σαν κάτι το απαραίτητο και αναγκαίο αγόρσε υδροσωλήνες και με σκληρή προσωπική του εργασία και κάποια χειρονακτική εργασία που προσέφεραν οικειωθελώς ορισμένοι πατριώτες μετέφερε το νερό στο νεκροταφείο σε απόσταση μήκους 400 μέτρων.

Σαν κινδύνευε να πέσει η στέγη της εκκλησίας Αγίας Παρασκευής διέθεσε την απαιτούμενη χρηματική δαπάνη και την ανακατασκεύασε με τη συνδρομή και του Ιωάννη Κ. Σχίζα που προσέφερε δωρεάν την ξυλεία - τάβλες.

Το ίδιο έκανε και για την ετοιμόρροπη στέγη του Αϊ Γιάννη διαθέτοντας προς τούτο τη σχετική δαπάνη με επιπρόσθετη συνδρομή δραχμών 10.000 ανωνύμων.

Θερώντας επιτακτική την ανάγκη αντικατάστασης των κεραμιδιών των δύο εκκλησιών Κοιμήσεως της Θεοτόκου και Ζωοδόχου Πηγής, αγόρασε προ διετίας την αντίστοιχη ποσότητα κεραμιδιών αξίας τότε δρχ 300.000 (ανεξάρτητα του αν για την εκκλησία της Ζωοδ. Πηγής δεν κάνουν γιατί κατά την κρίση της Υπηρεσίας Βυζαντινών Αρχαιοτήτων πρέπει να διατηρηθούν τα παραδοσιακά, βυζαντινού τύπου). Καί διέθεσε για τις εργασίες της στέγης της Κοιμήσεως της Θεοτόκου το ποσό των δρχ. 600.000

Είναι λοιπόν άξιος κάθε επαίνου.

■ Ο Ζάλογγος επαναλήφθηκε στον τόπο μας!!!

Την 11η Φεβρουαρίου και την 5η Μαρτίου 1825 αποβιβάστηκε ο Ιμπραήμ Πασάς στο λιμάνι της Μεθώνης, αποσταλμένος από τον πατέρα του Μωχάμετ Άλυ βασιλιά της Αιγύπτου για να υποτάξει το Μοριά ότι δεν είχε καταφέρει μέχρι τότε ο Σουλτάνος καίγοντας, αιχμαλωτίζοντας σφάζοντας και μη διστάζοντας, σφάζοντας και μη διστάζοντας να κόβει ακόμα και τα καρποφόρα δέντρα ώστε αφού επέλθει η πλήρης ερήμωση, να φέρει αραβικούς πληθυσμούς για να εποικήσουν τον Μοριά!

Η αποβίβαση ήταν τελείως ανώδυνη για τον Ιμπραήμ, διότι οι Αρχηγοί των Ελλήνων: **Θ. Κολοκοτρώνης, Ανδρ. Ζαΐμης, Καν. Δεληγιάννης, Ι. Νοταράς, Ι. Γκριτζαλής, Μήτρος Αναγνωστόπουλος κ.α.**, ήταν φυλακισμένοι στο μοναστήρι του Προφήτη Ηλία στην Ύδρα εξ αιτίας της εσωτερικής δραματικής διαμάχης.

Εμπόδιο στην προέλαση του Ιμπραήμ προς το κέντρο του Μοριά, στάθηκε την 20-5-1825 ο **Παπαφλέσσας στο Μανιάκι**. Ζητώντας τη θυσία, για ν' αφυπνίσει το Έθνος είπε την τελευταία ώρα στους συντρόφους του:

— Πάμε στα ταμπούρια μας, κι όποιος μείνει ας ακούει τα μοιρολόγια των γυναικών...

Ο Ιμπραήμ με πολυάριθμο στρατό, με πυροβολισμό και Ευρωπαϊούς Οργανωτές αξιωματικούς, νίκησε τους γενναίους του Παπαφλέσσα και προχώρησε προς το κέντρο του Μοριά. Στο μεταξύ η **Κυβέρνηση του Κουντουριώτη** ύστερα από λαϊκή κατακραυγή: «**Θέλουμε τους Αρχηγούς μας**» αμνηστέυσε τους φυλακισμένους στο μοναστήρι της Ύδρας.

Επακολούθησε η **μάχη της Τραμπάλας (6 και 7 Ιουνίου 1825)** και η **φονική μάχη των Τρικόρφων (24-6-1825)** Κατά τη μάχη των Τρικόρφων εφονεύθησαν πολλοί Γορτύνιοι μεταξύ των οποίων: **Ο Παπασταθούλης από Λαγκάδια, ο Χ. Παναγιούλιας και Αναγν. Δημητρακόπουλος από Βαλτεσινίκο, ο Γιάννης Γρίβας από Τρόπαια, Ο Πάικος Νικόπουλος από Βυζίτσι, ο Καπογιάννης από Ράχες, ο Θεοδ. Ασημάκοπουλος από Κοντοβάζαινα και ο Κίτσος από Λάκα Σουλίου (Καπεταναίοι όλοι του Δεληγιάννη, σύνολο 8 καπεταναίοι και 196 στρατιώτες)**

Από το σώμα του Γενναίου Κολοκοτρώνη: **Ο Απόστ. Πα-**

Η ΠΡΩΤΗ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΙΚΗ ΕΠΙΔΡΟΜΗ ΤΟΥ ΙΜΠΡΑΗΜ ΣΤΗ ΓΟΡΤΥΝΙΑ ΤΟ 1825

Του Νικ. Γ. Παπαγεωργίου

παδόπουλος, ο Θαν. Παπακόλιας, ο Τσιώκος και ο Πολ. Μαρσιολόπουλος από Μαγούλιανα. (Σύνολο καπεταναίοι 4 και στρατιώτες 58)

Ο **Νικολής Ταμπακόπουλος και Θ. Ροζής** και 36 στρατιώτες.

Γενικό σύνολο πεσόντων στα Τρίκορφα, από όλα τα σώματα: νεκροί 677 και τραυματίες 400 που πολλοί πέθαναν.

Μετά τη μάχη των Τρικόρφων ο Ιμπραήμ χτυπώντας την Αλωνίσταινα εστράφη προς την Γορτυνία και σαρώνοντας όλα τα ορεινά μέρη εστρατοπέδευσε στη Βυτίνα. Εκεί με 25.000 πεζούς και καβαλαρία «εσκέπασε τις ράχες και τα ρέματα μέχρι τα Μαγούλιανα» Τίποτε άλλο δεν ακουγόταν παρά φωνές ανθρώπων χλιμιντρίσματα αλόγων, τουφεκίσματα αδιάκοπα, γογγυσμοί ενωμένοι με τους κρότους των τυμπάνων του εχθρού.

«Από τον φόβο μας - γράφει ο **υπασπιστής του Κολοκοτρώνη Φωτάκος** εφαιίνεται ότι ο τόπος εσειέτο και επήγαινε να γκρεμισθεί εις το βάραθρον» Σ' αυτή την κατάσταση αλοφροσύνης είχε συντελέσει και ο Παπουλάκος! Από το 1824 έλεγε ότι: «Αν οι άνθρωποι δεν μετανοήσουν, θα έλθουν οι Αραπάδες να τους τιμωρήσουν σαν θέλημα θεού» Είχε πληροφορηθεί από Κρήτες πρόσφυγες την επικείμενη εκστρατεία του Ιμπραήμ στην Πελοπόννησο και όταν αποβιβάστηκαν οι Αιγύπτιοι, οι τρομαγμένοι άνθρωποι θυμήθηκαν τα λόγια του Αγιοπατέρα. Ο Κολοκοτρώνης φοβόταν και το ανέφερε με γράμμα του από τη Στεμνίτσα - την ηττοπάθεια και μοιρολατρία που καλλιεργούσε ο **Παπουλάκος** και δεν του διέφυγε το γεγονός ότι ο Ιμπραήμ, ενώ προήλανε προς την Ηλεία, δεν καταπάτησε τη μονή με τους θησαυρούς του Παπουλάκου. Την επομένη χρονιά (24-9-1826) ο Παπουλάκος εσφάγη από τον Ιμπραήμ αφού του άρπαξαν τους θησαυρούς του!

Προχωρώντας οι Αραπάδες μέσα στα δάση της Βυτίνας, σκλάβωσαν τα ομορφότερα κορίτσια του τόπου, πούταν κρυμμένα εκεί. Τις πήγαν όλες στον Ιμπραήμ. Πρόσταξε τον γιατρό του, τον διερμηνέα του και μια ηλικιωμένη γυναίκα, να εξε-

τάσουν τα κορίτσια αν είναι γερά και ατρύγητα!! Ύστερα πήρε αυτός την πιο καλή και μοίρασε τις άλλες στους αξιωματικούς του!

Οι πληθυσμοί αγρίεψαν, πήραν τα βουνά, έπιασαν τις σπηλιές και τις φωτιές των αγριμιών αφήνοντας τα χωριά παντέρημα! Ζούσαν σαν τ' αγρίμια. Στο **Σερβαϊκό βουνό** όπως φαίνεται από τα Βερβιτσοχώρια του Σέρβου μέσα στη σπηλιά της «Μακρυαλάκας» γεννήθηκε, ο μετέπειτα **Παπαγιώργης (Παπαγεωργίου)** ενώ ο πατέρας του πολεμούσε στην Τράμπαλα και στα Τρίκορφα τον Ιμπραήμ. Έτρωγαν από τα γιδοπρόβατα πούχαν μαζί τους. Οι κότρες δεν γεννούσαν πια, γιατί τ' αυγά τους δεν είχαν σπόρο. Είχαν σκοτώσει όλους τους κοκόρους να μην λαλούν και προοΐδουν τους κρυψώνες! Ο ένας έβλεπε τον άλλο από μακριά και τρώμαζε, γιατί δεν ήξερε αν ήταν φίλος ή εχθρός! Ο ένας έβλεπε τον άλλο από μακριά και τρώμαζε γιατί δεν ήξερε αν ήταν φίλος ή εχθρός! Τα μικρά παιδιά ήταν δεμένα δεξιά και στα αριστερά πάνω σ' άλογα και στα μουλάρια, αρμαθιές σαν κατόπουλα, έτοιμα να ξεκινήσουν αμέσως μόλις φαινόταν ο εχθρός!

Στη συνέχεια ο Ιμπραήμ πήγε στα Λαγκάδια και έκαψε τα σπίτια των Δεληγιανναιών τις εκκλησίες το σχολείο και τα σπίτια τα καλύτερα. Οι φλόγες ανέβαιναν «**έως τρίτου ουρανού και εφαινότο εις όλη την Πελοπόννησο**» γράφει ο Κανέλλος Δεληγιάννης. Ο δε υπαρχηγός του Ιμπραήμ, Μπακή Εφέντης έκαίγε την ίδια μέρα του **Ρεκούνη και τα χωριά της Άκοβας**.

Ο κόσμος είχε παραφρονήσει 500 άτομα **Δεληγιανναιόι, Ζαΐμηδες, ο γιος του Κολοκοτρώνη Κολίνος** πήγαν να κρυφτούν στην «τρύπα του Σπάθαρι» Στο δάσος κοντά στην «κυράς το γεφύρι» είχαν κρυφτεί μερικές οικογένειες από τη Βυτίνα. Ο Δημήτρης Ξυνογάλης που είχε μαζί του το μικρό του παιδί, επειδή έκλαιγε φοβούμενος μήπως τους ακούσουν οι Τούρκοι το έσφαξε με τα χέρια του! Μια ανηψιά των Δεληγιανναιών, Άννα είχε μαζί της τα επτά ανήλικα παιδιά της 5 αγόρια 2 κορίτσια όταν ζύγωσαν οι Αραπάδες,

στις όχθες του Λάδωνα και όρμησαν να την πιάσουν πέταξε ένα - ένα τα παιδιά της στον Λάδωνα και αυτή θηλάζοντας το μικρότερο φώναξε:

— **Δε γινόμαστε εμείς αιχμάλωτοι των Αγαρηνών, καλύτερα να πνιγούμε κι έπεσε στο ποτάμι!!!**

Από τα Μαγούλιανα οι Κολοκοτρώνης και Πλαπούτας πήγαν στο Παλούμπα. Την επομένη όμως έπρεπε να φύγουν, φοβούμενοι μήπως έλθουν οι Τούρκοι. Ήταν όμως αδύνατο να πάρουν μαζί τους τον **Κόλια Πλαπούτα**, διότι λόγω της καταστάσεώς του «σωματώδης και υπέργηρος» ήταν αδύνατο να βαδίσει και ούτε πάνω σε ζώο να σταθεί. Ζήτησε λοιπόν ο γέρο- Κόλιας να τον αφήσουν μόνο του στο σπίτι αφού χτίσουν όλες τις πόρτες εκτός από μια «**ώστε πολεμώντας να μπορούσε ν' ανταλλάξει το αίμα του**» όταν θα ερχόντουσαν οι Αραπάδες.

Ένα μεγάλο πλήθος, στρατιώτες και γυναικόπαιδα, Δεληγιανναιόι, Ζαΐμης που, δεν χωρούσαν στην «τρύπα του Σπάθαρι» έφτασαν στην Κοντοβάζαινα και ανέβηκαν στο βουνό **Άγιος Πέτρος** «ψηλό και δασώδες» Από εκεί αγνάντευαν τις ορδές του Ιμπραήμ να λεηλατούν και στη συνέχεια να καίνε την **Κοντοβάζαινα** «και όλα τα κύκλω ημών χωριά: **Ράχες, Βούτσι, Βελημαχοχώρια, Μοναστηράκι, Στρέζοβα, Ποδογορά, Συριάμου, Βάχλια, Νάσια και Βεσίνη.**

Κι ενώ είχαν τραβηχτεί στο βουνό του Αγίου Πέτρου, κλεισμένοι και από τις τέσσε-

- » Βουνά της Αλωνίσταινας και της απάνου Χρέπας.
- » Γιατί βουρκώσατε πολύ και είστε βουρκωμένα;
- » Μη σας εφύσηξε βοργιάς και ένα κακό χαλάζι;
- » Δεν μας εφύσηξε βοργιάς, ούτε κακό χαλάζι
- » Μπραήμ πασάς μας πολεμά με τους στραβαραπάδες
- » Δέκα χιλιάδες ταχτικό, έξη καβαλαρία
- » Πήραν την Αλωνίσταινα, σκλαβώσαν την Βυτίνα.
- » Επήγαν στα Μαγούλιαν περάσαν στα Λαγκάδια
- » Πήραν μανούλες με παιδιά, γυναίκες με τους άντρες
- » Εκεί θ' ακούστε κλαυμάτα δάκρυα και μοιρολόγια
- » Κλαίν οι μανούλες για τα παιδιά γυναίκες για τους άντρες!

ΝΙΚΟΣ Γ. ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ

ΑΡΤΟΖΗΝΟΣ

Έκδοση του
Συνδέσμου Σερβαίων

Γραφεία:
Θεμιστοκλέους 11
4ος Όροφος

Υπεύθυνος Τυπογραφείου
Π. ΚΟΛΟΚΟΤΣΑΣ
ΤΗΛ. 36.22.242

ΕΤΗΣΙΕΣ ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ

Εσωτερικού δρχ 1.000
Εξωτερικού δολ. 30
(Στους κατοίκους του χωριού διανέμεται δωρεάν)

Υπεύθυνος σύμφωνα με το νόμο: ΒΑΣ. ΔΑΡΑΣ
Ρόδων 25
15341 Αγία Παρασκευή
Τηλ. 65.32.181

ρες πλευρές του ορίζοντα έκαναν συβμούλιο μυστικό οι καπεταναίοι και στρατιώτες «εν ονόματι της πατρίδας» να σκοτώσουν μόλις ιδούν και πλησιάζει ο εχθρός τις γυναίκες και τα παιδιά τους και πάνω από τα πτώματά τους να πολεμήσουν παρά να πέσουν άνανδρα στην αιχμαλωσία και ατίμωση. «Αλλά ευδοκεί ο Θεός όταν θέλει να τους σώσει»

Ενώ ήταν Ιούλιος (1825) σκοτεινίασε ξαφνικά ο ουρανός, τόσο που ο ένας δεν έβλεπε τον άλλο και άρχισε μια καταρρακτώδης βροχή συνοδευόμενη από αστραπές και βροντές που κράτησε τέσσερις ώρες. Οι μεν του Ιμπραήμ επέστρεψαν στα χωριά που είχαν πυρπολίσει για να στεγνώσουν οι δε Έλληνες λαμβάνοντας αυτό σαν θαύμα έφυγαν αμέσως τρέχοντας και έφθασαν τα μεσάνυχτα στα χωριά Λέστενα και Σοπωτό ο δε Ιμπραήμ επέστρεψε πανηγυρικά στην Τρίπολη.

Ο ανώνυμος λαός, τραγούδησε τα βάσανα που υπέστη από τον Ιμπραήμ με το ακόλουθο δημοτικό:

ΟΡΘΟΠΕΔΙΚΟ ΑΘΛΗΤΙΑΤΡΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ

Στοπ στην ταλαιπωρία σας.

Τώρα στην περιοχή μας λειτουργεί άριστα εξοπλισμένο Ορθοπεδικό και Αθλητιατρικό κατάστημα για όλες τις περιπτώσεις.

ΟΡΘΟΠΕΔΙΚΑ: Καλτσόν φλεβίτιδας, Ζώνες εγκυμοσύνης, Ζώνες μέσης.

ΑΘΛΗΤΙΚΑ: Επιγονατίδες, Επιστραγάλιδες, Περικάρπια, ειδικές Επιγονατίδες, Σορτ., προσαγωγών.

ΟΠΤΙΚΑ
ΦΑΚΟΙ ΕΠΑΦΗΣ
Γιαννης
ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ

Β' ΑΓ. ΙΕΡΟΘΕΟΥ 97
ΠΕΡΙΣΤΕΡΙ

ΤΗΛ. 57 35 609

Γ' ΑΤΡΕΙΔΩΝ 11
ΠΕΡΙΣΤΕΡΙ

ΤΗΛ. 57 30 500

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

ΓΑΜΟΙ

- Στον Ιερό Ναό Αγίας Αικατερίνης Νέων Λισίων το Σάββατο στις 7 Οκτώβρη ο Γιάννης Παν. Καλομοίρης (εγγονός του Αθανασίου Ν. Μαραγκού) και η δεσποινίδα Γιάννα Τσερωτά από

- Την Κυριακή 24 Σεπτεμβρίου τελέστηκαν στο Άργος οι γάμοι του Θεόδωρου Μιχ. Λιατσόπουλου μετά της δ. Ευφροσύνης Καραγιάννη.

ΘΑΝΑΤΟΙ

ΒΑΣΙΛΗΣ ΠΑΠΑΦΛΩΡΑΤΟΣ
Πέθανε στις 18-8-1989 στην Αθήνα ο Βασίλης Παπαφλωράτος σύζυγος της Σοφίας κόρης του Βασίλη Κ. Μαραγκού εγκατεστημένου από πολλά χρόνια στην Αθήνα. Ο Αρτοζήνος και η Διοίκηση του Συνδέσμου εκφράζουν στη σύζυγο του εγκάρδια συλλυπητήρια.

ΧΡΥΣΟΥΛΑ ΕΥΘ. ΖΑΧΑΡΟΠΟΥΛΟΥ

- Πέθανε σε ηλικία 84 ετών στις 3 Νοεμβρίου στο νοσοκομείο Κορίνθου από εγκεφαλικό επεισόδιο η

Χρυσούλα Ευθ. Ζαχαροπούλου και με τη συνοδεία του γιού της, του Νίκου, των κοριτσιών και γαμπρών της, την επομένη 4 Νοεμβρίου μετεφέρθη να ενταφιασθεί στον Σέρβου. Σύσσωμοι οι κάτοικοι του χωριού την ξεπροβάδισαν στην τελευταία της κατοικία.

Μια από τις Σερβιώτισσες της παλιάς γενιάς καλόκαρδη και γλυκομίλητη πάλεψε με την ανέχεια, δίπλα στον άνδρα της και ανάρθεσε πολυμελή οικογένεια. Απόχτησε 6 παιδιά, 12 εγγόνα και δισέγγονα. Ας είναι αιωνία της η μνήμη!

την Αθήνα τέλεσαν τους γάμους των. Κουμπάρος ήταν ο Κώστας Ν. Κωνσταντόπουλος. Μετά το μυστήριο ακολούθησε παραδοσιακό γλέντι που κράτησε ως το πρωί.

ΕΙΣ ΜΝΗΜΗΝ Πάνου Μαρ. Βέργου

Υπέρ του Ιερού Ναού Κοιμήσεως της Θεοτόκου η Γιαννούλα Δ. Σχίζα και Μοίρα Πατελάρου προσέφεραν 4.000 και 3.000 αντίστοιχα

ΕΙΣ ΜΝΗΜΗΝ Μαρίας Ν. Κωνσταντοπούλου

Ο γιός της Ηλίας προσέφερε υπέρ των σκοπών του Συνδέσμου δρχ 5.000.

ΕΙΣ ΜΝΗΜΗΝ Ιωάννου Ηλ. Λιατσόπουλου

Υπέρ του Ιερού Ναού Κοιμήσεως της Θεοτόκου προσέφεραν οι γιοί του δρχ. 30.000 και ο γαμπρός του Παναγιώτης Ι. Κωνσταντόπουλος δρχ. 10.000.

ΕΙΣ ΜΝΗΜΗΝ Χρυσούλας Ευθ. Ζαχαροπούλου

Υπέρ του Ιερού Ναού Κοιμήσεως της Θεοτόκου ο γιός της Νίκος προσέφερε δρχ. 10.000

ΕΙΣ ΜΝΗΜΗΝ Ιωάννη Ευστ. Ρουσιά

Υπέρ του Ιερού Ναού Κοιμήσεως της Θεοτόκου ο πατέρας Στάθης προσέφερε δρχ. 10.000.

ΕΙΣ ΜΝΗΜΗΝ Ντίνας συζ. Παν. Στρίκου και Σμαράγδας συζ. Ηλ. Δ. Στρίκου

Η Ευγενία και Γεωργία Κομνηνού (Στρίκου) προσέφεραν δρχαμές 6.000 υπέρ των σκοπών του Συνδέσμου.

ΕΠΑΞΙΑ ΕΚΛΟΓΗ

Στον αγαπητό μας συμπατριώτη και μέλος του Διοικ. Συμβουλίου του Συνδέσμου Διονύσιο Ν. Δημόπουλο γιατρό μαιευτήρα χειρουργό, που εξελέγη επάξια λέκτωρ του Πανεπιστημίου Πατρών ο Αρτοζήνος και η Διοίκηση του Συνδέσμου του εκφράζουν τα πιο θερμά τους συγχαρητήρια

Συγχαρητήρια

Στο φέρελι συμπατριώτη μας Τάσο Δημητρόπουλο που ύστερα από επιτυχείς σπουδές έλαβε πτυχίο Μάστερ Πληροφορικής (Τεχνητή Νοημοσύνη) του Πανεπιστημίου Μινεσότα Αμερικής και γύρισε στην Ελλάδα, εκφράζουμε τα θερμά μας συγχαρητήρια και του ευχόμαστε όπως προσφέρει ότι το χρήσιμο στην ειδικότητα που επέλεξε της σύγχρονης επιστήμης.

ΕΛΑΒΕ ΠΤΥΧΙΟ ΙΑΤΡΙΚΗΣ

Στη δ. Χριστίνα Κ. Μπόρα που πήρε άξια το πτυχίο της Ιατρικής και έδωσε τον κεκανονισμένο όρκο στις 30-10-1989, η εφημερίδα μας και η Διοίκηση του Συνδέσμου απευθύνουν στη νέα επιστήμονα θερμά συγχαρητήρια και της εύχονται κάθε πρόοδο.

Ο ΧΡΙΣΤΟΣ ΜΑΡΑΓΚΟΣ ΕΤΟΠΟΘΕΤΗΘΗ ΣΤΗΝ ΠΡΟΜΕΤ

Ο συμπατριώτης μας Χρίστος Αθαν. Μαραγκός ετοποθετήθη πρόεδρος και διευθύνων σύμβουλος του Διοικ. Συμβουλίου της ΠΡΟΜΕΤ. (Εταιρεία Δημοσίου Φορέα) Τον συγχαίρουμε.

Διευκρίνηση

Στον πίνακα εισφορών υπέρ του καμπαναριού στο προηγούμενο φύλλο του Αρτοζήνου εσφαλμένα, από λάθος τυπογραφείου γράφηκε το όνομα Ιωάννης Αθ. Σχίζας αντί του ορθού ο Ιωάννης Θεοδ. Σχίζας προσέφερε δρχαμές 10.000

Ευχαριστήριο

Οι Οικείοι της αποθανούσης Χρυσούλας Ευθ. Ζαχαροπούλου εκφράζουν τις θερμές τους ευχαριστίες προς όλους τους συμπατριώτες, συγγενείς και φίλους που τους συμπαραστάθηκαν στο οικογενειακό τους πένθος.

ΠΡΟΣΦΟΡΕΣ ΓΙΑ ΤΟ ΝΑΟ ΤΟΥ ΑΓ. ΚΩΝ/ΝΟΥ

Για τον Ναό του Αγίου Κων/νου Αράπηδες προσέφεραν:

Για τις ανάγκες του ναού, ο Βασίλης Κ. Γκούτης εις μνήμην των γονέων του δρχ. 50.000. Για δε την επέκταση και διαμόρφωση του χώρου του νεκροταφείου οι κάτωθι τα αντίστοιχα ποσά	
Ιωάννης Ν. Γεωργακόπουλος	6.000
Βασίλης Ι. Δάρας	6.000
Κώστας Ι. Χρονόπουλος	5.000
Φώτης Γ. Παναγόπουλος	5.000
Ηλίας Μαρ. Παγκράτης	5.000
Κων/νος Ν. Παγκράτης	5.000
Κων/νος Π. Μιχόπουλος	5.000
Ευάγγελος Μπουρνάς	5.000
Σοφία Κ. Σχίζα	5.000
Ηλίας Αν. Χρονόπουλος	5.000
Ιωάννης Ηλ. Χρονόπουλος	5.000
Δημήτριος Αγγ. Χειμώνας	5.000
Αναστάσιος Ηλ. Χρονόπουλος	5.000
Γεώργιος Κ. Μπουρνάς	5.000
Ανώνυμος	5.000
Δημήτριος Κ. Μιχόπουλος	3.000
Ιωάννης Μαρ. Παγκράτης	2.500
Τάσος Μαρ. Παγκράτης	2.500
Αθανάσιος Μαρ. Παγκράτης	2.000
Χρίστος Κ. Παγκράτης	2.000
Παναγιώτης Κ. Μιχόπουλος	2.000
Ιωάννης Κ. Μπουρνάς	2.000
Δημήτριος Π. Τσαντίλης	2.000
Χρίστος Ηλ. Χρονόπουλος	2.000
Δήμητρα Θ. Χειμώνας	2.000
Αλκης Παπαδόπουλος	2.000
Ηλίας Ι. Γεωργακόπουλος	2.000
Μαρίνης Χαρ. Σκούρος	1.500
Χρίστος Ι. Αναστασόπουλος	1.000
Παναγιώτης Κ. Σχίζας	1.000
Παναγιώτης Ηλ. Χρονόπουλος	1.000
Μιχάλης Παν. Μιχόπουλος	200

Η Φωνή του Αρτοζήνου

Φίλοι αναγνώστες,

Στείλτε μας τα νέα σας, στο «Αρτοζήνο», ενισχύσετε την εφημερίδα μας που είναι για μας όλους το πολύτιμο ταχυδρομείο, ο πιο επιθυμητός μας και ευχάριστος επισκέπτης, η φωνή του χωριού μας.

Η σύντομη πληρωμή της, θα είναι το καλύτερο δώρο που θα μπορούσατε να κάνετε.

Ο ΛΕΩΝΙΔΑΣ

Ανταλλακτικά Μεταχειρισμένων Γαλλικών Αυτοκινήτων

PEUGEOT - RENAULT
CITROEN - SIMGA

ΛΕΩΝ. ΠΑΠΑΘΩΜΟΠΟΥΛΟΣ

ΤΕΡΜΑ ΜΥΛΛΕΡΟΥ ΚΑΙ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ 150
ΕΝΑΝΤΙ ΤΑΧΥΔΡΟΜΕΙΟΥ Τηλ. 52.22.619 Οικ. 57.24.549

ΣΤΑΘΜΟΣ ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΕΩΣ

ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ MOBIL

ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ Ι. ΣΤΡΙΚΟΥ

LENORMAN 198

Τηλ. 51.21.035

Ο ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΠΗΛ. ΔΗΜΟΠΟΥΛΟΣ ΓΙΑ ΤΟ ΒΙΒΛΙΟ

ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΗ ΔΑΡΑ «ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΤΟΥ ΣΕΡΒΟΥ»

Διαβάζοντας το δίτομο βιβλίο του Βασίλη Δάρα «ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΤΟΥ ΣΕΡΒΟΥ» ένιωσα έντονη την ανάγκη να γράψω κάτι γι' αυτό.

Δεν έχω φυσικά την πρόθεση ούτε να προβάλω το συγγραφέα και το ταλέντο του ούτε να τον κολακώσω και να τον αναδείξω στους αναγνώστες του. Γιατί και από άλλα δημοσιεύματά του καταφαίνεται ότι η πένα του Βασίλη Δάρα δεν έχει ανάγκη από κριτικές προβολές και από εκθειάσεις.

Απλώς αισθάνθηκα την ανάγκη να αφιερώσω τα λίγα τούτα λόγια, θέλοντας να εκφράσω τα δικά μου συναισθήματα και τον ενθουσιασμό που ένιωσα, διαβάζοντας το περισπούδαστο τούτο βιβλίο.

Ερευνώντας σε βάθος, με μέθοδο και σύστημα αξιοθαύμαστο ο συγγραφέας, στο μέτρο του δυνατού θεμελιώνει την ιστορία του Σέρβου φέρνοντας σε φώς στοιχεία άγνωστα και ξεκινώντας από την πρώτη εμφάνιση του χωριού, δίνει εικόνα της όλης ιστορικής του πορείας και της παρουσίας του στους αγώνες του έθνους με ντουκουμέντα και επίσημα συναρπαστικά στοιχεία.

Αντίστοιχα, με εξειδικευμένη καλλιέργεια, φροντισμένη δομή και γλαφυρότητα έκφρασης, μας δίνει ανάγλυφη την εικόνα των συνθηκών και του τρόπου ζωής των περασμένων γενιών, των ανθρώπων που παρήλασαν από τούτο τον τόπο.

Η παρουσίαση του γενεαλογικού δένδρου σε συνδυασμό με παράθεση φωτογραφιών κάτι το πρωτότυπο για βιβλίο που απαιτούσε ιερή προσπάθεια και κόπους, ξυπνά στον αναγνώστη αναμνήσεις θαμμένες στο υπο-

συνείδητο, μορφές ολοζώντανες, μπρός στις οποίες καταλαμβάνεται από συναίσθηση δέους και θύμησης ιερής.

Ξεφυλλίζοντας τις πολύτιμες σελίδες του βιβλίου και ιδιαίτερα του Β' τόμου οι μεθερχόμενες γενιές θα μπορούν να αναζητούν κάθε ιστορική πληροφορία για του Σέρβου, για πρόσωπα της οικογενείας τους ή άλλα πρόσωπα.

Ήταν λοιπόν το βιβλίο τούτο κάτι που έλειπε και α-

ποτελεί πολύτιμη προσφορά στην κοινή μας γενέτειρα και μνημείο για γενιές - γενιών που θα σεμνύνονται για τους προγόνους τους και μελετώντας το βιβλίο τούτο θα φρονιματίζονται κρατώντας από το θησαυροφυλάκιο της προγονικής τους κληρονομιάς ότι το πολύτιμο για να φτιάξουν κάτι το πιο ωραίο, κάτι πιο τέλει πιο σύγχρονο και ανθρώπινο.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΠ. ΔΗΜΟΠΟΥΛΟΣ
ΤΑΞΙΑΡΧΟΣ ΧΩΡΟΦΥΛΑΚΗΣ Ε.Α.

Συνδρομές

Θεόδωρος Γ. Τρουπής (Γκράβαρης)	5.000
Γεώργιος Ν. Κωνσταντόπουλος	5.000
Ιωάννης Ν. Κωνσταντόπουλος	5.000
Ηλίας Ι. Μπόρας (Ντόρος)	5.000
Θεόδωρος Ν. Σχίζας	3.000
Δημήτριος Ι. Δημητρόπουλος	3.000
Μαρία Σχίζα - Καραπαθάκη	2.000
Θεόφιλος Σκούρος	2.000
Δημήτριος Σπηλ. Δημόπουλος	2.000
Αθανάσιος Ν. Τρουπής	1.500
Θεοδώρα Β. Τρουπή	1.500
Ντίνα Αθ. Τρουπή - Βόκαλη	1.500
Κων/νος Ν. Τρουπής	1.500
Νίκος Β. Τρουπής	1.500
Μαρίνος Ηλ. Βέργος	1.000
Γεωργία Ηλ. Βέργου	1.000
Ηλίας Π. Κωνσταντόπουλος	1.000
Ηλίας Ν. Κωνσταντόπουλος	1.000
Νικόλαος Γ. Μπόρας	1.000
Αγγελική Ευθ. Βέργου	1.000
Δημήτριος Κ. Παναγόπουλος	1.000

Η Χρυσούλα Κομνηνού μας ρωτάει

Η πάντα παρούσα στο Σύνοδο Χρυσούλα Κομνηνού, σε μια ωραία συζήτηση στο γραφείο του Συνδέσμου, μας ρωτάει. Γιατί στα χρόνια τα παλιά στο χωριό, σαν ξεκινάγαμε με το χάραμα και πηγαίναμε στον Αρτοζήνο ώρες ποδαρόδρομο με τα κορίτσια του καιρού μου, τη Σταμάτα

και τη Μαρία Πετρ. Σχίζα, την Ανδριάννα, την Κατερίνη της Χρισταίνας, τη Βενετσάνα, τη Γεωργιά της Θεωρούς της Κωνσταντόφυης και τις άλλες κοπέλλες ύστερα από δέκα ώρες σκληρής δουλειάς γυρίζαμε ξεκούραστες πάντα με κέφι και τραγουδώντας; Ενώ σήμερα νιές κοπέλλες με τις ανέσεις μ' όλα τα μέσα την καλή τροφή τις βλέπεις κουρασμένες χωρίς κέφι και αγανακτισμένες. Λες κι όλα τους λείπουν!

Μα Χρυσούλα, τότε η ζωή ήταν αμέριμη χωρίς απαιτήσεις. Και κει στην παρθένα φύση με το οξυγονούχο αέρι, τα κρυστάλλινα νερά, τη λιτή και αγνή τροφή, όλα αυτά δίνουν χαρά και υγεία.

Αντέ και να ξαναγυρίζαμε στα χρόνια κείνα λέει η Χρυσούλα.

Επαναλειτούργει το Ιατρείο.

Λειτουργεί και πάλι στο Σέρβου το ιατρείο με την τοποθέτηση οπλήτη, αγροτικού ιατρού, ο οποίος ολοπρόθυμα εξυπηρετεί τους ασθενείς του χωριού, ασκώντας εφημερία 2-3 φορές την εβδομάδα επί 24ωρο στο Κέντρο Υγείας Δημητσάνας. Τα έκτακτα περιστατικά μεταφοράς ασθενειών καλύπτει το Κέντρο Υγείας.

ΑΠΟΠΕΡΑΤΩΘΗΚΑΝ ΟΙ ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΤΟΥ ΝΑΟΥ ΚΟΙΜΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ

Τελείωσαν οι εργασίες της στέγης του Ναού Κοιμήσεως της Θεοτόκου, που εκτέλεσε επιμελημένα ο γνωστός για την τεχνική του ικανότητα συμπατριώτης μας Νίκος Ι. Χρονόπουλος.

Αξίζει να σημειωθεί ότι το εκκλησιαστικό συμβούλιο κατέβαλε κάθε προσπάθεια για την αποπεράτωση του έργου τούτου που ήταν τόσο αναγκαίο για την αντιμετώπιση της υγρασίας.

Η δαπάνη του έργου εκτός των κεραμιδιών, προσφορά του Δημητρίου Τσαντίλη ανήλθε στο ποσό των δραχμών 1.395.000

Προσέφεραν δε για την κάλυψη της δαπάνης οι κάτωθι τα αντίστοιχα ποσά.

Δημήτριος Παν. Τσαντίλης	600.000
Παναγιώτης Δ. Κερμπεσιώτης	200.000
Νικόλαος Θεόδ. Λιατσόπουλος	10.000
Κωνσταντίνος Βασ. Σχίζας	10.000
Πανάγος Αντων. Βέργος	10.000
Αναστάσιος Δ. Στρίκος	5.000
Ανδριάννα Ηλ. Κουτσανδριά	5000
Τάκης Ηλ. Κωνσταντόπουλος	5000
Χρήστος Ανδρ. Δάρας	5000
Ιωάννης Κ. Σχίζας	5000
Λάμπρος Διον. Βέργος	5000
Μαρία Ιωάν. Βέργου	5000
Μαρία Βασ. Μπόρα	5000
Σταυρούλα Κ. Γκούτη	5000
Ηλίας Θ. Κουτσανδριάς	5000
Δέσπω Πολυχ. Παγκράτη	5000
Σοφία Βασ. Αναστασόπουλου	5000
Δημήτριος Ι. Σχίζας	5000
Νικόλαος Διον. Βέργος	5000
Σοφία Δ. Μπόρα	5000
Θεόδωρος Ηλ. Μπόρας	5000
Αγγελική Ν. Ανδριόπουλου	5000
Δημήτριος Θεόδ. Σχίζας	5000
Παναγής Ιωάν. Κωνσταντόπουλος	5000
Ανδρέας Θ. Κουτσανδριάς	5000
Δημήτριος Κ. Παναγόπουλος	5000
Ελένη Γεωργ. Δάρα	4000
Αθανασία Γεωργ. Βέργου	1000

Διευκρινίζεται ότι στο προηγούμενο φύλλο του Αρτοζήνου δημοσιεύτηκε προσφορά Παναγιώτη Κερμπεσιώτη 170000 (1000 δολάρια) αντι του ποσού δρχ. 200.000 που περιλαμβάνεται ότι προσέφερε στον παραπάνω πίνακα.

Συμπληρωματικά σημειώνουμε ότι ο ίδιος διαθέτει τα απαιτούμενα καλής ποιότητας υλικά, αξίας δρχ. 600.000 και δρχ. 200.000 για τις εργασίες του εσωτερικού του ναού.

Το Εκκλησιαστικό Συμβούλιο εκφράζει τις ευχαριστίες του προς όλους τους ανωτέρω για την ολοπρόθυμη προσφορά τους.

Ευχαριστίες ανήκουν και στο συμπατριώτη Ιωάννη Ρουσιά που συντέλεσε στην ευόδωση των εργασιών του καμπαναριού και της στέγης του ναού, με την χωρίς καθυστέρηση μεταφορά των υλικών και την εξόφληση της προς αυτόν χρονολογούμενης από 4ετίας οφειλής, μετά το τέλος των εργασιών.

ΚΙ ΑΛΛΟΙ ΕΠΙΤΥΧΟΝΤΕΣ ΣΤΑ Α.Ε.Ι.

Δύο νέες επιτυχίες των παιδιών του χωριού μας

Έργο τέχνης

Λαμπρό έργο τέχνης με ομορφιά και χάρη, έργο παραδοσιακό, που ικανοποιεί το μάτι του παρατηρητή και την από αρχιτεκτονικής πλευράς κατασκευή του προβάλλει στο κέντρο του χωριού Σέρβου, το νεοανεγερθέν κωδονοστάσιο.

Θα ήθελα όμως εδώ, να συγχαρώ τους κατασκευαστές του έργου και ιδιαίτερα το συμπατριώτη μας Γεώργιο Μπουρνά, που παρά τις δυσκολίες του έργου από πλευράς κατασκευής, με την τεχνική του ικανότητα επιμελήθη και παρουσίασε αυτό το αρχιτεκτονικό δημιούργημα.

Αθανάσιος Ν. Μαραγκός
Αρχιτέκτων

που μας χαροποίησε δημοσιεύουμε ετεροχρονισμένα γιατί αργά το πληροφορηθήκαμε

Πέτυχαν:

- Η Ελένη Αθ. Κερμπεσιώτη στην Ανωτάτη Σχολή Οικονομικών Επιστημών (Α.Σ.Ο.Ε.)

- Η Αγγελική Ζαζάνη (κόρη της Γεωργία Θ. Λιατσοπούλου) στη Νοσηλευτική Ανωτάτου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος (Α.Ε.Ι.) Πανεπιστημίου Αθηνών.

Τους διαβιβάζουμε τα συγχαρητήριά μας και τους ευχόμαστε καλές σπουδές.

Πώληση σπιτιού

Ο Πανάγος Αντων. Βέργος πουλάει το σπίτι του στον Σέρβου.

Πληροφορίες από τον ίδιο στο τηλ. 5715328.

ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΕΣ ΕΚΛΟΓΕΣ ΤΗΣ 5ης ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ

ΣΥΝΕΧΕΙΑ από 1η σελ.

Μυγαλιάς	555	189	312	49
Νεοχώρι	547	305	210	23
Νυμφασία	245	139	75	27
Ξηροκαρύταινας	138	28	103	4
Παλαμαρίου	129	42	77	8
Παλούμπα	339	189	129	11
Παναγιάς	97	39	52	5
Παναγίτσας	106	64	37	3
Παραλλογών	303	140	140	20
Παύλιας	184	89	79	12
Περδικονερίου	758	422	292	30
Πουρναριάς	404	193	166	34
Πρασίνου	407	237	111	53
Πυρί	258	129	114	11
Ράδου	149	60	77	10
Ράφτη	296	134	138	15
Ραχών	411	171	212	27
Ριζοσπηλιάς	123	51	60	10
Σαρακινίου	164	54	95	11
Σαρακινίου Ηρ.	185	84	88	7
Σέρβου Ανδρ	298	107	159	25
Σέρβου Γυν.	217	83	116	15
Σέρβου Σύν.	515	190	275	40
Σπάθαρι	606	280	245	61
Σταυροδρομίου	400	232	140	22
Στεμνίτσας	559	213	282	42
Σύρνας	257	127	113	13
Τριποταμιάς	626	323	276	20
Τροπαίων	964	366	442	138
Χρυσοχωριού	225	157	55	12
Χώρας	464	232	178	38
Ψαρίου	100	40	56	3

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ
ΠΕΡΙΟΔΙΚΑ

ΕΛΛΑΣ

ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ - ΕΚΔΟΣΗ
**ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ
ΣΕΡΒΑΙΩΝ**
Επιμέλεια Υλης:
ΒΑΣ. ΔΑΡΑΣ

ΑΡΤΟΖΙΝΟΣ

Εκδοση του Συνδέσμου Σερβαίων Αρκαδίας

ΕΤΟΣ ΙΕ'
Αρ. Φύλλου 76
ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ
1990
ΓΡΑΦΕΙΑ:
Θεμιστοκλέους 11
106 77 ΑΘΗΝΑ
ΤΗΛ. 3619046

ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ ΤΟΥ ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ ΜΑΣ

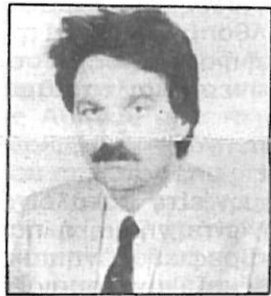
Ετήσιος Απολογισμός Διοικητικού Συμβουλίου

Στις 3 Δεκεμβρίου ημέρα Κυριακή και ώρα 10 π.μ. πραγματοποιήθηκε στην αίθουσα της Παναρκαδικής Ομοσπονδίας η Γενική Συνέλευση των μελών του Συνδέσμου μας με θέμα. Ετήσιος Απολογισμός του Διοικ. Συμβουλίου προβλήματα που απασχολούν το Σύνδεσμο.

Πρόεδρος της Συνελεύσεως εξελέγη ο κ. Νίκος Θ. Τρουπής (Γκράβαρης) και Γραμματέας ο κ. Κώστας Διαμ. Κουτσανδριάς.

Ο κ. Τρουπής ευχαριστώντας τους παριστάμενους για την τιμητική εκλογή, πρότεινε να τηρηθεί ενός λεπτού σιγή για τους Σερβαίους που έφυγαν τελευταία από τη ζωή και στη

Ο Σύνδεσμος Σερβαίων προς τον Νομάρχη Αρκαδίας

Με την δραστηριότητα που τον διακρίνει και απaráμιλλον ενδιαφέρον ο ρέκτης Νομάρχης Αρκαδίας κ. Γρηγόριος Αποστολάκος έχει επιδοθεί στην αντιμετώπιση των πολυειδών προβλημάτων του Νομού. Στο νέο μας Νομάρχη την Ανώτερη κι εποπτεύουσα Αρχή του δικαίου και αναγκών του τόπου το Δ.Σ. του Συνδέσμου Σερβαίων υποβάλλει θερμή την παράκληση όπως: στο πλαίσιο της χρηματοδότησης των έργων του νομού και της δίκαιης κατανομής των κονδυλίων προγράμματος 1990 περιληφθεί ως έργο άμεσης προτεραιότητας ο δρόμος Καρκαλού - Σέρβου. Δρόμος επαρχιακός με διπλή προσπέλαση (προς χωριά Λυκούρεσι - Ψάρι - Παλούμπα και Αράπηδες - Λυσσαρέα) η κατασκευή του οποίου αποτελεί φαινόμενο ιστορικό, ιδιωματικής πρωτοβουλίας και του οποίου η εγκατάλειψη παρά τα επανειλημμένα μας υπομνήματα προς αρμοδίους, έχει οδηγήσει σε απόγνωση τους κατοίκους και πολυπληθείς ξενητεμένους μας οι οποίοι αδυνατούν να φτάσουν στα σπίτια τους λόγω αθλιότητας του δρόμου και του κινδύνου καταστροφής των αυτοκινήτων τους. Απο το νέο μας Νομάρχη αναμένουμε δικαίωση.

συνέχεια, ο λόγος δόθηκε στον Πρόεδρο του Διοικ. Συμβουλίου κ. Βασ. Δάρα.

Ο κ. Δάρας αφού χαρακτήρισε ως όχι ευχάριστη για το Σύνδεσμο την ολιγάριθμη συμμετοχή των πατριωτών στις Συνελεύσεις, πράγμα που παρατηρείται τα τελευταία χρόνια και ανεφέρθη στην προσωπική προσπάθεια που κατέλαβε για την εξεύρεση υποψηφίων προς συγκρότηση του εννεαμελούς Συμβουλίου τον περασμένο Δεκέμβριο, για να μη μείνει ο Σύνδεσμος ακέφαλος, ακολούθως εισήλθε στα πεπραγμένα της Διοικήσεως κατά το διάστημα

του εντεκάμηνου που πέρασε.

Πρώτο και κύριο μέλημα του Συμβουλίου είπε, ήταν η σύμφωνη και με την απόφαση της Γεν. Συνελεύσεως επαναφορά του γραφείου στο κέντρο της Αθήνας. Το οποίο και μεταφέρθη άμεσα σε προνομιούχο θέση, (Θεμιστοκλέους 11) σημείο κεντρικό, θέση που εξυπηρετεί τόσο τη Διοίκηση όσο και τους πατριώτες.

Με νοίκι συμφέρον για το Σύνδεσμο την κύρια του είσοδο λεύτερη όλο το 24ωρο και με τακτές ώρες λειτουργίας κάθε Τετάρτη απόγευμα (ώρες 5-7) και τις Κυριακές τα πρωινά (ώρες 10-1). Παρ' ότι και πολλές άλλες ώρες είναι ανοιχτό για τους πατριώτες.

Ένα τηλεφώνημα άλλωστε, διευκολύνει άριστα την επικοινωνία μεταξύ

Συνέχεια στη σελ. 3

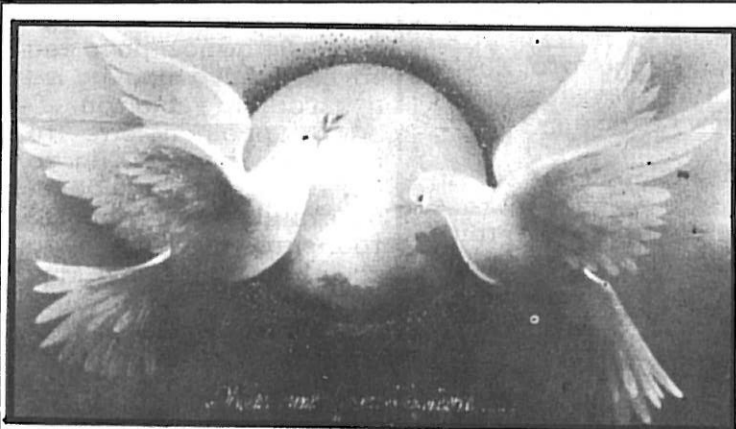
Απο τις λίγες γυναίκες που έχουν απομείνει στο χωριό και πήγαν ν' ανάψουν ένα κερί στο ιστορικό εξωκκλήσι του Αγιοντριά την ημέρα της μνήμης Του.

Η ΚΟΠΗ ΤΗΣ ΠΙΤΤΑΣ

Στις 21 Ιανουαρίου ημέρα Κυριακή και ώρα 5-7 μ.μ. το Διοικ. Συμβούλιο του Συνδέσμου, σας προσκαλεί στο κόψιμο της βασιλόπιτας, που θα γίνει σε πολυτελή αίθουσα του ξενοδοχείου ΚΙΝΚ ΜΙΝΟΣ, Πειραιώς 1 (ΟΜΟΝΟΙΑ). Θα είναι μια χαρούμενη γιορτή συνδυασμένη με όμορφα τραγούδια και προβολές εικόνων από του Σέρβου και την περιοχή κατά την οποία μαζί με την απονομή βραβείων στους επιτυγχόντες στο Πανεπιστήμιο και τους μαθητές τους διακριθέντες για την επιμέλεια τους, στους μικρούς μας φίλους θα προσφερθούν από το Σύνδεσμο δώρα και «επ ευκαιρία» θα γίνει η διανομή της καινούργιας ατζέντας.

Θερμή παράκληση να προσέλθουν όλοι
Το Διοικ. Συμβούλιο

Ευχές για το Νέο Χρόνο

Το Δ. Συμβούλιο του Συνδέσμου και ο Αρτοζίνος, εύχονται στους απανταχού Σερβαίους και τους αγαπώστες της εφημερίδας μας

**ΧΡΟΝΙΑ ΠΟΛΛΑ
ΧΑΡΟΥΜΕΝΟ ΕΙΡΗΝΙΚΟ
ΚΙ ΕΥΤΥΧΙΣΜΕΝΟ ΤΟ 1990**

Ο ΕΤΗΣΙΟΣ ΧΟΡΟΣ ΤΩΝ ΣΕΡΒΑΙΩΝ ΘΑ ΓΙΝΕΙ ΣΤΙΣ 23 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ ΣΤΟ ΚΕΝΤΡΟ «ΚΑΛΑΜΠΟΚΑΣ»

Ο Αποκριάτικος Χορός των Σερβαίων, που αποτελεί την κορυφαία πολιτιστική εκδήλωση του Συνδέσμου το χειμώνα, θα γίνει στις 23 Φεβρουαρίου τελευταία εβδομάδα των Απόκριων ημέρα Παρασκευή και ώρα 9 μ.μ. στο γνωστό κοσμικό κέντρο «ΚΑΛΑΜΠΟΚΑΣ» Παντελή Μακρή 5 Πατήσια (Αγ. Βαρβάρα). Δίπλα και σε απόσταση 100 μ. από τη στάση του ηλεκτρικού...

Το κέντρο προνομιούχο από άποψη θέσεως και χώρου με άριστη διακόσμηση και ποικίλο μουσικό πρόγραμμα με εναλλαγές από μπαλέτα, λαϊκά και δημοτικά τραγούδια πλαισιωμένο από τον ταλαντούχο κλαρινοπαίχτη Βασίλη Σκαλιώτη με τη συνοδεία του διακεκριμένου τραγουδιστή Μιχάλη Τσακαλόπουλου και τη χάρη που δίνει η εμφάνιση του μίμου Γιάννη Μπουρλένη μας εγγυώνται μια όμορφη βραδιά.

Τιμή εισιτηρίου δεχ. 2000

Σας προσκαλούμε να έρθετε με τους φίλους σας. Η προμήθεια εισιτηρίων θα γίνεται από τα μέλη του Δ.Σ. με προσωπική συνάντηση ή τηλεφωνική επικοινωνία στα τηλέφωνα των μελών της Διοικήσεως. Ιδιαίτερως δε στο γραφείο του Συνδέσμου Θεμιστοκλέους 11 τηλ. 3619046.

Ετήσιος Απολογισμός Διοικητικού Συμβουλίου

Συνέχεια από την 1η σελ.

μας. Αναφερόμενος στις πολιτιστικές εκδηλώσεις, του Συνδέσμου υπογράμμισε ότι σαν πρώτη εκδήλωση ήταν η παρά τη στενότητα χρόνου, πραγματοποίηση γιορτής, κοπής της πίττας. Ήταν μια ωραία εκδήλωση που συμμετείχαν πολλοί πατριώτες μαζί με τις οικογένειές τους, στα παιδιά προσφέρθηκαν από μέλους του Συμβουλίου δώρα και επ' ευκαιρία έγινε η διάθεση των ημερολογίων του Συνδέσμου.

Σημαντική εξέλλου επιτυχία και παρά τη συγκυρία δυσμενών γεγονότων σημείωσε, ο ετήσιος χορός του Συνδέσμου που δόθηκε στο κέντρο «Καλαμπόκα» και άφησε τις καλύτερες εντυπώσεις ενώ από το λαχείο που κυκλοφόρησε ανάσανε οικονομικά ο Σύνδεσμος.

Όσο για το πανηγύρι και τη γιορτή της Παναγίας το 15αυγουστο, το θρησκευτικό πανηγύρι τούτη τη χρονιά υπό την ακτινοβολία του καινούργιου καμπαναριού, είχε αλλιώςτική χάρη. Προθυμότερες κυρίες επιμελήθηκαν για την καθαριότητα και στολισμό του ναού ενώ το Δ. Συμβούλιο του Συνδέσμου με τη διακόσμηση και τον εορτικό φωτισμό του χωριού έδινε την όλη πανηγυρική όψη.

Έγινε βέβαια κατά τη λειτουργία η καθιερωμένη αρτοκλασία. Το όλο όμως κάλλος της γιορτής αλλοίωσε η παρά την τιμητική παρουσία του επισκόπου, ματαίωση της περιφοράς της Αγίας Εικόνας και η κατά σύμπτωση και επί 24ωρο διακοπή του ηλεκτρικού ρεύματος έτσι που να μη γίνει όπως πρέπει το γλέντι, ως το απάνθισμα της γιορτής.

Όσον αφορά την έκδοση του Αρτοζήνου είπε πως το Συμβούλιο εκτιμώντας τη σημασία του σαν συντονιστικού οργάνου του Συνδέσμου και ισχυρού μέσου επικοινωνίας που συνδέει τους απανταχού πατριώτες, κατέβαλε προσπάθεια για την τακτική έκδοσή του. Τόνισε όμως χαρακτηριστικά ότι ενώ ο Αρτοζήνος είναι όργανο έκφρασης όλων των Σερβαίων και ανήκει σ' όλους τους πατριώτες δεν στέλλονται συνεργασίες και ανταποκρίσεις ούτε νέα για γεννήσεις βαπτίσεις γάμους κ.λ.π.

Στο σημείο αυτό διευκρίνησε ότι αν κάποιος δεν λαβαίνει την εφημερίδα γιατί κάποια διεύθυνση έχει παρθεί εσφαλμένα, τέτοια ανωμαλία δεν θα παρατηρηθεί μελλοντικώς με την έκδοση της καινούργιας ατζέντας που είναι έτοιμη και θα διανεμηθεί προσεχώς. Αρκεί όταν κάποιος αλλάζει διεύθυνση να μας ενημερώνει σχετικώς.

Συνεχίζοντας την ομιλία

του για την παρουσία και συμβολή του Συνδέσμου στα κοινά είπε ότι για το χρόνο και ακανθώδες πρόβλημα του δρόμου το Συμβούλιο με υπομνήματα, προσωπική παράσταση μαζί και τον πρόεδρο της Κοινότητας στην Νομαρχία και άλλες ενέργειες προς αρμόδιους έκανε ότι το δυνατόν, ατυχώς όμως δεν έγινε κανένα βήμα συνέχισης της ασφάλτου λόγω έλλειψης χρημάτων.

Εξαγγέλθηκαν μεν κοντύλια διευκρίνισε, αλλά οι νέες επιχορηγήσεις διετέθησαν για την κάλυψη χρεών σε έργα περασμένων χρόνων. Έτσι που τα πέντε εκατομμύρια του τελευταίου Νομαρχιακού Προγράμματος (1989) για το δρόμο Σέρβου, διετέθησαν για να καλυφθεί η δαπάνη του τμήματος ασφάλτου (Μαλάσσοβα-Κολοσσάρες) σύμφωνα με τα επίσημα, γραπτά στοιχεία που εμπεριέχονται στους πίνακες προϋπολογισμού και πληρωμής έργων, της αρμόδιας υπηρεσίας Ξ Προγραμματισμού Εργών Νομαρχίας.

Για το τμήμα τούτο ασφάλτου συνεχίζοντας είπε ότι κατόπιν ενεργείας μας στη Νομαρχία, ειδική επιτροπή παρέλαβε το έργο και ενέκρινε τη δαπάνη και το «καλώς έχει» της κατασκευής.

Ενώ για το κακότεχνο - καταστραμένο πρώτα τμήμα ασφαλτόστρωσης, έχει επιληφθεί η Δικαιοσύνη και θα υποχρεωθεί ο εργολάβος για την ανακατασκευή του.

Σχετικά με το δαπανηρό αλλά αξιόλογο έργο του καμπαναριού υπογράμμισε ότι το Συμβούλιο ανταποκρινόμενο σε έκκληση του Εκκλησιαστικού Συμβουλίου αλλά και σε εκπλήρωση χρέους, ενίσχυσε στην αποπεράτωση του έργου. Στο σημείο αυτό έκανε μνεία των ονομάτων Δημ. Τσαντίλη και Παναγ. Κερμπεσιώτη για τις χειρονομίες τους υπέρ του καμπαναριού και του ναού, καθώς και μνεία των τεχνικών του καμπαναριού και του κ. Νίκου Χρονόπουλου για την επιμελημένη τεχνική εργασία της στέγης.

Αναφορικά με το θέμα της ύδρευσης, το μέλος του Δ. Συμβουλίου Αθαν. Τρουπής, πρόσφερε την υπηρεσία του λόγω αρμοδιότητας στον έλεγχο των υδρομετρητών αλλά η κοινότητα για οικονομικούς και άλλους λόγους δεν κατόρθωσε να δώσει λύση του προβλήματος.

Ένα άλλο έργο του οποίου η εκτέλεση επείγει επεσήμανε ο πρόεδρος είναι η λόγω συνεχώς κατολισθήσεων και του κινδύνου να θρηνήσουμε θύματα κατασκευής τεχνικού αντιστηρίξεως, κατά από τμήμα του Ψηλαβράχου, έργου, την κατασκευή του οποίου θα αναλάβει ο Σύλλογος αφού και για το σκοπό αυτό

υπάρχει και κάποια ειδική προσφορά.

Μετά τον εκτεθέντα υπό του προέδρου Διοικητικό Απολογισμό, το μέλος του Δ. Συμβουλίου κ. Διονύσιος Δημόπουλος ανέγνωσε τον οικονομικό απολογισμό του Συνδέσμου τον οποίο και παραθέτουμε κατωτέρω.

Κατά τη συζήτηση που επακολούθησε διεξοδικά έλαβαν το λόγο μέλη εκ των παρισταμένων.

Ο κ. Χρίστος Κωνσταντόπουλος ανέφερε στην ανάγκη καθαριότητας και διατηρήσεως του τοπίου στο Σουληνάρι με τη φροντίδα του Συνδέσμου καθώς και στη μέριμνα για τη διατήρηση του σχολείου διαθέτοντας εκ του ταμείου του κάποια δαπάνη.

Η κ. Γεωργία Ν. Κωνσταντοπούλου επεσήμανε πως μαζί με το δρόμο ιδιαίτερη μέριμνα Κοινότητας - Συνδέσμου πρέπει να αποτελέσει το υδραγωγείο, που μένει ανεπίβλεπτο και έχει ανάγκη συντηρήσεως και αποκαταστάσεως του δικτύου του.

Ο κ. Ιωάννης Στ. Βέργος εκφράζοντας την αγανάκτησή του για την απαράδεκτη κατάσταση του τμήματος δρόμου από το χωριό μέχρι Σουληνάρι είπε πως το τμήμα τούτο ας αναλάβει εν ανάγκη να φτιάξει ο Σύνδεσμος. Τούτο υποστήριξε και ο κ. Ν. Κουτσιανδριάς.

Ο κ. Νίκος Τρουπής (πρόεδρος της Συνέλευσης) παρατήρησε πως ο δρόμος αποτελεί το κοινό αίτημα όλων μας.

Ο κ. Νίκος Κ. Κωνσταντόπουλος υπογράμμισε ότι πολλά έχει προσφέρει ανέκαθεν και προσφέρει για το χωριό ο Σύνδεσμος, αλλά θα πρέπει να υπάρχει αντίστοιχη ανταπόκριση και από πλευράς χωριού - Κοινότητας.

Οι κ.κ. Κώστας Κασιόπτης αντιπρόεδρος του Συνδέσμου και Διονύσιος Δημόπουλος μέλος του Συμβουλίου με λόγια μεστά περιχόμενου, επεσήμαναν με έμφαση την ανάγκη ύπαρξης πνεύματος ομοψυχίας μεταξύ των πατριωτών και συσπείρωσης στο Σύνδεσμο, με τη γενική συμμετοχή των πατριωτών στα κοινά.

Ο κ. Θεόδωρος Χρ. Δημόπουλος υπέβαλε το ερώτημα για την τύχη του υπολοίπου δωρεάς χρημάτων του Ηλ. Λιασοπούλου (Πιλιτζή) που προορίζονταν για το καμπαναριό. Ενημερώνοντας τη Συνέλευση ο Πρόεδρος του Συμβουλίου είπε πως το υπόλοιπο τούτο που υπολογίζεται σε 500 περίπου χιλιάδες και είναι σε ομόλογα θα αποδοθεί στο Εκκλησιαστικό Συμβούλιο αφού τελειώσει κάποια δικαστική διαδικασία - μέριμνα που έχει αναλάβει ο κ. Ν. Μπόρας πληρεξούσιος του αποβιώσαντος.

Ακολουθώς ο κ. Θ. Δη-

μόπουλος έθεσε στη Συνέλευση το θέμα της αγοράς γραφείου του Συνδέσμου πρόταση που έγινε δεκτή από τη Συνέλευση.

Συμπληρώνοντας ο κ. Δάρας είπε ότι από ετών ήταν θιασώτης της αγοράς ιδιόκτητης στέγης του Συνδέσμου και πως τώρα αφού το πράγμα ωρίμασε,

το Συμβούλιο υιοθετεί την πρόταση.

Και η Συνέλευση έκλεισε με την παράκληση συμπαράστασης στο Συμβούλιο και γενικής συμμετοχής των πατριωτών στις εκδηλώσεις γιορτής της πίττας και του αποκριάτικου χορού, που θα ακολουθήσουν.

ΘΕΜΑΤΑ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΑ

Τι πρέπει να προσέχουμε

Σαν είμαστε δίπλα στο παιδί πρέπει με κάθε ματιά, φωνή, κίνηση και απλή μεταχείριση, ή προσέγγιση, να του προσφέρουμε αγάπη, στοργή, τρυφερότητα, ενθάρρυνση. Ομως να αποφεύγουμε την παροχή υπερστοργής, και υψηλής προστασίας γιατί αυτή δημιουργεί ένα μαμόθρεφτο και πολύ εγωιστικό και αντικοινωνικό χαρακτήρα.

Να μην καταπνίγουμε την επιθυμία του για κίνηση, για την ελευθερία του, την επικοινωνία του με μικρά παιδιά, για το παιχνίδι για πλησίασμα στα μικρά και ακίνδυνα ζώα, για την έξοδο στην αυλή, στον κήπο, στο ύπαιθρο.

Μην αφήνετε το βρέφος ή το παιδί να περνάει τη μέρα του και την νύχτα του σ' ένα δωμάτιο, ή σπíti γεμάτο από οξείες κρότους, ή ισχυρούς θορύβους. Το παιδί θέλει ήρεμο και αθόρυβο περιβάλλον. Συνηθίστε το να κοιμάται νωρίς και πολύ. Ο ύπνος είναι μεγάλος ζωοδότης και στους μικρούς και στους μεγάλους και πρέπει να είναι μακρύς.

Μην διακόπτετε το παιδί όταν παίζει ή ασχολείται με κάτι. Το παιχνίδι είναι αναγκαίο δια την ψυχική και σωματική ανάπτυξη του. Μην πέρνετε απότομα κάτι από το χέρι του παιδιού. Αν κρατάει κάτι, ένα επικίνδυνο πράγμα στα χέρια του, μη το αφαιρείτε απότομα. Με το κουδούνισμα μικρού κώδωνος με την επίδειξη μιας πολύχρωμης εικόνας ή με λίγα σιγανά και γλυκά λόγια, κοντά στο αυτί του θα αφήσει μόνο του το επικίνδυνο πράγμα να πέσει από τα χέρια του.

Μη χρησιμοποιείτε το παιδί στο παιχνίδι, μη το πειράξετε για να διασκεδάσετε με τις αντιδράσεις του, εκτός αν ζητάει μόνο του να παίξει μαζί σας. Μην ομιλείτε ούτε πολύ, ούτε δυνατά στο σπíti. Αφήστε το παιδί να λέγει περισσότερα από σας. Διορθώστε την άρθρωση στις λέξεις ή στα νοήματα με απλότητα και γλυκύτητα.

Μετατοπίστε σε υψηλά

μέρη ή κρύψτε αντικείμενα εύθραυστα η πολύτιμα, και ευκολοβλαπτόμενα πράγματα. Το παιδί δεν γνωρίζει ότι η θραύση ή βλάβη ενός πράγματος, αποτελεί ζημιά, που απαιτεί κόπο, χρήμα, στεναχώρια για την επιδιόρθωσή του.

Μην προκαλείτε στο παιδί έντονους φόβους. Αποφεύγετε εικόνες ή αφηγήσεις που λαμβάνει χώρα φόβος ή τραυματισμός ανθρώπου ή εμφανίζονται άγρια ζώα. Μη προκαλείτε με οποιοδήποτε τρόπο, φόβο, και τρόμο και ταραχή στην ψυχή του παιδιού.

Μη το εκφοβίζετε με τον ανθρωποφάγο δράκο, ή με τις μάγισσες, ή ο χωροφύλακας θα μας βάλει στη φυλακή ή ο γιατρός θα σου κάνει ένεση και τα παρόμοια.

Πρέπει να μη φιλονικούν οι γονείς μπροστά στα παιδιά τους, είτε αυτά είναι βρέφη, είτε νήπια, ή παιδιά. Η βρεφική, η νηπιακή και παιδική ψυχή ομοιάζει με πολύ ευαίσθητη φωτοχημική πλάκα της φωτογραφικής μηχανής. Αποτυπώνει δηλαδή τους καυγάδες και τους ενστικτώνει για να τους επαναλάβει το παιδί αργότερα σε άλλα πρότυπα.

Να μην λέμε μπροστά στο παιδί διάφορες λέξεις με κακό και άσχημο περιεχόμενο. Το παιδί έχει μεγάλη τάση να μιμείται και επαναλαμβάνει ό τι βλέπει. Θα επαναλάβει αύριο ή μεθαύριο αυτό που άκουσε σήμερα από το περιβάλλον του.

Να μη παραφορτώνουμε το μικρό και μεγάλο παιδί με δύσκολη ή άλλη πνευματική εργασία. Καταστρέφουμε ή παρεμποδίζουμε την κανονική ανάπτυξη του πνεύματος και του χαρακτήρα του. Ας τα φορτώσουμε με λιγότερα θέματα μάθησης και ας τα μεταχειριζόμαστε με περισσότερη ηπιότητα, διότι το Ελληνόπουλο και γενικά ο Έλληνας έχει μια εύθραυστο ψυχροσύνθεση. Εύκολα ενθαρύνεται και εύκολα αποθαρύνεται. Εύκολα πληγώνεται και δύσκολα ξεχνά και συνέχεται.

ΤΕΧΝΙΚΟΝ ΓΡΑΦΕΙΟΝ
ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ & ΣΥΝΤΗΡΗΣΕΩΝ ΑΝΕΛΚ/ΡΩΝ
ΑΦΩΝ Α & Θ. ΣΚΟΥΡΟΥ Ο.Ε.
ΟΔΟΣ ΚΑΠΑΝΕΩΣ 18 - ΚΟΛΩΝΟΣ
ΓΡΑΦ. 51.34.020 — ΒΛΑΒΩΝ 5716385

ΕΦΗΜΕΡΙΔΕΣ ΠΕΡΙΟΔΙΚΑ

ΕΛΛΑΣ

ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ - ΕΚΔΟΣΗ
**ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ
 ΣΕΡΒΑΙΩΝ**
 Επιμέλεια Υλης:
ΒΑΣ. ΔΑΡΑΣ

ΑΡΤΟΣΤΑΝΟΣ

Εκδοση του Συνδέσμου Σερβαίων Αρκαδίας

ΕΤΟΣ ΙΕ'
 Αρ. φύλλου 77
**ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ
 1990**
 ΓΡΑΦΕΙΑ:
 Θεμιστοκλέους 11
 106 77 ΑΘΗΝΑ
 ΤΗΛ. 3619046

Ο ΧΟΡΟΣ ΤΟΥ ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ

Ανακοινώνουμε και πάλι στους πατριώτες ότι ο καθιερωμένος αποκριάτικος χορός του Συνδέσμου θα γίνει στις **23 Φεβρουαρίου ημέρα Παρασκευή** και ώρα 9 1/2 το βράδυ στο κοσμικό κέντρο «**ΚΑΛΑΜΠΟΚΑΣ**» Π. Μακρή 5 Τέρμα Πατήσια δίπλα και σε απόσταση 100 μ. από τη στάση του ηλεκτρικού.
Τιμή εισιτηρίου δρχ. 2000

Η μεγάλη, ανακαινισθείσα κυκλικώς αμφιθεατρική, με καλλιτεχνικό διάκοσμο αίθουσα που διαθέτει και το πλούσιο, μουσικοκαλλιτεχνικό πρόγραμμα του κέντρου, που αποτελείται από τους δημοφιλέστερους καλλιτέχνες **Γιάννη Μπουρνέλη, Μιχάλη Βιολάρη, Βασίλη Σκαλιώτη, Μιχάλη Τσακαλόπουλο, Νανά Σέργη κ.λ.π. με εναλλαγές μπαλλέτων και ενσωμάτωση όμορφων δικών μας τραγουδιών μας εγγυώνται μια αξέχαστη βραδιά.**

Σας περιμένουμε λοιπόν όλους μαζί με τους φίλους σας.
Εισιτήρια μπορείτε να προμηθευτείτε από τα μέλη του Συμβουλίου, το γραφείο του Συνδέσμου ή και το βράδυ του χορού στο κέντρο.
Σας γνωρίζουμε ακόμα ότι για τα αυτοκίνητα σας υπάρχει πλησίον του κέντρου πάρκινγκ.
Τηλέφωνο κέντρου 2515846 και 2515801

Η ΑΤΖΕΝΤΑ ΤΟΥ ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ

Συμπατριώτες,
 Κάνουμε σε όλους γνωστό ότι εκδόθηκε και κυκλοφορεί η καινούργια ατζέντα του Συνδέσμου που αποτελεί πολύτιμο οδηγό και φίλο κάθε συμπατριώτη για τις κοινωνικές μας σχέσεις.

Το Διοικητικό Συμβούλιο κατέβαλε προς τούτο κάθε προσπάθεια και επιμελήθηκε για την κατά το δυνατόν τελειότερη έκδοσή της.

Ανανεωμένη με καινούργια ονόματα τους έχοντες ηλικία από 18 χρόνων και πάνω και με ταχυδρομικούς κώδικες, περιέχει επι προσθέτως στοιχεία πολύτιμα, οδηγίες χρήσιμες σε κάθε μας βήμα.

Ζητείστε την από τα μέλη του Συμβουλίου ή το γραφείο του Συνδέσμου που είναι ανοιχτό όλα τα πρωινά ώρες 10-12 και κάθε Τετάρτη απόγευμα ώρες 6-8.

Η ΓΙΟΡΤΗ ΤΗΣ ΠΙΤΤΑΣ

Σε μια θεομή Σερβαϊκή ατμόσφαιρα δόθηκε στις 21 Ιανουαρίου στο ξενοδοχείο **ΚΙΝΓΚ ΜΙΝΩΣ** (Ομόνοια), η γιορτή της πίττας του Συνδέσμου μας.

Συγκινητική ήταν η προσέλευση των πολυπληθών πατριωτών οι οποίοι εισερχόμενοι κατά ομάδες και ανταλλάσσοντας ευχές, έπαιθναν την

Ο Ιερέας Σωτήριος Θανόπουλος κόβει την πίττα του Συνδέσμου μας.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΚΟΛΟΚΟΤΡΩΝΗΣ Η ΜΕΓΑΛΗ ΜΟΡΦΗ ΤΟΥ ΓΕΝΟΥΣ

Ο εθνικός παλμός που δονεί τις καρδιές των Ελλήνων για λευτεριά στη διάρκεια της 400 χρονής σκλαβιάς βρίσκει την έκφραση και το αποκορύφωμα της σε μια τάξη φιλελεύθερων Μωραϊτών. Είναι η κλεφτουριά και η αρματωλοσύνη με τα περιφήμα λημέρια και στα κορφοβούνια, στις σπηλιές και τις λαγκαδιές των αρκαδικών βουνών που με το τραγούδι και την παλληκαριά κρατούν το έθνος ξύπνιο.

Απο την τάξη εκείνη των κλεφταρματωλών βγήκε μια αθάνατη γενιά. Η ηρωική και αθάνατη γενιά των Κολοκοτρωναίων μέσα από την οποία ξεπήδησε η μεγάλη μορφή του Γέρου του Μοριά που προβάλλει επιβλητική στο προσκήνιο του ολοκαυτώματος του γένους και πρωταγωνιστεί σ' όλες τις περιπέτειες, δια μέσου των οποίων επτεύχθηκε η απελευθέρωση του πρώτου τμήματος του νεότερου Ελληνικού Κράτους.

Μη θωρεί τα Δερβενάκια
 το γοργό, γοργό Σου μάτι:
 Για την Κόρινθο μην τρέχει
 το περήφανό σου άτι;
 Μη στην Τρίπολη πηγαίνεις
 τους πασάδες ν' αποκλείσεις:
 Μη στ' Ανάπλι κατεβαίνεις
 την Τουρκιά να πολεμήσεις;
 Μη στα Τρίκορφα θ' ανέβεις,
 μη το Λόλα θε να πάρεις;
 Μίλα, γερο - Καπετάνιε,
 που πηγαίνεις Καβαλάρης;

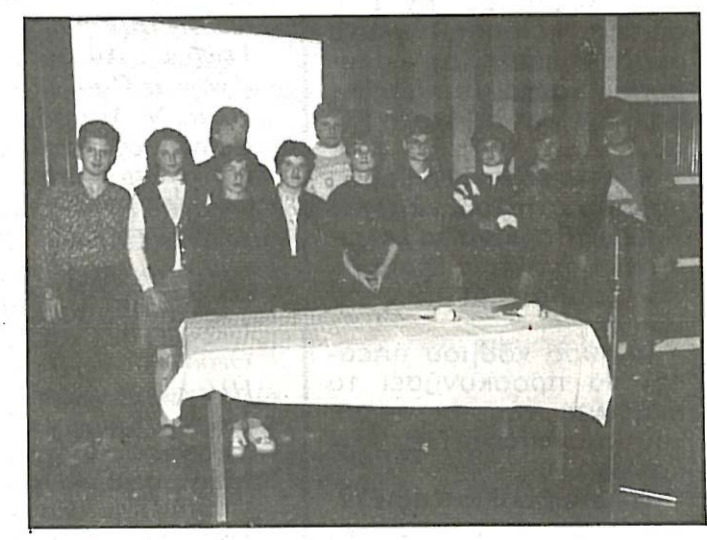
**4 ΤΟΥ ΦΛΕΒΑΡΗ
 ΕΠΕΤΕΙΟΣ
 ΘΕΙΑΣ ΜΝΗΜΗΣ**

Εάν κάθε χρόνο στις 25 του Μάρτη πανηγυρίζουμε τους άφθαστους αγώνες του Κολοκοτρώνη και των άλλων επίσης μεγάλων συντρόφων του αγωνιστών στις 4 του Φλεβάρη στρέφουμε ευλαβώς τους στοχασμούς σας στον αθάνατο και θρυλικό Γέρο, γιατί είναι η επέτειος του θανάτου του.

3 Φλεβάρη 1843. Ο Μεγάλος Γέρος ήταν ευτυχισμένος. Την Ελλάδα την έβλεπε λεύτερη, τις υποθήκες του προς τους
ΣΥΝΕΧΕΙΑ στη σελ. 2

Ο Πρόεδρος του Συνδέσμου κ. Βασίλης Δάρας ενώ συγχαίρει τους βραβευθέντες.

Τα βραβευθέντα Σερβιωτόπουλα.

καινούργια ατζέντα και σε λίγο γέμισαν την ευρύχωρη αίθουσα του ξενοδοχείου.
 Διακριτική ήταν η παρουσία του επί πολλά χρόνια ιερούργου στον Σέρβου αγαπητού μας **Παπασωτήρη**, ο οποίος διατηρώντας ασηκτους ψυχικούς δεσμούς με τους Σερβαίους, δίνει πάντα το παρόν στις εκδηλώσεις μας.
 Η γιορτή άρχισε με σύντομο χαιρετισμό του προέδρου του Συνδέσμου **Βασίλη Δάρα** ο οποίος εκ μέρους των μελών του Συμβουλίου ευχαρίστησε τους πατριώτες για την ολοπρόθυμη συμμετοχή τους.
ΣΥΝΕΧΕΙΑ στη σελ. 2

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΚΟΛΟΚΟΤΡΩΝΗΣ Η ΜΕΓΑΛΗ ΜΟΡΦΗ ΤΟΥ ΓΕΝΟΥΣ

ΣΥΝΕΧΕΙΑ από 1η σελίδα
 νέους τις είχε δώσει στην Πνίκα, στ' ανώτατα της Πολιτείας αξιώματα ήταν ανεβασμένος (αντιστράτηγος, σύμβουλος επικρατείας), τα χρώματα που δόξασε τα είχε μόλις ξαναπατήσει, με φίλους κι' εχθρούς είχε συχωρεθεί, πριν δύο μέρες είχε παντρεύει το γιό του τον Κολίνο με την πλουσιωτάτη εγγόνα του Πρίγκηπα Καρατζά του άλλοτε ηγεμόνα της Βλαχίας και που ο γάμος τούτος στάθηκε από τα πιο σημαντικά κοσμικά γεγονότα της εποχής εκείνης.

Τούτο βράδυ (3 Φλεβάρη) είναι καλεσμένος στο μεγάλο χορό του παλατιού. Δεν μπορεί να κρατήσει τη χαρά του. Πίνει λίγο παραπάνω. Ερχεται στο κέφι. Χορεύει σα νέος 20 χρονών κι' ας ήταν 73. Τόσο είναι το κέφι του και τα καμώματά του, ώστε ο Αναγνώστης Δεληγιάννης τον πειράζει.

— Την ετσαλάκωσες στρατηγέ. Και κείνος, τ' απατάει.

— Όχι, βρε άρχοντα αλλά θέλω να γλεντήσω τα στερνά μου.

Και δεν είχε άδικο. Το βράδυ εκείνο ήταν το τελευταίο του.

Πριν τα μεσάνυχτα ζαλισμένος τραβήχτηκε σπίτι του, που ήταν κοντά στο παλάτι, έπεσε στο κρεβάτι και λίγο αργότερα έπαθε «κόλπο». Στις 3 που το κατάλαβαν οι δικοί του έφεραν τους καλύτερους γιατρούς της εποχής, το Γλαράκη, τον Οικονόμου και το Ρέζερ. Εκαμαν ότι επιβάλλεται σε τέτοιες στιγμές. Δε μπόρεσαν να τον σώσουν.

Απο την αυγή της 4 Φλεβάρη η μικρή τότε Αθήνα κρατούσε την ανάσα της. Η είδηση την είχε αναστατώσει. Δε μπορούσε να φαντασθεί πως θα 'χανε τον θάνατο Γέρο.

Στις 11 το πρωί ο Γέρος πέρασε στην αιωνιότητα. Αμέσως τα μαγαζιά έκλεισαν και η Αθήνα ξέσπασε σε βουβό και φανερό θρήνο.

Πλήθος κόσμου σπεύδει να προσκυνήσει το σκήνωμά του, οι παλιοί του συναγωνιστές τον καταφιλούν.

Το Συμβούλιο της Επικρατείας διακόπτει τη συνεδρίασή του ύστερα από συγκινητική πρόταση του Ρήγα Παλαμήδη και πάει να συλλυπηθεί τους συγγενείς του νεκρού.

Ο νεκρός στολισμένος με στολή αντιστρατήγου με το σπαθί που ξεκίνησε από την Καρδαμύλη για τον ιερό αγώνα, με τσαρούχια, από τη μια μεριά την περικεφαλαία και τις σπαλέτες, από την άλλη

το θώρακα και κάτω από τα πόδια του μια τούρκικη σημαία είναι έτοιμος.

Το Υπουργικό Συμβούλιο καταρτίζει το πρόγραμμα και η πομπή ξεκινάει για την Αγία Ειρήνη τη μητρόπολη από την οδό Ερμού. Τόσος είναι ο κόσμος ώστε η πομπή έπιανε από το σπίτι του νεκρού ως την εκκλησία και τα μπαλκόνια πήχτρα.

Γύρω από τη νεκροφόρα εκτός των δικών του ήταν ο Πρόεδρος του Συμβουλίου Επικρατείας Κουντουριώτης ο αντιστράτηγος Τζώρτζ, οι υποστράτηγοι Τζαβέλας και Γιατράκος οι συνταγματάρχες Πλαπούτας και Μακρυγιάννης, οι σύμβουλοι της Επικρατείας Δεληγιάννης Ρενιέρης, Μαύρος, Καρατζάς, Ρώμας και Παλαμήδης. Τα παράσημα σε μεταξωτά μαξιλάρια τα κρατούσαν οι συνταγματάρχες Γιουρούκος Σκυλοδήμος και Πετροπουλάκης.

Τον επικήδειο εξεφώνησε ο περίφημος την εποχή εκείνη εκκλησιαστικός ρήτωρ Κων. Οικονόμου ο εξ Οικονόμων, που βάστηξε δύο ώρες και πάνω και δεν έμεινε άνθρωπος να μη δακρίσει.

Κ' ύστερα η πομπή για το νεκροταφείο όπου μπροστά στον ανοιχτό τάφο τον αποχαιρετάει ο Π. Σούτσος, ο κόσμος με κλάματα και, το επίσημο κράτος με κανονιές.

Η Ελλάς τον ετίμησε με

ανδριάντες στην Αθήνα το Ναύπλιο στα Δερβενάκια, στη Τρίπολη. Η δημοτική μούσα έψαλε το θάνατό του με το επόμενο τραγούδι.

*Ένα πουλάκι ξέβγαίνει πο
 μέσ' απ' την Αθήνα
 Νύχτα και μέρα περπατεί,
 πετάει, μέρα νύχτα.
 Στην Κόρινθο γιομάτισε
 και*

*στ' Αργος δειλινίζει.
 Και μέσα στην Τριπολιτσά
 στη μέση της Πλατείας.
 Τα γράμματα edιάβαζαν
 κι οι*

*φημερίδες λένε:
 Κολοκοτρώνης πέθανε
 στο*

*γάμο του Κολίνου.
 Το βράδυ ετρωγόπινε
 στου*

*βασιλιά το μπάλο
 Το θάνατό του γνώρισε
 πουθελε*

*ν' αποθάνει
 και του Γενναίου μίλησε
 και*

*του Κολίνου λέει:
 — Που είσαι, Γενναίε
 στρατηγέ,*

*Κολίνο σπουδασμένε!
 Ελάτε πάρτε την ευχή με
 τριγυρίζει ο χάρος.*

*— Σώπα, πατέρα, μην το
 λες*

*μη λες πως θα πεθάνεις
 κι' έχουμε οχτρούς και
 χείρονται*

*και φίλους και λυπούνται.
 — Ελάτε πάρτε την ευχή
 και*

*νάστε μονιασμένοι,
 φιλήστε και τ' αγγόνια
 μου
 και νάχουν την ευχή μου.*

Η ΓΙΟΡΤΗ ΤΗΣ ΠΙΤΤΑΣ

ΣΥΝΕΧΕΙΑ από 1η σελ.

χή τους στην πατριωτική μας εκδήλωση ευχόμενος για τον καινούργιο χρόνο ότι το καλύτερο και τονίζοντας χαρακτηριστικά ότι η αθρόα αυτή παρουσία των πατριωτών, ενθαρρύνει τη Διοίκηση στη συνέχιση του έργου της και αποτελεί αισιόδοξο ελπιδοφόρο μήνυμα για την πρόοδο και προκοπή του Συνδέσμου.

Καταλήγοντας δε, και με στροφή προς το άθος της νεότητας τους παρόντες και διακριθέντες για την επίδοσή τους μαθητές, είπε: Ιδιαίτερη χαρά στην αποψινή μας εκδήλωση, προσδίδει η παρουσία της μαθητιώσης νεολαίας των παιδιών του χωριού μας στα οποία σε επιβράβευση των πνευματικών τους προσπαθειών ο Σύνδεσμος θα απονεμίσει αναμνηστικά χρηματικά βραβεία με την συνοδευτική ολόθερη ευχή μας να διαπρέψουν και να ανέλθουν στα ανώτερα στρώματα της επιστήμης πολίτες χρήσιμοι, στον εαυτό τους στην οικογένειά τους και στην κοινωνία.

Ακολούθως κάλεσε τον παριστάμενο ιερέα ο οποίος εκφράζοντας τις θερμές τους ευχές, ευλόγησε κι έκοψε την πίττα, την οποία και με προσφορά ποτών διεμοίρασε το εξυπηρετικό προσωπικό του κέντρου. Το τυχερό κομμάτι με το φλουρί που αντιπροσώπευε δραχμές 5000 έπεσε στη δεσπονίδα Κυριακή Σαββόγλου, κόρη της Διονυσούλας Λ. Βέργου.

Στο αναμεταξύ από την πρόεδρο του Λαογραφικού Κέντρου Αρχάς δεσποινίδα Αικατερίνα Πατσαβού εγένετο η προβολή εικόνων από του Σέρβου και τη Γορτυνία και εν συνεχεία έγινε η απονομή των χρηματικών βραβείων εκ δραχμών 5.000 στους αριστούχους στους οποίους προσεφέρθη δωρεάν και ένα τεύχος του λαογραφικού περιοδικού «ΣΚΑΛΙΖΟΝΤΑΣ ΤΙΣ ΡΙΖΕΣ ΜΑΣ» του δάσκαλου Θεοδ. Τρουπή, αφιέρωμα στο λογοτεχνικό έργο της Μαρίας Παναγούλου.

Εις δε τους μικρούς μας φίλους έγινε μοιρασιά παιδικών δώρων. Και, η γιορτή έκλεισε αφήνοντας τις καλύτερες εντυπώσεις με ζωγραφισμένη τη χαρά στα πρόσωπα όλων.

ΒΡΑΒΕΙΑ ΕΛΑΒΑΝ

Οι επιτυχόντες Α.Ε.Ι. και Τ.Ε.Ι.

- 1) Χάρης Ν. Μαραγκός που πέτυχε στο Εθνικό Μετσόβειο Πολυτεχνείο (Τμήμα Πολιτικών Μηχανικών)
- 2) Ιωάννα Ηλ. Μπαλάσκα γιός της Μαργαρίτας Ι. Κλεισούρα (Γιαννέλη) στη Σχολή Μηχανολόγων Ηλεκτρολόγων του του Πανεπιστημίου Ξάνθης.
- 3) Άτζελλα Τριαντάφυλλου Παρασκευόπουλου στην Ανωτάτη Γεωπονική Σχολή Αθηνών.
- 4) Κυριακή Θ. Κουτσανδρεά στη Φιλοσοφική Σχολή Αθηνών (Τμήμα Ιστορικό - Αρχαιολογικό)
- 5) Παναγιώτα Αναστ. Τρουπή στη Νομική του Πανεπιστημίου Αθηνών.
- 6) Χρίστος Θεοδ. Τρουπής στη Γυμναστική Ακαδημία Αθηνών.
- 7) Ιωάννα Αντων. Κατσίρου (κόρη της Παναγούλας Β. Αναστασοπούλου) στην Παιδαγωγική Ακαδημία Θεσσαλονίκης
- 8) Χρίστος Γεωργ. Σχίζας στα ΤΕΙ Αθηνών (Τμήμα Διοίκησης Μον. Υγείας και Πρόνοιας)
- 9) Κυριακούλα Σαββόγλου (κόρη της Διονυσούλας Λαμπ. Βέργου στα ΤΕΙ Θεσσαλονίκης Τομέας Διοίκησης και Οικονομίας (Τμήμα Εμπορίας και Διαφήμισης)
- 10) Αγγελική Αναστ. Σαζάνη (κόρη της Γεωργίας Θ. Λιατσπούλου) στα ΤΕΙ Αθηνών (Τμήμα Νοσηλευτικό)
- 11) Παναγιώτης Χρ. Κορκολής στα ΤΕΙ Ναυτικών Αθηνών

Επίσης βραβεία έλαβαν για την επίδοσή τους οι διακριθέντες μαθητές:

- 1) Ευθαλία Παν. Κλεισούρα, απολυθείσα εκ του Λυκείου με το βαθμό πολύ καλά δέκα οκτώ και 2/11 (18 2/11)
- 2) Πετρούλα Αναστ. Τρουπή, προαχθείσα από τη Δευτέρα τάξη του Λυκείου με το βαθμό «άριστα» δέκα οκτώ και 6/12 (18 6/12)
- 3) Βελισσαρία Ιωαν. Κουβέλη (κόρη της Καλλιόπης του Παπαναστάση προαχθείσα από τη Δευτέρα τάξη του Γυμνασίου με το βαθμό «άριστα»

Εισφορές Ατζέντας

Ηλίας Χειμώνας	2.000
Σωτήριος Ιερ. Θανάπουλος	1.000
Σταυρούλα Κοντοπούλου Σχίζα	1.000
Χρίστος Κ. Σχίζας	1.000
Κων/νος Αθ. Παγκράτης	3.000
Ελένη Παυλάκη - Γιαννακοπούλου	1.000
Σταυρούλα Παρασκευοπούλου - Μαραγκού	1.000
Φώτης Παν. Σχίζας	1.000
Γεώργιος Αθ. Σχίζας	1.000
Ανδρέας Παρ. Στρίκος	2.000
Ηλίας Ν. Λιατσόπουλος	1.000
Νικόλαος Γ. Μπόρας	1.000
Παναγιώτα Μπαλωμένου Παγκράτη	2.000
Αθανάσιος Ν. Μαραγκός	3.000
Ιωάννα Παινήση - Ρουσιά	1.000
Νικόλαος Χαρ. Μαραγκός	1.000
Αθανάσιος Αγ. Στρίκος	1.000
Ιωάννης Δ. Παναγόπουλος	2.000
Θεόδωρος Κ. Τρουπής	3.000
Ηλίας Ανδρ. Μπόρας	2.000
Μαρίνα Καφίρη - Τρουπή	1.000
Ιωάννης Ευθ. Δημητρόπουλος	1.000
Νικόλαος Δ. Κωνσταντόπουλος	1.000
Μαρία Παρ. Βέργου	1.000
Σταμάτα Ν. Στρίκου	1.000
Διονύσης Ν. Δαμόπουλος	3.000
Σπύρος Κλεισούρας	1.000
Ιωάννης Κ. Παπαθωμόπουλος	1.000
Χρυσούλα Γ. Μπουρνά	1.000
Ιωάννης Κουβέλης	1.000
Μαρία Θεοφίλη - Κατσιάπη	1.000
Ηλίας Μπαλάσκας	1.000
Ιωάννης Καλομοίρης	1.000
Ηλίας Γ. Στρίκος	3.000
Ελλείπει χώρου υπόλοιπο συνδρομώς - εισφορών στο επόμενο φύλλο.	

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

ΓΕΝΝΗΣΕΙΣ

Το ζεύγος Νικόλαος και Σίση Κατσιάπη απέκτησαν αγοράκι. Ευχόμαστε να τους ζήσει

ΑΡΡΑΒΩΝΕΣ

Ο Τάσος Μαρ. Παγκράτης και η δ. Παρασκευή Τάτση από την Ήπειρο έδωσαν αμοιβαία υπόσχεση γάμου. Τους ευχόμαστε ταχεία τη στέψη.

ΘΑΝΑΤΟΙ

ΝΙΚΟΣ Δ.

ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΑΟΥ

Στις 12-1-90 απεδήμησε εις Κύριον, σε ηλικία 91 χρονών ο Νίκος Δημ. Παπανικολάου ο τελευταίος απόγονος, της ιστορικής οικογένειας Παπανικολάου.

Γεννήθηκε στου Σέρβου το 1899 και ήταν γιός του Παπαδημήτρη που επί 40 χρόνια παπάδευσε στου Σέρβου και εγγονός του Παπανικολάκη Μαραγκού επίσης ιεροουργό στο χωριό στα 1851-1864 του οποίου ένα δισκοπότηρο στην εκκλησία Κοιμήσεως της Θεοτόκου φέρει το όνομά του και ο οποίος μάθαινε στους πατριώτες του τα λίγα γράμματα πριν γίνει σχολείο στου Σέρβου, στο πόδι του πατέρα του Κωστή Μαραγκού, που δασκάλευε τους αγράμματους, στα χρόνια της σκλαβιάς.

Δευτερότοκος γιος της οικογένειας ανάμεσα σε τέσσερις αδελφές, ο αιμνηστος Νίκος επίστρατος του Μικρασιατικού Πολέμου, ιεροψάλτης κατά την οικογενειακή του παράδοση, κοινοτικός σύμβουλος και ασκώντας το επάγγελμα του εμπόρου, στα τελευταία χρόνια της ζωής του δοκιμάσθηκε σκληρά.

Χάνοντας σε νέα ηλικία το μοναχογιό του το Μήτσο και τους δύο γαμπρούς του τον

Ηλία και το Γιαννάκο.

Οντας τυφλός, του παραστάθηκαν στοργικά οι τρεις του θυγατέρες με την εγγονή του Ελένη, τον εγγονογάμπρο του Μίμη και τη νύφη του Ντίνα, η οποία ζώντας στην Αθήνα, υπόδειγμα νύφης και κόρης, νοούσε να βρίσκεται πάντα κοντά στους υπερήλικες γονείς, πεθερικά της και να τους προσφέρει κάθε περιποίηση.

Με την ολική συμμετοχή των ολίγων κατοίκων που έχουν απομείνει στο χωριό, μέσω χειμώνος, οδηγήθηκε στην τελευταία του κατοικία. Ας είναι αιωνία η μνήμη και ελαφρό το χόμα της Σερβαϊκής γής που τον σκέπασε.

ΚΩΣΤΑΣ Ι. ΜΠΟΡΑΣ

Πέθανε στη Δάφνη «Ντελαλής» στις 17 Ιανουαρίου ύστερα από μακρόχρονη αρρώστια σε ηλικία 76 χρονών ο Κώστας Ι. Μπόρας.

Ο Κώστας ήταν ο μικρότερος από τους τέσσερις γιούς του Μπορόγιαννη εκ των οποίων: Ο Ηλίας έπεσε ηρωικά στη Μ. Ασία. Ο Πέτρος φονεύθηκε πέφτοντας από δέντρο και ο Γιώργης πτυχιούχος Ιατρικής πέθανε νέος το 1935.

Πολεμιστής της Αλβανίας και γεωργοκτηνοτρόφος το επάγγελμα με τα πολλά του πρόβατα που ξεκαλοκαίριζε στα Σερβαϊκά βουνά και ξεχειμάζε στους κάμπους με δύο κατοικίες μια στου Σέρβου και την άλλη στου Ντελαλή ευτύχησε να ιδεί τα τέσσερα παιδιά του αποκαταστημένα και να καμαρώσει το Γιάννη Πρωτοδίκη και τη Διαμάντω Δασκάλα.

Πιστός στις πατρογονικές του ρίζες, πόθος του ήταν να ταφεί στα πατρικά του χώματα. Γι' αυτό και εκπληρώνοντας την στερνή του επιθυμία οι δικοί του με ιδιωτικά αυτοκίνητα και λεωφορείο

τη σορό του μετέφεραν στου Σέρβου όπου, μετά τη νεκρώσιμη ακολουθία που εψάλη από τον Πρωτοπρεσβύτερο Μητροπόλεως Πειραιώς Παν. Γεωργακόπουλο, τον Αρχιμανδρίτη Μητροπόλεως Γόρτυνος Γρηγόρη Τσάκαλο, το Διάκονο της Μητροπόλεως και τους Ιερείς Αριστείδη Γκάγκα (γαμπρόν του αποθανόντος), Παπαχρίστο και Παπακώστα με την συνοδεία σύσσωμων των κατοίκων του χωριού οδηγήθηκε στην τελευταία του κατοικία. Αιωνία του ας είναι η μνήμη.

ΒΑΣΙΛΗΣ Π. ΚΛΕΙΣΟΥΡΑΣ

Την τελευταία στιγμή της εκτύπωσης πάνω στο κλείσιμο της εφημερίδας μας πληροφορηθήκαμε το θάνατο του Βασίλη Π. Κλεισούρα που ανεπάντευχα έφυγε πρόωρα από τη ζωή. Στους δικούς του ευχόμαστε την εξ ύψους παρηγοριά και ο θεός ας τον αναπαύσει.

Αντί μνημοσύνου

Ο Σπύρος Αγ. Κλεισούρας αντί μνημοσύνου στα σαράντα του θείου του Παναγιώτη Αναστ. Παγκράτη (Φρούραρχου) παρέθεσε γεύμα - πράξη φιλανθρωπική στους γέροντες του Φιλανθρωπικού Ιδρύματος Γεροκομείου Μοσχάτου που είχε βρει περιθαλψη ο αποθανών θείος του.

ΜΝΗΜΟΣΥΝΑ

Την Κυριακή 4 Ιανουαρίου τελέσθηκε στου Σέρβου από την οικογένεια του 40νθήμερο μνημόσυνο υπέρ αναπαύσεως της ψυχής του αιμνήστου Χριστού Ανδρ. Δάρας.

Εις μνήμην

Χριστού Ανδρ. Δάρα

Εις μνήμην Χριστού Ανδρ. Δάρα αντί στεφάνου και υπέρ του Ιερού Ναού Ζωοδόχου Πηγής προσέφην: Ο αδελφός του Ηλίας Δρχ. 20.000, ο αδελφός του Γεώργιος 10.000, ο αδελφός του Γιάννης 5.000, η αδελφή του Ελένη 5.000, οι αδελφές Μαρία Δάρα Γαβριλογλου και η Βιβή Δάρα Ξανθοπούλου 6000 και ο Βασίλης Δάρας 5.000

Εις μνήμην

Νικολ. Δ. Παπανικολάου

Ο Βασίλης Ι. Δάρας εις μνήμην του θείου του Νίκου Δ. Παπανικολάου προσέφερε αντί στεφάνου Δρχ. 5000 υπέρ των βραβείων του Συνδέσμου.

Εις μνήμην

Χριστού Ανδρ. Δάρα

Ο Στάθης Χρ. Δάρας διέθεσε Δρχ. 5.000 υπέρ των μαθητικών βραβείων του Συνδέσμου.

Υπέρ του Ναού

Κοιμήσεως της Θεοτόκου

Ο Γεώργιος Λ. Βέργος προσέφερε Δρχ. 10.000

Εις μνήμην

Θεοδώρας Φ. Παναγοπούλου

Ο Φώτης Γ. Παναγόπουλος προσέφερε το ποσόν των 10.000 Δρχ για τους σκοπούς του Συνδέσμου εις μνήμην της συζύγου του Θεοδώρας.

Εις μνήμην

Κων/νου Ηλ. Παγκράτη και

Παναγιώτη Αθαν. Παγκράτη

Η Παναγιώτα Μπαλωμένου - Παγκράτη στη μνήμη του πατέρα της Κων/νου (Κωτσιοχρόνη) και του νονού της Παναγιώτη Παγκράτη (Φρούραρχου) προσέφερε υπέρ των σκοπών του Συνδέσμου Δρχ. 5000.

Εις μνήμην

Κων/νου Ι. Μπόρα

Ο γιος του Ιωάννης προσέφερε Δρχ. 10.000 υπέρ των σκοπών του Συνδέσμου.

Υπέρ του Νεκροταφείου

Αγ. Κωνσταντίνου - Αράπηδες

Ηλίας Χειμώνας 15.000
Νίκος Χρονόπουλος 5.000
Φώτης Παναγόπουλος 5.000
Δημήτριος Γ. Τρουπής 1.000

ΝΕΟΣ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΑΣ

Στο φιλοπρόοδο νέο, συμπατρώτη μας **Σπύρο Δημόπουλο** (γιό του κ. Δημ. Δημοπούλου Ταξ. Χωρ/κής ε.α.) πτυχιούχο Οικονομικών Επιστημών, που πήρε Μάστερ Διεθνών Επιχειρήσεων και Οικονομικής Ενοποίησης της Ευρώπης από το Πανεπιστήμιο READING της Αγγλίας η Διοίκηση του Συνδέσμου και η εφημερίδα μας απευθύνει θερμά συγχαρητήρια και του εύχεται κάθε πρόοδο.

Διευκρίνιση

Για το ορθό της δημοσίευσης στο προηγούμενο φύλλο του «Α», διευκρινίζουμε ότι ο νεαρός συμπατριώτης μας κ. Κώστας Ν. Κωνσταντόπουλος κατόπι επιτυχών εξετάσεων, έλαβε πτυχίο όχι πολιτικού μηχανικού αλλά μηχανολόγου μηχανικού, της Σχολής Πατρών.

ΜΙΚΡΕΣ ΑΓΓΕΛΙΕΣ

Ο Πανάγος Αντ. Βέργος πωλεί το σπίτι στου Σέρβου. Πληροφορίες από τον ίδιο τηλ. 5715.328.

ΝΑ ΠΕΙΣ

Μαρία Παναγοπούλου

Να πεις κάτι απλό
σαν την αυγή και σαν το βράδυ
Σαν το νερό
που βγαίνει από την πέτρα στο βουνό.

Να πεις κάτι ζεστό
σαν την κουβέντα
του πρωϊνού κι απογευματινού καφέ,
ή σαν το δάκρυ το κρυφό
στου δειλινού τις ανταύγειες.

Να πεις κάτι γλυκό
σαν την «επί του όρους ομιλία»
ή σαν τη φθινοπωρινή βροχή
του απομεσημέρου.

Να πεις κάτι ωραίο
σαν το παιδί που ζωγραφίζει
ή σαν τα στάχνα
την παραμονή του θερισμού.

Να πεις κάτι χαρούμενο
σαν την επιστροφή της μάνας από τη δουλειά,
ή σαν την όψη των αγίων
στην Ανάσταση.

Να πεις κάτι σίγουρο
σαν την ισότητα του θανάτου
ή σαν τον βράχου τις αιχμές στου ουρανό.

Να πεις κάτι γεναίο
σαν το «άφες αυτοίς»
ή τη μπουκιά του πεινασμένου
που τα δίνει στο σύντροφο.

Τέλος, αν νοιάζεσαι
να πεις κάτι σοφό
πες μια και δύο και τρεις φορές
τα παραπάνω.

ΠΡΟΣΕΥΧΗ

Θε μου
τους καθημερινούς καημούς
μη μου στερείς
για να μπορώ
να θρέψω το τραγούδι.

δέκα εννέα και 8/14 (19 8/14)

4) Γεωργία Ιωαν. Παπαθωμοπούλου προαχθείσα από την τρίτη τάξη του Γυμνασίου με το βαθμό δέκα οκτώ και 3/15 (18 3/15)

5) Μαρίνας Αθαν. Παινέσης (γιός της Γιαννιάς Μαρ. Ρουσιά) προαχθείσα από τη Δευτέρα του Γυμνασίου με το βαθμό «άριστα» δέκα εννέα και 8/14 (19 8/14)

6) Γεώργιος Ιωάν. Σχίζας προαχθείς από τη δεύτερη τάξη του Γυμνασίου με το βαθμό «άριστα» δέκα οκτώ και 11/13 (18 11/13)

Αξίζει να σημειωθεί ότι η δ. Ατζελλα Τριαντάφ. Παρασκευόπουλου πρόσφερε το αντίτιμο του βραβείου της Δρχ. 5.000 για τους σκοπούς του Συνδέσμου.

Εδώ θα προσθέσουμε ακόμη ότι και άλλα Σερβιωτόπουλα διακρίθηκαν για την επιμέλεια τους και προήχθησαν με βαθμό «πολύ καλά» από 16 και πάνω αλλά ο Σύνδεσμος δεν είχε τη δυνατότητα της βράβευσής.

Ο ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΑΛΒΑΝΙΑΣ

Η Ήπειρος ιστορικά και γεωγραφικά ήταν ανέκαθεν μία και αδιαίρετος. Τα σύνορά της άρχιζαν από τον Αμβρακικό κόλπο (Πρέβεζα) και ετελειώναν στον Γενούσον (Σκούμπι) Ποταμό. Αυτής λοιπόν της ενιαίας και αδιαίρετης Ηπείρου αποτελούσε ανέκαθεν αναπόσπαστο τμήμα η καλούμενη σήμερα Βόρειος Ήπειρος.

Το 1913 τα Ελληνικά στρατεύματα ελευθέρωσαν την Ήπειρον από τον Τουρκικό ζυγό. Οι Μεγάλες Δυνάμεις όμως πιεζόμενες από την Ιταλία και την Αυστρία ίδρυσαν για ευνόητους λόγους - το ανύπαρκτο μέχρι τότε κρατίδιον της Αλβανίας και για να το ενισχύσουν προσάρτησαν σ' αυτό το βόρειο τμήμα της Ηπείρου το οποίοον επέρασαν στην Ιστορία ως Βόρειος Ήπειρος.

Ο Ελληνικός πληθυσμός όμως δεν εδέχθη την αδικία. Και στις 17 Φεβρουαρίου του 1914 ξεσηκώθηκε στα όπλα και ανεκήρυξε αυτονομία της Β. Ηπείρου με Κυβέρνηση υπό τον Γεώργιο Χρηστάκη Ζωγράφο τους Μητροπολίτες Δρυϊνουπόλεως Βασίλειο, Βελλάς Σπυριδων (τον μετέπειτα Αρχιεπίσκοπο). Κορυτσάς Γερμανόν και τον Δούλην Καραπάνο και Παρμενίδη.

Στις 17 Μαΐου 1914 υπεγράφη το πρωτόκολλον της Κερκύρας και αναγνωρίστηκε η αυτονομία της Β. Ηπείρου από την Αλβανία και τις Μεγάλες Δυνάμεις. Τον Οκτώβρη του 1914 κηρύχθηκε ο πρώτος Παγκόσμιος Πόλεμος και η Ελλάδα ανακατέλαβε την Β. Ήπειρον. Ηλθε η Μικρασιατική Καταστροφή με τον επάρατο διχασμό, και η Β. Ήπειρος οδηγήθηκε στον Αλβανικοζυγό.

Το 1940 είναι η τρίτη φορά που ελευθερώνεται η Βόρεια Ήπειρος από τα Ελληνικά Στρατεύματα που άφησαν 15.600 νεκρούς αξιωματικούς και οπλίτες στα πεδία των μαχών. Το 1966 η Ελλάδα έθεσε προσφυγή στις μεγάλες δυνάμεις για διεκδίκηση της Β. Ηπείρου.

Το 1960 στις 12 Ιουνίου ομιλών στη Βουλή των Ελλήνων ο Γεώργιος Παπανδρέου όπου συμφώνησε όλος ο πολιτικός κόσμος είπε: «Εκείνο πάντως το οποίο οφείλουν να γνωρίζουν οι Ελληνικές Κυβερνήσεις είναι ότι το Βορειοηπειρωτικόν θέμα υφίσταται. Και εκείνο το οποίο απαγορεύεται στον αιώνα είναι η απάρνηση του ιερού αιτήματος. Η διεκδίκησή μας δια την Βόρειαν Ήπειρον είναι ιερά και απαράγραπτος»

Δυστυχώς όμως οι θυσίες της Ελλάδος 1940-1944 ελησμονήθησαν από τους μεγάλους συμμάχους μας. Και η Βόρεια Ήπειρος αντί να δοθεί στην Ελλάδα από το 1944 ευρίσκεται κάτω από το καθεστώς της Αλβανίας

Στη Θράκη ζουν 110.000 μουσουλμάνοι με όλα τα

δικαιώματα τους και μας δημιουργούν κάθε τόσο και προβλήματα. Χαίρουν δε της ελευθερίας και της Δημοκρατίας της χώρας μας. Στην Αλβανία ζουν 400.000 Έλληνες όπου η κατάστασή του είναι αφόρητη λόγω διωγμών κατά του Ορθόδοξου Ελληνισμού από το Αλβανικό καθεστώς και συγκεκριμένα: Με διάταγμα του 1968 εκλείσθηκαν οι εκκλησίες, άλλες εγκρεμίστηκαν ή μετετράπηκαν σε μουσεία ψυχαγωγικά κέντρα και σταύλους ακόμη. Οι ιερείς απεσηματίστηκαν ή έφυλακίστηκαν ή εφονεύθηκαν. Ούτε ένας επίσκοπος ούτε ένας παπάς ούτε ένας ναός ανοιχτός. Χωρίς γιορτές, Πάσχα, Χριστούγεννα, αλειτούργητοι, ακοινωνήτοι, αβάπτιστοι, αστεφάνωτοι ακήδευτοι. Τους απαγορεύουν να έχουν εικόνες, να ανάβουν κεριά ή να κάνουν το σταυρό τους. Οι παραβάτες τιμωρούνται με 10-25 χρόνια φυλακή, ή εξορία. Το ονομαστά Ελληνικά σχολεία έκλεισαν. Απαγορεύεται να μιλάνε Ελληνικά. Οι ελάχιστοι Έλληνες που πάνε με άδεια στην Αλβανία απαγορεύεται να έχουν μαζί τους Ελληνικά θρησκευτικά βιβλία, περιοδικά εφημερίδες και κάθε είδους έντυπα.

Η Αλβανία το 1920 έχει γίνει μέλος της Κοινωνίας των Εθνών και μετά τον Πόλεμον μέλος του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών υπό τον όρον ότι θα σεβαστεί τα ανθρώπινα δικαιώματα δηλ. την ελευθερία την θρησκεία την παιδεία την γλώσσα την επικοινωνία κ.λ.π. τα οποία όμως καταπατά

Η Αντιπολίτευση στην Αλβανία είναι ανύπαρκτη. Η χώρα δεν γνώρισε ποτέ τον κοινοβουλευτισμό και τη δημοκρατία. Η πτώση του καθεστώτος της Ανατολικής Γερμανίας για την Αλβανία ήταν «ενα ισχυρό σόκ, διότι αντιπροσώπευε ένα καλό συνδυασμό οικονομίας, πειθαρχίας και τιμιότητας. Τώρα όμως η Ανατολική Γερμανία στρέφεται στη Δυτική. Μέχρι τώρα η Εθνική Οικονομία της Αλβανίας στηριζόταν πάνω στην αυτοθυσία των εργαζομένων και την αποδοχή των στερήσεων στο όνομα της απελευθέρωσης και της ανεξαρτησίας. Τώρα όμως η οικονομία τους νοσεί κι έχει πάψει να αποδίδει.

Επι 45 χρόνια η Αλβανία κατάφερε την ενότητα και την πειθαρχία επάνω στον πατριωτισμό με διωγμό κατά των Ελλήνων Χριστιανών που στενάζουν εκτοπισμένοι στο εσωτερικό της Αλβανίας σαν πολιτικοί κρατούμενοι σαν φυλακισμένοι και ανέρχονται σε δεκάδες χιλιάδες.

Οι Έλληνες επισκέπτες στην Αλβανία που φιλοξενούνται από συγγενείς τους, είναι πάντοτε κάτω από τη σκιά της πανταχού παρούσα αστυνομία «Σιγκουρίμι» χωρίς να επι-

τρέπεται να μιλούν ελληνικά στους επισκέπτες ομοεθνείς τους.

Οι Έλληνες της Αλβανίας είναι «αδέλφια» της άλλης πλευράς και πάνω από πολιτικές σκοπιμότητες και ιδεολογίες δεν ζητάνε τίποτε το παράλογο. Ζητάνε τρία πράγματα που τα χείρονται όλα τα κράτη της γής: Να μιλάνε ελεύθερα, να έχουν τη γλώσσα τους και τη θρησκεία τους.

Κώστας Κατσιάπης

Συνδρομές

Ηλίας Χειμώνας	8.000
Θεόδωρος Ν. Σχίζας	6.000
Αντώνης Ρουσιάς	5.000
Κατερίνη Γ. Σχίζα	5.000
Ιωάννης Δ. Κωνσταντόπουλος	3.000
Νικόλαος Δ. Κωνσταντόπουλος	1.000
Δημήτριος Αγ. Χειμώνας	1.000
Νικόλαος Κ. Κωνσταντόπουλος	3.000
Νικόλαος Θ. Τρουπής (Γκράβαρης)	3.000
Χρήστος Γ. Κωνσταντόπουλος	1.000
Νικόλαος Ανδρ. Κουτσανδριάς	1.000
Δημήτριος Γ. Βέργος	1.000
Γεώργιος Γ. Σχίζας	2.000
Κων/νος Αν. Παπαθωμόπουλος	2.000
Κων/νος Δ. Κουτσανδριάς	1.000
Παναγιώτης Μαρ. Σκούρος	1.500
Σωτήριος Ιερ. Θανόπουλος	4.000
Σταυρ. Κοντοπούλου-Σχίζα	4.000
Χρίστος Κ. Σχίζας	4.000
Κων/νος Αθ. Παγκράτης	2.000
Ελένη Παυλάκη - Γιαννακοπούλου	3.000
Σταυρούλα Παρασκευοπούλου - Μαραγκού	2.000
Φώτης Γ. Παναγόπουλος	1.000
Κων/νος Αθ. Στρίκος	1.000
Ηλίας Παν. Λιατόπουλος	2.000
Ιωάννης Χρ. Ηλ. Μπόρας	2.000
Γεώργιος Ηλ. Κωνσταντόπουλος	1.000
Βενετία Κούλη - Κωνσταντοπούλου	1.000
Ιωάννης Θ. Τρουπής	1.000

Η ΣΥΝΕΧΕΙΑ στο επόμενο φύλλο

Κάποιο Φλεβάρη...

• ΤΟ ΦΛΕΒΑΡΗ του 1955 τοποθετήθηκε διοικητής στην Τράπεζα της Ελλάδος ο καθηγητής Ξενοφών Ζολώτας, βοηθός Εμπορικού και Οικονομικού Συμβούλου διορίστηκε με βαθμό διευθυντή τον Απρίλη του 1954 ο Ιωάννης Πεσματζόγλου που υπηρετούσε ήδη επι συμβάσει σ' αυτή τη θέση από την 1η Φλεβάρη 1951

• ΑΠΟ το Φλεβάρη του 1953 οι ψίθυροι για υποτίμηση της δραχμής είχαν πάρει διαστάσεις και όλοι πίστευαν ότι η αύξηση της τιμής του συναλλάγματος φαινόταν αναπότρεπτη.

Τον Απρίλη του ίδιου χρόνου η κυβέρνηση του Αλέξανδρου Παπάγου με υπουργό Συντονισμού το Σπύρο Μαρκεζίνη υποτίμησε τη δραχμή κατά 50% Το δολάριο από 15.000 δρχ που είχε έφτασε 30.000 δρχ και αντίστοιχα αυξήθηκαν όλες οι τιμές των ξένων νομισμάτων.

Η υποτίμηση άρχισε να ισχύει από τις 9 το πρωί της 9 Απριλίου. Ακούστηκε τότε ότι ο αριθμός 9 ήταν «γούρικός» για τον υπουργό Συντονισμού.

Για την υποτίμηση της δραχμής είχαν συμφωνήσει τότε το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο και η αμερικανική κυβέρνηση που έδινε την εξωτερική βοήθεια.

• ΤΟ ΦΛΕΒΑΡΗ του 1953 μαζί με την υποτίμηση που προετοιμαζόταν η κυβέρνηση σχεδίαζε και άλλα μέτρα.

Πράγματι μόλις έγινε η υποτίμηση μετά από λίγους μήνες, οργανώθηκε σύστημα αυστηρού αγορανομικού ελέγχου, επιδοτήθηκαν δέκα περίπου εισαγόμενα τρόφιμα, επιβλήθηκαν προσωρινοί φόροι στις εξαγωγές ορισμένων προϊόντων και ορίστηκε ότι τα αυτόματα κέρδη από τη συναλλαγματική μεταρρύθμιση ανήκουν στο Δημόσιο.

• ΤΟ ΦΛΕΒΑΡΗ του 1918 υπογράφηκε στο Παρίσι συμφωνία που πρόβλεπε τη χορήγηση δανείου στην Ελλάδα από τους Συμμάχους.

Απο το Αμερικανικό θησαυροφυλάκιο είχαν ανοιχτεί πιστώσεις υπέρ της Ελλάδος ύψους 48 εκατομμυρίων δολαρίων.

• ΤΟ ΦΛΕΒΑΡΗ του 1928 η πλατεία Ομονοίας είχε ανασκαφεί για να κατασκευασθεί ο κεντρικός σταθμός του Ηλεκτρικού Σιδηροδρόμου Αθηνών - Πειραιώς.

• ΤΟ ΦΛΕΒΑΡΗ του 1928 έκανε τόσο κρύο στη Μυτιλήνη που για πρώτη φορά το θερμόμετρο κατέβηκε στους 12 βαθμούς κάτω από το μηδέν.

ΕΚΠΗΤΟΝΤΑΙ ΠΑΛΙ ΟΙ ΔΩΡΕΕΣ ΑΠΟ ΤΟ ΦΟΡΟΛΟΓΗΤΟ ΕΙΣΟΔΗΜΑ

Εξορίθη τελικά άδικο το μέτρο της εκπτώσεως των πάσης φύσεως δωρεών προς Ιερούς Ναούς, Μονές, Συλλόγους, Σωματεία κ.α. από το φορολογητέο εισόδημα, που είχε πάρει το τέλος του 1988 το Υπουργείο Οικονομικών.

Η σχετική ρύθμιση περιλαμβάνεται στα νέα μέτρα που πήρε τελευταία το Υπουργείο ύστερα από ισχυρές πιέσεις στον αρμόδιο Υπουργό από πολλούς φορείς, όπως από Γορτυνιακής πλευράς, τον Σεβ. Μητροπολίτη μας κ. Θεόφιλο την Παγγορτυνιακή Ενωση και άλλους Συλλόγους μεταξύ των οποίων και από το Σύνδεσμο Σερβαίων.

Η ΚΛΟΠΗ ΚΑΙ ΤΟ ΔΕΞΙ ΧΕΡΙ

Στην Σαουδική Αραβία πριν λίγες μέρες έγινε μία από τις συνηθισμένες δημόσιες τελετές.

Εντεκα άνδρες που κατηγορήθηκαν για κλοπή τιμωρήθηκαν όπως προβλέπει ο νόμος της χώρας αυτής τους έκοψαν το δεξί τους χέρι.

Σε σχετική ανακοίνωση που εκδόθηκε από το υπουργείο Εσωτερικών αναφέρεται ότι οι επτά έκλεψαν σε διάφορα καταστήματα στην περιοχή της Μετίνας, τρεις στην περιοχή της Μέκκας και ένας στη Νότια χώρα.

Φανταστήκατε ποτέ αν ίσχυε αυτός ο νόμος στην Ελλάδα; Οι μισοί Έλληνες θα ήταν κοψοχέρηδες!

ΕΣΤΕΙΛΑΤΕ

ΤΗΝ

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΣΑΣ;